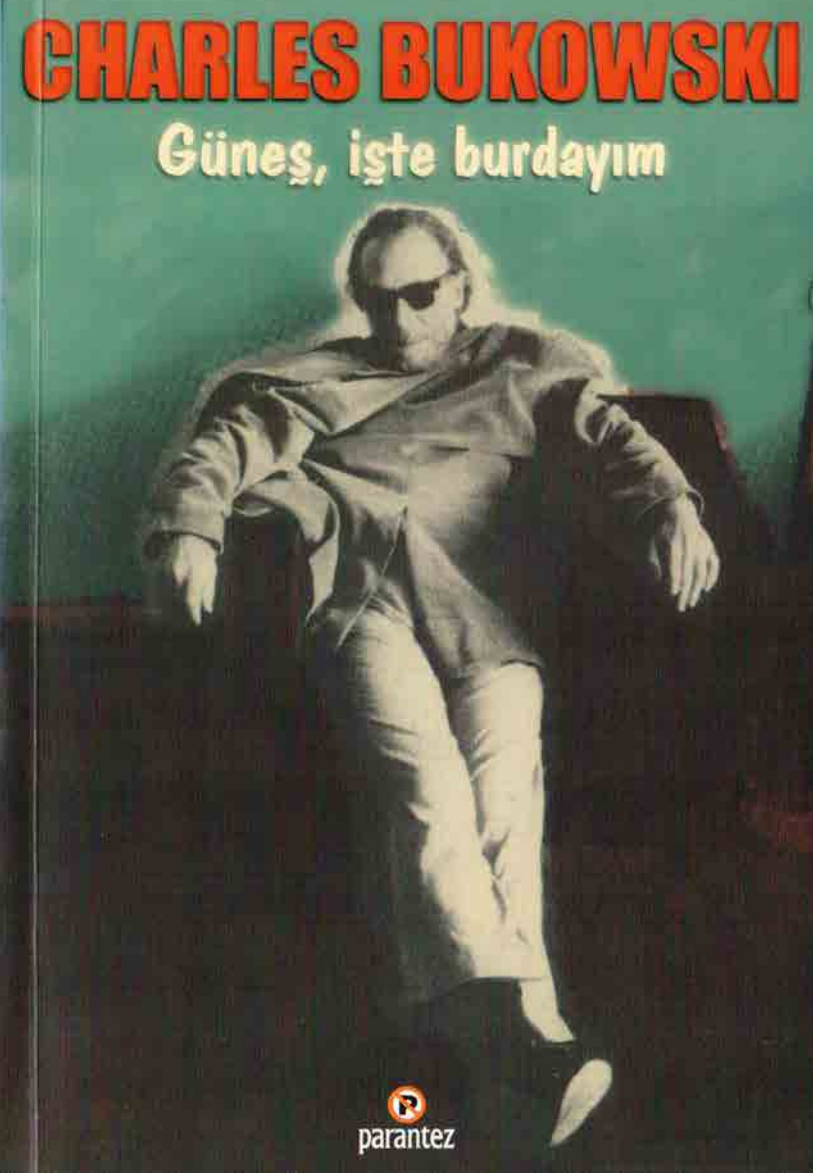
CHARLES BUKOWSKI

Güneş, işte burdayım

parantez

Charles Bukowski

GÜNEŞ, İŞTE BURDAYIM

Parantez Gazetecilik ve Yayıncılık Ltd.
İstiklal cad. 212, Aznavur Pasajı Alt Kat, no.8 Beyoğlu - İSTANBUL
Tel/ Fax: (0212) 252 85 67 E Posta: parantez@yahoo.com
web: www.parantez.net
Birinci Baskı: Kasım 2004
Yayın Yönetmeni: Metin Celâl, Çeviri: Avi Pardo, Kapak Düzeni: Nurcan Zamur
Baskı: Mart Matbacılık Sanatları Ltd. Şti, Mart Plaza, Merkez Mah, Ceylan Sok. 24, Nurtepe, Kağıthane, İstanbul (0212 321 23 00)
Kitabın Orjinal Adı: "Sunlight Here I Am"
Copyright: © David Stephen Callone 2003.
This book is published with the arragements with Sun Dog Press and ONK Agency Ltd.
Türkçe Yayın Hakları: © Parantez
ISBN 975 - 281 - 020 -9

Charles Bukowski

GÜNEŞ, İŞTE BURDAYIM

Derleyen: David Stephen Calonne

Çeviri: Avi Pardo

parantez

Charles ve Linda Bukowski için

Önsöz

Charles Bukowski (1920-1994) olağanüstü bir konuşmacıydı; çekici, kışkırtıcı, nükteli ve bilge. Berrak cümleler dudaklarından bir çırpıda, arka arkaya ve mükemmel bir zamanlamayla dökülürdü. Bir öykücü olarak yeteneklerini genç bir adamken *Barsineği* filminde ölümsüzleştirdiği Philadelphia barında müdavimleri eğlendirirken geliştirmişti belki de. Seyirciye alışık biri olarak tenis maçının kendi payına düşen kısmını başarıyla gerçekleştirirdi. Diyalog biçiminin ve ritminin gerçek bir ustasıydı Bukowski; soru ve cevap, duraklama ve devinim. Dizelerin arasında gizli sürpriz, aralıklı ifade ve karşı ifade en güçlü yanlarıydı. En iyi öyküleri, romanları ve şiirleri cümlenin müziğine karşı son derece hassas olan kulağından türemişlerdir.

1963 yılında tek yatak odalı Hollywood dairesinde Şikago'da yayınlanan *Literary Times* dergisinin sorularını yanıtlayarak başlayan ve 1993 yılında 73 yaşında, ölümünden yedi ay önce San Pedro'daki evinin havuz başında Alman bir gazeteciyle yaptığı küçük bir sohbetle noktalanan bu söyleşiler ve karşılaşmalar Bukowski'nin kimsenin adını duymadığı bir yazardan dünya çapında ün sahibi bir yazara o uzun dönüşümünü belgeliyor. Bu otuz yıllık süreç içinde sadece Bukowski değil, Amerikan kültür ve siyaset hayatı da müthiş bir değişim geçirdi. Küba krizi, doğum kontrol hapları, Vietnam savaşı, insan hakları; John F. Kennedy, Martin Luther King ve Robert Kennedy suikastları; aya iniş, Woodstock, LSD, marihuana, cinsel devrim, öğrenci ayaklanmaları, kadın hakları, hippiler; Ronald Reagen, eşcinsel hakları, punk rock, AIDS, borsa deliliği, *İkiz Kuleler*, suşi, bilgisayar. Amerikan bilincindeki bütün bu dönemeçler ve yön değişiklikleri Bukowski'nin kendi yörüngesinde görülebilir. Kendisine sorulan bütün sorulara saygılı bir biçimde verdiği yanıtları dinlerken –uyumlu 50'lilerin, apokaliptik 60'ların ve 70'mişlerin ve yuppie 80'lerin tanığı ve tarihçisi- bilinmezlikten Fransa, Almanya ve *Barsineği*'nin başarısından sonra Amerika'da ünlenme yolculuğunu da izleyebiliyoruz. Kariyerinin sonunda hay-

ranlarının arasında Gary Synder, Jim Harrison, Camile Paglia, Henry Miller ve Jean Paul Satre'ı sayabiliyor.

Bukowski'nin yaşamı uzun bir kendini kurban ediş sürecidir aslında. Yanma deneyimi olarak yaşanmış bir hayat; ateşin içinden yazı çıkar. Hayatının gerçekleri artık klasik efsanevi bir anlatıma bürünmüş durumda; acısıyla biçimlenen elem dolu sanatçı, derin güzellikler içeren dahiyane şeyler. 1920 yılında Almanya'nın Andernacah kasabasında doğmuş, iki yaşında Los Angeles'e gelmiş. Çocukluğu babasından yediği dayaklarla, ergenliği ise hastanede tedavi görmesini gerektirecek derecede korkunç bir akne vakasıyla harap olmuş. Yüzündeki ve bedenindeki bu korkunç çıban patlamaları zalim aile dramının bir sonucu muhtemelen. Yunanlı yazar Nikos Kazancakis de geçirdiği ruhsal bir bunalım sonucunda psikosomatik deri hastalığına yakalanmıştır. Bu acılı dönemden *Tanrı'nın Kurtarıcıları* adında harikulade felsefi romanı doğmuştur. Bukowski'nin ileri yıllarda Budizm'e değinmeleri *İlk Asil Gerçek* konusunda bilgi sahibi olduğunu ortaya koyuyor: Hayat acı çekmekten ibarettir. Alice Miller, *Yetenekli Çocuğun Dramı* adlı kitabında yetenekli bir çocuğun hassasiyetlerinin zalim anne ve babanın şiddeti karşısında nasıl yeraltına inmeye itildiğini belgelemiştir.

Bukowski hayli genç bir yaşta onu denizin çalkantısından, reddedilmenin, acının ve sevgisizliğin soğukluğundan uzaklaştırıp özgürlüğe kavuşturacak olan alkolle ilk deneyimini yaşar. On yıl kadar süren cümbüş otuz beş yaşında mide kanamasıyla Los Angeles Belediye Hastanesi'nin Düşkünler Koğuşuna kaldırılmasıyla doruğa ulaşır. Ama yine, efsaneye sadık kalarak, ölmek üzereyken hayata döner ve kendini tekrar soğuk bir biranın tadına bakarken bulur. Kedi hastasıydı Bukowski -son döneminde yazdığı en güzel şiirlerinin öznelerini oluştururlar- ve görünen o ki o da kediler gibi dokuz canlıydı. Şiirler şelale gibi akmaya başlar artık. 1969 yılında *Knight Magazine*'e söylediği gibi: "Nerdeyse ölüydüm zaten, bir mesaj göndermek gibi bir şeydi... Güneş, işte burdayım"

1970 yılının başında postanedeki memuriyetinden ayrıldıktan sonra -kovulmak üzere olduğuna dair kanıtlar var; hakkında FBI ta-

rafından yeraltı basınında yayınlanan "müstehcen" yazıları ve işe devamsızlığı yüzünden açılmış bir dosya mevcut"- hayatını yazarlıktan kazanmaya karar verir. Yayıncısı John Martin'in ona vaat ettiği yüz dolar aylığın güvencesiyle *Postane* (1971) adını koyduğu ilk romanını yazmaya koyulur ve ardından şaşırtıcı verimlilikte bir onyıl gelir. *Ölüler Böyle Sever* (1973), *Suda Yan Ateşte Boğul* (1974), *Factotum* (1975), *Kadınlar* (1978), *Sarhoş Çal Piyanoyu Vurmalı Çalgı Gibi Parmaklar Biraz Kanamaya Başlayana Dek* (1979), *Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı* (1979). Seksenli yıllarda Bukowski'nin şiiri, romanları ve öyküleri Avrupa'da, özellikle de Almanya'da büyük ilgi görmeye başlar ve biri Almanya'ya diğeri Fransa'ya olmak üzere Avrupa'ya *Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı* kitabında anlattığı iki tanıtım turnesine çıkar. 1985 yılında Linda Lee Beighle ile evlenip San Pedro'da, garajında siyah bir BMW duran ve mahzeninde Concannon Petit Sirah ile Bemkastel Riesling stoklanmış büyük bahçeli bir eve yerleşir.

Bukowski halkın gözüne ayyaş, provokatör, satir, şarlatan, rezaletleriyle ağırbaşlı ve burjuva ölüleri rahatsız eden, Dylan Thomas ve John Berryman geleneğini sürdüren çılgın şair kişiliğiyle yansımıştır. Don Strachan'ın portresinde karşımıza sürekli içen, rezalet çıkaran, şehvet düşkünü görkemli bir çağdaş Dionisos/Diyojen figürü çıkar. Ric Reynolds'un Bukowski'nin Allen Ginsberg, Gary Synder ve Lawrence Ferlinghetti ile birlikte katıldığı Santa Cruz Şiir Dinletisi'ni anlattığı yazısı da bu izlenimi destekler niteliktedir. En çok ses getiren rezaletini titiz ve medeni bir Fransız olan Bernard Pivot'nun sunduğu ve Fransa'nın en çok izlenen şık edebiyat programı *Apostrophes*'da çıkarmıştır. Bukowski'nin olayla ilgili kendi yorumunu *Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı*'da anlatmıştır. Paris'te rolü burjuva kesimini tiksindirmek olan korkunç çocuğu oynaması yerindeydi aslında. Bukowski her ne kadar *Southern California Literary Scene* dergisine Rimbaud ve Baudelaire'in onu fazla heyecanlandırmadıklarını söylediyse de Paris'te kaldığı süre içinde onların çılgın davranışlarını kendine örnek almıştır.

Ama bütün karikatürlerde olduğu gibi bu da başından beri son

derece ciddi ve yaratıcı bir sanatçı olan Bukowski'yi gizlemeye yönelik bir abartıdır. Bukowski Amerikan şiirinde küçük bütçeli ve tuhaf adlı dergilere tek tek gönderdiği şiir, öykü ve denemelerle istikrarlı ve sistemli bir biçimde devrim yaratan özgün bir yazardır. Bu dergilerin bazılarının adları şöyle: *Approach, Caterpillar, Cerberus, Blitz, Entrails, Sciamachy, Hearse, Dust, Odyssey, Quicksilver, Trace, Nomad, Sun, Coffin, Ole, Schist, Hanging Loose, Experiment, Amphora, Canto, Gallows, Flame, Targets, Avalanche, The Naked Ear, Semina, Matrix, Harlequin, Quixote, Kauri, Spectroscope, Wormwood Review, Klactoveedsetsteen, Abraxas, Painted Bride Quarterly, Epos, Anagogic and Paideumic Review, Trace, Coastlines, El Corno Emplumado, Abyss.* Bukowski yeraltı basınının eksiksiz bütün yayınlarında yayınlanmıştır. Bukowski Allah vergisi bir edebiyat yeteneğine sahip olmakla birlikte zanaatına ve içedönük sanatına büyük emek vermiş, paketlenmiş, programlanmış ve yapay olan her şeye karşı bir gerilla savaşı sürdürerek içine kendi adresini ve iade pulunu koymayı ihmal etmeden muhtelif dergilere binlerce zarf postalamıştır. İdelojiler, sloganlar ve akımlar düşmanlarıydı ve herhangi bir gruba –Beat, Confessional, Black Mountain, Demokrat, Cumhuriyetçi, Kapitalist, Komünist, Hippi, Punk- ait olmayı her zaman reddetti.

Bukowski ateşli içsel, psikolojik ve ruhani ıstırabını benzersiz tarzıyla kağıda döktü. Günah çıkarmaya yönelik bir tarzdı bu, ama Sylvia Path, John Berryman, Robert Lowell ve Thedore Roethke'den farklı bir yol izledi. Şiiri akademiden çıkarıp klasik kinayelerden, gazellerden ve ünlü New England dedelerinden çok Los Angeles fahişeleri, ayyaşlar, at yarışları, barlar, akıl hastaneleri, pansiyonlar ve arabalarını kaldırıma çıkarıp üzerine süren kadınlarla dolu olan sokaklara götürdü. Dili saf, çiğ ve varoluşunun dayanılmaz ağırlığını hafifleten e.e. cummings'vari sözcük ve basım oyunlarıyla tadlandırılıp yoğrulmuş Amerikan konuşma dilidir. Hemingway, Dostoyevski, Hamsun ve Lawrence gibi o da yere sağlam basmayı seçmiştir. Bir keresinde söylediği gibi: "Bir Yunan tanrısı hakkında bir şeyler dinlemektense bir berduşun öyküsünü dinlemeyi yeğle-

rim." Her ne kadar *Evergreen Review* ve *Outsider* dergilerinde Allen Ginsberg, Jack Kerouac, William Burroughs, Lawrence Ferlinghetti ve Gregory Corso ile birlikte yer almış ve Beat yazarlarıyla aynı kaygıları –kurumlardan sızlanmaya yönelik muhalefet duygusu, deliliğe tutkusu ve esrik hallere eğilimi- paylaşmış olsa da onların gruplaşma eğilimini reddedip bağımsız bir münzevinin yalnız duruşunu benimsemiştir.

Bağımsızlıkla birlikte Bukowski'nin gözlerine bilgece bir berraklık yerleşir, çünkü berrak gözleri görür. Okuru deneyimin içine tam olarak alan, olguları zincirlerinden arınmış bir saflıkla açıklayan olağanüstü bir yazar söz konusudur. Hayata doğrudan bakmış, Henry David Thoreau'nun yaptığı gibi orada ne olduğunu görmek için köşesine çekilmiş, sonra da fotoğrafını çekmiştir. Okura ek açıklayıcı bilgiler vermeye gerek yoktur çünkü okur deneyimi şairle birlikte yaşar. Yalınlığı ve minimalizmi Thoerau'nun ünlü "basitleştir, basitleşir," deyişini çağrıştır. Zekice çizilmiş Thurber'vari karikatürleri yazıları denli yalındır: bir adam, bir şişe, bir köpek, bir kuş, güneş. Bukowski kendi özünü bütün çıplaklığıyla teşhir ederken bir yandan da hayatı törenselleştirir.

Bukowski her ne kadar "guru" olmadığını söylese de vizyonu özünde dinseldir, kutsal olanın arayışı içindedir. Sean Penn'e kuluçkaya yatmanın, birkaç gün hiçbir şey yapmadan yan gelip yatmanın öneminden bahsederken onun bu yaklaşımında Lao-Tzu'nun *Tao Te Chiing*'indeki bilgeliğini anımsamamak mümkün değildir. Belki de bütünlüğünü bulmak için, Walt Whitman'nın yaptığı gibi hayvanlarla birlikte doğanın içinde yaşamaya ihtiyaç duymaktaydı. Bukowski'ye göre hayvanlardan hiçbir farkımız yok ve D.H. Lawrence'ın *Beyaz Tavuskuşu*'nda Annable'ın dediği gibi, iyi hayvanlar olmayı öğrenmeliyiz. Bu bağlamda D.H. Lawrence'a çok yakındır; Lawrence'ın ünlü bir mektupta yazdığı gibi hayat "kan"la yaşanmalıdır, akıl ise dolu dizgin koşmamızı engelleyn gem ve dizginden başka bir şey değildir. Bukowski'nin muhtelif kitap başlıklarında kullandığı hayvan imgelerinin çokluğu insanla hayvan arasında bir bütünlük fikrini çağrıştırıyor. Ve Robinson Jeffers da, Bu-

kowski'nin gözdelerinden biri, insan ve atmacaya kafa yormuştur, kuğuya, kısrağa.

Amerikan, İngiliz, İtalyan, Alman ve Fransız gazeteciler Bukowski'yi yeterince veriyorlar bize, bir yazar hakkında bu kadar çok şey bileceğimiz aklımızdan geçmezdi belki de. Bukowski'nin ana temalarını klasik müzik, yalnızlık, içki, hayranlık duyulan yazarlar, ıstıraplı gençlik, yazma örfleri, esin, delilik, kadınlar, seks, aşk ve at yarışları oluşturuyor. Hayatını doğrudan okuyorsunuz adamın. Oysa Vladimir Nabokov ile yapılmış bir söyleşiyi okuyup adamın kendi hakkında hiçbir şey söylememeyi mükemmel beceren bir sihirbaz olduğunu keşfedebilirsiniz. Satranç hakkında bir şeyler öğreniriz, İsviçre Alpleri'nde kelebek avı hakkında; estetik, hayali ve akli oyunların estetiğine dair ender tatlar hakkında. Ne var ki Bukowski'nin dünyasında lezzetli çikolatalar, mutlu inekler, Alp balı, güvenlik kasası, tarifeye uyan trenler filan yok. O korkunç, çiğ, harikulade yalın gerçekleri kutlar; kötülüğün çiçekleri. Ve o gerçeği süsleyip püslemeden, fırfırsız göstermektir derdi. Bukowski tesisatçılara yazarlardan daha çok hayranlık duyduğunu söylüyor. Bokun akışını sağlayarak çok daha önemli bir iş yaparlar, yazarların aksine bok atmazlar. Ve sık sık en sevdiği yazarların "cümleyi oturtmasını bilen" yazarlar olduğuna değiniyor –bu ilkel bir yapılanma ya da ilkel resmi çağrıştırdığı için önemli bir açıklama. Robert Wennersten'e dediği gibi: "Söylemek istediğini söyleyen temiz ve düz cümle. Biraz da kanı olmalı; mizah olmalı, okumaya başladığın anda orda olduğunu hissettiğin o tanımlanamaz şey olmalı."

Bu karşılaşmalarda sanatçının genellikle taktığı maskeyi çıkarıyor Bukowski. *Rolling Stone* söyleşisinin sonunda hassas ve acılı özlemi çıkıyor birden ortaya, daktilosunun başında sokaktan geçen insanları seyreden yazar. Ama Bukowski'nin sergilediği şevk ve coşku da aynı derecede şaşırtıcı. Tek başına geçirdiği zamanın mutluluğundaki payı büyük ve bir çok yönden kendini sanatına tamamen adama duygusuna, mizahi çılgınlığına, zengin hayal gücüne ve yalnızlık sevgisine sahip olan Kanadalı piyanist Glenn Gould'u çağrıştırır Bukowski.

Gerçek dostlar, bize söylediğine göre, yazarlar: Carson McCullers, Friedrich Nietzsche, Arthur Schopenhauer, Antonin Artaud, J.D. Salinger, Sherwood Anderson, Franz Kafka, John Fante, D.H. Lawrence, Louis-Ferdinand Céline, Knut Hamsun, Feodor Dostoyevski, Henry Miller, William Saroyan, Ernest Hemingway, Ivan Turgenev, James Thurber, Maxim Gorki, John Dos Passos, e.e. cummings, Robinson Jeffers, Stephen Spender, W.H. Auden, Giovanni Boccaccio, Conrad Aiken, Ezra Pound, Li Po, Catullus gibi yazarlara konuşmalarında sık sık değiniyor. Büyük besteciler de aynı ölçüde önemli –Bach, Beethoven, Handel, Mahler, Mozart, Shostakoviç, Sibelius, Starvinsky, Wagner. Daktilosunun başındayken radyoda onların ulvi besteleri çalar.

İnanılmaz bollukta kahkaha var bu karşılaşmalarda. Bukowski iki-üç dakikada bir mizah yapmadan konuşamıyor sanki. Bağdaştırma zekasının, bir konudan diğerine geçerken arka arkaya gelen beklenmedik bağlantılarda mizah bulma yeteneğinin tadına varmak son derece eğlendirici. Sean Penn'e bir kutu kraker yiyerek *Gecenin Ucuna Yolculuk*'u okuduğunda başına gelenleri anlatır. Ve boks üzerine konuşurken: "Kedim Beeker, dövüşçüdür. Arada sırada hırpalandığı oluyor, ama her dövüşten galip çıkar. Bildiği her şeyi ben öğrettim ona, biliyor musun... sol yumruğun önde olsun, sağı hazır tut." Bukowski'nin başlıkları da dehşetengizle gülüncü, kabayla rafineyi, alt kültürle üst kültürü, kendine özgü karanlık varoluşçuluğu kahkahayla karıştırma eğilimi hakkında yeterince açıklayıcıdır aslında: kanayan parmaklar/piyano çalmak; cehennem/aşk; çiçek/yumruk; pansiyon/manzumeler. Zıt gibi görünün şeyleri taze bir biçimde bir araya geririr.

Aristo *Poetika* adlı kitabında eğretileme yeteneğinin -genellikle bağlantılı olduklarını düşünmediğimiz şeyleri bağdaştırma- şairin dehasını oluşturan asıl unsur olduğunu söyler. Marc Chétener ile yaptığı söyleşide şöyle diyor Bukowski: "Burada oturup güller, Hıristiyanlık, Platon hakkında filan düşünebilirim. Bana bir yararı olmaz ama. Oysa hipodroma gidip biraz sarsıldıktan sonra döndüğümde yazabiliyorum. Kamçılayıcıdır." *Güller, Hıristiyanlık ve*

Platon –O anda geliştirilmiş son derece aydınlatıcı bir düşünce. Üzerinde düşündüğünüzde bu üç şeyin birçok ortak yanı olduğunu fark ediyorsunuz: hepsi güzel temeller üzerine oturtulmuş, harikulade ama doğru olmayan şeyler. Bukowski sık sık Nietzsche'nin şairlerin yalancı olduğunu söylediğini hatırlatır, Nietzsche'nin şu özdeyişini de biliyordu mutlaka: "sanatımız var, öyleyse gerçek bizi öldürmez".

Bazı aydınlatıcı anlar da var, ahlakçı Bukowski'yi dinlediğimiz anlar mesela. Gerçekten de 30'lu yılların, Bunalım Yılları'nın çocuğu olduğunu keşfediyoruz: 60'lı yılların gençliğini şımartılmış, bencil ve zayıf bulan katı ve üretken bir yazar. İşçi sınıfının bir üyesi olarak aileleri varlıklı hanımevladı gençliğin sorunlarını küçümser. Antik dünyanın radikal ve ruhsal anarşistleri Gnostikler'in yanında hippileri tuvalet kağıdına benzeten Henry Miller gibi. Bukowski barış ve sevgi ister, ama dayanıklılıkla da ister. Israrla siyasi kaygılardan arınmış olmasını söylemesine rağmen harikulade keskin ve tehlikeli bir dile sahiptir; Amerikan yaşam tarzının saçmalığını, anlamsızlığını ve yapaylığını acımasızca eleştiren saygısız bir sosyal eleştirmen olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Bukowski'nin birçok farklı sesi var, bu söyleşilerde doğal tiyatro yeteneğinin de farkına varıyoruz; bir aktör ve ses taklitçisiolarak tek bir cümleye ne kadar tehdit ve mizah sığdırılabileceğinin bilincindedir. Söyleşinin kendisi saçma olana karşı mizah, şehvet, enerji ve delilik silahlarını kullanarak verdiği gerilla savaşının bir ifadesine dönüşür. *Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı*'da yanıt patlamalarıyla söyleşinin biçimini ters yüz eder: "Hayır. Evet. Hayır. Hayır. Thomas Carlyle'ı severim, Madam Buterfly'ı ve kabuğuyla sıkılmış portakal suyunu severim. Kırmızı radyoları severim, araba yıkama yerlerini, buruşturulmuş sigara paketlerini ve Carson McCullers'ı severim. Hayır. HAYIR! Hayır. Evet, elbette." Sorular ve yanıtlar, yanıtlar ve sorular, sorular ve yanıtlar; Hemingway'ın "nada"sı.

Ve Barbet Schroeder ile konuşmasında gündelik hayatın salyangoz ritmine dair temayı şöyle tamamlıyor: "8-5, Johnny Carson, Doğum Günün Kutlu Olsun, Noel, Yeni Yıl. Hastalıkların en vahi-

midir bu bence." Sonra kükrüyor birden: "Şimdi şurda oturmuş şarabımı içiyor, siz soru sorduğunuz için de kendime dair konuşuyorum, cevap vermek istediğim için değil, tamam mı?" Charles Ives'ın *Yanıtlanmamış Soru* adında hafızalardan silinmeyen bir bestesi var, bu bestede yaylıların dingin ve sessiz dünyasının üzerine soru cümleleri üfleyen bir trompetten oluşur beste. Bukowski gerçeği arar ve gerçeğe varmanın yolu sorular ve yanıtlar değildir. Gerçek zıtları oluşturan ikililerin, karanlıkla aydınlığın ötesindedir. Kanla varılır gerçeğe, cümleyi doğru ve bir marangoz titizliğiyle oturtarak; acımasız yalınlıkta düz bir çizgidir gerçek.

"Nihilist" değildir aslında Bukowski. Bir tür Zen kayıtsızlığı peşindedir. Kadınlarla kavga sahnelerinde genellikle karşılık vermemeyi, sessiz kalmayı yeğler örneğin. Bir Gnostik değilse nedir Bukowski; gerçek bir Yabancı, bir başına, dünya denen kozmik yanlışlığa fırlatılmış bir uyumsuz. *Fırlatıldığımız bu dünyada* diyor Jim Morrison bir şarkısında, Bukowski de ruhsuz bir Amerika'ya fırlatıldığı duygusu içindedir. Ruhun besini yalnızlıktadır, cinsel aşktadır, şiirdedir, şaraptadır, müziktedir, kahkahadadır, yürektedir. Henry Miller yüreğin bilgeliğine dair yazdı, Bukowski de bilinçaltı bilginin karanlık yüreğine, D.H Lawrence'ın karanlık tanrılarına ulaşmanın yollarını aradı. Amerikan toplumunun teknolojisi, Hıristiyanlığı ve saate bağlı yaşama biçimiyle boğulmakta olan ruhunu kurtarmaya çalışan bir yeraltı hayvanıdır Bukowski. Bazı okurlar Pis Moruk'un aslında yufka yürekli, gündüzleri sevişemeyecek kadar utangaç biri olduğunu keşfettiklerinde hayal kırıklığına uğrayacaklardır belki. *Grapevine*'a dediği gibi: "Ahlaksız biri değilim ben. Aksine, fazla ahlaklıyım."

Bir çok yönden Amerikan edebiyatının önde gelen isimlerinin Bukowski'yi anlamayı reddedişleri onun karanlık köklerini keşfetme isteksizliğinden kaynaklanıyor. Bukowski Romantik ve Dışavurumcu Alman geleneğinden, çılgın ve şeytani yazarların soyundan gelir; Hölderlin, Kleist, Nietzsche, Trakl, Kafka, Hesse, Rilke... deliliğin kıyısında gezinmiş, ruhun karanlık gecelerinde acı çekmiş yazarların soyundan. İlginçtir, Alman yönetmenler Rainer Maria

Fassbinder ve Werner Herzog Amerika'da adlarını ilk kez 70'li yıllarda duyurdular, Bukowski'nin adını duyurmaya başladığı yıllarda. Acı çeken, yalnız ve uyum güçlüğü çeken birey Alman sanatçıların her zaman ilgisini çekmiştir. Gerçeküstü umutsuzluk, şiddet ve cinsel savaş durumlarını betimlemeyi sevmişlerdir (Robert Crumb bunu Bukowski illüstrasyonlarında fevkalade yakalamıştır). Bukowski'nin en sevdiği filmin *Eraserhead* (Silgikafa) olmasında şaşılacak bir şey yok. David Lynch'ın bu düşündürücü filmi Dışavurum akımının başyapıtlarından biridir. Bukowski, Samuel Beckett kadar cüretli bir dışavurumcu olmakla birlikte, duyguları şiddet dolu, iç burucu ve acımasız bir üslupla doğrudan betimleyen Alman geneleğinin de bir parçasıdır. Avrupa'nın onu hemen bağrına basması da bu yüzden son derece mantıklı.

Bukowski karanlığı ve deliliği araştırdı, ama bunu kendi deneyüstü serüveninin bir parçası olarak yaptı. Sürekli savaş hali, insanın gerçek benliğine ulaşmak için verdiği bitmez tükenmez savaş; ama huzur ve denge anları da yok değil. Bu karşılaşmaların bize gösterdiği, üst kattaki odasında tek başına, radyoda Sibelius eşliğinde bardağına ilk şarabı koyup dalgayı, o tanrısal esin ışığını, cümleyi bekleyen gerçek bir Amerikan özgünüdür. "bir tek sen" adlı son dönem şiirinde şöyle yazmış Bukowski:

bir tek sen kurtarabilirsin
kendini
ve değersin kurtarılmaya.
kolay bir savaş değildir
ama savaşmaya değecek bir savaş varsa
budur.

düşün.
kendini kurtarmayı düşün
ruhani benliğini.
cesur benliğini.
sihirli şarkılar söyleyen benliğini,
harikulade benliğini.

ölü ruhların saflarına katılma
besle kendini
ve sonunda
gerekirse
riske at hayatını savaşırken,
olasılıkların canı cehenneme, bedelin
canı cehenneme.

Bukowski'nin sihirli şarkılar söyleyen benliği fazlasıyla yansımış bu sayfalara.

David Stephen Calonne

Charles Bukowski Dobra Dobra

Arnold Kaye

1963

Literary Times (Chicago) Mart 1963.

Himalaya kaşifi için Yeti neyse söyleşi yapan kişi için de Charles Bukowski odur. Onu bulmak güç, ama bulduğunuzda da hayat son derece tehlikeli bir hal alıyor. Kimilerine göre Charles Bukowski diye biri yok. Yıllardır süregelen bir rivayete göre o sert şiirleri aslında koltuk altları kıllı iğrenç bir kocakarı yazıyor.

Ama evet, var bir Charles Bukowski; varlığını Hollywood'un göbeğinde, duvara katlanan portatif bir yatağı olan tek odalı bir dairede tek başına sürdürüyor. İnzivaya çekilmiş bir eroinmanı andıran zavallı Charles Bukowski oraya aitmiş izlenimi uyandırıyor insanda.

Kapıyı açtığında hüzünlü gözleri, yorgun sesi ve ipek ropdöşambrıyla karşımda bir çok yönden bezgin birinin durduğunu görüyorum.

Oturup konuştuk, bira ve viski içtik ve Charles sonunda teslim olan bir bakire gibi ilk söyleşisini verdi.

Başınızı pencereden iyice çıkarıp dikkatli bakınca başarılıların yaşadığı Hollywood tepesinde Aldous Huxley'nin evini görebiliyorsunuz.

KAYE: Huxley'in size tükürebilecek konumda olması sizi rahatsız ediyor mu?

BUKOWSKI: Hey, bu iyi bir soru. (Portatif yatağın arkasındaki boşluğa dalıp kendine ait iki fotoğraf çıkarıyor.)

KAYE: Kim çekti bu fotoğrafları?

BUKOWSKI: Kız arkadaşım. Geçen sene öldü. Soru neydi?

KAYE: Huxley'in size tükürebilecek konumda olması sizi rahatsız ediyor mu?

BUKOWSKI: Huxley aklıma bile gelmemişti, ama şimdi düşünüyorum da, hayır, beni rahatsız etmiyor.

KAYE: Yazmaya ne zaman başladınız?

BUKOWSKI: 35 yaşında. Ortalama şairin 16 yaşında başladığını hesaba katarsanız, ben şu anda 23 yaşındayım.

KAYE: Eleştirmenlerin çoğu hayatınızı olduğu gibi yazdığınız görüşünde birleşiyorlar. Bu konuda bir şey söylemek ister misiniz?

BUKOWSKI: Hemen hemen bütün yazdıklarım hayatıma dairdir. Yüzde doksan dokuzu. Yüzde birini uydururum. Belçika Kongosu'na hiç gitmedim mesela.

KAYE: Sizi münzevi şairlerin yaşlı temsilcisi olarak görmek gibi bir eğilim var.

BUKOWSKI: Jeffers'dan başka münzevi şair gelmiyor aklıma, o da çoktan öldü bildiğiniz gibi. Diğerleri salyalarını akıtarak birbirlerine sarılmaktan başka bir şey düşünemiyor. Evet, ben son münzevi şairim galiba.

KAYE: İnsanları neden sevmiyorsunuz?

BUKOWSKI: Kim sever ki insanları? Bana birini göster sana onu neden sevmediğimi söyleyeyim. Nokta. Bu arada, bir bira daha içmem gerek. (Minik mutfağa giriyor ve sıradaki soruyu haykırıyorum ona.)

KAYE: Bu biraz beylik bir soru. Yaşayan en büyük şair kim sizce?

BUKOWSKI: Beylik bir soru değil. Zor bir soru. Hımın, Ezra var bir kere.... Pound ve T.S, ama ikisi de yazmayı bıraktı. Üretken şairlerden, bir düşüneyim... Ha, Larry Eigner.

KAYE: Gerçekten mi?

BUKOWSKI: Evet, bunu bugüne kadar kimsenin söylemediğini biliyorum. Aklıma başka biri gelmiyor ama.

KAYE: Eşcinsel şairler hakkında ne düşünüyorsunuz?

BUKOWSKI: Eşcinseller hassas, kötü şiir de hassas, ama Ginsberg, eşcinsel şiiri güçlü, nerdeyse erkeksi kılarak durumu tersine çevirdi ama uzun vadede, eşcinsel eşcinseldir, şair değil.

KAY: Daha ciddi konulara girersek, Miki Fare'nin Amerikan İmgelemi'ndeki etkisi ne sizce?

BUKOWSKI: Zor soru. Gerçekten zor. Miki Fare'nin Amerikan halkı üzerindeki etkisinin Shakespeare, Milton, Dante, Rabelais, Şostakoviç, Lenin ve/veya Van Gogh'tan daha güçlü olduğunu söyleyebilirim. Bu da Amerikan halkı hakkında bize ne söylüyor? Disneyland Güney Kaliforniya'nın en büyük ilgi alanı, ama kabristan asıl gerçeğimiz olmayı sürdürüyor.

KAYE: Los Angeles'ta yazmayı seviyor musunuz?

BUKOWSKI: Duvarların, daktilon, kağıdın ve biran varsa nerde yazdığın önemli değildir. Bir yanardağın kraterinde de yazabilirsin. Baksana, beni kodesten uzak tutmak için haftada bir dolar vermeye razı olacak yirmi şair bulabilir miyim sence?

KAY: Bugüne kadar kaç kez kodese girdiniz?

BUKOWSKI: Bilmiyorum. Çok değil, 14-15 kez belki. Artık alışmış olacağımı düşünüyordum, ama ne zaman içeri girsem bağırsaklarım düğümleniyor; nedenini bilmiyorum.

KAYE: Artık herkes Bukowski yayınlamak için sıraya girerken geleceğinizi nasıl görüyorsunuz?

BUKOWSKI: Eskiden sarhoş olup sokak aralarında yatardım, yine yatacağım muhtemelen. Bukowski, o da kim? Bukowski hakkında okuyorum ve benimle hiçbir ilgisi yokmuş gibi geliyor. Anlı-

yor musun?

KAYE: Alkolün yaptığınız işin üzerindeki etkisi nedir?

BUKOWSKI: Hımın, tamamen ayıkken tek bir şiir bile yazdığımı sanmıyorum. Ama akşamdan kalmalığın balyozu altında bir içki daha içmenin iyi mi kötü mü olacağından emin olamadığım ve birkaç çok iyi ya da çok kötü şiir yazdığım zamanlar oldu.

KAYE: Bugün yorgun görünüyorsunuz biraz.

BUKOWSKI: Evet, yorgunum. Pazar akşamı. Hayli zor sekiz koşu vardı bugün. 7. koşunun sonunda 103 dolar öndeydim. Sekizinci koşuya elli ganyan oynadım ve yıllar önce kedi mamasına dönüşmesi gereken ve 60/1 veren bir eşek oynadığım atı yarım boy farkla geçti. Neyse, küçük bir kazanç sağlanmış bir gün sarhoş bir geceye doğru ilerler. Sonra sen geldin. Ama sen gittikten sonra kafayı iyice çekmeye niyetim var, çok ciddiyim.

KAYE: Dünya yakında havaya uçar mı sizce?

BUKOWSKI: Evet, uçar. Bu sonuca varmak için basit matematik yeterli. Bir yanda o potansiyel var, diğer yanda insan beyni. Bu ikisinin arasında bir yerde hepimizi cehenneme uçuracak bir budalanın ya da delinin gücü eline geçirmesi kaçınılmaz. Durum ortada.

KAYE: Peki, bu berbat dünyada şairin rolü ne sizce?

BUKOWSKI: Bu soruyu ifade ediş tarzın hoşuma gitmedi. Şairin rolü hiçtir... kasvet verici derecede hiç. Ve çizmeyi aşıp sevgili Ezra'mızın yaptığı gibi kabadayılığa soyunduğunda o pembe kıçına şaplağı yer. Şair, kural olarak, yarı-kaçıktır –ödlek, gerçek kişiliği olmayan biri. Bu yüzden de kan ve cesaret isteyen davalarda insanlığa yol gösterecek durumda değildir. Bu söylediklerimin sana ters düştüğünü biliyorum, ama düşündüğümü söylemek zorundayım. Soru sorarsan, yanıt alman gerekiyor, değil mi?

KAYE: Siz öyle mi yaparsınız?
BUKOWSKI: Şey, bilmiyorum...

KAYE: Yani daha evrensel bir yaklaşımla. Soru sorunca yanıt almak mutlaka gerekli mi?
BUKOWSKI: Hayır, elbette hayır. Daha evrensel bir yaklaşımla, tek bir şey alırız. Biliyorsun... talihliysek bir mezar taşı; yoksa, çim.

KAYE: Öyleyse gemiyi terk mi etmeli?
BUKOWSKI: Bu klişelere, basmakalıp sözlere ne gerek var? Pekala, bence hayır. Gemiyi terk etmemeli. Ne kadar beylik olursa olsun, şöyle diyeceğim; birkaç kişinin gücü, ruhu, ateşi, cesareti ve kumarıyla insanlık boğulmaktan kurtulabilir. Hiçbir ışık tamamen sönmeden sönmüş sayılmaz. Erkek gibi savaşalım, sıçan gibi değil. Nokta. Ekleyecek başka bir şeyim yok.

Bu Şaşkın Moruk Kasabanın En İyi Şairi

John Thomas

1967

Los Angeles Free Press, 3 Mart 1967.

S: Ülkenin gündeminde bir kez daha Kennedy suikastı ve beraberinde getirdiği olaylar var. Güncel komplo teorilerinin içinde akla yatkın bulduğun var mı? Ya da ilgi duyuyor musun?

C: Tahmin ettin sanıyorum. Nerdeyse ilgi duymuyorum. Tarih, tabii ki, bir başkanı gündeme oturtur, hele suikasta uğramışsa. Ne var ki, her gün etrafımda suikasta uğramış yığınla insan görüyorum. Ölülerle dolu odalara giriyorum, ölülerle dolu sokaklarda yürüyorum, ölülerle dolu kentlere gidiyorum; gözleri olmayan insanlar, sesleri olmayan insanlar, yapay duygulara ve sıradan tepkilere sahip insanlar, gazete beyinli, televizyon ruhlu insanlar; lise ideallerine tutunan insanlar. Kennedy'nin kendisi de bu döngünün 10/9'unu tamamlamış biriydi, öyle olmasaydı bu denli asap bozucu ve yorucu bir işi kabul etmezdi zaten –Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığı'ndan söz ediyorum. Nerdeyse herkes, kadın erkek ayırt etmeksizin, beşikten alınıp blendere atılırken bir insanın ölümü üzerine bu kadar uzun düşünemem doğrusu.

Ne var ki, Kennedy'nin, Roosevelt gibi, liderlik için neredeyse yaratıcı bir güce sahip olduğunu da kabul etmek gerek, ama siyasi bir güçten söz ediyoruz yine de, bu bağlamda güven konusunda tehlikeli. Gerçek ateş ve büyüme açısından da hiç canlandırıcı değil... İnsana kendini daha iyi, daha güzel, daha büyük, daha gerçek hissettiren bir şey değil. Bu suikast olayı -Kennedy- Oswald'ın öldürülmesi -Ruby'nin öldürülmesi- bütün bu işlerde fena halde bir bit yeniği var. Ama yine de her şeyin kargaşa ve değersizlik dalgasına kapılmış insanların sürekli işledikleri bir hata ve yanılgı sonrasında

gerçekleşmiş olması da mümkün. İnsanoğlu aptallıkta sınır tanımaz, özellikle barbarca ideallerin ulusal, yöresel, ekonomik ve sosyal güçlere dayandırılan eğitim ve öğretim sistemleriyle pompalandığı 2000 yıllık Hıristiyanlığın yarı ışığında. İnsan hayatının ilk 25 yılını akıl hastanesinde geçirecek kadar talihli değilse saf aklın gelişmesi olanaksızdır Amerika'da.

S: LSD de fazlasıyla gündemde son zamanlarda. Bu konuda yeterince yazıldı gerçi, sen de katkıda bulunmak ister misin?

A: Ben her şeyin herkes için ulaşılabilir olmasından yanayım; LSD, kokain, kodein, esrar, afyon... Dünyada varolan hiçbir şey daha güçlü ve avantajlı konumda olan birileri tarafından yasaklanmamalıdır. Demokratik yasalar çoğunluğun oyuyla işlemesine rağmen daha avantajlı konumda olan bir azınlığın yararına çalışır; bu tabii ki o azınlık çoğunluğa nasıl oy kullanmaları gerektiğini söylediği için oluyor. 20. yüzyıl uzay-atom çağında 18. yüzyıl ahlakından yoruldum. Şayet kendimi öldürmek istiyorsam bu benim bileceğim iştir, damarlarıma eroin basmak istiyorsam bu beni ilgilendirir. Ve o eroini satın alabilmek için benzin istasyonu soymak zorunda kalıyorsam bunun sorumlusu gayet ucuz bir malın fiyatını yükseltip sinirlerime ve ruhuma karşı savaş açan yasalardır. Yasa yanlış, ben haklıyım.

Ölülere onları öldürmekten başka ne yapabilirsiniz ki? Otobüslerde, stadyumlarda, süpermarketlerde gördüğünüz uyuşturucu kullanmayan halkımıza bir bakın, iyi görünüyorlar mı? İlaç dağıtımı sadece doktorların elinde mi olmalı? Doktorlarımız yeterince besili, yeterince varlıklı, yeterince şımarık değiller mi? Ve gerçekten, benim kadar hata yapmıyorlar mı? Kitaplar ne işe yarar? On yıl sonra parasını aldıklarında aslında hasta için en zararlı olan şeyi önerdiklerini keşfetmiyorlar mı?

Benim şu anda gözlemlenen LSD çılgınlığına itirazım hippiler, salaklar ve çoluk çocuk tarafından ruh yerine kullanılması. Bu işin özü şu, sanatçıyla sıradan insan arasında toplumun para kazanan ke-

simi tarafından dışlanan tavşan beyinli bir kitle var. Bunlar aslında diğer sınıfa dahil olmayı arzular, ama bunu yapamazlar. Bu yüzden de Sanatçı'dan bir sayfa çalıp toplumu reddettiklerini söylerler. Sanatçı'dan bir sayfa çaldıktan sonra da bütün kitabı çalmaya kalkarlar –ama yaratma gücünden yoksundurlar çünkü aslında orta sınıfa aittirler. Bu yüzden sıradan insanla Sanatçı arasında sıkışıp kalmışlardır, ne para kazanmayı becerirler ne de yaratmayı. Bu ikisini de yapamamak suç değildir tabii ki. Ama gerçeği kabullenemedikleri için, aynaya bakamadıkları için, Ruhçuluk oynamaya başlarlar; bot, sakal, bere, hip, pop, bop, ne olursa. Uzun saç, mini etek, sandalet, psikadelik partiler, resim, müzik, psikadelik greyfurt, psikadelik gerila cephesi, güneş gözlüğü, bisiklet, yoga, disko, Jefferson Airplane, Hell's Angels, ne olursa, yeter ki ait olsunlar. Bob Dylan'dır onların ruhları: "Bir şeyler oluyor ve senin ne olduğundan haberin yok, değil mi, Bay Jones?" Beatles onların ruhu, Judy Collins ve Joan Baez.

"marihuana eyvallah
ama asit, moruk
işte o Allah"

Şimdi bir taksi şoförü asit aldığı için tutuklanırsa yırttı demektir, aittir. Birkaçı bir araya gelmeye görsün, yere oturup ot içerken Leary ve sol muhabbetine giriyorlar hemen; Andy Warhol ve Vietnam Savaşı'nın ne kadar yanlış olduğu üzerine konuşuyorlar, hem çalışmanın anlamı ne, herkes bir iş bulabilir ve kim araba kullanmak ister ki –yürümek en iyisi. Ve biri Johnson'u vurmalı. Ve mumlar vardır yerlerde. Ve bu çocuklar süt kuzuları, kadınlarsa iki kez evlenip iki kez boşanmışlar, saçlarına ak düşmüş, buruk, kırk yaşlarında. Düşünme! Sapıt. Işıklar. LSD. Leary. Gitarlar. SEVİŞ! Tavşanlar gibi düzüşüyorlar. Barış yürüyüşleri. Irkçılık karşıtı yürüyüşler. Askerlik kartını yak. Kennedy'yi Johnson vurdu.

Savundukları fikirler tamamen değersiz de değiller, ama benzer konularda aynı düşünerek içlerine düştükleri boşluğu doldurmak is-

nıyorlar, kendilerini tarafsız ve sevimli insanlar olarak görüyorlar. Savaştan nefret eden, siyah ırk için mücadele veren, köpekleri ve insanları ve folk şarkılarını ve cazı sevip daha iyi bir hükümet arzulayan biri (erkek ya da kadın ya da leszbiyen ya da homoseksüel) mumların arasında bu davaları savunarak oturuyorsa kötü biri olabilir mi? –ama aslında LSD'ye kutsal haça sarılır gibi sarılan bok kafalı tipler bunlar ve onların yüzünden LSD'den nefret ediyorum. Belki bir sonraki modaya ilerlediklerinde bir tadına bakarım asidin. Ama o zamana kadar, alsınlar istedikleri kadar.

S: Vietnam savaşı, insan hakları ve Sunset Strip'te son zamanlarda gözlemlenen hareketlenme hakkında ne düşünüyorsun? At atabildiğin kadar, Hank! Bu Bukowski modasının ne kadar süreceğini kim bilebilir?

C: Sunset Strip meselesi LSD meselesinden hiç farklı değil, sadece orda görülen geri zekalılar daha genç. Son derece hoş bir devrim havası estiriyorlar. RAHAT BİR DEVRİM BU. SIKILMIŞ VE ESNEYEN GENÇ BEYİNLERİN İSTİRAHAT HALİNDEN BAŞKA BİR ŞEY DEĞİL. Bebek incinirse öfkeli anne ve baba gelip onu kurtarır, siz polisler bebeğimi incitmeyin sakın. Bu çocuklar öfkeli görünmüyorlar, aç görünmüyorlar, üstleri başları dökülmüyor, sokaklarda yatmıyorlar. Sunset Strip'te öylece takılıyorlar. Eğlence peşindeler. Esniyorlar bu çocuklar. Merkezleri yok, platformları yok, sesleri yok, hiçbir şeyleri yok. Akıllarındaki tek şey polislerin kullandığı kaba kuvvet. Hapishanelerde ve sefilhanelerde tanık olduğum kaba kuvvet onların hayal gücünü aşar. Onların kaba kuvvet diye nitelendirdikleri şey yumuşak ve pembe ayak parmaklarına basılmasından öteye geçmiyor. Önümüzdeki Pazar televizyonda görüşürüz kızlar. WOW!

S: Evet, bu Charles Bukowski modası... kesinlikle büyüyor. Bu konuda ne düşünüyorsun?

C: Ben bir Charles Bukowski modası olduğunun farkında değilim. Yalnız yaşayan biriyim, kalabalıktan hoşlanmam; bu tür tuzaklara düşmeyecek kadar yaşlı, kuşkucu ve çakalım. Bu iki haftada yaptığım üçüncü söyleşi, ama ben buna modadan ziyade matematiksel bir tuhaflık olarak bakıyorum. Umarım hiçbir zaman moda olmam. Moda olmak lanetlenmek demektir. Bende ya da yaptığım işte bir tuhaflık var demektir. Sanıyorum 46 yaşında, 11 yıl boyunca sessizce çalıştıktan sonra böyle bir şeyden endişe etmeme gerek yok. Tanrılar benimledir umarım. Benimle olduklarını düşünüyorum.

Ama bu söyleşilere bile temkinli yaklaşıyorum. Anlamakta güçlük çekiyorum doğruyu söylemek gerekirse. Ben şiir yazıyorum. Bu yüzden temel duruşum, platformum şiir olmalı. Vietnam, Sunset Stip, LSD, Şostakoviç ya da başka bir konuda ne düşündüğümün hiç önemi yok. Şairin sağgörülü olmak gibi bir görevi yoktur. Ama birçok şair bu işe soyundu ve daha niceleri soyunup çuvallayacaklar. Seyirci onları görsün diye sahneye çıkıyorlar. Fikir yürütüyorlar. Vaaz veriyorlar. Benim işim bir odada tek başıma oturup yaratmak ya da yaratamamak. Gerisi hikaye. Ben bu sorulara herkes yalnız kalmak istediğimi ve bunun nedenlerini bilsin diye yanıt veriyorum. İşe yarar belki. Kapımı fazla insan çalmıyor. Bunun için de müteşekkirim. Belki ilerde kapımı çalanların sayısı daha da düşer. Bu kadınları içermiyor yalnız; bir kadını yatağa atmak için işimi bir kenara koymaya her zaman hazırım. Kadınlar söz konusu olduğunda ruhum tekliyor, aksini iddia edecek değilim.

S: Hipodromda bu kadar çok para ve zaman kaybetmenin nedeni nedir?

C: Hipodromda bu kadar çok para ve zaman kaybetmemin nedeni delinin teki oluşum –mezbahalarda, postanelerde, rıhtımlarda ve fabrikalarda çalışmak istemediğim için hipodromda para kazanmayı umuyorum. Ama ne oluyor? Paramı kaybediyorum ve çarmıhıma bir çivi daha çakılıyor. "Bukowski," diyor insanlar bana, "sen kay-

betmeyi seviyorsun, acı çekmeyi seviyorsun, mezbahalarda çalışmayı seviyorsun." Bu insanlar benden daha deli. Hipodromun bazı yararları da var –obur yüzleri görüyorum, hamburger yüzlerini; önce düşün başında görüyorum yüzleri, sonra da kabus geri geldiğinde. Çok sık görülen bir şey değildir. Hayatın işleyişi böyledir. Bir de hipodroma gitmek bana yazmak için az zaman bırakır, YAZARCILIK OYNAMAK İÇİN AZ ZAMAN. Bu da önemlidir. Yazmaya oturduğumda yalın ve doğru yazmak zorundayım. Bütün haftalığını dört saat içinde kaybettikten sonra odana dönüp süslü püslü hikayeler uyduramazsın. Ama hipodromu şiirin esin kaynağı olarak kimseye önermem tabii ki. Benim işime yaradığını söylüyorum sadece –o da bazen. Bira gibi, hoş bir kadını düzmek gibi, puro gibi, kaliteli şarap içerken karanlıkta Mahler dinlemek gibi, burada çıplak oturup geçen arabaları seyretmek gibi. İstisnasız herkese hipodromdan uzak durmalarını öğütlerim. İnsanlığın en ustaca tasarlanmış tuzaklarından biridir.

Charles Bukowski: Öfkeli Şair

Michael Perkins

1967

New York, 1967.

Charles Bukowski bir avuç gerçekten önemli Amerikan şairinden biri. Bazı yönlerden Rusya'nın Yevtuşenko'sunu çağrıştırıyor, ama Rusya'da çok daha ünlü olurdu. Kitapları *New York Times*'da tanıtılmıyor, ama yeraltında müthiş bir ünü var, genellikle şiirden haz etmeyenler seviyorlar onu. Şiirin ana eğiliminden Amerikan halkının %95'i kadar uzak. Dikkate alın: kadınlardan hoşlanan bir şair; zamanını barda ya da hipodromda geçirmeyi yeğleyen bir şair; hayatını ders vererek ya da kitap tanıtarak değil de fabrikada çalışarak kazanan bir şair. Haklı olarak (delilik ama –her şeyin bir ödülü var artık) saygın New Orleans edebiyat dergisi *The Outsider (Yabancı)* 1962 yılında onu "Yılın Yabancısı" seçti.

Şiir yazmaya 35 yaşında başladığınızı söylüyorsunuz, neden bu kadar beklediniz?

Bana bak, züppeliğin alemi yok, bugün altı dişimi çektiler o iri bira göbeğine bir ağız dolusu kan tükürürüm sonra. Pekala, 25 yaşıma kadar çoğu el yazısıyla kaleme alınmış kısa öyküler yazdım, sonra bir gün bütün öyküleri yırtıp yazmayı bıraktım. *Atlantic* ve *Harper* dergilerinden gelen red mektupları iyice canımı sıkmışlardı, hem o dergileri okumaya kalktığımda uyuyakalıyordum. İçeride iri sıçanlar, dışarıda da dindar ev sahibeleri dolanırken küçük pansiyon odalarında açlık çekmek de beraberinde bir tür delilik getirdi. Ben de barlara takılmaya başladım, ayak işlerini görüyor, ayyaşları soyuyor ya da soyuluyordum. Bir takım kaçık kadınlarla birlikte yaşadım, bazen talihim yaver giti bazen gitmedi. 35 yaşındayken bir gün mide kanamasıyla hastaneye kaldırıldım, bana kan vermeye karar vermeleri üç gün sürdü. Neyse, hayatta kaldım, ama hastaneden

çıktığımda beynimde bir tuhaflık oldu, 10 yıl aradan sonra gidip kendime bir daktilo buldum ve şiir yazmaya başladım. Nedenini bilmiyorum ama şiir yazmak daha az zaman kaybı gibi geldi bana.

Şiirlerinizin zaman kaybı olduğunu düşünenler var.

Zaman kaybı olmayan bir şey var mı? Kimi pul toplar ya da anneannesini öldürür. Hepimiz bekliyoruz, küçük şeyler yapıp ölmeyi bekliyoruz.

Özdeşleştiğiniz bir şair ya da hareket var mı?

Hayır, bütün şiir piyasası aşikar, saçma ve yalnız ahmakların hakimiyetinde gibi geliyor bana. Üniversite gruplarından *beat* şairlerine kadar. Benim için asıl şaşırtıcı olan bu söylediklerimi bugüne kadar kimsenin söylememiş olması.

Bu insanlara ahmak derken asıl siz saçmalamıyor musunuz?

Dikkatli ol. Gömleğinin kırmızı kana bulanmasını mi istiyorsun? *Beat* şairleriyle akademik şairler arasında pek fark yok, çünkü her ikisi de kitlelerin kıçlarını yalamalarına bayılıyorlar. Bu şairler yarı-insanların alkışlarına karşı koyamıyorlar. Yaratıcı olmaktan eğlendirici olmaya doğru gidiyorlar, seyirciye şarlatanlık yapıyorlar, ünlenmeye açlar. Montaj bandından 50 kişiyi işten çıkarmaya karar veren bir fabrika müdürüne onlara duyduğumdan daha fazla saygı duyarım.

İnsanlar memnun olduktan sonra ne önemi var?

Sonuçta ciddi bir astigmatizm ortaya çıkıyor. Önemli olan her kişiyi, tek tek, kelimenin gerçek anlamıyla canlandırmaktır ve bu sözüm ona şairler seyirciyle el tutuştukça bu hiçbir zaman gerçekleşmeyecek. Seyirci bir isim görmek istiyor; dişleri çarpık mı değil mi, gözlerini kırpıyor mu, şiir okurken üzerine işiyor mu, bunları merak ediyor. Seyircinin zayıf ve kaçık olmaktan vazgeçmek gibi bir derdi yok, birinin onlara şarkı söylemesini istiyor, aldatılmak istiyor. Peki, bir sonraki adım nedir? Marihuana ve LSD yanlısı hip-

pi şair. Savaş karşıtıdır, Castro yanlısıdır, bu kadar zor olmasa komünist bile olur. Neyse, *ruhen* komünisttir ama. Caz sever, elbette. Yatak odasında bir gitarı bile vardır. Ama kadına pek rastlanmaz o yatak odasında. Bu işin *beat* ucu tabii ki. Üniversiteliler daha dikkatli. Savaş karşıtı olmak onlar için de kolay hâlâ, ama siyaseten daha tedbirliler. Onlar da seyirciye koşup muhabbete giriyorlar, ama daha saygın ve sakin bir biçimde. Onlar şiirlerini okumaktansa şiirleri hakkında konuşmayı yeğlerler. Saatlerce konuşabilirler şiir hakkında ve bütün saygınlıklarıyla sözcükleri deşerek hiçbir şey söylemezler. Seyirci bunu da sever –işin içine girdiklerini hissederler, girerler de –büyük ve yapay bir sıfırın içine.

Bir dakika, "onlar" hakkında konuşacağımıza sizin hakkınızda konuşalım. Siz savaştan yana mısınız?

Saçmalama. Ama ben bu savaş karşıtlığını oynamayı sevmiyorum. Kutsal bir işmiş gibi yürüyüşlere katılmıyorum. Odamda tek başıma iyi bir şiir yaratabilirsem savaşları sona erdirmek için başkalarıyla birlikte kendimi kutsal hissederek yürümekten çok daha büyük katkı sağlarım (eğer yapmak istediğim buysa ve ben ne yapmak istediğimi bilmiyorum, kendime bunu pek sormam doğrusu.)

Romanınızın ne hakkında olduğundan söz eder misiniz biraz?

Roman solgun insanlarla dolu solgun bir otelde geçirdiğim iki yıl üzerine. Tek kelime bile yazmadığım ve intihar etmemek için büyük çaba sarf ettiğim bir dönemdi. Benim için intihar etmenin en iyi yolu olabildiğimce sarhoş olmaktı –alkol, kullananın ertesi gün hayata dönebildiği bir intihar biçimidir, genellikle öyledir diyelim. Hayatlarını günden güne, daha doğrusu geceden geceye sürdüren bir sürü insan vardı o otelde, bütün otel bu insanlarla doluydu hatta. Şarap şişesiyle gelen cesaret, ardından da boş ceplerle baltayla yüzleşme. O otelde kalan bütün kadınları düzdüğümü sanıyorum, dört kat dolusu kadın vardı otelde. Bir keresinde bodruma inip orada kalan birini bile haklamıştım. Onunla da yetinmeyip beyaz saçlı temizlikçi kadını da dahil ettim listeme. Delilikti, aşktı, dünyanın

sonuydu. Yumruklar da konuşurdu arada sırada, polis baskınlarını da unutmayalım. En kötüsü aylak aylak geçirilen günlerdi, bütün dünya yüreğine çökerdi insanın; İsa, Abe Lincoln, bulvardaki yüzler, ve içinde ne varsa kusmuş ama yine de ölmemişsindir. Korkunç. O günleri yaşandıkları gibi kaydetmeye çalışıyorum, öykü biçiminde değil ama, roman biçimde. Kapıların açılıp kapanışını, patlayan kesekağıtlarından düşen şarap şişelerini, sıçanları ve dehşeti; Tanrı'nın, bayrağın, dostların ve ailenin yardımından yoksun bir biçimde yok olma tehdidiyle karşı karşıya kalan insanların cesaretini. Gizli bir dünyadır bu, gündelik gazetelerde rastlamadığın bir dünyaya. İyi bir roman olacağını umuyorum. Ama olmayacak. Bir kayıt olacak daha çok. Ama bana iyi gelecek, onu biliyorum. Hatırlamamı sağlayacak. Tepeden tırnağa sahte biri olmamı engelleyeceğini umuyorum.

Nasıl şiir yazarsınız... genel bir fikir var mıdır kafanızda yazmaya oturduğunuzda, bir iki cümle ya da bir simge mesela?

Bu Bukowski'den çok Robert Creeley'e sorulacak bir soru ama yine de yanıtlamaya çalışacağım. Her türlü olur. Ama genellikle hiçbir şey yoktur kafamda. Yani düşünmeye çalışmam, akarım. Sokağa çıkıp puro satın almaya giderim mesela. Fazla bir şey görmem, etrafıma bakınmam. Sesler duyarım. Biri saçma sapan bir şey söyler, sıradan bir şey. Hiçbir zaman ben bir şairim, şimdi kaydediyorum, diye düşünmem. Söylemek istediğim şu; genellikle beyinsiz bir bedenim –birçok eleştirmenin benimle bu konuda hemfikir olduğundan eminim. En iyi ne zaman ve nasıl yazdığımı bilmiyorum. Genellikle hipodromda paramı kaybettikten sonra yazarım. Odama döner ve daktilonun başına otururum. Elektrik ışığı güzel görünür boş sayfanın üzerinde. İçimden elektrik ışığım olduğu için talihliyim diye geçiririm. Sonra parmaklarım tuşlara vurmaya başlar. Sözcükler kendilerinden gelirler, zorlanmadan. Nasıl işlediğini bilmiyorum. Bazen kesinti olur ve şiirin bittiğini sanırım, sonra yine başlar. Bazen tek bir şiirdir, bazen altı, bazen on. Beni dinlerken hiç çaba sarf etmeden çok iş yaptığım izlenimine kapılıyorsun belki ve bu

bir anlamda doğru; size kafamda hiçbir düşünce olmadan dolandığımı söyledim ama bu her zaman böyle değildir. Bazen bir yüzü o yüzün gerçekten olduğu gibi görmek -bu benim ya da başka birinin yüzü olabilir- beni bütün gün ve gece hasta edebilir, uyuyuncaya kadar. Ya da bazen söylediğim bir şey veya bana söylenen bir şey beni hasta edebilir. Başka bir deyişle, kolaydır ve zordur ve hiçtir. Sana nasıl veya neden veya ne zaman yazdığımı filan anlatamam. Çünkü her gün değişir, benimle birlikte.

Münzevi biri olduğunuz anlaşılıyor, kalabalıktan nefret ediyorsunuz, her şeyden nefret ediyorsunuz nerdeyse.

Bak, yeterince yalnız kalamıyorum. Her yer insan dolu –mezbaha, fabrika, hipodrom, sokaklar. Ben kimseye haksızlık yapılmasından yana değilim, ama bazen kalabalıkta bağırıp çağıran asap bozucu tipler vardır, onları görünce atom bombasının insanlığın en büyük buluşu olduğu hissine kapılırım. Kalabalıktan kaçıp tek başıma kalamazsam hiçbir zaman onların ya da kendimin kim olduğunu bilemem. Çalışma tarzımla Jeffers'a yakın olduğum söylenebilir. Duvarların arasında bir oymacı. 45 yıl yaşamışsan ve bunun farkındaysan bin yıl yazabilirsin. Dylan, Ginsberg ve Beatles bu noktada başarısız olmuşlar –yaşamak üzerine o kadar çok şey söylüyorlar ki yaşamaya zamanları kalmıyor. Dylan Thomas Amerikan halkının bir sanatçıya yapabilecekleri üzerine iyi bir derstir. Ama Tanrım hayır, hepsi yerlerinden fırlayıp onun yolunu izliyor... Şöyle bir örnek vereyim; bir ara domuz mezbahasında çalıştım ve Domuzcu tabir edilen bir adam vardı, onu seyrederdim. Elinde hasırdan bir şaplak olurdu ve birtakım domuz sesleri çıkardıktan sonra şaplağı domuzlardan birine vururdu ve diğerleri o domuzun peşinden bıçağın altına koşarlardı ve ben seyrederdim. Domuzcu Allahın cezası şaplağını koltuğunun altına sıkıştırıp bir sigara yakardı. Alınacak bir ders var burda.

Ama siz de diğer sanatçıları yapmakla suçladığınız şeyleri yapmıyor musunuz?

Ne demek istiyorsun?

Yani siz de sanat, yazmak ve hayat üzerine makineli tüfek gibi konuşuyorsunuz.

İyi de söyleşi isteyen *sensin.* Bu söyleşiyi yayınlarsan popülaritemin artacağını pek sanmıyorum. Ama yarın, hatta bir saat sonra daktilonun anasını ağlattığım sürece, fazla kan yutmadan bir bira daha içebildiğim sürece, her şey yolunda demektir.

Söylemek istediğiniz son ve yüce bir şey var mı büyük usta?

Evet, dostum, şiir nerdeyse ölü, uzun süreden beri. Kliklerimiz var, yalnız yüreklerimiz var, isim sayanlar var, ama lider yok, tek bir lider bile yok ve bu biraz ürkütücü. Biliyorsun, Cummings öldü, W.C. Williams öldü, Frost öldü, liste uzayıp gider ve ben onların hiçbirine *fazla* inanmamıştım zaten, ama onlar ben gelmeden önce ordaydılar, biz gelmeden önce, bu yüzden onları kabullenmiştik, oldukları gibi yutmuştuk. Şimdi de Pound Avrupa'da bir yerlerde buharlaştı ve bir başımıza kaldık. Hoş bir manzara değil. Büyük bir dahi filan da yok görünürde. Gece bastırırken bir karnavalda olmak gibi bir şey. Ginsberg yazamıyor artık, Lowell fazlasıyla ustalaşmış, bu yüzden de sıkıcı. Shapiro neyin eksik olduğunu söyleyip duruyor ama bunu tedarik edemiyor. Olson ve Creeley küflü ve yapraşık esnemelerin uzantısı. Baksana, Pound'un *Kantolar*'ı bile birini intihar etmekten alıkoyamaz; insana yaşamaya devam etme gücü vermedikten sonra neye yarar ki sanat? Neye yarar...

Bu kadar yeter sanıyorum. Ama siz yazılarınızın insanlara yaşamaya devam etme gücü verdiğini düşünüyor musunuz?

Bana verdi en azından.

Kusura bakma ama pek iyi görünmüyorsunuz.

Dedim ya, altı dişimi çektiler bugün. Bu arada, araban var mı?

Evet.

Benimki çalışmıyor. Beni içki satın alabileceğim bir yere bırakır mısın?

Elbette.

Bukowski kiralık halısının üzerine bir ağız dolusu kan tükürdü ve yola çıktık.

Yaşayan Yeraltı: Charles Bukowski

Hugh Fox

1969

The North American Review, Kasım 1969

Herkes Charles Bukowski'nin yeraltı edebiyatının kralı olduğunda hemfikir. *Kauri, Epos, The Beloit Poetry Journal, Evergreen Review* ve *Poetry Northest* gibi farklı dergilerde yayınlanmış. 1966 yılında *Outsider (Yabancı)* dergisi tarafından "Yılın Yabancısı" seçilmiş ve o günden bu yana yeraltı ona bir tür ruhani lider gözüyle bakmış.

Ben Bukowski'yi ilk kez Los Angeles'taki Free Press Kitapevi'nde karşıma çıkan *Crucifix in a Deathhand (Ölümeli'ndeki Haç)* kitabıyla tanıdım. Kitabı basan Loujon Press'e yazdım, bana adresini verdiler –Los Angeles. Ona iki satır yazıp ziyaret etmek istediğimi belirttim ve yanıt verdi –tamam.

Bukowski hakkında bir eleştiri kitabı hazırlamak niyetinde olduğum için kayıt cihazımı da yanıma aldım, ama mikrofon karşısında açılamadığını öğrendim, ayrıca sokakta yol çalışması yapıldığı için evin içi havalı çekiç seslerine boğulmuştu. Üstelik gündüzdü ve daha sonra Bukowski'nin iç dünyasının güneş batmadan işlemeye başlamadığını öğrenecektim.

Bu sefer kayıt cihazını evde bırakarak bir kez daha ziyaretine gittim ve erkek erkeğe konuştuk. Bukowski 1920 doğumlu ve yaşının iki katı gösteriyor. Yüzü çocukluğunda geçirdiği ağır bir akne vakasının sonucunda delik deşik. Postanede gece vardiyası çalışıyor ve ne bulursa içiyor. Omuzları çökmüş, her an yere yığılacakmış gibi bir görüntüsü var –ama yıkılmıyor... yıkılmayacak!

Beni en çok etkileyen zihnini kontrol etme yeteneği ve berraklığı oldu. Hiçbir şeyi kaçırmıyor, her an nerede ve kim olduğunu biliyor, hiçbir zaman konudan kopmuyor. Hep orada, o yaşlı aslan gözleriyle sizi izliyor. Rahat... ama çok da değil.

Etrafta kadın varsa maço erkeği oynamak zorunda hissediyor kendini. Şiirlerinde de oynadığı bir rol bu –Bogart, Eric Von Stroheim. Onu görmeye gittiğimde yanımda karım Lucia da varsa mutlaka maçolaşıyor, ama bir gece yalnız gittim ve farklı bir adam buldum karşımda –kolay anlaşılabilir, rahat ve duyarlı. Rol kesmeyen.

Aynı türden bir ikilik şiirlerinde de göze çarpıyor. Şiirleri de zaman zaman gerçeküstü eğilimler gösterse de gerçek Bukowski'nin Bretanyalı bir gerçeküstücü olduğunu söylemek hiç hoşuma gitmiyor. Öteki Bukowski 150 kiloluk fahişeler (her türlü fahişe aslında) iğrenç barlar, kırık dökük odalar, bira, kodes, sokak kavgaları ve düzüştür... Büyük Amerikan Efsanesi Bukowski budur, genç şairlerin müptelası olduğu Bukowski. Daha eğitimli ve bilgili diğer Bukowski rafa kaldırılmış.

Bir gece Bukowski'nin evindeydim ve Glendale'li Darrel (sadece Darrel, başka bir ada gereksinimi yok sanki) oradaydı. Yanında bir de arkadaşını getirmişti. Arkadaşı Bukowski'nin *Sekizinci Katın Penceresinden Atlamadan Önce Yazılmış Şiirler* kitabını yeni basmıştı. Darrel "iletişim" üzerine konuşuyordu. Biraz asabi bir tipti, o gece de iyice tutuk bir hali vardı. Sanattan filan söz edip hava basmak istiyordu ama Bukowski böyle şeylere tahammül edecek biri değil, sürekli, "Seni okuyamıyorum, moruk, ne demek istiyorsun, neden söyleyeceğini doğrudan söylemiyorsun, lafı geveleyip durma, ne söyleyeceksen söyle Allah aşkına," diyordu. Ama Darrel öfkelenmedi, kabullendi; Bar Buda'sı konuşuyordu, kabullenmek zorundaydın. Çoğu genç şairin tavrı böyleydi –Steve Richmond ve Doug Blazek (Blaz) örneğin.

Ben kendi payıma sanrılı Bukowski'yi seviyorum, poz kesmenin ötesine geçip gerçeklik denen şeytan arabasının kulpuna hayata sarılır gibi sarılmış Bukowski'yi. En kötü pozlar "gerçek" pozlardır.

Bukowski'yi son kez 1968 yılının Haziran ayında gördüm. Olağanüstü bibliyografisini kartlara kopya etmiştim (yazılarını ihtiva eden bavul dolusu dergilerini ödünç vermişti bana) ve sonra bavulu geri getirmiştim. Birlikte yaşadığı kadından söz etmişti bana, evli değillerdi, ama ondan bir kızı vardı, çok seviyordu kızını. Muhtelif

oyuncaklar saçılmıştı ortalığa. Son zamanlarda *Open City* adındaki yeraltı gazetesi için yazdığı "Pis Moruğun Notları" sütunu yüzünden postane idaresiyle başının belada olduğunu biliyordum... Bana nedeninin bu olduğunu söylemişti en azından. Karım ve ben birlikte çocuğunun annesinin baskı yaptığını ve "Pis Moruğun Anıları"nın postane idaresinin Bukowski'nin özel hayatına burunlarını sokmaları için bir bahane olduğunu düşünüyorduk. Neyse, kadın karşımızdaydı, uzun ve neredeyse tamamen beyazlaşmış, beline kadar inen örgülü saçlar, parmak arası Japon sandaletler, her an kavga etmeye hazır kırmızı ve asık bir yüz, yağlı bir ten.

"Ben Hugh Fox'um," dedim dergi dolu bavulu yere bırakarak.

"Tahmin etmiştim," dedi ve öteki odaya gitti.

Karım yanımdaydı, kalmak istiyordu.

"Birkaç dakikalığına girelim."

"Boş ver," dedim.

Bukowski bizi içeri davet etmedi. Biraz mahcup bir hali vardı, ne diyeceğini bilemiyormuş gibi. Kadının denetim dalgaları duvarın arkasından bile hissettiriyordu kendini. Kimseyi kandırmıyordu Bukowski, hadım edilmiş bir kurt kadar uysal görünüyordu.

Sonunda Lucia'ya bir cimcik attım ve ısrar etmekten vazgeçti.

"Kendine dikkat et," dedim Bukowski'ye.

"Sen de," dedi alçakgönüllü Bukowski, sonra onun hakkında yazdığım kitabı kastederek, "Martin'i dene. Zaman kaybetme. İyi adamdır," diye ekledi.

Bu kadar –sonra ayrıldık.

Devleri Arıyorum: Charles Bukowski ile Söyleşi

William J.Robson ve Josette Bryson

1970

Southern California Literary Scene, Aralık 1970.

Bu, Güney Kaliforniya Edebiyat sahnesinde yerini almış kişilerle yapılacak bir dizi söyleşinin ilki. Yayın hayatı sona ermiş olan haftalık yeraltı gazetesi "Open City" *için yazdığı sütunla ünlenen ve* Postane *adlı ilk romanı bu ay çıkacak olan yazar ve şair Charles Bukowski bizimle ilk söyleşiyi yapmayı kabul etti.*

BR: Başlangıç olarak –nerde doğduğunuz?

BUK: 1920 yılında Almanya'nın Andernach kasabasında doğdum. FBI'da sordu aynı soruyu bana bir keresinde. Los Angeles'e iki yaşında geldim. Virgina Road İlkokulu'na gittim. Los Angeles çocuğu sayılırım aslında. Los Angeles Lisesi. Los Angeles Koleji, ordan mezun olmadım ama iyi vakit geçirdim. Hoşuma giden dersleri seçtim. Babamın haberi bile olmadı. İki yıl devam ettim koleje -1939'dan 1941'e kadar.

BR: Yazmaya eğilimli miydiniz o yıllarda?

BUK: Biraz yazmakla birlikte hazır olmadığımı hissediyordum. Kötü yazdığımın farkındaydım. Olmasını istediğim gibi değildi. İlk öyküm *Story* dergisinde yayınlandı. "Woodbury Kaçığı."

BR: Norman Mailer de o dergide yayınlanmamış mıydı?

BUK: Evet. Saroyan da. O dönemin en saygın dergisiydi. *Story* dergisinde öykün yayınlandı mı hazırsın demekti. O sıralar New York'taydım, menajerin birinden bir mektup aldım. "Bundan sonraki yazarlık hayatınızda menajerliğinizi yapmak istiyorum," diye yazmıştı. "Henüz yazmıyorum," diye yanıtladım, "Hazır değilim. Topu topu tek bir vuruş yapabildim, o da kötü bir öyküyle."

BR: Kaç yaşındaydınız?
BUK: Yirmi dört.

BR: O yıllarda kendinize örnek aldığınız bir öğretmen var mıydı?
BUK: Hayır, hepsinden nefret ediyordum. İngilizce'den hep D alırdım. Öğretmen yazılarımı beğeniyordu ama ders sabahın yedisindeydi. Akşamdan kalma olduğum için derse yedi buçuktan önce gelemiyordum. Sonunda "Bay Bukowski, "dedi, "bundan böyle derslere gelmenize gerek yok. Bu dersten size geçer not veriyorum." Ben de "Eyvallah," dedim.

BR: Sizi yazmaya teşvik eden biri var mıydı?
BUK: Hayatta olan birini mi kastediyorsunuz?

BR: Evet.
BUK: Hayır, yoktu.

BR: Bu havzada yaşayan bir guru filan yok muydu o yıllarda.
BUK: Hayır, hayır, Saroyan'ı severdim. Herkes gibi ilk Hemingway'i, Céline'i... Dostoyevski'yi, Kafka'yı...

JO: İtalyan yazar Vittorini'yi sevmez miydiniz?
BUK: O da kim? Ha, şu onlarca roman yazan mı?

JO: Evet, *Sicilya'da Görüşme* adında ünlü bir kitabı var.
BUK: Onu hiçbir zaman okuyamadım. Kütüphaneye giderdim ve rafta 10-12 kitabı yan yana dururdu. "Nasıl yapıyor bunu?" diye sorardım kendime. Ya çok iyiydi ya da çok kötü.

JO: Ben çok iyi olduğunu düşünüyorum.
BUK: Evet, neyse... *Story* ve editörlüğünü Caresse Crosby'nin yaptığı *Portfolio* dergilerinde öykülerim yayınlandıktan sonra on yıl yazmaya ara verip içtim ve dolandım –birkaç kötü kadınla birlikte

yaşadım ve mide kanamasıyla Los Angeles belediye hastanesine kaldırıldım. Hastaneden çıktıktan sonra tekrar yazmaya başladım, nedenini bilmiyorum. On yıl boyunca hiç yazmamıştım –yaşamakla yetindim diyelim. Malzeme topluyordum, bunu bilinçli olarak yapmadım ama. Yazmayı unutmuştum, hepsi bu.

BR: Ne tür şiirler yazıyordunuz o zaman?"

BUK: Kişiseldi yazdıklarım, başıma gelen olaylar. Hayli öznel, belki de şimdi yazdıklarımdan biraz daha iyi.

BR: Hayatınızda yaşadığınız önemli deneyimleri aktarmakta başarılı olduğunuzu düşünüyor musunuz?

BUK: Geride kaldı onlar, gerçi hâlâ hayatıma dair yazıyorum, ama şiirim biraz farklı şimdi. Sözcüklerle daha fazla oynuyorum ve yalın yazıyorum. Deneyimden çok duygulara dair. Değişim söz konusu -değişmeliyiz- zorunda değiliz belki, ama içimizden gelir, değişmeyi arzularız.

BR: Yaşadığınız deneyimler sanatınızı doğrudan etkileyecek ve sizi yeni kanallara yönlendirecek kadar güçlü müydü? Yani şiirinizin *öznesinden* ziyade altında yatan temel *duyguyu* mu etkiledi?

BUK: Çetrefilli bir soru –deneyimlerinizi yazdıklarınızdan ayıramazsınız, kim olursanız olun bu mümkün değildir. Biri diğerini yaratır –kola kola giderler başka bir deyişle. Sahip olduğunuz tek şey deneyimlerinizdir.

BR: ... Bu önemli deneyimlerinizi öykü olarak mı yazdınız? Belki de onları olduğu gibi yazmadınız da, sözün gelişi, gemiyi yana doğru mu yatırdı?

BUK: Her şeyden önce onları oldukları gibi yazdım –gemiyi asıl şimdi yana doğru yatırıyorum. Başka bir deyişle, şunu yaptım bunu yaptım diye anlatmak yerine duygularımı yazıyorum. Kendimi nasıl hissettiğime dair.

BR: Sizi hangi şairler etkilemiştir?
BUK: Robinson Jeffers...

BR: Onun fazlasıyla katı ve hoşgörüsüz olduğunu düşünenler var -fazlasıyla münzevi- ama ben şahsen okuduğum kadarıyla onun olağanüstü olduğunu düşünüyorum.
BUK: Güç. Müthiş bir güce sahip. Sahipti. Artık ölü. Nasıl demek gerekir. Sahip mi, sahipti mi?

BR: Toplumsal eleştiri yapan biri değildi elbette, ama tek başına düşünüldüğünde karanlıkta kalmış tarihi bir kişilik gibiydi. Okuduğum kadarından edindiğim duygu, okyanus hakkında bir şeyler biliyorsan, kıyıda yürürken bile *anladığı* duygusuna kapılıyorsun.
BUK: Bütün kahramanları er ya da geç karaya vurup parçalanır. Büyüleyicidirler, hayatın çok bilincinde. Kanlı canlı tiplerdir ve sonları kötü olur. Manzumeleri daha iyidir aslında. Kısa şiirlerde vaaz vermeye eğilimlidir biraz. Yalın cümleleriyle çok etkilemiştir beni –tam ve doğrudan ifade. Benim yapmak istediğim de bu, çok berrak tutmadan mümkün olduğunca yalın söylemek. Şiirsellik. Yerinde kullanılmadığı zaman yıldızlara ve aya dair aşırı şiirsellik çok kötü bir karışımdır.

BR: Son zamanlarda bir hayli şiir yolluyorlar bana. Bir kısmını sevdim. Bana göre -Dylan Thomas'ı anımsayabiliyorum- sözcüklerle oynuyorlar. "Geceyi süren vahşi kısraklar," örneğin. Sözcükleri *hissediyorsun.*
BUK: Aşırı şiirselliği kıvırabilen ender şairlerden biridir Thomas. Çok fazla çıkmaz öylesi. Kullanmak istediği her şeyi kullandı ve işi kıvırdı. Şiirseldi ama bundan zarar görmedi. Şiirsel derken neyi kast ettiğimi anlıyorsun.

BR: Bir sürü, "cesur, ağlayan pencereler," ya da buna benzer şeyler alıyorum mesela, ki eğlendirici ve hoş. O dizeyi şimdi kafamdan uydurdum.

BUK: Ben de bir dergi çıkarıyorum, *Laugh Literary (Edebi Saçmalık)* ve çok kötü şiirler geliyor.

JO: Fransız ya da Alman şairlerin arasında sizi etkileyen var mı?
BUK: Villon -onun için Fransız diyebilir miyiz?- adını doğru telaffuz ettim mi?

JO: Villon?
BUK: Şu hırsız.

JO: Evet, elbette.
BUK: Paris'ten sürdüler onu.

JO: Evet, Ortaçağda.
BUK: Bir tek onu sayabilirim. Adları doğru telaffuz etmeyebilirim, çünkü eğitimim...

JO: Baudelarie, Rimbaud?
BUK: İkisinden de fazla haz etmem.

JO: Daha modern şairler peki... Cocteau, örneğin?
BUK: O pek modern sayılmaz.

JO: Evet, pek modern sayılmaz.
BUK: Daha çok düzyazı yazmadı mı o?

JO: Evet. John Perse?
BUK: Hayır, Fransızlar bana göre değil.

JO: Eluard?
BUK: Hayır.

BR: Rimbaud beni coşturmuştur.
BUK: Buralarda hayli popüler.

BR: Henry Miller onun hakkında bir eleştiri yazısı yazdı, *Katiller Çağı* –vay canına! dedirtti bana. 18-19 yaşında bu kadar güçlü olmak ve vazgeçmek –başka bir iş peşine düşmek.

BUK: Bunu anlayabilirim.

BR: Neden?

BUK: Yazma eyleminin kendisi –insanlar yazmayı pek *romantik* bir şey olarak algılıyorlar. Ben çok yazar tanıyorum ve size fazla insani olmadıklarını söyleyebilirim. Alıngan ve gergin tipler, sanatları onları mahvediyor.

BR: Peki, bu neden böyle? İyi yazar olmak istiyorsan fazla güç tüketen bir aküye dönüyorsun. İnsani gücünü emip seni kurutuyor. Öyleyse ne yapmalı? Bazen. Her zaman değil.

BUK: Yazarların genellikle iyi insanlar olmadığını söyleyebilirim. Öğle tatilinde salamlı sandviçini yiyen bir oto tamircisiyle konuşmayı yeğlerim. Hatta ondan çok daha fazla şey öğrenirim. Daha insanidir. Ters adamlardır yazarlar. Onlardan uzak durmaya çalışırım.

BR: Aynaya bakarsınız ama, değil mi?

BUK: Hı?

JO: Jean Genet hakkında ne düşünüyorsunuz?

BUK: Genet çok iyi başladı, değil mi?

JO: Evet, *çok* iyi.

BUK: Hapishane anılarıyla. Ama şimdi bir hayli soytarılaştı. Şu Kara Panterler meselesi. Kalkıp Fransa'dan buraya gelmesi. Hayli zenci tanıyorum ve samimiyetle söylüyorum aslında hiç hoşnut değiller bu durumdan. Burda yaşayan azman bir tip var, 1.95 boyunda, 120 kilo ağırlığında, elinde birayla divana oturup, "Bukowski, "diyor, "şu Fransız'ın kalkıp da Fransa'dan gelip bize ne yapmamız gerektiğini söylemesinden, yardım etmeye çalışmasından, neyin

doğru neyin yanlış olduğunu öğretmeye yeltenmesinden hiç mi hiç hoşnut değiliz." Sahneye çıkmış. Eşcinsel olmak insanı böyle yapar bazen. Ya da yazar yola iyi bir yazar olarak çıkar, sonra siyasete bulaşır ve bir şeylere öncülük etmesi gerektiğini hisseder. Ezra Pound'un faşizme bulaşması gibi. Peygamberliğe soyunuyorlar –genellikle de beceremiyorlar peygamber oynamayı.

BR: Güney Kaliforniya Edebiyat ortamını düşündüğümde içine bir şekilde siyaset bulaşacak endişesine kapılıyorum. Böyle bir eğilimi yüreklendirmeyi hiç istemem.

BUK: Fazla yüreklendirmeye gereksinim olduğunu sanmıyorum. Güney Kaliforniya Edebiyat ortamını düşündüğümde benim aklıma fazla bir şey gelmiyor.

BR: Nedense -ve bu beni hep rahatsız etmiştir- Berkeley'in elektriği çok yüksek bir yer olduğunu hissetmişimdir. Kent dışında pazarlamacı olarak çalıştığımda Berkeley'e gelip kitapevlerini dolanır, zevkten dört köşe olurdum. Berkeley Batı Yakası gibi duyargaları hassas bir yerdi. Burada, Los Angeles'ta, coğrafi konumumuzdan mıdır nedir, bir şeyler eksik.

BUK: Her yerde iyi yazarlar bulabilirsiniz. Haight-Ashbury örneğin. Bir arkadaşım var -adını vermeyeceğim- başladığında iyi bir yazardı. Batı Yakası'nda yaşıyordu ve bütün ailesini beraberinde sürükleyipHaight-Ashbury'ye yerleşti. O zamanlar olunacak yerdi Haight-Ashbury. "Aman Allahım, moruk," dedim ona, "bir yazar için doğru hamle değil bu. Dosdoğru alevlerin üzerine gidiyorsun. Aşikâr olanı yapıyorsun. Olduğun yerde kal. Kendi buğday tarlanda kal, kendi fabrikalarında, ve yazmaya devam et. Sonu oldu zaten. Yazar bireysel yaşamak zorundadır, bir tür hilkat garibesi gibi. Sebat etmeyi bilmelidir. Başka şeylerin peşinden sürüklenemezsin. (Kuralları saptıyoruz burda).

BR: Tabii ki içinde biraz gazetecilik de varsa öyle bir şey yapmak isteyebilirsin, değil mi? Hareket nerdeyse orada olmak. Özel-

likle de gençsen.

BUK: Evet. Ama her yerde hareket var. Kapıyı aç yeter. Hareket seni bulur –beni buluyor. Ben burada oturuyorum ve kapıdan giriyor. Hiçbir yere gitmem.

BR: Şiir atölyeleri ve gruplar hakkında ne düşünüyorsun?

BUK: Korkunç olduklarını düşünüyorum.

BR. Ama zaman zaman onlara katılıyorsunuz, değil mi?

BUK: Şiir okuyorum sadece –para için. Hayatta kalabilmek için. Hoşuma gitmiyor, ama geçen Ekim'in dokuzunda işten ayrıldım, ekmeğimi edebiyattan çıkarmaya çalıştığım söylenebilir. Daha önce yapmayacağım şeyleri şimdi yapıyorum –bunlardan biri de şiir dinletisi vermek. Hiç haz etmiyorum ama. Şiir atölyelerine gelince, yalnız yürekler kulübü diyorum ben onlara. Kötü yazarlar bir araya geliyor ve aralarından bir lider çıkıyor, birbirlerine şiirlerini okuyup birbirlerini pohpohluyorlar, yarar sağlamaktan çok zarar veriyor, çünkü şiirleri dergilere gönderdiklerinde geri geliyor ve "Tanrım, halbuki geçen gün o şiirleri gruba okuduğumda bir dahiyane bulmuşlardı," diyorlar.

BR: Benim şiirlerim hakkında söylenen bazı şeyleri New York'daki ajansım daha sonra doğruladı ama. Bazen iyi bir lider de çıkabiliyor.

BUK: Evet, yararlanabileceğin eleştiriler de çıkabilir, ama bu gruplarda pek nadiren olur. İnsanlar daha çok cinsel arayış ve sosyal nedenlerle katılıyorlar bunlara. İyi yazmayı öğrenmenin en iyi yolu iyi yazarları okumak ve yaşamaktır. Budur bütün yapman gereken. Bir gruba ihtiyaç yok.

BR: UCLA'den buraya araba sürerken Josette'e konuşma dili söz konusu olduğunda, dili kesip biçmenin benim için hep zor olduğunu söylüyordum. Ama okulda yazdığım denemelerde hep en yüksek notu alırdım. Bu da çok fazla *okuduğum* için oldu. Nüansı fark

edip sismografik olarak bazı şeyler kaptım... kulaktan banço çalar gibi yazıyordum. Çok okursan kulağın gelişiyor.

BUK: Bu doğru.

JO: Yeterli değil ama.

BUK: Hayır, *yaşamalısın.* Ama iyi yazarları okumak gibisi de yok. İlk yazmaya başladığımda kendimi zaman zaman kötü yazarken bulurdum, kütüphaneye gider ve D.H. Lawrence'ın kitaplarından birini alırdım, ki *Kanguru* ve birkaç şey haricinde para için hızlı bir biçimde yazmıştır. Onu okumak her seferinde vidaları sıkar, yazıyı derleyip toplardı. Ona ihtiyacım yok artık. Hatta biraz sıkıyor artık beni. O zaman sıkmıyordu ama. Yazarlar hakkındaki görüşümüz zamanla değişiyor. Thomas Wolfe'un zirve olduğunu düşünürdüm bir zamanlar, gençliğimde. "Tanrım, ne muhteşem adam!" diye geçirirdim içimden. Şimdi okuduğumda "aşırı dramatik... korkunç," diyorum. Anlatacak sözcük bulamıyorum.

BR: Kalkış pistinde hızlanan fakat yeterince rüzgâr alamayan bir uçak gibi –yeterince güç var ama pervaneler havayı yeterince yaramıyor.

BUK: Çok iyi ifade ettin, evet.

BR: Onu ilk okumaya başladığımda, bu adamı 75 ya da 68 yaşında filandır diye düşünmüştüm –derinliği, kavrama yeteneği ve bilgisi. 38 yaşında, ya da o yaşlarda ölmüş olmasaydı, o safhayı atlatıp şu birlikte olduğu hatunla evlenseydi, sonunu aniden getirecek bir deneyim yaşamasaydı, tarzı değişirdi diye düşünüyorum. Mecburen, tamamen terk ederdi o tarzı.

BUK: Değişiyordu zaten. Son kitabında çok daha derli toplu yazdı, ki başta ilginçti. Ama sıkıcıydı. Toparlamış olmasına rağmen sıkıyordu. Bilinmez. Bazı insanlar sadece gençken yazabilirler.

BR. Sizi ele alırsak, şiir yazmanın mekaniğinde en zor olan şey nedir sizce? Şiir sizle mi başlar genellikle. Önce bir taslak mı yazar-

sunuz? Üç aşağı beş yukarı bir kerede mi yazarsınız, yoksa pıhtılaşır mı?

BUK: Düşünmezsin bunları -bir gün hipodromdan eve gelirsin- genellikle yüz dolar kaybettiğin günlerden biridir. Bir bira açarsın, oturursun ve şiir yazmaya başlarsın. Genellikle bir oturuşta on-on beş şiir yazarım, sonra ertesi sabah göz atar ve şöyle derim: "bunlar çöplük, diğer altısında bazı dizeleri atmam gerek, diğer üçü ise olmaları gerektiği gibi." Yıllarla öğrendiğim bir numara bu. Eskiden, ilk başladığımda hiçbir şeyi değiştirmezdim, ama şimdi, arada sırada –artık daha yansız bakabiliyorum- bu berbat, hatta *korkunç* bir dize diyebiliyorum.

BR: Bir oturuşta on-on beş şiir derken, hepsi üç aşağı beş yukarı benzer midir?

BUK: Hayır, farklıdırlar. Ben bunların şişmesini beklerim, sonra bir şey onları tetikler ve çıkarlar. Dediğim gibi, hipodromda yüz dolar kaybetmek sanata büyük katkı sağlıyor.

BR: At yarışları gelirinizi arttırıyor mu sizce?

BUK: Vergi müfettişi duymasın. Son zamanlarda, koşumlu yarışlar başladığından beri hayatımı orda kazanıyorum diyebilirim. Ama geçen aya kadar –bütün yılın bilançosunu çıkarırsam içerdeyim. Ama son zamanlarda çok iyi gidiyor –gitmek *zorunda* olduğu için belki.

BR: Atları belli bir durumda objektif olarak inceleme meselesi mi bu?

BUK: Hayır, geliştirdiğim bir yöntem var... size elimi göstermeyeceğim. Ama sadık kalırsam çok iyi bir yöntem.

JO: Eskiden postanede çalışıyordunuz, değil mi?

BUK: Evet. Üç yıl posta taşıyıcısı olarak çalıştıktan sonra ayrılıp iki yıl kadar çeşitli işlerde çalıştım. Arada bir milyonerle evlendim –kazaydı aslında. Hastaneden çıktıktan sonra elli kadar şiir

yazmıştım. Onları ne yapacağıma karar veremiyordum. *Trace* dergisine baktım ve "Şunları birine gönderip hakaret edeyim bari," dedim. Araştırıp sonunda Teksas'ın küçük bir kasabasında çıkan *Harlequin* adında bir dergi buldum. "Bu muhtemelen küfürden ve bu tür şiirlerden nefret eden yaşlı bir kadındır," dedim kendi kendime. "Muhtemelen kafiyeden hoşlanır, pembe bir evde yaşar ve kanarya yetiştirir. Şunu bir sarsalım bakalım ne olacak." Şiirleri büyük bir zarfa koyup ona postaladım –zarfı posta kutusuna atışımı her zaman hatırlayacağım. Sonra cevap geldi kadından. Uzun bir mektup. Bana bir DAHİ olduğumu söylüyordu. Kırk kadar şiir göndermiştim, hepsini bastı. Meğer hatun bir milyon dolar civarında bir mirasa konmak üzüre olan harikulade bir kadınmış. Ben bunu bilmiyordum tabii ki. Bir süre yazıştık. Sonunda görüşüp evlendik. Daha sonra, doğup büyüdüğü kasabaya gittiğimizde öğrendim çok varlıklı olduğunu, kasabanın sahibiydi nerdeyse. Yürümedi ama. Bir milyon doları kaçırdım. Ama siz bana postaneyi sormuştunuz, değil mi? Üç yıl taşıyıcılık yaptım, sonra hatunla evlendim, sonra da postaneye dönüp on bir yıl tasnif memuru olarak çalıştım. Geçen Ocak ayının dokuzunda istifa edip edebiyat fahişeliğine soyundum.

JO: Bunu biliyorum, çünkü sizi çok iyi tanıyan birini tanıyorum. Werner adında birini tanıyor musunuz? UCLA'da ders veriyor.

BUK: Galiba.

JO: Esmer, kısa boylu...

BUK: Fransız mı?

JO: Evet.

BUK: Evet, hatırladım. Fransız, diye hitap ederdim ona.

JO: Size tapıyor.

BUK: Tapıyor, öyle mi? Suratıma tükürmek istermiş gibi davranıyor ama. Evet, arada sırada bir bira içeriz birlikte. Kötü biri değildir. Evet –postaneden ayrılmak zorunda kaldım çünkü iş beni öldü-

muyordu, gerçekten. Ben de *Postane* adında bir roman yazdım. Yakında burda ve Almanya'da basılacak. İngilizcesini Black Sparrow, Almancasını ise Kiepenheur&Witsch basacak.

JO: Kim çevirecek?

BUK: Carl Weissner –daha önce *Open City'de* yayınlanan *Pis Moruğun Notları*'nı çevirmişti. Almanlar seviyor beni nedense. Çok seviliyorum Almanya'da.

JO: *Open City*'deki yazılarınızın bazılarını sevmiştim –ama bazıları da -of, yani- ama sonra "Donuk Adam" gibi bir öyküye rastladım ve müthişti.

BUK: İçimden gelse de gelmese de haftada bir yazı yazmak zorundaydım. İyi bir disiplindi aslında. O yazıların kitap olarak basılması beni çok mutlu etti. Kitap hakkında *Der Spiegel*'de bir eleştiri yazısı çıktı, tirajı yüksek bir dergidir, Almanya'nın *Newsweek*'i diyebiliriz. Eleştiri olumluydu. *Postane* aralıkta çıkacak, Noel zamanı. On dört yıl süren bir cehennemi anlatıyor. İntikam duygusuyla yazmadım ama. Mizahi daha çok, ama çok da acı var. Duygusallıktan kaçınmaya, her şeyi olduğu gibi anlatmaya çalıştım. Çok komik ve trajik olaylar geçti başımdan o yıllarda.

BR. Bu beni başka bir konuya getiriyor. Bugün bir şair için en iyi meslek nedir sizce? Üniversitelerde ders veren iyi şairler tanıyor musunuz? Genç bir şaire üniversiteye devam edip öğretim üyesi olmalarını öğütler misiniz?

BUK: Eskiden olsaydı, hayır derdim. Ama şimdilerde iyi yazar diyebileceğim tipler var üniversitelerin İngilizce bölümlerinde. Beni şaşırtıyorlar. Çoğu daha yeni profesör olmuşlar. Birini tanıyorum, adı Bix Blaufuss. Çıkardığım dergide şiirlerini yayınladım. İngilizce dersi veriyor ve *çok* iyi yazıyor. Bir diğeri Kaliforniya Devlet Koleji'nde öğretmen, adı Gerald Locklin.

BR: İlk sayımızda o da olacak.

BUK: Çok iyidir.

BR: Evet, bence de.

JO: Hirschman'ı tanıyor musunuz?
BUK: Evet, tanıyorum. Eskiden İngilizce dersi verirdi.

JO: UCLA'de.
BUK: Değişken bir yazar. Tarzını sürekli değiştiriyor. Ama Locklin'i ele alırsak, eski püskü giysilerle dolanıyor ve öğretmenden çok öğrenciyi andırıyor, çok doğal. Locklin ve Blaufuus, ikisi de öyle.

BR: Aynı tanım ikisi için de geçerli mi?
BUK. Evet. Çok rahat tipler ikisi de. Öğretmenden çok öğrenci gibi, çok insani, ama ikisine de "merak etmeyin arkadaşlar, sizi de yakında haklayacaklar, daha işin başındasınız," diyorum. "Bu yüzden de kampus siyasetine bulaşmadan önce iyice düşünüp taşının."

BR: Zamanla yumuşayabilirler...
BUK: Evet, yumuşayabilirler, doğru sözcük bu. Ama şimdilik iyi gidiyorlar. Temizler, henüz suçlanamazlar.

BR: Karl Shapiro bugün öğrencilerin eski kuşaklar kadar kitap okumadığını düşünüyor ve...
BUK: O mu, yoksa öğrenciler mi?

BR: Öğrenciler.
BUK: O bu konuda benden daha bilgilidir mutlaka.

BR: Siz öğrencilerin eski kuşak kadar çok kitap okuduklarını düşünüyor musunuz?
BUK: Daha az okuyorlar herhalde. Steve Richmond adında bir arkadaşım var, yeni bir şey denemeye karar vermişti –onunla büyük

panolara şiirler yazıyorduk. İki metreye bir metre panolar. İplerle asılık panoları. Çok tuhaf biridir Steve. Geçen gece kızımı görmeye gittiğimde küçük dükkanına uğradım, bütün panoları indirmişti. Fikir insanların tekrar okumalarını sağlamaktı –görebilecekleri kadar büyük yazarak. Ama sağı solu belli olmaz Steve'in. Panoları indirmiş. Onlarla ne yaptığını bilmiyorum –yaktı mı, okyanusa mı saldı, kimbilir.

BR: Küçük dükkanı duruyor mu hâlâ?

BUK: Evet, ama tamtakır, yok içinde bir şey. Çok tuhaf biridir..."

BR: Gidip görürüz diye ummuştum.

BUK: İyi de yazardır Steve. İyiydi en azından –pek yazmıyor artık.

BR: Kızınızdan söz ettiniz...

BUK: Altı yaşında –milyoner kadınla yaptığım evlilikten değil.

BR: Adı ne?

BUK: Marina. Kitaplarımdan birini ona ithaf ettim.

BR: O da şair olmak istiyor mu?

BUK: İstemiyordur umarım.

BR: Günümüzün şiir ortamı hakkında ne düşünüyorsunuz? Genel ve yerel olarak?

BUK: Yaratmak için çok kötü bir zamanda yaşıyoruz. Çok az şey yapılıyor. Çok kuru, boş bir dönem. Devlerin eksikliği hissediliyor -güç yok- çok boş. Benim düşüncem bu.

BR: Redlands Üniversitesi'nin İngilizce Bölümü Başkanı Ward S. Miller Güney Kaliforniya'da muazzam malzeme olduğunu düşünüyor. "Yazarların çoğunu şahsen tanıyorum, bazılarıyla da sami-

miyim," diyor bana. Öğrencilerinin arasında pek çok parlak yazar olmuş, şimdi de varmış.

BUK: Bu söylediğine katılmam mümkün değil. Son derece bereketsiz bir zamanda yaşıyoruz. Birkaç dev olurdu mutlaka eskiden –çok eskiden bile. Ben gençken, yirmili yaşlarımda kendime örnek alacağım biri hep vardı –Hemingway, W.H Auden –hâlâ hayatta, ama yazmıyor. Böyle devler olurdu hep. *Poetry Chicago* dergisini elinize aldığınızda iyi hissederdiniz kendinizi. Sanatının zirvesinde bir T.S. Eliot vardı –elektrik santralı gibi adamlardı bunlar. Şimdi, Tanrım, bir bak etrafına –her şey pörsümüş, örnek alınacak biri yok.

BR: Nostaljinin de bunda biraz payı olabilir mi?

BUK: Hayır, müthiş adamlardı onlar.

BR: Evet, farklı zamanlar tabii ki, farklı insanlar. Şimdi cep romanları patlaması var –pazarlama taktiklerinin de payı var bu işte galiba. Bir de II. Dünya Savaşı'ndan sonra eğitimli insan oranı arttı, çok fazla şey basılıyor. Bunun etkisi olmuş mudur sizce?

BUK: Yine de iyi bir yazarı "büyük" yazar olmaktan alıkoymamalı. Mailer örneğin –zirvede kabul ediliyor. Ben okuyamıyorum adamı. Biri bana *Yamyamlar ve Hıristiyanlar* diye bir kitap tutuşurdu elime. Eisenhower'ı filan yazmış, ıhhh, Tanrım, korkunç.

BR: Deşmeye yönelik bir yanı var galiba. *Çıplak ve Ölü*'yü yazıp ortalığı birbirine kattığında yirmi yaşındaydı henüz.

BUK: Evet, *o* yazdı *Çıplak ve Ölü*'yü.

BR. Ben cesaretine hayranlık duymuştum ama...

BUK: *Çıplak ve Ölü*'den sonra tükendi.

BR: Peygamber bir yanı yok mu ama? Kenara çekilip uygarlığın başına gelenleri işaret eden bir Yahudi peygamber. Yahudiler tarihte yapmışlardır bunu.

BUK: Bilmiyorum.

BR: Yaşlandıkça o da kendi içine kapandı galiba, ya da...

BUK: Şımardı biraz bence.

BR: Evet, şöhrete kaptırdı kendini...

BUK: Evet, tatlı geldi tabii ki. Şöhret insanı mahvedebilir, gerçekten.

BR: Hemingway'in de başına gelen bu mu oldu sizce, kendini fazla mı kaptırdı –şöhret onu yalıttı mı? Yani, *Papa Hemingway* kitabını okuduktan sonra..."

BUK: Hemingway bütün bunlardan uzak durmaya çalıştı aslında. Ama Hemingway'in hayatı boyunca savaştığı bir intihar kompleksi vardı. Eskisi gibi yazamadığını biliyordu. *İhtiyar Adam ve Deniz* hesapta dönüş kitabı olacaktı, ama değildi –derli toplu tarzının bir kopyasıydı. Yeterince özgün değildi. Yazdığı zamanki duygulara dair değildi. Ve onun geri dönüş denemesiydi, eleştirmenler de onu gazlayınca başarılı olduğunu sandı. İnsanları kandırmanın bu kadar kolay olmasından dolayı hayalkırıklığı yaşadığını sanıyorum. Ve çok içiyordu, bu da insanı bunalıma sokar, sürekli içmek.

BR: Her şeyden uzaklaşıp yazmayı bıraksaydı daha iyi olmaz mıydı?

BUK: İsteseniz de kaçamayacağınız durumlar vardır, bulurlar sizi sonunda. İnsanların Henry Miller'ı rahatsız ettiklerini söylediler bana -Webb söyledi- onları içeri almayınca ön bahçeye çadır kurup birkaç gün kalıyorlarmış.

BR: Burda mı? Yakın zamanda mı?

BUK: Evet, ne kadar yakın bilmiyorum. Bu ürkütücü olabilir. Ben kendimi çok şanslı addediyorum. Beni rahat bırakıyorlar ve yazdıklarım iyi de olsa kötü de olsa, hayatımı kazanıyorum. Kimse benimle fazla oynamadı şimdiye kadar. Çok şanslıyım. Tabi ki milyon dolara ve şımarmaya da hayır demem.

BR: Bu daha önce düşündüğüm bir şeyle aynı çizgide. Yıllarca reklamcılık yaparak hayatımı kazandım, ama şimdi serbest gazeteciliğe dönmeyi düşünüyorum. Mesela şu anda Glendale'li bir veterineri yazıyorum, adamın telsiz telefonu ve müşterileri sıkılmasın diye kapalı devre televizyonu var. Bence en iyisi böyle sessiz ve alçakgönüllü yazmak. Özellikle fotoğraf da çekiyorsan. Ama bir yandan da bütün klavyeyi kullanmıyorsun demektir. Farkında olmak. Farkında olmak üzerine birkaç deneme yazmayı düşünüyorum...

BUK: Çok iyi satmaz ama, değil mi?

BR: Serbest gazetecilik pazarı nasıl gidiyor bu aralar sizce? Sizinle ilgisi yok, ama duymuş olabilirsiniz?

BUK: Yaşadığımız son ekonomik krizden sonra serbest gazetecilik ciddi bir darbe aldı. Editörler yazıları ya kendileri yazıyor ya da daha önce satın aldıkları malzemeyi kullanıyorlar. Eskiden yayınevleri iş tesliminde para öderlerken şimdi dergi çıktıktan sonra ödeme yapıyorlar.

BR: Ekonomik kriz yüzünden daha çok insan serbest gazeteciliğe soyunuyor diyebilir miyiz? Yapacak işleri olmadığı için küçük bir kamera ya da kağıt kalem alıp gazetecilik yapmaya çalışıyorlar...

BUK: Hayır, sanmıyorum. Editörlerin kendileri kemer sıkıyorlar.

BR: Çok fazla insanın serbest gazeteciliğe soyunması yüzünden değil mi diyorsunuz?

BUK: Yapacak başka işleri olmayan insanlar bu işe giriyor olabilir, ama buna rekabet denmez. Yani bunun durumla hiç ilgisi yok. Seks dergileri için de yazıyorum ben, biraz ekstra para yapıyorum. Ne istersem onu yazıyorum –Pis Moruğun Notları gibi. İçinde seks sahnesi varsa onlara satabiliyorum, yoksa satamıyorum. Gazetelerden de arada sırada yazı istekleri geliyor hâlâ. Bir tanesi bana dört yazı için kırk dolar önerdi. Yazı başına kırk dolar. Dört yazıyı da bir gecede yazdım.

BR: Yeraltı gazetesinden mi bahsediyorsunuz?

BUK: Pembe sayfalı biraz ahlaksız bir gazete diyelim. Bir gecede iyi para. Yüz altmış dolar. Şiir ve *sağlam* öyküler yazmaya da devam ediyorum. Yeterince ahlaksız bulmadıkları için arka sayfaya koyuyorlar beni.

BR: Bu tür yayınların artışının nedenlerinden biri ölü bir dönemden geçiyor olmamız mı sizce? Pornografik yayınlardaki artıştan söz ediyorum.

BUK: Çıplaklık ve seks günümüzün yeni keşfi. Daha önce hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bir şey sanki. Şimdi keşfettik. Hollywood Bulvarı'nda "yetişkin sineması" dedikleri birkaç yer var. Giriş beş dolar, içerde neler döndüğünü bilmiyorum ama mantar gibi doluyorlar. Geçen gün içki satın alırken kadının biri "Nereye gidiyor bu dünya, bütün bu yetişkin sinemalarıyla?" dedi. Ben de, "Siz oraya gitmek zorunda değilsiniz hanımefendi, önünden geçin," dedim. Hiç hoşuna gitmedi. "Ben gitmiyorum," dedim sonra.

BR: Almanya'da akrabalarınız var mı?

BUK: Andernach'ta bir amcam var, seksen yaşında. Bir süre yazıştık, sonra ona *Pis Moruğun Notları*'nın Almanca'ya çevrildiğini ve kitabı nerde bulabileceğini yazdım. Bir daha yazmadı. Şu kitaba göz atıyordum, Salinger adına rastladım. Unuttuklarımdan biri --çok iyidir."

BR: Ne oldu ona?

BUK: Onun hakkında hiçbir şey duymadım. Bıraktı galiba. Çok iyidir. Bazen bırakırlar. İyi olanlar bırakır, kötüler yazmaya devam eder.

BR: *Edebi Saçmalık*'ın bir sonraki sayısında neler var?

BUK: Üçüncü sayı Şubat'ta çıkacak. Çok iyi şiirlerimiz var. Aslında bırakmak istiyorum ama böyle şiirler gelince, "Birinin bunları yayınlaması gerekiyor," diyorum. Romantik bir tipim her şeye rağmen.

JO: Evet, doğru, bu insanların tanıtılması gerekiyor...

BUK: Tuhaf aslında, bana gönderilen şiirlerin çoğu çok kötü, biliyor musun? Korkarak açarım zarfları. Ama arada sırada sürprizler oluyor. Biri "Barnett'in Şatosu" diye bir şiir yolladı mesela, okuduktan sonra kendi kendime, "Tanrım, bu herif çok iyi!" dedim. Ona, "Adınızı şimdiye kadar duymadım," diye yazdım. "Eskiden yazardım, iş hayatına atılınca on beş yıl ara verdim, şimdi yine yazmaya başladım," diye yanıtladı. Yazabilen tuhaf insanlar var. Büyük yazarlar değiller ama iyi yazıyorlar. Bunu kabullenmek gerek, sorun yok.

BR: Steve Richmond'un *Hitler Painted Roses* kitabına yazdığınız önsözü hatırlıyor musunuz? Harikulade ve son derece önemliydi. Bir yerinde şöyle demişsiniz. "Dünyaya fırlatılmış bir adam duruyor karşımızda, çıplak ve gözleriyle gören. Evet, 'gözleriyle' dedim. Çoğumuz şair doğarız. Siz büyüklerimiz bizi eğitmeye başladığınızda ölür içimizdeki şair."

BUK: Evet, bu doğru. Açıklamak gerekiyor mu?

BR: Hayır. "Şairlerimiz, devlet adamlarımız ve aşklarımız güvenebileceğimiz çok az şey bırakmışlar bize." Bunu da hissettim bir şekilde.

BUK: Çocukları severim. Üç-dört yaşlarında fevkalade zekidirler. Olağanüstü laflar ederler. Henüz dışarıdan bir şey öğrenmediklerinden eski filozofları andırırlar. Doğuştan gelen bir bilgiye sahiptirler ve bu bilgi henüz bozulmamıştır. Kızım üç yaşındayken harikulade konuşmalar geçerdi aramızda. Söylediklerileyle dumura uğratırdı beni, bir arkadaşım da aynı şeyi söylüyor. Ama sonra onları okula gönderiyoruz ve birbirlerine benzemeye başlıyorlar. Küçük kızım geçenlerde bir resim yaptı mesela –biri ona boya kalemi hediye etmiş. Daha birinci sınıfa gidiyor. Küçük bir kız çizmiş, iki elinde de Amerikan bayrağı var. "Hiç zaman kaybetmemişler," diye geçirdim içimden resmi gördüğümde. Ama bayraklardan birini yanlış boyamış. Mavi kısım direğe doğru değil de kenarlara doğruy-

du. Ben tam anlamıyla Amerikan karşıtı sayılmam –sadece hiç zaman kaybetmediklerini söylüyorum. Üç yaşında bir çocuk ver bana onunla son derece ilginç muhabbetler yapabilirim.

BR: Dünyamız bir tür değişim mi geçiriyor sizce? Psikadelik devrime dair çok şey söyleniyor, ama kimileri, ki ben de bunlara dahilim, kuşakların kromozomlarının değişmekte olduğunu ve buna dair yeterli kanıt bulunduğunu düşünüyorlar. Bir III. Dünya Savaşı çıkma tehdidi ve atom bombası gerçeği yeni kuşakları farklı kılıyor, sosyolojik bir değişim söz konusu. Doğanın ayırma yöntemi böyle bir şey olsa gerek, dolayısıyla, aynı döngüleri izlemiyoruz hep...

BUK: Evet, ne demek istediğini anlıyorum.

BR: Şu anda gerçekleşmekte olan devrim haklı bir devrim mi sizce? Fazla öfkeli gibi geliyor bana...

BUK: ... benim aynı şeylerin daha önce de gerçekleştiğine dair bir teorim var. İnsan ırkı daha önce mağaralarda yaşıyordu, sonra köprü inşa etmeyi öğrendiler, sonra biri tabancayı keşfetti ve atom gücüne ulaştılar. Hidrojen bombası. Sonra her şey havaya uçtu. Magarada birkaç kişi kaldı. Biri ateşi keşfetti tekrar. Her şeye baştan başladılar ve aynı sona ulaştılar. Bunun sürekli bir döngü olduğu fikri daha önce zihnimi meşgul etmiştir. Ama korkutucu, değil mi? Nedeni ne olabilir ki?

BR: Yirmi yıl önce lisedeyken bir öğretmenim vardı ve aynı şeyi tartışıyorduk. Bir grubun öne fırladığını savunuyordu –Orta doğuda bir yerde arkeolojik kazılar yapılıyordu ve yeraltında kentler buldular, binlerce yıl öncesine ait. Kazının dibine indiklerinde cam gibi bir maddeden yapılmış bir temele ulaştılar, ki atom bombasını attıktan sonra çölde de aynı malzemeyi bulmuşlardı, erimiş cam gibi bir şey. Belki de bu şeydir diye düşünmüşler, yani, ilginç bir düşünce.

BUK: Evet, mümkün.

BR: Belki de asıl aradığımızı siyasi ya da bilimsel alanda değil de sanat alanında, mesela şiirde bulacağız. Siz ne düşünüyorsunuz, şairler bizi içinde bulunduğumuz boşluktan çıkarabilecekler mi?

BUK: Kesin bir yanıtı yok bu sorunun. Hiçbir zaman da olmadı. Elinden gelenini en iyisini yaparsın, hepsi bu. Yaptığın her neyse, yapabileceğinin en iyisini yapmaya çalışmalısın.

BR: Peki bu gerçekleşmekte olan devrim -psikadelik ya da her neyse, o yöne doğru gidiyor- nereye varacak sizce, olumlu bir şey çıkar mı?

BUK: Hayır. Sinik bir tavır takınmak istemiyorum ama bunun bir zamanlar üniversite öğrencilerinin kırmızı balık yutma ya da bir telefon kulübesine kaç kişi sığdırılabilir çılgınlığı gibi bir çılgınlıktan başka bir şey olmadığını düşünüyorum. Yapacak bir şey sadece. Gerçek olmaktan ziyade bir heves. Bu kanıya nasıl vardığımı söyleyeyim. KPFK'da Isla Vista'daki ayaklanmalarla ilgili bir haber dinledim. Oraya birkaç muhabir göndermişler, biliyorsun bankayı filan yakmışlardı. Radyo spikeri muhabire, "Orda durum nasıl?" diye sordu. Muhabir de, "Bu gece ortalık çok sessiz," diye yanıt verdi. Bunun üzerine spiker, "Peki, neden sessiz?" diye sordu. Muhabir de, "Öğrenciler sınavlara hazırlanıyorlar," dedi. Ne biçim devrim bu, diye geçirdim içimden. Bankayı yakıyorlar, ortalığı birbirine katıyorlar, polislere taş atıyorlar, sonra da toplumda iyi bir yere gelebilmek için sınavlara hazırlanıyorlar. Notlarını düşünüyorlar. O zaman neyin ne olduğunu anladım. Modaya uymak gibi bir şey bu. Çok sayıda da fırsatçı var tabii ki ortalıkta.

BR: Evet, ben de aynı şeyleri hissediyorum.

BUK: Çok sayıda samimi insan da var bu işin içinde. Ama gençler için bir enerji patlaması söz konusudur genellikle, devrim bu aralar çok moda uzun lafın kısası.

BR: Yeraltı edebiyatını nasıl değerlendiriyorsunuz? Hangi tarafa doğru gidiyor. İçerik olarak zenginleşiyor mu?

BUK: Biraz can sıkıcı olmaya başladı doğruyu söylemek gerekirse. İçlerinde iyi diyebileceğim New Orleans kaynaklı *Nola Express* var bir tek.

BR: Duydum adını. Bir keresinde bir sayısı geçti elime.

BUK: Belki de benim öykülerimi ve şiirlerimi bastıkları için beğeniyorum onları. Bu kanaatimi biraz etkileyebilir.

BR: Zamanınızı daha fazla çalmak istemiyoruz, çok teşekkür ederiz.

BUK: Bir şey değil. İşinize yarar umarım.

"Ne kadar hoş bir adam!" dedi Josette arabaya binerken. "Ve ne kadar *berrak!*"

Charles Bukowsi'yle Bir Akşam: Lapaması Kötü Karma, Kendine Acıma Ve Öç Deposu

Don Strachan

1971

Los Angeles Free Press, 23 Temmuz 1971.

Birileri Sartre ve Genet'nin Charles Bukwski'nin en büyük yaşayan Amerikan şairi olduğunu düşündüğünü yazmıştı. Güney Kaliforniya dışında Allen Gingsberg ya da Rod McKueen kadar tanınmıyor ve sık sık hep aynı şiiri -hayat boktan- yazmakla eleştiriliyor. Ama bunu herkesten daha iyi yazdığını da itiraf ediyorlar.

Bard, mesai arkadaşlarımdan biri, Bukowski'nin arkadaşı. Daha önce Bukowski'yle tanıştırmak için beni Altadena'daki evine davet etmişti, ama Kathy onun Bukowski'yi evine getirdiği geceyi anlattıktan sonra onunla tanışmaktan kaçınmıştım.

Kathy de bizimle çalışıyor. Silverlake'deki küçük bir evde Les adında bir film yapımcısıyla yaşıyor. Bukowski o gece Les'e ısrarla "şişko" diye hitap etmiş, giderken de bahçedeki çiçekleri yolmuş.

O günden sonra Brad ve karısı Tully'den nerdeyse her hafta yeni bir Bukowski hikayesi dinlemiştim. Sonuncusunda Bukowski Tully'yi yemeğe çıkarmıştı ve içmeye tabii ki. Kapıdan çıkarlarken Bukowski, "Hiç tasalanma, hiçbir şey gelmeyecek onun başına, ben yanındayım," demişti Brad'e. Restoranın önünde kaldırımda yürürlerken bir çift gelmişti yanlarına. "Seni tanıyorum," diye hırlamıştı Bukowski kıza. "Sen kafayı yemişsin." Kızın yanındaki çocuk bir hamle yapmış, ama Bukowski eliyle onu geri itmişti. Kızı tepeden tırnağa süzmüş, sonra da ona Bukowski tarafından bir bakışta okunup çözümlendiğini söylemişti.

Bu kez Brad beni tekrar davet ettiğinde hazır olduğumu hissettim.

Bukowski'yle birkaç raunt kapıştığım gece yanıma bir buçuk pram da birinci sınıf siyah haşiş almıştım. Brad birkaç şişe şarap ve bol miktarda Miller getirmişti. Bukowski'nin yeni sevgilisi içmesine izin vermediği için geceyi hasarsız atlatmayı umuyorduk. Brad, Pepsi almıştı ona, Bukowski Pepsi yudumlarken biz ona şarabın tadının ne kadar güzel olduğunu söyleyecektik.

"On saniye ancak dinler," dedi Claude. Claude da Brad ve Tully'yle birlikte yaşıyor.

"Yeni sevgilisi içkiyi bıraktırmış," dedi Tully. "Bakalım ne kadar sürecek. Kadınları çok hızlı tüketiyor."

"Benim kadar hızlı değil ama," dedim. "Yay burcundan bir hatun vardı ya, onunla işim bitti."

"Bu hafta tanıştığın kız mı?"

"Evet."

"Bununla avut kendini," dedi Claude bana bir Pepsi uzatarak. Karısı az önce gitmişti.

"İşte Bukowski," dedi Brad. "Aman Tanrım, tavanı pembe benekli bir araba kullanıyor." Brad ve diğer davetli çift, Joe ve Marpie, kapıya doğru gittiler. Spor bir ceket ve spor bir pantolonla girdi içeri Bukowski. Sevgilisinin onu bu şekilde giydirmek için canını epey sıktığını tahmin edebiliyordum, ama onu memnun etmek için kabullenmişti. Onu o şekilde giyinmiş görmenin bizi şaşırtacağını da biliyordu tabii ki.

Sandığım kadar uzun boylu çıkmadı -benimle aynı boydaydı, 1.80 en fazla- ama bir yük vagonunu andırıyordu, kapı gibi bir et yığını. Ortasına sendeleyen adımlara karanlıkta öncülük eden gerçek bir ayyaş burnu yerleştirilmiş sevimli yüzü kötü karma, kendine acıma ve öç karışımından oluşmuş bir lapayı andırıyordu. Omuzlarının arasından sarkan yüzüyle iri bir mağara adamından farkı yoktu.

Sesi şaşırtıcı derece yumuşaktı ve derin değildi, son heceleri yuvarlayan kuru bir konuşma tarzı, W.C. Fields gibi. "İçkiyi kestim," dedi bir bira açarken.

Güzel kadındı sevgilisi, otuz yaşlarında, biraz memnuniyetsiz

görünmekle birlikte kıpır kıpır. Her gece kafayı çekip dans ederek yaşlandığını unutmaya çalışan bir kadın tanımıştım Ortabatı'da, ama bu hatun henüz genç ve diriydi, felaketin gelmesine daha vardı. "Bu Linda," dedi Hank. "Bir roman yazıyor. Hem de iyi bir roman."

Linda. Brad'ı son ziyaret ettiklerinde Brad'ın atıştığı hatundu bu. Evliliğe inanmadığı için onu fazlasıyla olumsuz buluyordu Brad.

Mutfakta dikilmeye devam ediyorduk. "Araban müthiş," dedim, ne Hank bir laf etti ne de Linda. Hank'e pipoyu geçirdim. Linda daha önce Afgan işi içmemişti, Hank ona nasıl içmesi gerektiğini gösterdi. "Taşralıdır," dedi, "bir boktan haberi yok."

O safhayı geride bırakmışlardı besbelli. "Evet, taşralı aptal bir kızım ben," dedi Linda. "İçi boş," dedi kafasına vurarak, "ama burası dopdolu." Karnını okşadı. "Eğlenmeyi severim."

"Senin de başından zor şeyler geçmiş bebeğim, bunu inkar edemezsin."

"Hank, canım..."

"Ama eğlenmeyi bildiğin de doğru."

Biri cigara sarmıştı, dönüyordu, Hank cigaralık terimlerini izah etmeye başladı Linda'ya. "İşte sana gerçek bir karga," dedi.

"Karga ne?" diye sordum.

"Karga," dedi sözcüğün son hecesini uzatarak, "cigarayı sonuna kadar içene denir, dudaklarını ve dilini yakmadan o son dumanı içine çekmeyi bilene."

Linda o son nefesi pas geçti, Hank da öyle. "Benim için fazla sıcak, moruk." Cigarayı bana geçirdi, yuttum.

"Yuttu, Linda. Gördün mü? Canlı canlı yuttu cigarayı."

Tully bize kuru fasulye servisi yaptı, sekizimiz salona geçip şöminenin karşısında yemeye başladık. İyi bir numara çekmiştim, ama yine de gözümü korkutuyordu. Dövüşmeye başlarsak beni yere serebilirdi. Karşısına oturdum, divana, mümkün olduğunca uzağa. "Seni duyamıyorum," dedi Bukowski biraz sonra. Yerinden kalkıp yanıma oturdu.

"Havalar nasıl gidiyor, Claude?" diye sordu kısa bir sessizlikten sonra.

"Birkaç ay sonra Florida'ya gidiyorum, biliyorsun," dedi Claude.

"Kadının peşinden mi?"

Kıkırdadı Claude. "Yo, hayır."

"İyi," diye güldü Hank.

Hank, Linda'ya dönüp, "buraya gel," dedi. Linda yanına oturdu, Hank kolunu kadının omzuna koydu. "Dans etmek ve mutlu olmak istiyor," dedi. Kurufasulye Brad'e dokundu, yatmaya gitti.

Bukowski Linda'ya intihar eyleminin ardındaki mantığı açıklamaya girişti, Linda bir süre sonra bunalınca kesti. Grateful Dead çalıyordu müzik setinde. "Bu dans müziği fena değil, ama insanı bir yere kadar götürür," dedi Bukowski.

Tarzına yeterince uyum sağladığıma kanaat getirip konuşmaya karar verdim. "Bir gece kafam çok iyiyken Rolling Stones ile bir Beethoven yaylı dörtlüsü dinledim ve Beethoven'in daha iyi olduğuna karar verdim."

"Ne dedin?" dedi Bukowski. "Söylediklerinin yarısını kaçırdım."

Tekrarladım. "Evet," dedi. "Bu dans müziği fena değil, bir süre sonra insan başka bir şey arıyor ama. Bir gece tek başıma oturup karanlıkta Bach'ın aynı parçasını tekrar tekrar dinleyerek öğrendim bunu. Yüzüncü kerede bir ampul yandı kafamda. Bir sürü melodiyi üst üste inşa etmişti. Daha fazla melodi ekleyemez dediğin anda bir tane daha başlıyordu. On ayrı melodi vardı o parçada."

"Bach," dedi Linda. Kalkıp ortalıkta gezinmeye başladı.

"O dans etmeyi sever," dedi Bukowski.

"Sevdiğin popüler biri yok mu senin," diye sordu Linda Hank'e. "Dizzy Gillespie!" dedi sonra.

"Romanının ikinci bölümü nasıl gidiyor? "diye sordu Hank ona. Linda karşısındaki koltuğa oturdu.

Fazlasıyla tatlı ve şuruplu bir şey koydu Claude müzik setine. Hank ona doğru döndü. "Dönecektir, Claude."

Joe sessizlikleri barış, kardeşlik, din ve iyi titreşimler üzerine uzun ve doğaçlama konuşmalarla dolduruyordu. Krişnamurti sayılmazdı ama iyi yürekli ve cana yakın biriydi. Bütün dünya bir araya gelip kardeş gibi yaşasa her şeyin ne kadar iyi olacağına dair bir konuşma yaptı. Bitirdiğinde Hank Linda'ya dönüp, "İşte sana bir esrarkeş," dedi.

Büyük Piramit'te bulunan hâlâ çürümemiş hayvan cesetlerinden söz ettim. "Piramitlerde bulunan ve bu hayvanların mumyalaşmasına neden olan gizem Çekoslovakya'da keşfedildi. O biçimin evrensel enerji yaydığını düşünüyorlar. Çekler jilet bilemek için minyatür modellerini yapacaklar."

Bukowski gözlerini bana dikti. "İnanıyor musun buna?"

"Estetsen mucizeleri sorgulamazsın," dedim.

"Buna inanmıyorsun," dedi.

Linda banyoya gitti. "Kimsenin iyi vakit geçirmediğini düşünüyor," dedi Hank, "çünkü kimse kalkıp dans etmiyor, gürültü patırdı yapmıyor. İnsanların zamanlarını içgözlem yaparak geçirmeyi yeğleyebileceklerine aklı basmıyor. İyi bir kız ama ilişkimizin süreceğini sanmıyorum. Bir yerde olağanüstüyüz -yatakta- onun dışında pek uyumlu sayılmayız."

Linda banyodan dönüp koltuğuna oturduğunda müziğe dalmıştım. "Buraya gel," dedi Hank Linda'ya. Linda öfkeli bir biçimde önüne baktı. Bir dakika sonra gözümü açıp baktığımda bir bebek gördüm kucağında. Koca kafalı bir mağara adamını andırıyordu. "Oh, Hank –pekala," dedi Linda. Kalkıp divana döndüler birlikte.

"Esrara karşı söylenecek hiçbir şey yok bence," diye başladı Joe anlamlı olmaktan ziyade belirsiz bir savunmaya girişerek.

"Kafana iyi geliyorsa sorun yok, moruk," dedi Hank.

"İyi geliyor elbette. Esrar insanı derine götürüyor," dedi Joe.

"Bence sen taşakların çok küçük olduğu için esrar içiyorsun," dedi Bukowski.

Güldü Joe -tükürük saçtı demek daha doğru olur aslında- ama Bukowski kesti gülüşünü. "Ne kadar büyük taşakların?"

"Onunla ilgisi yok," dedi Joe. "Taşaklarımla sorunum yok. Ya-

mı, bilmiyorum. Taşaklarımı cetvelle filan ölçmüşlüğüm yok, biliyor musun?"

"Kamışın ne kadar büyük? Taşakların ne kadar büyük?"

Bukowski birden arkama geçip, "Seninkiler ne kadar büyük?" diye sordu.

Her yerime iğneler saplandı, başıma kan yürüdü. Nabzım şakaklarımda atıyordu. "Bırak Allah aşkına," dedim, "tamam esrar kullanmanlar cinsel rollerini abartıyorlar biraz ama, bunu her esrar içene indirgeyemezsin."

"Her esrar içenden söz etmiyorum ben burda," dedi Bukowski. "Senden söz ediyorum. Taşakların ne kadar büyük?"

"Gülledir onlar. Atalarım 1812 savaşında kullanmış onları."

"Ne kadar büyük? Görelim," dedi.

Linda kalkıp mutfağa gitti. Sonunda Bukowski de kalkıp peşinden gitti. Başım dönüyordu ama ayaktaydım hâlâ. Joe ile Margie bebeği giydirmek için yatak odasına geçtiler.

Bukowski mutfaktan döndü. "Bu gece perdeyi erken kapatacağız galiba arkadaşlar. Linda gitmek istiyor." Linda cana yakın görünmeye çalışıyordu. "Karnı ağrıyor," dedi Bukowski. Üzerine basa basa söylemişti.

Gittiler. Joe yatak odasından döndü. Konuşmalarıyla kimseyi incitmediğini umduğunu söyledi, ama insanın düşündüğünü söylemeye hakkı vardı. Onu yanlış bir şey söylemediğine ikna ettik, Margie'yle bebeği alıp gitti.

Charles Bukowski 10 Kolay Soruyu Yanıtlıyor

F.A. Nettelbeck

1971

Throb Two, Kasım 1971

Cumartesi

Selam Nettelbeck:

On kolay sorunu birkaç gün önce yanıtladım ama postaya ancak şimdi verebiliyorum. Kendini peygamber gibi gören dostun Blazek kadar ağırbaşlı bir izlenim uyandırmamışımdır umarım.

Mektubuna dair şunu söyleyebilirim; budalalık şairlerin tekelinde değildir, ama en çok budalayı onların arasında bulursun.

Evet, neyse, işte yanıtlar.

1.) Bundan yüz yıl sonra şiirin geçerliliğini koruyacağını düşünüyor musunuz?

Hayır, şu anda bile fazla bir geçerliliği yok. Yağlı süt içmeyi yeğlerim. Şiir bende bütün diğer sanat dallarından daha fazla tiksinti uyandırır. Fazla yüce ve kutsal olarak algılanmıştır. Sahtekar kaynayan bir ortam. Çocuklar samimi bir şey söyleyecekleri zaman da fazla samimi bir duruş takınıyorlar, güller ve ay duruşu kadar kötü bir poz, kereste duruşu, zekice duruş, somut duruş, bütün duruşlar... Çöpten güç beklemek bir yüzyıldan fazla şey ummak anlamına gelir. Şiir geriledi hatta. Binlerce yıl önce ilk Çinli babalar sözü berrak, samimi ve doğal bir güçle oturtmuşlar. Yüz yıl sonra bana bir bira ısmarlarsan sana anlatırım.

2.) Devrim sırasında şairin amacı ne olmalı?

İçmek ve düzüşmek, yemek ve sıçmak, hayatta kalmak; silahlardan, kitlesel fikirlerden ve kitlesel tarihten uzak durup bir kişide bu-

bilecek tek gerçeği keşfetmeli ki, bütün kitlesel gerçekler, ideller ve fikirler bir kez daha çürüdüğünde onun (şairin) ve onların (aldatılmışların) ellerinde tutunmak için moloz yığınından, mezar taşlarından, ihanetten, isteri israfından ve Zaman'dan fazlası olsun.

3.) Küçük basımevlerinin yararlı olduğunu düşünüyor musunuz?

Dokuzuncu sınıf yetenekler için koltuk değneği oluşturuyorlar. Önyargılarını, nefretlerini ve düşlerini sürdürüp kötü yazmaya devam etmelerini sağlıyor. Ben burada küçük dergilerden ve kötü yazarları kitap formunda basan küçük dergi editörlerinden söz ediyorum. Küçük yayınlar dokuzuncu sınıf şiirlerini yazan dokuzuncu sınıf yetenekleri geçindirmek zorunda kalan eşler ve anneler için zor özellikle. Benim kişisel olarak tanıdığım yirmi şairin on dokuzunun geçimini karısı ya da annesi sağlıyor. Küçük yayıncılar ve dergiler olmasa bu şairler amelelik, pezevenklik ya da çok daha yararlı başka bir iş yapmak zorunda kalacaklar. Karılarının ya da annelerinin bir tanelerinin donlarının boklu olduğunu anlamalarının zamanı geldi.

4.) En çok hangi şairden etkilendiniz?

Robinson Jeffers'tan, manzumelerinden özellikle. Ama şairler beni çok heyecanlandırmaz. Céline gibi vahşi bir kuş daha çok heyecanlandırır beni –alevlerin ve kokuşmuşluğun içinden kahkaha atarak geçmeyi bildi.

5.) Neden bu kadar çirkinsiniz?

Yazılarımdan değil de yüzümden söz ettiğinizi varsayıyorum. Yüz iki temel öğeye bağlıdır; biri doğum, diğeri doğumdan sonra başına gelenler. Benim öyle güzel bir hayatım olmadı –hastaneler, kodesler, işler, kadınlar ve alkol. Bazı eleştirmenler benim acı çekmeyi seçtiğimi söyleyebilirler. O eleştirmenlerin benimle aynı yolculuğa çıkmış olmalarını dilerdim. Kendim için her zaman en kolay yolu seçmediğim doğrudur, ancak fırına girip kapıyı kapattığımı söylemek de saçmalığın daniskasıdır. Akşamdan kalmalar, elektrik-

li matkap, kötü alkol, kötü kadınlar, küçük odalarda delilik, bolluk ülkesinde açlık, ne bileyim ben neden bu kadar çirkinleştiğimi, yerden yere vurulup tekrar tekrar ayağa kalkmaktan olmuştur herhalde... Kimsenin duvarına asmak istemeyeceği bir haritadır yüzüm.

Bazen kendimi bir yerde görürüm... birden... marketin aynasında mesela... küçük böcekleri andıran gözler... yaralı bir yüz, buruk, evet, deliden farkım yok, bok çuvalı... kusmuğu andıran bir cilt... yine de "yakışıklı" adamları görünce tanrım, tanrım, tanrım, iyi ki onlardan biri değilim diye geçiririm içimden.

6.) Günümüzün en kötü üç şairini sayar mısınız?
Rod McKuen, Rod McKuen, Rod McKuen.

7.) Neden şair oldunuz?
Neden bu kadar aptalca sorular soruyorsun?

8.) Kamışınız hâlâ istediğiniz kadar sertleşiyor mu?
Kimsenin kamışı istediği kadar sertleşmez. Ama, Ağustos'un 16 sında 51 yaşına girecek biri için hiç de fena sayılmaz. Bazen günde iki kez seviştiğim oluyor, üç günde dört kez, sonra iki gün dinleniyorum. Tabii ki sevgilim olmadığı ve bir sevgili aramadığım dönemler de oluyor. Kadın peşinde koşmam. Kapımı çalmazlarsa hiçbir şey olmaz. Bir yazar kadınlarla ilişki yaşamalı tabii ki. Ben duygusal bir insanım, çabuk bağlanıyor sonra da acı çekiyorum. Çapkın biri değilim, kadın bir şeyler yapmazsa pek bir şey olmaz. Şu anda evliyim, altı yaşında bir kızım var. Dört olağanüstü kadınla dört ilişki yaşadığım için kendimi şanslı addediyorum. Hepsi de bana hakkettiğimden çok daha müşfik davrandılar, yatakta da çok iyiydiler. Şu andan itibaren sevmeyi ve düzüşmeyi bıraksam bile birçok adamdan daha şanslı olduğumu söyleyebilirim. Tanrılar cömert davrandılar bana, aşktan yana şanslıydım; acıyı sorarsanız, vagon dolusu.

9.) Şiiri nasıl tanımlarsınız?

Neden bu kadar aptalca sorular soruyorsun?

10.) Satıştaki en iyi Amerikan birası hangisi sizce?

Bu soruyu yanıtlamak biraz zor. Miller benim sindirim sistemime uygun, ama giderek bozulduğunu da eklemeliyim. Hoşuma gitmeyen bir şeyler dönüyor orda. Yavaş yavaş Schlitz'e doğru kayıyorum. Bir de birayı şişede içmeyi yeğlerim. Teneke kutu metal bir tat bırakıyor insanın ağzında. Teneke kutu dükkan sahipleri için bir kolaylık. Ne zaman teneke kutuda bira içen birini görsem, işte bir keriz diye düşünürüm. Bir de bira şişesi kahverengi olmalı. Miller birayı beyaz şişeye koymakla hata ediyor. Biranın metalden ve ışıktan korunması gerekir.

Tabii ki, maddi durumun elveriyorsa ithal ya da daha pahalı Amerikan birası içmekte yarar var. Aradaki tat farkı hemen fark ediliyor. Daha çok içip kendini daha az akşamdan kalma hissediyorsun. Çoğu Amerikan birası zehirdir, özellikle hipodromda satıkları çekme bira. Leş gibi de kokar. Hipodromda bira içeceksen içmeden önce beş dakika bekletmek en iyisidir. İçine oksijen sızınca kokusu gidiyor. Yeşildir zaten lanet şey.

II. Dünya Savaşı'ndan önce çok daha iyiydi bira. Tadı farklıydı, köpük köpük gelirdi. Şimdi bulaşık suyu gibi, dümdüz. İdare ediyoruz işte.

Yazmak ve konuşmak için viskiden çok daha iyidir bira. Daha uzun zaman içebilir ve saçmalamazsın. Tabii ki konuşmacıya ve yazara göre değişir. Ama bira şişmanlatır ve cinsel gücü azaltır. Hem içtiğin gün hem de ertesi gün. Otuz beş yaşından sonra içkiyle cinsellik birlikte pek iyi gitmez. Soğutulmuş şarap en iyisidir ve yemekten sonra ağır ağır içilmelidir, yemekten önce de küçük bir bardak içilebilir belki.

Çok içmek arkadaş yerine geçer, intihar yerine geçer. İkinci dereceden bir hayat tarzıdır. Ben ayyaşlardan haz etmem, ama kendim de arada sırada bir-iki kadeh içerim. Amin.

-Bukowski

Berkeley Bard

Bay Area 25c Elsewh

Partying with the Poets

Şairlerin Partisi

Ric Reynolds

1974

Berkeley Barb, 12 Aralık 1974.

Şairlerin 2. Geleneksel Santa Cruz Şiir Dinletisi'nden sonra kusup ölecekleri parti hayli uzakta, okyanus kıyısında gerçekleşti ve evdeki bütün hareketli eşyalar başka bir yere taşındı. Evde diz seviyesinin üzerinde kalan tek eşya avizelerdi, yerlere de birkaç yastık yerleştirilmişti.

İlk gelen büyük şair Charles Bukowski oldu. Kapıdan girdi ve spor çantasını havaya fırlattı. Çanta kadının tekinin omzuna indi ve Bukowski, "Hadi orospu çocukları, çılgınlar gibi eğleneceğiz bu akşam," diye bağırdı. Bara koşup kendine bir içki koydu. Arkamda duran biri, "Ne kadar çılgın bir herif, değil mi?" dedi.

Çoğu insan dinletiye Bukowski, Ginsberg, Ferlinghetti, Gary Snyder ve diğer şairleri dinlemek için gelmişti. Üstelik Bukowski iyi bir gösteri vaat ediyordu. İstedikleri rezaletse şayet, isteklerini yerine getiriyordu. Yanında bir termos dolusu votkalı portakal suyuyla gelmişti dinletiye, üçüncü şiiri okumayı bitirdiğinde termos da boşalmıştı.

Çok fazla şair vardı ama, Bukowski alkol etkisini göstermeden sahneden inmek zorunda kalmıştı. Jerry Kamstra tarafından, "Yaratıklı Bukowski, ama cinselliği bir kenara bırakırsak çok iyi bir kadın şair," olarak tanıştırılan Linda King sahneye itilmişti. Bukowski için yazdığı bir şiiri okuduktan sonra, "Kamış ne kadar büyük olursa olsun yine de kamıştır," diye bitirdi Linda.

Dinleti hapisteki Meksika kökenli Amerikalılara yardım amacıyla para toplamayı hedeflediği gibi, sosyal kış takviminin de parlak yıldızıydı. Dinleti Santa Cruz'un önde gelen edebiyatçıları tarafından haftalar önce Catalyst adında bütün masaların yeni yeni tüylenen şairler tarafından işgal edildiği ve her zaman bir düzine kadar

metnin yazıldığı ya da el değiştirdiği hayli sağlıksız bir kafede tasarlanmıştı. Catalyst müdavimlerinden birkaçı da gelmişti partiye.

Bukowski diğer şairlerin aksine erişilebilirdi. Bir köşede durup hüzünlü ya da soğuk şair gözleriyle diğerlerini seyretmiyordu. Üzerinize abanıp sizi sarhoş elleriyle sarmalıyordu. Ama herkes Bukowski'nin kendini küçük düşürüşünü izlerken onun gözünden hiçbir şey kaçmıyordu. Gardının düştüğünü hissettiği an şeffaf gözleri ve karafatmayı andıran bedeniyle izliyordu seni.

Bukowski barda Albert'i yakalayıp çevirdi. "Sen karın için endişe ediyorsun. Halbuki bu herif için endişe etmelisin," dedi beni göstererek. "Sen bütün bunlara alışıksın, değil mi? Entelektüel biri olduğun kesin. Dostoyevski, Tolstoy, Turgenyev. Ne iş yaparsın sen? Ders filan mı veriyorsun? Araba yıkayıcısı mısın yoksa?"

"Haddini bildir ona," dedi Albert bana. Sonunda Bukowski'ye pizza yaptığımı ve şiirlerinden birinin hatalı olduğunu söyledim. Pizzaya makaroni konmaz.

"Pizza mı?" dedi Bukowski. "Pizza! İğrenç!" Kusacak sandım, ama dönüp uzaklaştı ve yirmi saniye sonra dans ederken pantolonunu indirmeye çalışan biriyle kavgaya tutuştu.

Allen Ginsberg partiye geldiğinde Bukowski ona sülük gibi yapıştı. "Bayanlar Baylar," diye bağırdı. "Bu gecenin şeref konuğu Allen Ginsberg aramızda. İnanabiliyor musunuz? Allen Ginsberg!"

Müzik seti sonuna kadar açıktı, sesini duyurmakta güçlük çekiyordu. "Biri şu aleti sustursun. Kesin şu müziği, orospu çocukları!" Kolunu Gingsberg'in omzuna koyup kendine doğru çekti. "Bir dahi, iki bin yıldan bu yana ışığı ve bilinci delmeyi başaran ilk şair, oysa siz orospu çocukları bunun farkında bile değilsiniz. Bir içki iç Allen."

Biri William Burroughs'un oğlunu Ginsberg ve Bukowski'ye tanıştırmaya çalışıyordu. Burroughs'un oğlu bir kitap yazmıştı ve şimdi Santa Cruz'da aşçı olarak iş arıyordu. Bukowski bir süre baktı ona, Burroughs'un neden yirmi yıl daha genç göründüğünü ve partide ne aradığını anlamaya çalışıyordu. Edebi olarak görkemli bir sahneydi. Ginsberg, Bukowski ve oğul Burroughs kolkola, arka

planda duvara yaslanmış Ferlinghetti. Bukowski Ginsberg'i bağrına basıyor, Ginsberg de Bukowski'nin sırtını okşuyordu. "Bu gerçekten güzel bir duygu, Allen. Yalan yok, gerçekten çok güzel."

Ginsberg bir hayli etkilenmişti Bukowski'nin dalkavukluğundan, ama Bukowski'nin onu içmeye zorlayacağını anlayınca sahte bir sarhoş duruşuyla partiye gelmeden önce çok içtiğini söyledi. "Seni görmek gerçekten çok güzel, Allen," diye devam etti Bukowski, "sahtekarın teki olman beni hiç ilgilendirmiyor. Duydunuz mu arkadaşlar? Ginsberg tükenmiş. *Howl* ve *Kadyiş*'den sonra doğru dürüst tek bir şiir bile yazmadı. Siz ne dersiniz arkadaşlar, oylamaya sunuyorum. Allen *Howl* ve *Kadyiş*'den sonra adam gibi bir şiir yazdı mı?"

İçki azalmaya başlayınca mekanı dolduran 19 yaşındaki Santa Cruz grupilerinden biri sörfçü erkek arkadaşıyla birlikte içki satın alınak için para toplamaya başladı. İki saat geçtikten sonra dönmeyecekleri anlaşıldı. Yanımda duran sırtını duvara dayamış kadına baktım. "Hangi millettensin sen?" dedi birden, ısırır gibi.

"Buralıyım. Amerikalı."

"Ben Mısırlıyım," diye hırladı. Çok mutsuz görünüyordu. Araplardan nefret ettikleri için Amerikalılardan nefret ediyor ve partideki herkesi düzmek istiyordu.

"*Kadiş*," dedi Ginsberg, Bukowski'yi düzelterek.

Bukowski kendini darbeden korumak istermişçesine duvara doğru geriledi. "Beni paramparça ediyorsun, Allen. Bir köpekbalığısın sen, Allen. Dilinle yutuyorsun beni. Hey, neden bir içki daha içmiyorsun?" Bukowski birinin elinden içkisini kaptı, yarısını diktikten sonra Ginsberg'in eline tutuşturdu. Ginsberg viskiden bir yudum alıp öğürdü, şarap sanmıştı. Bukowski arkasını döner dönmez kalabalığın arasına karıştı.

"Nereye gitti?" diye sordu Bukowski. Sonra "Canı cehenneme," deyip bütün geceyi bara yaslanıp tek kelime etmeden geçiren genç bir kadına yapıştı. Bukowski ona yapışıncaya dek etrafını saran klas halesi herkesi kendinden uzak tutmuştu. Bukowski onu boyundurduğuna alınca bütün havası uçtu ve aslında hayli toy bir kadın olduğu

ortaya çıktı. Bukowski'nin duygularını incitmeden ya da fazla iffetli bir izlenim uyandırmadan ya da küfür etmeden ondan kurtulmanın bir yolunu arıyordu. Bukowski yüzünü kadının yüzüne bastırıp parmaklarını kendi yüzünde gezdirdi. "Bu yüz seni rahatsız ediyor mu?" diye sordu kadına. Bir kez daha gezdirdi parmaklarını yüzünde, "Yani mideni bulandırıyor mu?" diye sordu sonra.

Kadın ona baktı ve iç geçirdi. Bütün bu palavranın altında bu karafatmanın bir yüreği var ve bu şekilde davranmasının nedeni çocukluğundan beri yakasını bırakmayan güvensizlik duygusu, diye geçiriyordu içinden. Bunu anlayabiliyordu.

"Hayır," dedi erimiş çikolatadan farkı kalmamış bir yürekle. "Ben insanları yüzleriyle değil ruhlarıyla yargılarım."

"Ne kadar güzel," dedi Bukowski. "Gidip sikişelim o zaman."

Yarıklı Bukowski olarak tanıştırılan Linda King izliyordu bütün bunları. Bukowski'nin öykülerinde Lily olarak geçtiğini söyledi Linda. Santa Cruz sosyetesinin kadınlarına benzemiyordu, olgun bir görünümü vardı. Parmaklarınız ve göğsünüz ısınıyordu ona bakarken.

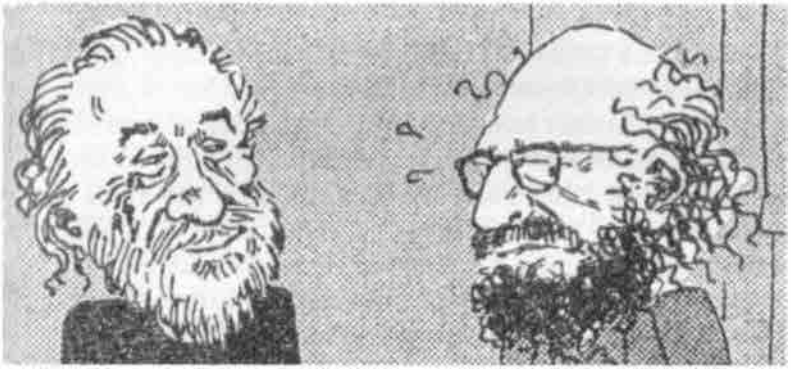
Sabahın üçüne kadar sürdü parti. Bukowski havada sallanan avizelerden birini kırmaya çalıştıktan sonra gitmeye ikna edildi. Bukowski'nin yere fırlattığı içkiler yüzünden yerler kırık çam parçalarından geçilmiyor, ayakkabılarınız yere yapışıyordu. Parti dağılmaya başladığında herkes geceyi kiminle geçireceği endişesine kapıldı, erkekler kalan kadınlara sarkıp duruyorlardı. Son derece demode bir partiydi.

Ertesi sabah sekize doğru telefonun ziliyle uyandım. Beni evine davet eden kadınlardan biri telefona cevap verip sevgilisiyle konuşmaya başladı. Sarı saçlarını ve beyaz geceliğinin bir parçasını görebiliyordum sadece. Sevgilisi başka bir kentten arıyor, kadının tatilde yanına gelmesini istiyordu. Kadın bahane uydurup duruyordu. Uçaklar doluydu. Parası yoktu, kimseden borç almak istemiyordu. Evet, o da çok özlüyordu onu.

Kadının ensesine bakıyordum, yüzü nasıldı acaba? Etrafa bakındım. Çam ya da sedir kaplıydı oda. Karson banyoda dişlerini fırça-

lıyordu,yüz metre uzaktaki dalgaları hem görüyor hem de seslerini duyabiliyordunuz. Telefondaki kadın sevgilisine dinletiyi anlatmaya başladı.

"O kadar Amerikan'dı ki," dedi iç geçirerek. "Amerika hakkında konuşan bir sürü Amerikalı şair, inanılır gibi değildi."

Charles Bukowski

William Childress

1974

Poetry Now, 1974.

"Cumartesi sabahı saat onda yumruklaşmaya başlar, güneş battığında hâlâ dövüşüyor olurduk. Dövüşmeye çalışıyor olurduk en azından. Kollarımızı kaldıramazdık yorgunluktan. Gözler morarır, dudaklar patlardı ama ancak bir yumrukla yere serilince pes ederdik, ki o zaman bile çiğneneceğimizi bildiğimiz için ayağa kalkıp lanet gladyatörler gibi dövüşmeye çalışırdık. Açlık ve işsizlikle duyarsızlaşmış ailelerimiz Los Angeles'in varoşlarındaki balkonlarında oturup bizi seyrederlerdi. Birbirimizi öldürürsek beslenecek bir ağzın eksileceğini hesap ederlerdi herhalde."

Bu sözler Charles Bukowski'ye ait. Los Angeles'ın sakin banliyölerinden birindeki dairesinde kırık bir divanın üzerine oturmuş, iri elinde bir kutu Ballantine birası var.

"Yeşil ölüm," diyor keyifle bir yudum alarak.

İri bir adam Bukowski –yapılı, boğa gibi, boyu ise bir seksen civarında. 16 Ağustos 1920 yılında Almanya'nın Andernach kasabasında doğmuş, 54 yaşında. Yıllar omuzlarını biraz çökertmiş, ama hâlâ güçlü görünüyor. Yüz kilo geliyor, bunun on kilosu göbek. Gerisi kaya gibi –ve tehlikeli.

Kurdu çağrıştıran bir şey var yüz hatlarında. Saçları uzun ve kahverengi. Yüzünde ergenlik çıbanlarından ve bar kavgalarından yadigar sayısız izler var. Uzun bir yüz, alın bölgesi geniş ve yüksek. Gür kaşların altından parlak yeşil gözler bakıyor. Size dostane baktığı zaman bile hafif tehditkar bir şey sezinliyorsunuz o bakışlarda.

Dahi bir şair Bukowski, ama ona asıl ününü kazandıran kavgacılığı, dövüşmeye olana eğilimi –ona tanıyanlar sürekli kavga çıkarmayı sevdiğinden söz ediyorlar önce.

"Gerçekten büyük şair," diyor onu uzun zamandır tanıyan Ha-

told Norse.

"Ama sürekli kavga arıyor. Onun yanında uzun süre kalmak belaya davetiye çıkartmaktır."

"Boksör değilim ben," diye açıklıyor Bukowski bira kutusunu ağzına götürerek. "Sokak dövüşçüsüyüm. Öyleydim en azından. Bir keresinde bir profesyonele karşı eldiven giydim. Bir süre dans ettik, sonra şansa bir sol direk oturttum, yere serildi. Sonra ayağa kalkıp bir piranha gibi girişti bana. İşini bitirdiğinde yüzümün çiğ biftekten farkı kalmamıştı.

"Dövüşmeye Büyük Bunalım yıllarında alıştım, yeni yetmeliğimde. Şiir miir bilmezdim o zamanlar, aklımdan bile geçmezdi. Los Angeles varoşlarının sokaklarında sadece güçlü olanlar ayakta kalırdı. İri kemikli, yapılı ve dayanıklı bir çocuktum. Ayakta kaldım. Gel gör ki sevdim bu işi. Yumruğun dişlerde patlayışını sevdim, sıkı bir yumruk yediğinde beyninin içinde patlayan ışığı sevdim, kendini toparlayıp o senin işini bitirmeden sen onun işini bitirmeye çalışırdın.

"Ama barlara takılan bir yetişkin olarak çok daha fazla dövüşmüşlüğüm var. Ev yaşantım beni sokakların acımasızlığına hazırlamıştı. Tek çocuktum, tek çocuklar genellikle pohpohlanıp şımartılırlar. Nerde. Haddi hesabı yoktu yediğim sopanın."

Bir Alman hanımefendisiyle işgal ordusu subayının çocuğu, Amerika'ya ilk kez iki yaşında ayak basmış. Babası Los Angeles'ta sütçülük yapmış, daha sonra bir müzede güvenlik görevlisi olarak çalışmış. Şöyle diyor Bukowski: "... işini daima eve getirirdi. Bugüne dek sabah sekiz akşam beş işlerinden hep nefret ettim. Delirirdim o tür işlerde. Çok insan öldürmüştür, babam dahil. Sürekli işinden şikayet ettiğini duymak, yavaş yavaş öldüğüne tanık olmak bana iyi bir ders oldu. Benim işim daktiloyla."

Sevgisiz bir evde büyümüş.

"Duygusuz orospu çocuğunun tekiydi babam. İki zıt karakterdik, benim farkımda bile değildi. Beni sever miydi? Sevgi sözcüğünün ne anlama geldiğini bile bilmezdi. Canı çektiğinde beni yakala-

dığı gibi eşek sudan gelinceye kadar döver, sevgili annem de onu yüreklendirirdi. Bilmiyorum, hayatla sevgisiz yüzleşmek bana belli bir disiplin kazandırmış olabilir. Askeri bir durum söz konusuydu en azından. Hayatta kalabilirsen iyi bir Isparta'lıya çeviriyordu seni!"

Yeşil bira kutusuna bakıyor, üzgün ve düşünceli, gür kaşları aşağı doğru inmiş. Yüzünü başka tarafa çeviriyor.

Oturduğumuz odanın yaşanmış bir havası var, pasaklı değil ama. Kitap ve dergilerden geçilmiyor. Köşede duran halterler dikkatimi çekiyor. Ağırlık kaldırıp kaldırmadığını soruyorum.

"Ağırlık kaldırmak mı?" diyor hafifçe gülümseyerek. "Bazen fırlatıyorum onları. Bir keresinde oturduğum dairenin duvarını deldim, ki bana kalırsa odanın görünümüne çok şey katmıştı, ama ev sahibi benimle aynı fikirde değildi. Bilmem fark ettin mi, sarhoş olup da içinden bir şey fırlatmak geldiğinde on kiloluk halter gibisi yoktur."

Hayatının büyük bir bölümünü sarhoş geçirmiş Bukowski. "En uzun sarhoşluğum on yıl sürdü diyebilirim," diyor serinkanlı yeşil gözleriyle bana bakıp bira kutusunu avucunda buruşturarak. Aynı barda beş yıl takıldım. Sabah beşte mekanı açar ertesi sabah ikide kapatırdım. Bazen uyanamayıp yedi-sekiz gibi giderdim, ama giderdim mutlaka.

"Sarhoşken bile mizah duygumu yitirmem, şaklabanı oynayabilirim –insanlar sever şaklabanları. Derinde bir yerde aslında kendilerine güldüklerini bilerek gülerler sana, hem de rezil olma riskine girmeden. Dünyam böyleydi ve rahattım o dünyada. Sabah dokuz akşam beş dünyasına girme korkusu beni delirtiyordu."

Alkol yoluna sapmadan önce birkaç şiir bir de öykü yazmış. Öykü 1944 yılında, Bukowski 24 yaşındayken, dönemin en saygın dergilerinden *Story*'de yayınlanmış. Gelecek parlak görünüyormuş. New York'lu bir menajer karşılıklı bir içki içip geleceğini tartışma teklifinde bulunmuş.

Bukowski anımsıyor: "Henüz hazır olmadığımı söyledim ona.

Hemen ardından da sefilhaneyi boyladım. Varlığımın tek nedeni barlar olmuştu. Beş yıl takıldığım barda, mekan dolu olduğunda ve canı çektiğinde oranın azman barmeni bana meydan okuyup dışarı davet ederdi. Amaç müşterileri eğlendirmek için beni bir güzel mızmızlemekti tabii ki. Ama bir keresinde usandım ve orospu çocuğunu yere serdim, kovdular beni bardan. Kendimi sokaklarda buldum, işsiz güçsüz."

Ayak işlerini görüp şaklabanı oynayacağı başka bir bar bulması uzun sürmemiş ama. Söylediğine göre 1944 ile 1945 yılları arasında mesleğini "ayyaş" olarak belirtmiş.

Bir şekilde o bulanıklıktan çıkmayı başarmış ve 1956 yılında yazmaya başlamış. İçmeyi sürdürüyor, ama bir yandan da yazıyormuş. "Arada bazı şeyler yazmış olabilirim, ama emin değilim," diyor.

Arada yazdığı bazı şeyler hiç olmayacak bir hayran kazandırmış ona –Teksaslı genç, zengin ve güzel bir hatun, yirmi yaşlarında.

"Bana ilk yazdığında benimle kafa buluyor sandım," diye homurdanıyor biradan bir yudum alarak. "Ama ısrarla şiirlerimi, dolayısıyla da beni çok sevdiğini yazıp duruyor, gelip beni görmek istiyordu. Bir sarhoşluk anında evet demiş olmalıyım, çünkü bir baktım gelmiş."

Bir an için düşüncelere dalıp gidiyor. "Harikuladeydi," diye mırıldanıyor. "O kadarını hatırlıyorum. Bir süre takıldık, ama birbirimize bir türlü uyum sağlayamadık. O sarhoş olamıyordu, bense ayık kalamıyordum. Olacak iş değildi. Sonunda Teksas'a döndü, bir daha da onu ne gördüm ne de bir haber aldım."

Bukowski şair olmakla kalmıyor, yetenekli bir öykü yazarı aynı zamanda. Öyküleri gülünç, saygılı ve harikulade, sıralama her zaman böyle olmayabilir. Yirmi ikiye yakın kitabı basılmış şimdiye kadar. Hayranlarının sayısı giderek artıyor. Ancak edebi kurumlardan bugüne kadar resmi bir kabul görmemiş. Tek bir şiiri bile herhangi bir antolojiye girmemiş henüz.

Marina adında bir kızı var. Bukowski ve birlikte yaşadığı kızı-

nın annesi evli değiller. "Kızım dokuz yaşında," diyor sesinde bir yumuşamayla. "Çok haz duyuyoruz birbirimizden. Çok sakin ve soğukkanlı bir çocuk, zengin bir mizah duygusu var ayrıca. Evet, iyi ki var, beni çok mutlu ediyor."

Günümüz şiiri hakkında ne düşünüyor?

"Bezdirici diyeceğim ama tiksinç daha iyi," diyor. "Öğretilmiş şiir yazılıyor sürekli. Öğrenciler bana bazen kitap ve dergiler gönderiyorlar, çok zayıf şiirler var."

Dalıp gidiyor bir an.

"Günümüz gençliği açık, müşfik ve anlayışlı," diye devam ediyor. "Ama o ateş ya da delilik eksik onlarda. Mülayim insanlar pek yaratıcı olmazlar. Bu sadece gençler için geçerli değil. Özellikle şairlerin güçlüklerin ateşiyle dövülmeye gereksinimi var. Fazla anne sütü işi kıvırmayı engeller. O tür şiirler iyi olabiliyorsa bile ben henüz rastlamadım. Zorluk ve yoksulluk teorisi eski olabilir, ama doğru olduğu için eskiyebilmiş."

Birkaç bira sonra Bukowski şiir hakkındaki teorilerini ve şiirin gelişim süreci üzerine fikirlerini savunmaya devam ediyor. Genç kuşağın şiire yaklaşımını etkilediğinin farkında besbelli.

"Benim katkım şiiri gevşetip yalınlaştırmak oldu," diyor. "Daha insani kılmak. Başkaları için kapılar açıldı. Şiirin mektup yazar gibi yazılabileceğini, eğlendirici olabileceğini, kutsal olmak zorunda olmadığını gösterdim."

"Bak," diyor jambonu andıran elini sallayarak, "genç yaşta şiir yazma arzusuyla yanıp tutuşmadım ben. Kendimi iyi bulduğum için şiir yazmaya başlamadım, diğerlerini çok kötü bulduğum için yazmaya başladım. Bir şiir dolabı çeviriyorlardı –lavman etkisi ve ilgi si uyandıran sıkıştırılmış küçük şiirler yazıyorlardı. Şiiri o kalıptan çekip çıkarmaya çalıştım, kendi şiirimi en azından. Biçimciliğe sı kı sıkıya bağlı kalmaktan nefret ederim. Biçimcilik hâlâ bizimle ve uzun süre de bizimle olacak. Ben sözcükleri dizerim, o kadar.

"Şu daktiloyu görüyor musun? Eski bir Royal Standart. Büyük bir daktiloyu istediğin gibi örseleyebilirsin. Minik portatif bir dak

ılıda nefret açığa çıkmaz. Yaratma eylemini dramatize ederim ben. Yazarken güçlü senfoniler dinler, puro içerim. Bu günlerde Black Sparrow'ya yazdığım her şeyin bir kopyasını yolluyorum, iyi ya da kötü. John Martin'de belki de hiçbir zaman yayınlanmayacak bir çekmece dolusu şiirim var. Belki ölümümden sonra yayınlar, ama bu onun bileceği iş artık."

"Şiir yazmaya oturduğunda nasıl hissedersin kendini?"

Bukowski elindeki boş bira kutusunu mutfaktaki çöp bidonuna fırlatıp ıskalıyor, sonra bana dönüyor.

"Bir gerginlik hissederim," diyor. "Kendimi kötü hissederim aslında –birazdan kavgaya tutuşacakmışım gibi. Sonra lanet iskemle, daktilo ve masayla flört ederim biraz. Sonra otururum masaya, mıknatısla çekilmiş gibi daktiloya yapışırım, irade dışı bir durum. Hiçbir şey tasarlamam otururken. Ben, daktilo ve masa vardır sadece. İlk yazdığımı işe yaramaz bulup çöpe atarım mutlaka. Sonra bir tür ölçüyle girişirim işe; deli gibi dört, beş, hatta sekiz şiir yazdığım olur. Ertesi gün iki-üç saat daha yazarım. Sonra kendimi tükenmiş hissedip bir hafta daktiloya elimi sürmem, tekrar daktilonun başına geçme isteği duyuncaya kadar."

Şiirlerin yanısıra haftada ortalama bir öykü yazıyor Bukowski. O da *Los Angeles Free Press*'teki sütunu sayesinde. "Ben onlara öykü diyorum, çünkü öyleler. Edebi üretimimin yılda 50-60 öykü, şiire ya da hatunlara fazla takılmıyorsam haftada 5-6 şiir olduğu söylenebilir."

Hepsi iyi midir?

"Hepsinin birinci sınıf oldukları söylenemez," diye yanıtlıyor, "ama çoğu iyidir. Benim yazmakla ilgili tek kuralım şu; iyi yazmak istiyorsan boktan şeyler de yazmalısın. Bu kayıtlara geçsin lütfen."

Söyleşi son buluyor, sokağa çıkıyorum. Sokaklar gri-mor bir örtüye bürünüyor kirli akşam karanlığında. Her yerde Bukowski'nin şiirini patlatan sabah sekiz-akşam beş işlerinden eve dönen insanları var; steyşınlar garajlara çekiliyor, adamlar parlak plastik evrak çantalarıyla arabalarından iniyorlar.

Atlara Oynamak: Charles Bukowski İle Bir Söyleşi

Robert Wennersten

1974

London Magazine, Aralık 1975.

Charles Bukowski Almanya'nın Andernach kasabasında doğmuş. İki yaşındayken ailesiyle birlikte Amerika'ya gelmiş; Los Angeles'ta büyümüş ve uzunca bir süre ülkeyi gezerek serserilik yaptıktan sonra hâlâ Los Angeles'ta yaşıyor.

Daha çok kendi kendini eğitmiş olan Bukowski yirmili yaşlarda yazmaya başlamış, ilgi görmeyince yazmaktan vazgeçmiş. On yıl sonra yine yazmaya başlamış, bugüne kadar yirmiye yakın şiir kitabı, yüzlerce öyküsü ve Postane *adında bir romanı yayınlanmış. Bukowski bir zamanlar kendine uygun gördüğü bir yaşam tarzına dair yazmış, dolayısıyla neden söz ettiğini iyi biliyor; hayatın üzerlerine yığdığı bokun altında boğulmamak için deli gibi küreklere asılan alt kesime dair. Karakterleri ya işsiz ya da sıkıcıdırlar ve açlık sınırında bir yaşam sağlayan işlerde çalışırlar. Çalışmadıkları zamanlarda fazlasıyla içer ve karmakarışık hayatlar sürerler. Bukowski'nin kadınlarla, hipodromda ya da günü kurtarmaya çalışırken yaşadıkları bazen acıklı, bazen sert, bazen de katıla katıla gülünesidir.*

Bu söyleşinin yapıldığı gün Bukowski geçici olarak tipik bir Los Angeles apartman dairesinde kalıyordu; ortasında kaldırım taşlarıyla döşeli bir avlusu bulunan iki katlı kare biçimde bir bina. İkinci kattaki dairesine giden merdivenin başında bekliyordu beni. Yapılı bir adam, ama pek de uzun boylu sayılmaz, üzerinde çiçekli bir gömlekle bira göbeğinin altında kemeri iyici sıkılmış kot pantolon var. Uzun kahverengi saçlarını geriye doğru taramış. Kıvırcık sakalı ve bıyığı yer yer kırlaşmış. "İçki getirmemişsin," diye kıkırdıyor dairеye girerken. "Kız arkadaşım içki getireceğinden ve beni bu gece onu gördüğümde iş tutamayacak kadar sarhoş edeceğinden endi

şe ediyordu"

Oturma odasında aynı zamanda divan işlevi gören yatağın üzerine oturuyor. Bir sigara yakıp küllüğü yatağın üzerine koyduktan sonra ellerini dizlerinin arasına sıkıştırıyor. Sigaraya uzanmak ya da bir bira almak dışında neredeyse hiç kımıldatmıyor ellerini. İlk soruya kısa bir yanıt veriyor, bir-iki cümle; ama sürekli çok fazla konuştuğundan dem vuruyor. Bunun böyle olmadığını söyleyince açıldı ve daha uzun konuşmaya başladı.

Söyleşi bittiğinde Bukowski ayağa kalkıp odanın karşı tarafında duran masaya yürüdü. Masanın üzerinde duran kataloğu alıp açtıktan sonra, "Şuna bir göz at. Bir şeyler oluyor," dedi. Aralarında Bukowski'nin mektuplarının da bulunduğu bir açık artırma kataloğuydu. Bir süre kataloğa baktıktan sonra masanın üzerine fırlattı ve "Bu işi kıvıracağım, moruk, bu işi kıvıracağım," diye mırıldandı.

-RW

Robert Wennersten: *Aileniz ve çocukluğunuz nasıldı?*

Charles Bukowski: Ah, Tanrım, annemle babam Alman asıllıydı. Annem Almanya'da doğmuş, babam Pasadena doğumlu ama ailesi Almanya'dan göç etmiş.

Babam beni ustura kayışıyla dövmekten haz alırdı. Annem de onu desteklerdi. Acıklı bir hikaye. Disiplini öğrettiler bana, ama ikisinden de zerre kadar sevgi görmedim. Dünyaya iyi hazırladılar ama beni. Bugün, çocuklara baktığımda, bana öğrettikleri önemli şeylerden birinin işler yolunda gitmediğinde fazla ağlayıp sızlanmamak olduğunu fark ediyorum. Başka bir deyişle, beni bekleyen hayata iyi hazırladılar beni; serserilik, yollar, berbat işler ve bela. Hayatımın ilk bölümü kolay geçmediği için gerisi de beni fazla şaşırtmadı.

Evimiz Longwood Caddesi'ndeydi, 2122 numara. Buranın biraz batı, biraz da kuzeyi. Kadınlarla birlikte olmaya başladığımda kentin merkezinde yaşıyordum; yıllarla birlikte yavaş yavaş daha batıya ve daha kuzeye kaydım. Bir ara Beverly Hills'e doğru gittiğimi düşünmüştüm. Şimdi burdayım, çünkü hatun beni birlikte kaldığı-

mız daireden kovdu. Biraz daha güneye taşınmak zorunda kaldım. Yörüngemin dışına itildim tabii ki. Hiçbir zaman Beverly Hills'e ulaşamayacağım galiba.

RW: *Los Angeles'ta geçirdiğiniz süreç içinde ne gibi değişikliklere tanık oldunuz?*

CB: Öyle büyük değişiklikler söz konusu değil. Kent biraz daha büyüdü, biraz daha aptallaştı, şiddet ve hırs arttı. Uygarlığın geri kalanıyla aynı çizgide ilerlediği söylenebilir.

Uzak durulması gereken Hollywood, Disneyland ve okyanus kıyısı dışında kalan Los Angeles ilgilendirir beni, genellikle oralarda takılırım. Kışın kimsenin olmadığı zamanlarda kumsala da giderim zaman zaman –güzel ve huzurlu bir duygusu vardır kışın. İnsanların burda kendi işleriyle ilgilenmek gibi bir alışkanlığı var. İstersen yalnız kalabiliyorsun, istersen parti verebiliyorsun. Bir telefonla yarım saat içinde içki içip gülmeye hazır on kişi çağırabilirim buraya. Bu da biraz tanınmaya başlamış bir yazar olduğumdan filan değil. Hep böyleydi, talihim yaver gitmeye başlamadan önce bile. Ama aramazsan gelmezler, benim onları çağırmam gerekir. Ya yalnızsındır, ya da parti verirsin. Ben ikisini karıştırmaya bakarım, ama tercihim yalnızlıktan yana.

RW: *Öykülerinizden birinde şöyle bir cümle var: "Los Angeles dünyanın en acımasız kentlerinden biridir." Sizce öyle mi gerçekten?*

CB: Hayır, Los Angeles dünyanın en acımasız kentlerinden biri değil bence. En az acımasız kentlerinden biri olduğu bile söylenebilir. İşsiz güçsüzsen ve kalacak yerin yoksa seni bir geceliğine misafir edecek birini mutlaka bulursun. İnsanlar bir gece için sana katlanırlar. Ertesi gün başka birini bulursun. Ben başkalarını bir gecelik çok misafir etmişimdir. "Bak, sana ancak bir gece tahammül edebilirim," derim onlara, "yarın sabah gitmen gerek. Ama bir gece için burada kalabilirsin" Los Angeles'ta insanlar bunu yaparlar. Başka yerlerde de yaparlar belki, ama ben tanık olmadım.

New York kadar acımasız olmadığı kesin. Philadelphia da fena sayılmaz, insanlar daha müşfik, iyi bir duygusu var kentin. New Orleans de öyle. San Francisco sanıldığı kadar iyi değil. Kentleri sıralayacak olsam en başa Los Angeles'ı koyarım: Los Angeles, Philadelphia, New Orleans. Buralarda insan *varolabilir*.

Los Angeles'ı birkaç kez terk ettim, ama her seferinde geri döndüm. Bir kentte bütün hayatını geçirince her köşesini tanıyorsun. Kent kafanda yayılıyor, nerede olduğuna dair bir resim oluşuyor kafanda. Yabancı bir kente gittiğimde kaldığım semtin dışına pek çıkmam. İki-üç blokluk bir alanda yaşarım; bar, kaldığım pansiyon odası ve çevresindeki sokaklar. Kent o kadardır benim için, bu yüzden de kendimi hep kayıp hissetmişimdir. Ben Los Angeles'ta büyüdüm, burada olmaya dair coğrafik ve ruhani bir duyguya sahibim. Bu kenti öğrenmek için zamanım oldu. Los Angeles'tan başka bir yerde yaşayabileceğimi sanmıyorum.

RW: *Hâlâ çok seyahat ediyor musunuz?*

CB: Yeterince seyahat ettim. Genellikle otobüslerle ve diğer ucuz yollarla o kadar çok seyahat ettim ki usandım. Bir ara insanın hayatını otobüste sürdürebileceğini düşünmüştüm; Molalarda yemek yer, işer, sıçar, sonra yine otobüse binersin. (Bilet parasının nerden geleceğini düşünmemişim ama.) Sonsuza dek hareket halinde olunabileceğine dair tuhaf bir fikir. Sürekli hareket halinde olmakta büyüleyici bir şey var, hiçbir yere bağlı değilsin. Neyse, bir süre için büyüleyiciydi, sonra büyü bozuldu. Şimdi markete gitmekten bile nefret ediyorum.

RW: *New York'u niye sevmediniz?*

CB: Sevmedim. Bana göre değildi. New York'u hiçbir zaman sevebileceğimi sanmıyorum, gitmem için de bir neden yok zaten. New York Amerikan uygarlığının başlangıç noktasıydı nerdeyse. Şimdi ise zirvesi. Amerika'nın anlamını temsil ediyor ve ben bu anlamı sevmiyorum.

New York'a cebimde yedi dolarla ve işsiz olarak vardım. Termi-

nalden çıkıp Times Meydanı'na yürüdüm. İşyerlerinin dağılma saatiydi. Yerdeki deliklerden kükreyerek çıkıyorlardı, metrodan. Beni itip kaktılar, yerimde fırıldak gibi döndürdüler. Hayatımda hiç bu kadar zalim insanlarla karşılaşmamıştım, hiçbir yerde. Karanlık ve ıslaktı ve binalar inanılmaz yükseklikteydi. Cebinde sadece yedi dolarla başını kaldırıp o binalara baktığında pek iyi hissetmiyordun kendini...

Bile bile parasız gittim New York'a tabii ki. Gittiğim bu kentlere parasız gittim, kenti alttan yukarı doğru tanımanın tek yoludur. Bir kente tepeden indiğin zaman –güzel oteller, lüks restoranlar, cep para dolu filan- o kenti görmezsin aslında. Doğru, benim görüşüm de kısıtlıydı. Ben alttan bakıyordum, gördüğüm de hiç hoşuma gitmiyordu. Önceleri alttan bakmanın daha iyi olduğunu düşünüyordum. Sonra öyle olmadığını anladım. Sahici insanların (birkaç dakikalığına karşı karşıya geldiğin insanlar) üstte değil de altta bulunduklarını sanmıştım. Ama sahici insanların ne üstte ne altta ne de ortada bulunduklarını anladım. Yeri yoktu bu işin. Enderdirler, sayıları fazla değildir.

RW: *San Francisco neden hayal kırıklığıydı?*

CB: Edebiyat ve sinema yoluyla kafanda büyük bir resim oluşur. San Francisco'ya ilk kez gittiğimde etrafıma bakındım ve hepsi bu olamaz dedim. Kafamdaki resim çok daha büyüktü, bu yüzden oraya gittiğimde doğal olarak hayal kırıklığına uğradım. Birilerinin bana bir iş verebileceğini, üç kuruş için kıçımı yırtmak zorunda kalacağımı ve bir işim olduğu için kendimi müteşekkir hissedeceğimi biliyordum. Diğer kentlerden hiçbir farkı yoktu.

Kentlerin çoğu birbirine benzer; insanlar, iş merkezleri, geneleller, polis baskısı ve ortalıkta dolanan kötü şairler. İklim değişik olabilir, insanların aksanları biraz farklıdır belki; o kadar. Çünkü, dediğim gibi, Los Angeles'in coğrafik ve ruhani bir farklılığı var ve ben burada yaşadığım için o farklılığı bilirim. Los Angeles'la birbirimize aşinayız denebilir.

Oysa kadınlar kentlerden farklıdırlar. Şansın varsa işler yolunda

yder. Kadınlarla şanslı olmak zorundasın, çünkü tesadüfler sonucunda karşına çıkarlar. Köşede sağa dönersen biriyle karşılaşırsın, sola dönersen başka biriyle. Aşk bir tesadüfler zinciridir. Herkes hareket halindedir ve iki kişi bir şekilde karşılaşır. Bir kadını sevdiğini düşünebilirsin, ama bir yerlerde henüz tanışmadığın ve çok daha fazla sevebileceğin bir kadın vardır belki. Şans faktörü bu yüzden önemlidir. Bulduğun kadın zirveye yakın bir yerdeyse, şanslısındır. Değilse, sola döneceğine sağa dönmüşsün ya da yeterince aramamışsın ya da bahtsızsın demektir.

RW: *Seyahat ederken de yazıyor muydunuz?*

CB: New York'ta yazdım biraz. Philadelphia, St. Louis ve New Orleans'ta da, gençlik yıllarımda. St. Louis'de talihim yaver gitmişti. İlk öykümü *Story* dergisine oradan yollamıştım. Çok prestijli bir dergiydi o yıllarda. (William Saroyan ve daha birçok birinci sınıf yazarı onlar keşfetti.) Öyküyü St. Louis'de yazıp yazmadığımı hatırlamıyorum çünkü çok sık seyahat ediyordum o sıralar; ama öykünün kabul edildiğini orada öğrendim.

Yazmak için iyi bir kent ve yazabileceğin kendine ait bir mekan gerek. Bu daire bana göre değil mesela; ama hemen bir yere taşınmak zorundaydım, ev aramaktan da usanmıştım. Burası fazla düzenli. Komşular hiç gürültü istemiyorlar. Fazlasıyla sıkıcı, ama genellikle burda olmuyorum zaten. Linda'nın kocaman bir evi var, orda kalıyorum. Yazıyorum ve tembellik ediyorum. Burası onunla aramız açıldığında kalabileceğim bir yer sonuçta. O zaman buraya sığınıyorum. Bürom diyorum buraya. Baksana, daktilom bile burda değil, Linda'da. Eskiden oranın kirasını paylaşıyorduk. Sonra ayrıldık. Şimdi orada yaşamaya devam ediyorum ama kira ödemiyorum. Zekice bir hamle.

RW: *Hayatınızın bir dönemini aylak olarak geçirmenize ne sebep oldu?*

CB: İşler o şekilde gelişti. Alkol, tiksinti ve sıradan bir işte çalışma zorunluluğu muhtemelen. Başkası için çalışmaya katlanama-

dım, sabah sekiz akşam beş durumu. Ben de şişeye sığınıp içmeye başladım, bir işte çalışmadan varolmanın yolunu aradım. Bir işte çalışmak çok iticiydi benim için. Açlık çekip sokaklarda yatmak daha görkemliydi sanki.

Philly'de takıldığım bir bar vardı. Aynı taburede otururdum hep –şimdi yerini hatırlamıyorum; son tabureydi galiba, bana ayrılmıştı. Sabahın erken saatinde barı açar, gece geç saatte kapatırdım. Demirbaş. İsteyenlere gidip sandviç filan alır öyle yolumu bulurdum. Bahşiş. Kimseyi de dolandırmadım, ama sabah sekiz akşam beş değildi; sabah beş akşam ikiydi. İyi anlarım da oldu orda, ama genellikle pek kendimde değildim. Düşteydim sanki.

RW: *Şu sıralar hangi şairleri okumaktan haz duyuyorsunuz?*

CB: Auden iyiydi. Gençlik yıllarımda onu okuduğumda çok sevmiştim. Sevmeye hazırdım ama o zamanlar. Bütün o çeteyi seviyordum: Auden, MacLeish, Eliot. O zaman seviyordum ama onlara şimdi döndüğümde aynı etkiyi yapmıyorlar. Yeterince rahat değiller. Kumar oynamıyorlar. Fazla özenliler. Güzel şeyler söylüyorlar, iyi de yazıyorlar ama şimdi benim için biraz fazla özenliler.

Bir de Stephen Spender var. Bir keresinde yatağa uzanmıştım ve onun kitabını açtım. Bir şiire çarpılmanın nasıl bir şey olduğunu bilirsin. "havayı şerefleriyle imzalayan" şairlere ait şiiri düşünüyorum. Çok iyiydi. Spender biliyordu şiiri oturtmayı. Şu anda hepsi aklıma gelmiyor, ama beni üç, dört, beş, altı kez uçurduğunu biliyorum. Modern şairler bende böyle bir duygu uyandırmıyorlar.

Belki de ruh halim etkilenmeye çok daha uygundu o zamanlar, oyunun içinde değildim. Tribünde oturup birinin sıkı bir sayı vuruşuyla topu tel örgülerin üzerinden uçurduğuna tanık olursun ve bu bir mucizedir. Sonra sahaya inip birkaç tane de sen çakarsın ve içinden, "yahu bu o kadar da zor değilmiş, topa çakıyorsun, hepsi bu," diye geçirirsin. Oyunun içine girdiğin zaman mucizeler tribünden göründükleri kadar büyük görünmezler. Bugün o şairleri daha az beğenmemin bununla ilintili olduğunu düşünüyorum.

Sonra tanışırsın yazarlarla, bunun da iyi bir deneyim olduğu söy-

bilemez. Genellikle, o sıralar şiir yazmıyorlarsa, iyice kancıklaşırlar, türkek ve nefret dolu küçük sincaplara dönerler. Havaya girdikleri sahaları sanattır ama o sahanın dışına çıktıklarında çekilmez yaratıklardırlar. Bir şişe bira eşliğinde bir tesisatçıyla konuşmayı bir şairle konuşmaya bin kere yeğlerim. Tesisatçıya bir şey söylersiniz, o da karşılığında size bir şey söyler. Çift taraflı bir sohbet söz konusudur. Oysa bir şair ya da yaratıcı bir kişi genellikle zorlar. Sevmediğim bir yanı var şairlerin. Canım, ben de onlardan biriyim muhtemelen, ama başkalarından geldiği zaman fark ettiğim gibi fark edemiyorum bunu.

RW: Klasik şairler -Shakespeare örneğin- bir şey ifade ediyor mu sizin için?

CB: Çok az. Bazı dizeleri dışında hiç sevmedim Shakespeare'i. Alınacak çok ders var Shakespeare'de, orası kesin, ama beni heyecanlandırmıyor. Ortalıkta dolanıp duran bütün o krallar, hayaletler, bütün o soylu tabakası feci sıkar beni. Tek başıma bir pansiyon odasında uzanmışım, yanımda küçük bir çikolatayla yarım şişe şarap var açlıktan ölüyorum ve adam bana bir kralın acılarından söz ediyor. Hiç yararı olmuyordu açıkcası.

Conrad Aiken klasik sayılır benim için. Shakespeare kadar eski değildir tabii ki, ama tarzı klasiktir. Kendinden önce gelmiş şairlerin tarzını görürdüm onda. Klasik dizelerle beni heyecanlandıran ender şairlerdendir. Büyük hayranlık duyarım Conrad Aiken'a. Ama bu, ne diyeyim onlara, püristler, beni pek heyecanlandırmaz.

Geçen geceki dinletide onlardan biri vardı. William Stafford. O dizeleri dökmeye başladığında dinleyemedim. İçgüdüsel bir radarım vardır benim, iletişimi kesti. Ağzı hareket ediyordu, ses çıkarıyordu ama dinlemedim. Hintyağı içmek istemiyorum.

RW: *İyi bir şiirde ne ararsınız?*

CB: Söylemek istediğini doğrudan söyleyen güçlü ve berrak dizeyi. Ve biraz kan olmalı içinde biraz da mizah, okuduğun anda varlığını hissettiren o adsız şey.

Dediğim gibi, modern şairlerde yok bu özellik. Ginsberg örneğin. Çok iyi dizeler yazıyor. Bir tanesini okursun, "Hey, nefis bir dize," dersin, sonra öteki dizeyi okursun ve, "Bu da fena sayılmaz," dersin; ama hâlâ ilk dizeyi düşünüyorsundur. Üçüncü dizeyi okursun, bir çarpıklık vardır. Çok geçmeden tek başlarına varolan bir sözcük akıntısının içinde sürüklenmeye başlarsın, bir oraya bir buraya. Bütünlüğü eksiktir, o bütünlük duygusu. Genellikle budur yaptıkları. İyi bir dize atarlar şiirin içine -genellikle sonuna ya da ortasına- ama bütünlük ve yalınlıktan eser yoktur. Belki de var, ama ben göremiyorum. Olmasını isterdim. O zaman daha çok okurdum. Bu yüzden fazla okumuyorum.

RW: *Ne kadar okumanız gerektiğini düşünüyorsunuz? Ben okumayan yazarları karşısındakini dinlemeden sürekli konuşan insanlara benzetirim.*

CB: Çok iyi dinlediğim de söylenemez. Bir tür savunma mekanizması olduğunu düşünüyorum. Beni etkilemesi gereken bir şey yapıyor olmanın aşındırıcı duygusu var hep. Etkilenmeyeceğimi önceden biliyorum zaten. Radarım devreye girer yine. Gideceğim yerde hiçbir şey bulamayacağımı öğrenmek için illa oraya gitmem gerekmez.

Kütüphane kuşuydum gençliğimde. Sıkı bir okuma döneminden geçtim. Ama bir süre sonra okuyacak kitap bulmakta zorlanmaya başladım. Nitelikli edebiyat ve felsefe kitaplarının çoğunu okumuştum. Başka dallara sıçradım; gezindim. Jeoloji okudum. Kalın bağırsak ameliyatının anlatıldığı bir kitap bile okudum. Son derece ilginçti. Neşter türleri, neler yapıldığı; o damarı kes, şurayı dik, filan. "Hiç fena değil," diye geçirdim içimden, "Çehov'dan daha ilginç." Edebiyattan uzaklaşıp farklı dallarda okumak bazen çok iyi oluyor. Edebiyat sıkıyor bir süre sonra.

Ayrıca, okuma eylemini sevmiyorum. Sıkıyor beni. Birkaç sayfa okuyunca gözlerim kapanmaya başlıyor, uyku basıyor. Bu iş böyle. İstisnalar var tabii ki: J.D. Sallinger ilk zamanlarında Hemingway; iyi olduğunda Sherwood Anderson, *Winesburg, Ohio* ve

birkaç kitabı daha örneğin. Ama hepsi bir zaman sonra kötü yazmışlar. Hepimiz için geçerli bu. Ben genellikle kötüyümdür, ama iyi olduğumda da çok iyiyimdir.

RW: *Hayatınızda yazmadığınız on yıllık bir dönem var. Yazmayı neden ara verdiniz?*

CB: 1945 yılında başladı. Vazgeçtim. Kötü yazdığımı düşündüğüm için değil. Kapıyı açmanın mümkün olmadığını düşünüyordum. Tiksinme duygusuyla bıraktım yazmayı. İçmek ve bir kadınla takılmak oldu benim sanatım. Orada da kapıları müthiş bir görkemle açtığım söylenemezdi, ama daha sonra öykülerimde kullandığım bir çok şey yaşadım. Ama yazmak için yaşamadım onları, daktiloyu bırakmıştım.

Bilmiyorum. İçmeye başlarsın, sonra bir kadınla tanışırsın, bir şişe daha içmek ister ve içkiye verirsin kendini. Onun dışında her şey kaybolur.

RW: *O döneme noktayı koyan ne oldu?*

CB: Ölümün eşiğine gelmek. İç kanamayla Belediye Hastanesi'ne kaldırıldım. Ölmem gerekiyordu, ama ölmedim. Bol miktarda glikoz ve on iki şişe kan verdiler. Aralıksız pompaladılar.

Hastaneden çıktığımda çok tuhaf hissettim kendimi. Eskisinden çok daha huzurlu. Kaldırımda öylece yürümeye başladım, güneşe bakıp içimden, "Hey, bir şey oldu," dedim. Çok kan kaybetmiştim, biliyor musun? Beynim hasar görmüş olabilir. Böyle düşünüyordum, çünkü gerçekten çok rahatlamış hissediyordum kendimi. Şimdi çok ağır konuşuyorum mesela, eskiden öyle değildim. Daha heyecanlı konuşurdum; boş konuşur, hava basardım. Hastaneden çıktıktan sonra bir şeyler değişti uzun lafın kısası.

Bir daktilo edindim ve kamyon şoförü olarak bir iş buldum. Her gece işten sonra inanılmaz miktarlarda bira içip daktiloda şiirler yazıyordum. (Daha önce şiir hakkında hiçbir şey bilmediğimi söylemiştim, ama şiir formunda bir şeyler yazmaya çalışıyordum.) Daha önce o formda pek yazmamıştım, birkaç şey belki, ama daktilonun

başına geçtim ve baktım ki şiir yazıyorum. İşte, tekrar yazmaya başlamıştım ve bir sürü şiir oldu elimde. Onları dergilere yolladım ve her şey başa döndü sanki. Bu kez daha talihliydim, ayrıca daha iyi yazıyordum galiba. Belki de editörler daha hazırdı, farklı bir düşünce alanına kaymışlardı. Bu üç nedenin de etkisi olmuştur bence. Yazmaya devam ettim.

O milyoner hatunu öyle tanıdım zaten. Şiirleri ne yapacağımı bilemiyordum, gidip dergilerin bir listesini buldum ve parmağımı bir tanesinin üzerine koydum. "Teksas'ta yaşayan zavallı bir kocakarının çıkardığı bir dergi olsa gerek, şunun ödünü patlatayım," dedim. Kocakarı filan değildi. Genç ve zengindi. Bir içim suydu ayrıca. Evlendik sonunda. İki buçuk yıl bir milyonerle evli kaldım, ama beceremedim, yazmayı sürdürdüm ama.

RW: *Evliliğe ne oldu?*

CB: Sevmiyordum kadını. Erkekle şöhret ya da para için birlikte olmuyorsa bir kadın buna tahammül etmez. Hiçbir şey sunmuyordum ona. Tamam, sevişiyorduk, bunu sunuyordum, ama gerçek bir uzman değilsen o da evliliği ayakta tutmaya yetmez. Ben o zamanlar uzman filan değildim. Evin içinde dolanıp gazete filan okuyan bir adamdım. Kendimle meşguldüm, yazmakla. Hiçbir şey vermedim ona, hak etmiştim. Onu suçlamıyorum, ama o da bana fazla bir şey vermedi.

Sanata düşkündü, sanatçı görünümlü tiplere karşı zaafı vardı. Sözcük dağarcığı çok genişti, garip kitaplar okurdu sürekli. Zengin insanların farkında olmadıkları o şımarıklık vardı onda. Zenginlere has o hava. Üstünlük taslarlar, ellerinde değildir. Paranın insanları farklı kıldığına pek inanmam ben. Farklı giyinebilirler, farklı şeyler yiyebilirler, farklı arabalar kullanabilirler, ama bu onları gerçek anlamda farklı kılmaya yetmez. Yine de zenginlerin kendilerini ayrı görme gibi bir alışkanlıkları var. Onların parası var ve senin yoksa açıklanamaz bir durum çıkıyor ortaya. O duygunun yarısını hissedebilmem için bana parasının yarısını vermiş olsaydı belki anlaşabilirdik. Vermedi ama. Yeni bir araba aldı bana, o kadar; o arabayı

da ayrıldığımızda verdi, daha önce değil.

RW: *Öykülerinizden birinde, "Genet ve Henry Miller tarafından kabul görmüş bir şairdim ve bulaşık yıkıyordum," biçiminde kendinize acıyan bir ifadeniz var.*

CB: Doğru, kendine acıma diye buna derler, ama iyidir bazen kendine acıma. Küçük bir çığlık içine biraz da mizah katılmışsa başlanabilir bir şeydir. Ama tek başına kendine acıma... Hepimiz başarısız oluruz zaman zaman. O cümle pek iyi olmamış.

Bulaşıkçı olarak da pek başarılı sayılmazdım. Kovuldum. "Bu adam bulaşık yıkamayı bilmiyor," deyip kapıya koydular beni. Sarhoştum. Bulaşık yıkamayı bilmiyordum ve arkamda duran jambonu yemiştim. Büyük bir parça jambon vardı. Dilimleyip dilimleyip yedim. Yarısını götürdüm nerdeyse. Bulaşıkçı olarak başarısız oldum ama karnımı doyurdum.

RW: *Bir başka seferinde tanınmamaktan, insanların nerede olduğunuzu bilmemelerinden çok memnun olduğunuzu yazmışsınız, bir çelişki var gibi geliyor bana.*

CB: Başka bir yazar tarafından tanınmakla kitleler tarafından tanınmak arasında fark var. İyi bir zanaatkar, marangoz örneğin, diğer marangozlar tarafından iyi bir marangoz olarak tanınmayı ister. Kitleler farklıdır ama başka bir iyi yazar tarafından... bu bana o kadar kötü gelmiyor.

RW: *Eleştirmenlerin yazdıklarından rahatsız olur musunuz?*

CB: Çok çok iyi olduğunu söylediklerinde çok çok kötü olduğunu söylediklerinde etkilendiğimden fazla etkilenmem. Güzel şeyler söylediklerinde kendimi iyi hissederim, kötü şeyler söylediklerinde de kendimi iyi hissederim, özellikle bunu öfkeyle söylediklerinde. Eleştirmenler genellikle ya göklere çıkarır ya da yerin dibine sokarlar, bunların ikisi de beni aynı ölçüde heyecanlandırır.

Tepki almaya ihtiyacım var, iyi ya da kötü fark etmez ama en iyisi dozunda bir karışım galiba. Kutsal bir adam ya da mucize ger-

çekleştiren bir peygamber muamelesi görmek istemem. Biraz saldırsınlar, çünkü o zaman daha insani olur, yaşadığım hayatla daha uyumlu. Bir şekilde hep saldırıya uğradım, bu da bende alışkanlık yapmış olabilir. Biraz saldırı ruh için iyidir ama top yekün bir saldırı yıkmaya yöneliktir. Bu yüzden iyi bir denge isterim doğrusu.

Eleştirmenler eğlendirir beni. Severim onları. Varlıklarından memnunum, ama hâlâ işlevlerini anlamış değilim. Karılarını dövmektir belki.

RW: Postane *adlı romanınızda yazılarınız yüzünden hükümetin size uyguladığı baskıdan söz etmiştiniz. Sizi çok sıkıştırdılar mı gerçekten?*

CB: Hem de nasıl. Tek ve loş bir ampul, o el sıkışması, uzun masanın ucunda oturmak, sizi küçük sorularıyla tuzağa düşürmeye çalışan iki kişi. Ben gerçeği söyledim onlara. Sordukları her şeye doğru cevap verdim. (Asıl yalan söylediğinde hapı yutarsın.) Amerika bu mu, diye geçirdim içimden. Bu konuda bir de öykü yazdım.

RW: *Yeraltı gazeteleri için yazılar yazdınız. O gazeteler ilk baştaki canlılıklarını yitirdiler bir şekilde. Ne oldu onlara?*

CB: İşe dönüştüler, gerçek devrimciler hiçbir zaman orda değillerdi zaten. Bir araya gelip bir gazete çıkarmaya karar veren yalnız insanlar bunlar. Sol ve liberal ayaklarına yattılar, çünkü gençlere hitap etmek istiyorlardı ama aslında ilgi duymuyorlardı. Eğlenmek için girdiler bu işe. Bir tür işaret gibi taşıyordu o gazeteleri insanlar, bere giymek gibi bir şeydi. Gerçekten bir şeyler ifade eden, birilerini sarsabilen tek bir yeraltı gazetesi bilmiyorum.

RW: *Kadınlarla yaşadığınız güçlüklerden söz ettiniz. Kız arkadaşlarınızdan biri sizi öldürmeye çalışmadı mı?*

CB: Başka bir kadının evine giderken yolda yakaladı beni. Daha önce ordaydım zaten, bira almaya çıkmış iki altılık paket ve bir cep viskisiyle geri dönüyordum. Sarhoştum. Arabası evin önünde duruyordu, "Şunu yukarı çıkarıp ötekiyle tanıştırayım, hep birlikte

oturup bir içki içeriz," diye düşündüm. "Olmadı ama. Üzerime geldi ve şişeleri elimden kaptığı gibi tek tek yere çaldı. Cep viskisini de. Sonra kayboldu. Ben de kırık cam parçalarını süpürmeye başladım, birden bir ses duydum. Tam zamanında başımı kaldırmışım. Arabasını kaldırıma çıkarmış üzerime sürüyordu. Yana fırladım, son anda ezilmekten kurtuldum. Iskaladı beni."

RW: *Öykülerinizin çoğu o anda oturup yazmışsınız izlenimi uyandırıyor insanda. Gerçekten öyle mi yazarsınız, yoksa üzerinde çalışır mısınız?*

CB: Öyküleri nadiren tekrar okur ya da düzeltirim. Eskiden oturur yazar ve yazdığımı olduğu gibi bırakırdım. Artık pek öyle yapmıyorum. Son zamanlarda kötü ya da öyküyü zayıflattığını düşündüğüm gereksiz cümleleri atıyorum. Dört beş cümle atıyorum belki, ama ilave yaptığım söylenemez.

Sadece daktiloda yazabilirim. Daktilo önemlidir. El yazısıyla yazmaya da çalıştım, ama olmadı. Tükenmez ya da kurşun kalemle... fazlasıyla entelektüel, yumuşak ve sıkıcı benim için. Makineli tüfek sesi yok, biliyor musun. Hareket yok.

RW: *Yazmakla içmek birlikte gidiyor mu?*

CB: Düz yazı yazarken içmek zor oluyor, çünkü düz yazı zorlayıcı bir iş. Benim için ikisi birlikte yürümüyor. İçki içerken düz yazı yazmak fazla romantik.

Şiir farklı ama. Okuru sarsacak bir dize yazmayı kafaya koymuşsundur. Sarhoşken biraz dramatikleşir insan, duygusallaşır. Radyoda senfonik müzik bulursun, bir puro yakarsın. Birayı kaldırırsın ve beş, altı, on beş ya da otuz harika dize yazarsın. İçki içmeye başlayınca bütün gece şiir yazabilirim. Ertesi sabah yerde bulursun şiirleri. Kötü bulduğun dizeleri atarsın ve iyi bir şiir vardır elinde. Dizelerin yüzde altmışı kötüdür; ama kalanlar bir arada iyi bir şiir oluşturur.

Yazarken her zaman içmem. Ayık yazarım, sarhoş yazarım, kendimi iyi hissedince yazarım, kötü hissedince yazarım. Benim için

özel bir formülü yok bu işin.

RW: *Gore Vidal bir keresinde, birkaç istisna dışında, bütün Amerikan yazarlarının ayyaş olduğunu söyledi. Haklı mı sizce?*

CB: Başkaları da söyledi bunu. James Dickey şiirle birlikte iyi giden iki şeyin alkolizm ve intihar olduğunu söyledi örneğin. Ben çok yazar tanıyorum ve bildiğim kadarıyla biri dışında hepsi içer. Şimdi düşünüyorum da, biraz yeteneği olan bütün yazarlar balık gibi içiyorlar. Doğru galiba.

Duygusal bir iştir içmek. Günlük hayatın sıradanlığından koparır insanı. Seni bedeninden ve beyninden koparıp duvara fırlatır. Ben içmenin ertesi gün hayata dönüp baştan başlanabilen bir intihar biçimi olduğunu düşünüyorum. Kendini öldürüp yeniden doğmak gibidir. Ben on-on beş bin hayat yaşamışımdır şimdiye kadar.

RW: *Biraz önce klasik müziğe değindiniz, öykülerinizde de sık sık sözünü ediyorsunuz. Klasik müzikle ciddi bir biçimde ilgileniyor musunuz gerçekten?*

CB: Bilinçli bir biçimde değil. Yani, bir radyom var -plaklarım filan yok- klasik müzik kanalını açıp yazarken bana uyabilecek bir şeyler çalmasını umarım. Oturup özellikle dinlemem. Bu yüzden eleştiriliyorum. İki arkadaşım müziği oturup dinlemediğim için beni eleştiriyor. Dinlemem. Modern bir insanın televizyonu kullandığı gibi kullanırım radyoyu; televizyonu açarlar, sonra evin içinde dolanırlar, ama ordadır. Onlara iyi gelen bir şömine gibidir. Seninle aynı odada bulunan ve sana iyi gelen bir şeydir diyelim, özellikle yalnız yaşayan biriysen.

Diyelim ki bütün gün fabrikada çalışıyorsun. Akşam eve döndüğünde fabrika kemiklerindedir hâlâ; bütün o konuşmalar, ziyan edilmiş saatler. Senden çaldıkları o sekiz ya da on saati bir şekilde unutmaya, içinden ne yapmak geliyorsa onu yapmaya çalışırsın. Ben ilk olarak banyo yapardım, sıcak bir banyo. Sonra radyoyu açar, klasik müzik bulurdum. Sonra bir puro yakar, bir bira açıp daktilonun başına otururdum. Bunlar alışkanlık yapar, bunlardan

biri eksikse yazamadığım zamanlar olur. Artık öyle değilim gerçi, ama fabrika sendromundan kurtulabilmek için bunlara ihtiyaç duyardım.

Yazarken biraz rahatsız edilmekten de hoşlanırım. Linda'da yazdığım zaman örneğin. Linda'nın iki çocuğu var, arada sırada odaya dalmaları hoşuma gider. Bu tür engellemeleri severim, çok uzun sürmemesi ve doğal olması koşuluyla tabii ki. Avlulu bir binada yaşıyordum eskiden, daktiloyu pencerenin önüne yerleştirmiştim. Yazarken binaya girip çıkan insanları görürdüm. Yazdığım şeye onları da katardım bir şekilde. Çocuklar, yürüyen insanlar ve klasik müzik aynı etkiyi yapar bende. Engel oluşturacaklarına katkı sağlarlar. Klasik müziği de bu yüzden seviyorum. İşin içine girmez, ama oradadır.

RW: *Şöyle bir Bukowski imajı var; ayyaş, zampara, serseri. Kendinizi o imaja uygun davranmaya çalışırken yakaladığınız oluyor mu?*

CB: Bazen, elimde birayla sahneye çıktığım şiir dinletilerinde özellikle. O biraya ihtiyacım yok aslında, ama o birayı kaldırıp diktiğimde seyircinin benimle ilişki kurduğunu hissederim. Gülerim ve onlara satışırım. Oyunu ben mi oynuyorum, yoksa onlar mı oynuyor bilmiyorum. Neyse, bir şekilde yarattığım ya da onların yarattığı imajın farkındayım, bu da tehlikeli bir şey. Bugün içmiyorum farkındaysan. Kandırdım seni. İmajı yok ettim.

İki-üç gün arka arkaya içtiğimde kötü oluyorum. Hastanelik olduğumu söylemiştim. Karaciğerimin durumu pek iç açıcı değil, muhtemelen iyi durumda olmayan birkaç iç organım daha var. Ateş basar beni, cildim kızarır. Bir sürü tehlike işareti var. İçmeyi seviyorum, ama kendime de dikkat etmek zorundayım, bu yüzden eskiden yaptığım gibi günlerce ve gecelerce içmektense arada sırada birkaç gün dinleniyorum. Elli üç yaşındayım. Bu oyunu bir süre daha oynamak istiyorum, böylece birçok insanı kızdırmaya devam edebilirim. Seksen yaşına kadar yaşarsam fena halde kızacaklar.

RW: *Şiir dinletileri birkaç öykünüzde anlattığınız kadar kötü mü gerçekten?*

CB: İşkenceden farksız benim için, ama atlara oynamak zorundayım. İnsanlar için değil de atlar için okuduğum söylenebilir.

RW: *Zamanınızın ne kadarını hipodromda geçiriyorsunuz?*

CB: Çok fazla, çok, şimdi kız arkadaşımı da alıştırdım. Onun yanında hipodrom sözcüğünü ağzıma almıyorum. Birlikte yatıyoruz, sabah oluyor. Ya da ikimiz de yazmaya oturuyoruz (O odanın bir köşesinde yazar, ben öbür köşesinde. İyi gidiyor bu şekilde.) Bütün haftayı hipodromda yemişiz zaten ve ben, "Lanet olsun, bugün deli gibi yazacağız," diye bağırırım. Birden o hipodroma dair bir şey söyler. Bir-iki sözcük, fazla değil. O zaman, "Tamam, gidiyoruz, sen kaşındın," diyorum. Sürekli yaşıyoruz bunu. Ağzına hakim olsa hiç gitmeyeceğiz. Birimiz gitmek isterken ötekinin gitmek istememe durumunu bir şekilde çözmek zorundayız.

Bir kere iki koşunun arasındaki yarım saatlik bekleyiş gerçek bir zaman katli, üstüne üstlük paranı da kaybetmişsen çekilir iş değil. Ama eve gelirsin ve, "Tamam, bu sefer işi çözdüm," diye düşünürsün. Yeni bir sistem geliştirirsin. Tekrar gittiğinde ya onlar sistemi değiştirmiştir ya da sen sistemine sadık kalmamışsındır; atlar kişilik sahibi olup olmadığını öğretirler insana.

Bazen gündüz yarışlarına giderim, sonra hızımı alamayıp gece koşumlu yarışlara da giderim. On sekiz koşu demektir bu. İşte o zaman bittin. Yorgunluktan geberirsin. Çok kötü, çok. Bu hafta zor bir hafta oldu mesela ama mevsim kapanıyor birkaç gün sonra, rahatlayacağım. Korkunç yerlerdir hipodromlar. Elimde olsa hepsini yakarım. Nedenini sorma bana, çünkü bilmiyorum ama bütün o işkenceden epey malzeme çıkardığımı da söyleyebilirim.

At yarışları bir şey yapıyor insana. İçmek gibi. Sıradanlığın dışına çıkarıyor insanı. Hemingway'in boğa güreşlerini kullandığı gibi kullanıyorum ben hipodromu. Tabii ki hipodroma her gün gidersen sıradanlığın dışına çıkmak söz konusu değildir; adamın anasını beller.

RW: *Anayasa mahkemesinin pornografiyle ilgili son kararına ne diyorsunuz?*

CB: Hemen hemen herkesle hemfikirim bu konuda. Yasayı yetkileştirmek büyük bir hataydı. Yani, adamın teki bir film yapıyor, milyonlarca dolar para yatırıyor ve filmi nereye göndereceğini bilmiyor. Hollywood'ta filmi çok sevecekler ama Pasadena'da nefret edecekler. Her kentte nasıl bir tepki alacağını hesaplamak zorunda. Ben her şeyin serbest olmasından yanayım. Herkes istediği kadar ahlaksız olsun, zamanla eriyecektir. İsteyen kullansın. Bir şeyi ahlaksız ve kötü kılan onu yasaklamaktır zaten.

Müstehcenlik genellikle sıkıcı. Kötü yapılıyor çünkü. Porno film oyuntan şu sinemalara baksana; hepsi iflasın eşiğinde. Ne kadar hızlı gelişti bu iş, değil mi? Bilet fiyatlarını 5 dolardan 49 sente kadar düşürdüler, yine de kimse gidip o filmleri seyretmek istemiyor. Ben iyi bir porno film seyretmedim bugüne kadar. Çok yavan oluyorlar. Ortalıkta dolanıp duran et yığınları; bir kamış; adamın yanında üç kadın. Oha. Tanrım, et yığınından başka bir şey değil. Asıl heyecan verici olan giyinik bir kadındır, adam onun eteğini yırtıp çıkarır. Hayal gücünden yoksun bu insanlar. Tahrik etmeyi bilmiyorlar. Tabii ki bileselerdi porno yapımcısı değil sanatçı olurlardı.

RW: Postane *romanınızın filmleştirilmesi söz konusuymuş duyduğuma göre. Bu gerçekleşirse senaryoyu siz mi yazacaksınız?*

CB: Pek istekli olmam doğrusu. Enerjimi kağıda dökmeyi, şu anda yazdığım romanı bitirip yeni bir romana başlamayı yeğlerim. Ben yaptığım işi bildiğim gibi yapmayı sürdürmeyi seven tiplerdenim.

Sinema çok farklı bir alan, bütün kontrol bende olmadıkça öyle bir işe girişmek istemem; bütün kontrolü üstlenecek kadar da bilgim yok zaten. Ama yaparsam ancak öyle yaparım, bu da onların hiç işine gelmez. İstediğimi yapabilmek için bütün o insanlarla savaşa girmeyi göze alamam. Radarım bir kez daha bana bu işten uzak durmamı söylüyor.

RW: *Şu anda ne yazıyorsunuz?*

CB: Roman yazıyorum. Yakında bir öykü kitabım çıkacak, o öykülerin bazıları romandaki bölümlerle benzerlik taşıyor. Bu yüzden o bölümleri çıkarıp değiştiriyorum. Yararlı bir çalışma. Romanın adı *Factotum.* Factotum her işi yapan adam anlamına geliyor. Gençliğimde yaptığım değişik işlere dair bir roman. Görkemli bölümleri de çıkarıp attım, böylesi daha iyi. Günlük hayatın içinde çırpınan alkolik ve aşağı tabakadan işçilere dair bir roman olacak. Bu fikri George Orwell'ın *Down and Out in Paris and London* adlı romanından arakladım. O kitabı okudum ve bu adam başına gerçekten bir şeyler geldiğini sanıyor, ama benimle kıyaslanınca yaşadıkları bir sıyrıktan ibaret, diye düşündüm. Kötü bir kitap olduğunu söylemiyorum, ama benim de aynı çizgide anlatacak çok şeyim olduğunu fark ettirdi bana.

RW: *Son bir soru: Öykülerinizde kendinizi neden bu kadar kötülüyorsunuz?*

CB: Kısmen mizah olsun diye. Kısmen de götün teki olduğumu düşündüğüm için. Götün teki olduğumu düşünüyorsam bunu söylemeliyim. Ben söylemezsem başkası söyleyecek. Önce ben söylersem ellerindeki kozu almış olurum.

Biliyor musun, yarı-sarhoş olduğumda gerçekten götün tekiyimdir. Bela ararım. Bir türlü olgunlaşamıyorum. Çok kötü bir sarhoşluğum var. Birkaç kadeh içtim mi dünyanın amına koyabilirim... İstiyorum da koymayı.

Özgür Basın Sempozyumu: Charles Bukowski İle Konuşmalar

Ben Pleasants

1975

LA Free Press, 31 Ekim 1975

Ben Pleasants: Yaşam tarzı gerçekten önemlidir? William Carlos Williams doktordu mesala, Stevens sigortacı, Locklin profesör.

Charles Bukowski: Yaşam tarzı son kertede önemli olabilir. Bir noktadan sonra yakana yapışır. Er ya da geç. Yaşam tarzı önemlidir. Ne yaptığın önemlidir. Mesela bir köpeği yakalayıp kahvaltı için bir bacağını kesersen, bu önemlidir.

Pleasants: Bu yaşam tarzı mı?

Bukowski: Evet, hem de iyi bir yaşam tarzı. Köpek için değil ama avcı için. Yalnız avcı için.

Pleasants: Bukowski sizi nasıl etkiledi? Yazar olarak? Onunla ilk tanışmanız nasıl oldu?

Steve Richmond: Bukowski'nin adını duymadan önce de yazıyordum. Bazı dergilere şiir yollamam tavsiye edilmişti. *Kenyon, Partisan ve Wormwood Review. Wormwood*'ta Bukowski'nin şiirleri de vardı. Bu on yıl önceydi. Sonra küçük bir kitap çıkardım ve Bukowski'ye de bir tane postaladım. (Biri bana adresini vermişti.) Bana küçük bir teşekkür mektubu gönderdi. Sonra ilişki gelişti, ne kadar etkilendiğimi bilmiyorum, ama etkilendim.

Ron Koertge: Ben de Bukowski'nin adını duymadan önce yazıyordum. Beş yaşında başladım yazmaya. Arizona Üniversitesi'nde

Locklin bana *Wormwood Review*'nun bir sayısını gösterdi. İlk kez orda gördüm Bukowski'nin şiirlerini. Ben de Steve'in söyledikleri ni tekrarlamak zorundayım, beni ne kadar etkilediğini bilmiyorum, ama etkilendiğim kesin.

Locklin: Evet. Bu birazdan *Wormwood Review*'nün bir rekla mına dönüşecek, ama Bukowski'nin şiirlerini ben de ilk kez orda gördüm. Benin şiirlerimi de basıyorlardı. Orda Bukowski'nin iki şi irine rastladım. Onları ilk okuduğumda şiir olarak pek beğenmemiş tim doğrusu. Yaptığını sevmiştim ama, başkalarının yaptıklarından farklı bulmuştum. Doğallığını, konuyu işleyiş biçimini ve samimi yetini sevmiştim.

İki yıl sonra Long Beach'te bir arkadaşım şiir dinletisi vermek üzere bir şair bulmamı istedi benden. O zaman Bukowski hakkında biraz daha bilgi edinmiştim, onu aradım ve kabul etti. Dinletiyi ver di, o günden bu yana da kitaplarının çoğunu okudum.

Pleasants: Dinletiler hakkında ne düşünüyorsunuz? Şiir sayfada mı daha iyi yoksa sahne de mi?

Bukowski: Hayat memat meselesi olmadıkça kimse sahneye çı kıp şiir okumamalı bence. Kirayı ödemek, arabaya yeni lastik almak ya da yeni bir araba almak için okumalı sadece. Seyirciye şiir oku makta aşırı bir kendini beğenmişlik söz konusu. Yaratıcılık daktilo da başlar ve orda biter. O kadar. Şiir dinletileri ciddi bir biçimde en dişelendirir beni. Her okuduğumda... Galiba seyirciyi biraz kışkırt mamın nedenlerinden biri de bu. Düşmanla karşı karşıyaymış gibi hissederim kendimi. Benim kurban edilişimi görmeye gelir onlar. Ben de okuyorum ama şiddetle karşıyım.

Locklin: Ben bu konuda tam olarak karar verebilmiş değilim. Şi ir okumak bazen hoşuma gider, bazen de gitmez. Ama asıl önemli olanın daktilo olduğunda Bukowski ile hemfikirim. Okumakikincil bir iştir.

Pleasants: Steve, sen altı ay önce Chatterton'da okudun. Bu konuda ne düşünüyorsun?

Richmond: Beş-altı yıldan beri ilk kez okudum. O da çıkan kitabının tanıtımı içindi, para için, yeni lastik için. Onun dışında gerçekten çok cansıkıcıdır şiir dinletileri.

Bukowski: Dişiyi etkilemek de var bu işte, değil mi?

Richmond: Benim için tek geçerli neden bu zaten.

Pleasants: Cinsellik yazarlığı nasıl etkiler, kadın hakları hareketi söylediklerinizle ilintili mi?

Koertge: İlintili bence. Sonunda hatunun tekini düzeceğimin garantisi verilse berbat bir şiiri seve seve okurum.

Bukowski: Şiir üç dakika uzunluğunda olsa bile, değil mi?

Koertge: Şu kadın hakları meselesine gelince, ben feministlerden yanayım. Benim hoşlandığım kadınların çoğu feminist. Bence haklılar. Meleklerin tarafındalar.

Pleasants: Güvenli bir yer.

Koertge: Yeterince melek varsa evet. Bence asıl neden bu. Benim yazdığım şiirlerin hiçbiri kadınların çıkardığı dergilerde filan yayınlanmaz, oysa kadınlardan yana şiirler bunlar. Bana kalırsa bu söylemin dayanak noktası kadınların bacak aralarına girmek.

Pleasants: Cinsellikle ilgili olarak senin söyleyecek pek çok şeyin olmalı?

Richmond: Gezegenimizde molekül değişiminden başka keşfe

değer bir şey kalmadı. O deliğin içinde ne oluyor... Senin bir kamışın var, onun bir deliği var, ikisinin bir araya gelmesinden farklı farklı duygusallıklar ortaya çıkıyor. Bunun üzerine gitmek gerek...

Bukowski: Ve bunun hakkında yazmak, değil mi?

Pleasants: Richmond dışında bütün genç şairler neden romancı olmayı arzuluyorlar?

Bukowski: Bu doğru değil bence.

Pleasants: Burada bulunan herkes için geçerli olmayabilir.

Locklin: Benim bu konuda geliştirdiğim bir teorim var. Hemingway'e dayandığını düşünüyorum. Hemingway yaşadığı hayata aşıktı, bu da diğer yazarları fazlasıyla kıskandırmıştır. Yazar olarak başarıyı çok genç yaşta yakaladı ve çok ilginç bir hayat yaşadı; buna rağmen de iyi yazdı. Ama insan ve yazar olarak o kadar kıskanıldı ki yazarlar, en azından otuzlu yaşlarda olanlar Hemingway'e öykündüler. Dolayısıyla yazar olmak için romancı olmak gerektiğini sandılar.

Bukowski: Bakın, ben bunların hiçbirine katılmıyorum. Bence çok fazla şair sadece şair. Sürekli şiir yazıyorlar.

Pleasants: Aynı şiiri tekrar tekrar yazdıklarını mı söylemek istiyorsun?

Bukowski: Hayır, onu demek istemiyorum. Sadece ilerleme kaydedemiyorlar. Asıl söylemek istediğim bunun Hemingway'le ilgisi olmadığı, hatta Hemingway'e karşılar. Romancı olmakta aşağılayıcı bir şey olduğunu düşünüyorlar. Onlar için daha da kötüsü, öykü yazmak. Los Angeles ve Frisco'da sadece şiir yazan ve onları ziyaret eden esin perisinin öykü yazarının ya da romancının kapısını

çalmadığını düşünen şairler bile var.

Şiirlerini yazıp kendilerini kutsal hissettikten sonra ya açlıktan ölürler ya da geçimlerini başkaları sağlıyordur. Aşırı dozdan ölürler, dilenirler, başkalarının kanepelerinde yatarlar, çünkü onlar şairdir ve ayrıcalığı hak ederler... Romancı veya öykücü bunu hak etmez çünkü şairler özel insanlardır. Böyle düşünüyorlar. Ben özel olduklarını filan düşünmüyorum.

Pleasants: Aslında sen şiire düz yazıyı getiren insansın. Şiire öyküyü ve romanı getirdin. Yazdıklarının çoğu öykü aslında.

Bukowski: Anlatımdır benim için önemli olan. Bir şiiri kısa bir roman niyetiyle de yazabilirim. Hepsi bu.

Locklin: Ben de hep bunun doğru olduğunu düşünmüşümdür. Üniversitelerde şiire düz anlatımı tekrar getirmekten filan söz ediyorlar. Bana kalırsa Bukowski bunu fazla kafa yormadan gerçekleştirdi bile.

Richmond: Şiir yayınlatmak roman yayınlatmaktan çok daha kolaydır.

Bukowski: Bir şiiri reddetmek de bir romanı reddetmekten daha kolaydır.

Koertge: Hayır, değildir. Romanın reddedilmesi daha uzun zaman alır tabii ki.

Bukowski: Hayır, bak, bir roman yazdığında kaç sayfa ziyan etmişsindir? Şiir geri geldiğinde ya başka bir yere yollarsın ya da yırtarsın. Sonra oturur, daktilonun şeridini değiştirip yeni bir şiir yazarsın. Daha az zaman kaybı söz konusu.

Pleasants: Bir şey daha var ama. Sıkı bir şiir dinamit lokumu gi-

bidir, müthiş bir güçle patlar. Oysa roman çok farklı bir türdür. Bir şeyi güçlü bir biçimde söylemek istiyorsan şiirin üstüne yoktur.

Bukowski: Evet, şiir iyiyse tabii ki... Daha önce John Crowe Ransom'dan söz ettin. Yazdığı kayda değer şiirlerin hepsi Katolik kızlara dairdi. Hani onları yürürken görmüş ve şöyle demiş: "Bir kadın tanıyorum" –dizeler tam olarak böyle değil, ama, "Bir kadın tanıyorum ki artık yaşlandı falan filan ve bir zamanlar hepinizden daha güzeldi." Bu güçlü bir şiirdi... Şiir bunu yapabilir... Ne demek istediğini anlıyorum."

Pleasants: Önce sizi düşünmeye iten etkileri sonra da sizi çalışmaya iten etkileri sormak istiyorum. Bu iki kavrama ne dersiniz?

Bukowski: Düşünmek ve çalışmak mı? Ben bu iki sözcüğü sevmem bile, ne anlama geldiklerini bilmiyorum.

Pleasants: Pekala, sizi daktilonun başına geçip çalışmaya iten nedir?

Bukowski: Beni daktilonun başına geçmeye zorlayan umutsuzluğun ta kendisiydi. Berbat işlerde çalışıyordum ve zamanımı başkasının oyununda harcıyordum. Hayatıma hükmediyordu... 8, 10, 12 saat...

Pleasants: Ama başka yazarlar da yapmış bunu. O sahtekar oyunun içinde yer almayı da düşünmedin mi?

Bukowski: Diğer yazarların ne yaptıklarını bilmiyorum. Biramı alıp iki saat daktilonun başına geçmek bir şekilde durumu dengeleme çabasıydı benim için.

Richmound: Hayatta kalabilmek için kendi yanıtlarını bulmak zorundasın bence. Yani, bir kitap okursun ve orada senin için hiçbir

yanıt yoktur. Okuduğun şeyde hayatta kalmaya değecek bir şey yoktur. Sokaklarda gördüklerinde de hayatta kalmaya değecek bir şey olmadığı gibi. Bu yüzden daktilonun başına geçer ve bir şey yazarsın, o da hayatta kalmaya değecek tek şey olur.

Bukowski: Tamamen öyle.

Pleasants: Sen bu konuda bir şey söylemek ister misin, Ron?

Koertge: Bu konuda bir fikrim yok.

Pleasants: Bukowski'nin yazdığı, düz şiir, değil mi? Aradaki fark nedir? Şiiri şiir yapan nedir?

Bukowski: Şiiri şiir yapan şeyle ilgilenmem ben, romanı roman yapanla da ilgilenmem, oturur ve yazarım –ya iyidir ya da değildir. "Bu bir şiirdir, bu bir romandır, bu bir ayakkabıdır, bu bir eldivendir," şeklinde düşünmem. Yazarım, hepsi bu. Ben böyle hissediyorum.

Pleasants: Sen de aynı kanıda mısın, Ron?

Koertge: Değişik yayınlara şiir gönderebilecek kadar yayınlanmış olmayı severim ben ve birileri bunu sevmedim çünkü bu gerçek bir şiir değil derse o zaman başka bir yere gönderirim, bu sefer biri çıkar ve bunu yayınlayacağız ama düz şiir olarak tanımlayacağız filan diyebilir. Ne dedikleri umurumda değil. Ama bunu mesele haline getirmeyecek bir konumda olmak isterim.

Pleasants: Bu soru Bukowski'ye. Jeffers klasik tanımla bir nihilistti. Sen de nihilist misin? Felsefenin etkisine ne demeli?

Bukowski: Nihilist sözcüğünün anlamını bilip bilmediğimi mi merak ediyorsun?

Pleasants: Hayır, anlamını bildiğini biliyorum.

Bukowski: Ne olduğumu bilmiyorum. Ama benim için "çok olumsuz," diyenler var. Bu da cansıkıcı, çünkü bunlar beni okumayan insanlar. Uzun bir elbise giymiş bir sarışın sigarasını yakarken benim arkadaşlarımdan birine böyle bir şey söyleyebilir mesela; "Bukowski çok olumsuz." Nihilizm hakkında bildiğim bu kadar. Öyleyim belki de.

Pleasants: Ama nihilizm aslında insana karşı olmaktır, insanın iğrenç bir hayvan olduğuna dairdir. Sen öyle düşünmüyorsun, değil mi?

Bukowski: Hayır, düşünmüyorum. İnsan, potansiyelini heba eden sıkıcı bir hayvandır. Tanrım, ne kadar kutsal bir tınısı var bunun. İnsan dolu bir otobüse binerim ve onlara baktığımda içime kasvet çöker, çünkü her nedense olmaları gerektiği gibi değillerdir. Tanrı'ları olmadığı için değil, sarhoş olmadıkları için de değil –başka bir şeydir beni rahatsız eden.

Pleasants: Bir çok yönden küçük adamın savunucusu olduğun söylenebilir aslında. Bunun farkında olmayabilirsin, ama böyle düşünen çok küçük adam var.

Bukowski: Onu bilemem.

Pleasants: Bukowski'nin günümüz şiiri hakkındaki fikirlerini öğrenmek isterim.

Bukowski: Pekala, Richmond, bence, son derece çekici bir çılgınlığa sahip. Onun kitaplarından birini açtığımda elimden bırakmadan sonuna kadar okurum. İlk şiirle başlamam tabii ki... Bir ordan okurum, bir burdan. Kitaplarından birini hangi sayfada açarsam açayım, en kötü şiirinde bile bir güç var; yalın, derin bir ilkellik söz konusu.

O özel, bunu her zaman söylemişimdir, ama keşfedilmedi henüz, keşfettiklerinde de, Picasso'nun dediği gibi: "Keşfedilmeden önce sadece birkaç kişi biliyordu ne yapmaya çalıştığımı, şimdi keşfedildim ve hâlâ sadece birkaç kişi biliyor ne yapmaya çalıştığımı."

Başka bir deyişle, Steve için belki egosunu biraz pohpohlamak ya da cebine biraz para koymak dışında önemli değil keşfedilip keşfedilmemek. O işini yapıyor, hem de çok iyi yapıyor.

Ve Ron benim ateşimden biraz çalmışsa, ben her zaman iteklemeye inanmışımdır, yapmaya çalıştığımız her neyse onun trajik görünümüne biraz mizah katmaya –soluk al, soluk ver, hayatta kal. Böyle bir kitabım var. İçtiğim biraları hissetmeye başlıyorum, tra-la-la.

Neyse, Locklin ve K için de aynı şeyleri söyleyebilirim, oyuna mizah ve esneklik kattılar. Coşku kattılar oyuna, biliyor musun? Heckledilar. Açtılar, bu da iyi bir şey. Bu oyun uzun zamandır fazlasıyla tozlu, hantal ve kutsal. Portakal çekirdeği kattılar içine, kusmuk kattılar, at çiftesi kattılar, kahkaha kattılar... İyi bir gösteri. Yaptılar bunu, yeni alanlar açtılar, gevşettiler.

Pleasants: Yayıncılar hakkında ne düşünüyorsun? Yayıncılar bu oyunun içinde nasıl yer alıyorlar?

Bukowski: İşte şimdi dikkatli olmalıyım. Nasıl mı yer alıyorlar? Bilmiyorum –bunu bile yanıtlayamam. Bu oyuna girme nedenlerinin ne olduğunu bilmiyorum, gerçekten. Ben onlar değilim.

Pleasants: Onlarla ilişkin nasıl?

Bukowski: Bir hayli şanslı olduğum söylenebilir. Ben onlara bulaşmam, onlar da bana bulaşmazlar. Onlar yapmaları gerekeni yaparlar, ben de yapmam gerekeni yaparım. En iyi yayıncı seni rahatsız etmeyen, telefon etmeyen yayıncıdır; onu rahat bırakırsın. Resmidir biraz. Fazla samimiyete gelmez. Öyle olursa yürür. Sıcak su musluğunu açarsın, su yavaş yavaş ısınır, sonra kullanırsın. Sen ya-

yıncıları kullanırsın, onlar da seni kullanırlar. İyi bir ilişkidir –iyi bir ilişki olmak zorunda. Düzen böyle.

Pleasants: Faulkner bir keresinde kitaplarının çocukları gibi olduğunu söylemiş. Sen de öyle mi hissediyorsun?

Bukowski: Faulkner'in böyle bir şey söylemiş olmasından üzüntü duydum.

Pleasants: En çok hangi kitabını seviyorsun?

Bukowski: Faulkner'ın mı?

Pleasants: Hayır, kendi kitaplarından?

Bukowski: Benim öyle bir tercihim yok. Hepsi birbirine benzer zaten. Hep aynı çizgi.

Pleasants: Eski şairlerden en çok hangisine hayranlık duyuyorsun?

Bukowski: Eskiden söz ediyoruz, değil mi? Başta Jeffers. Kısa şiirlerinde vaaz vermeye eğilimlidir. Ama ondan sonra çok fazla iyi şair çıkmadı. Beni heyecanlandırmıyorlar. Kimseden çok etkilendiğim söylenemez. Jeffers belki, ama çok eskiden, bir de Stephen Spender. Akıcı dizeleri vardı adamın, biliyor musun –"Bu adamın ölü hayatı, o adamın hayatı ölüyor." Sonra Auden vardı bir süre için –bir süre için birileri oldu hep, sonra yerini başkasına bırakırdı. Kimse yok aslında.

Pleasants: *Free Press*'le yaptığın gibi işini belli bir zamanda teslim etme koşuluyla çalışmak hoşuna gidiyor mu?

Bukowski: Geçen hafta üç yazı öne geçtim, daha önce epey zor-

bundum ama. İki yüzü var bu işin. Çok kötü şeyler yazabilirsin. Benim epey şansım oldu. Oturup sayfayı daktiloya takıyorum ve kendi kendime, "canın hiç yazmak istemiyor, kafanda tek bir fikir bile yok," diyorum ve akmaya başlıyor. Bu nasıl bir iş ben de anlayabilmiş değilim. Birkaç çok iyi öykü yazdım bu şekilde. Daha sonra kitap olarak basıldı öyküler. Dediğim gibi, iki yüzü var bu işin. Kötü de yazarsın, farkında bile olmadan mucizevi de... gelir.

Plesants: Karikatürist Bukowski'den söz edelim mi biraz? Thurber'le bir bağlantı yok mu orda?

Bukowski: İlk kez karşılaşmıyorum bu suçlamayla.

Pleasants: Sever misin Thurber'i?

Bukowski: Evet, severdim. Çizimlerimi onunkilerle karşılaştırırsanız bir benzerlik bulursunuz sanırım, ama büyük farklılıklar da var. Onun insanları yüksek tabakaya mensuptur ve kendilerine göre sorunları vardır, benimkiler sade ve uçuktur. Hafif şaşkın ve olup bitenlerden habersiz. Görünümleri bile farklıdır; gözleri yoktur ve öylece dururlar. Başlarına gelen şeyler onları en iyi ışığın altında canayakın kılan bir şaşkınlığa itmiştir.

Ayrıca çizimlerimin genel tonunun Thurber'inkinden çok daha farklı olduğunu düşünüyorum ama bir köpeğin çizimi ve genel çizgiler üzerinde durursan, var benzerlik. Etkilenim var, ama benim tonum onunkine zıttır.

Pleasants: Roman yazarken yaşadığın sorunlarla şiir yazarken yaşadığın sorunlar arasında ne gibi farklılıklar var?

Bukowski: Roman gerçektir, yere üzerinde uyuyabileceğin bir döşek sermektir. Zor iştir, fabrikada çalışmaya benzer. Ama kısa bölümler yazarak ilerlersin, biçim kazanır... Romanların büyük bir bölümü sıkar beni -Tanrım, utanç verici, ama sıkarlar gerçekten-

galiba ben kısa şiirler yazıyorum ve hepsi büyük bir roman oluşturuyor, bilmiyorum, bu soruyu iyi yanıtlayamadım galiba.

Pleasants: Hayır, gayet iyi.

Bukowski: İnsanın zihnini meşgul ediyor. Karından sevgilini gizlemek gibi bir şey.

Pleasants: Siyasete dönmek istiyorum. Ben insanların siyaset yazarak da iyi edebiyat yapabileceğini düşünüyorum. Soljenitsin'den örnekler vermeyeceğim, ama siyaset iyi bir yazarı nasıl etkiliyor ve bir yazar hem siyasi hem de sanatçı olabilir mi?

Bukowski: Neruda'nın bu işi kıvırdığını söyleyebilirim. Bir de şu, "Mack the Knife' şarkısını yazan Alman tip var. Radyoda oyunlarını dinledim. O kadar güçlü ve yalın bir çizgisi var ki, gündelik işlerden söz ediyor; her şey dört dörtlük giderken içine birkaç Marksist cümle katıyor ve beni öldürüyor. Neden yaptı bunu diye soruyorum kendime.

Pleasants: Marksist olduğu için.

Bukowski: Tek taşaklı bir adam izlenimi uyandırıyor bende. Siyasete başvurmadan da hayat daha iyi bir hale getirilebilir bence.

Pleasants: Soljenitsin'in kitaplarının edebi değeri var mı?

Locklin: Evet, var.

Bukowski: Tuhaf bir şey keşfettim. Amerika'ya sığınıp belli bir yere tırmanan ilk Rus yazarı o değil. Biz bu Rus yazarları iyice şımartıyoruz galiba. Onları buraya getirip...

Pleasants: Öteki kimdi?

Bukowki: Biri daha vardı, adı şimdi aklıma gelmiyor... hayli eski bir olay.

Pleasants: Günümüz Amerikan şiirinin merkezinin koordinatları nerdedir sizce?

Bukowski: Muhtemelen Batı Kansas'ta.

Pleasants: Iowa ekolüne ne dersiniz? Ya da San Francisco? Yoksa Los Angeles mı?

Bukowski: Ne bileyim ben?

Koertge: Los Angeles ya da New York olsa gerek. Bu kolay yanıt. Ya San Francisco?"

Bukowski: Ama Los Angeles hiç de edebiyatın merkezi olarak bilan algılanmıyor.

Koertge: Hayır, ama insanlar burda ne kadar çok şey gerçekleştirdiğini bilmiyorlar.

Bukowski: Öğrendiklerinde de topuklamanın zamanı gelmiş demektir.

Koertge: Nereye gideceğimi bilemem.

Locklin: Carlsbad.

Bukowski: D.H. Lawrence'ın Taos'u vardı; Jeffers Big Sur'u yarattı. Bir yazar yarattığı yerde bir alan da yaratır, sonra ahali oraya keşfeder ve içine eder. Belki Los Angeles'ı da keşfederler.

Koertge: Los Angeles'ın özelliği de bu zaten, büyüklüğü. Dev sa bir ahtapot gibi, ondan kaçış yok.

Locklin: Edebi akımlar yok, edebi gruplar yok, özellikle burda Los Angeles'ta. Nadiren bir araya gelen bir sürü yaratıcı insan var Ben Bukowski'yı yılda bir kere filan görüyorum. Ron ile yakın ar kadaş olduğumuz halde birkaç ayda bir görüşüyoruz.

Koertge: Ben Steve'i altı yıldan beri ilk kez görüyorum.

Bukowski: Ron'u sadece hipodromda görüyorum ve her seferin de kafasını bir kitaba gömmüş oluyor. Yarış bültenini okuduğunu hiç görmedim.

Richmond: Birbirimizi görmüyoruz ama birbirimizin kitaplarını sürekli takip ediyoruz.

Koertge: Evet, elbette.

Bukowski: Bu en kötü günümüz.

Richmond: Beş-altı yılda bir kez fena olmuyor aslında.

Koertge: Şu mezuniyet günleri gibi bir şey. Bundan on yıl sonra tekrar bir araya gelmeyi ve o zamana kadar da görüşmemeyi kararlaştırmalıyız.

Pleasants: Bukowski'nin geleceğe dönük planları ne? Hayattan kalma dışında.

Bukowski: O her şeyden önce gelir. Dayanıklılık hakikatten daha önemli. Hakikati söylemek istiyorsan dayanıklı olmak zorundasın zaten. Benim esas planım, ki muhtemelen yürümeyecek... Uzun zaman önce 80 yaşına kadar yaşamaya ve 2000 yılında ölmeye ka-

lar verdim. Illinois'de bir şiir dinletisinde Wantling ile karşılaştım, o da aynı yılda ölmeye karar verdi, ama bir ay sonra aramızdan ayrıldı. Adolph'unki gibi esas planlar yürümez.

Ama benim esas planım şöyle, yirmi beş yıl daha onların kıçına sokmak. Benden o kadar usanacaklar ki öldüğümde mutluluk çığlıkları atacaklar. Ve daha sonra büyüklüğümü abartacaklar. 2000 yılında olacak bunlar.

Pleasants: Bukowski'nin Nobel ya da Pulitzer ödülünü kazanma olasılığı nedir?

Bukowski: Cehenneme kadar yolun var!

Koertge: Ölçütlerin ne olduğundan da emin değilim. Ama bir tahminde bulunmak gerekirse, sıfıra yakın derim. Sürüyü üvendiceyle dürttüğü, birçok insanın canını sıktığı için. Aynı zamanda o kadar elektrikli ve canlı ki. Onu aday göstermek çok insanın sınırlarını zorlaması demektir.

Pleasants: Bu noktada eklemek istediğiniz bir şey olup olmadığını sormak istiyorum.

Bukowski: Bukowski hakkında fikir yürütüp, "Bukowski kadınlardan nefret eder," ya da "Bukowski o kadar olumsuz ki," diyen bir sürü insan var. Ama onlar... yani kulaktan kulağa yayılan bir şey bu. İşimle ilgilenmiyorlar, beni okumuyorlar. Üç yaşında okumaya başladığımda edebiyatı son derece sıkıcı ve yapay buldum. Bir tür sahtekarlıkla karşı karşıya olduğumu hissettim. Shakespeare'in bazı bölümleri çok iyiydi. Sadece Shakespeare de değil.

Pleasants: Faulkner'ı da sevmedin...

Bukowski: Canım Faulkner da iyiydi, ama italikle Faulkner –düşünce süreci. Ama asıl söylemek istediğim egosunu büyük E harfiyle hissettiğim. Bir tür aldatmacaydı edebiyat –sıkıcı, donuk, yapay

bir oyun, insani yanı eksikti. İstisnalar var elbette –ama ben yine de yüzyıllardan beridir süregelen bir aldatmaca olduğunu düşünüyorum. Kitabı açıyorsun ve uyuklamaya başlıyorsun, sıkıcı ve dolambaçlı.

Bu yüzden biraz açılıp şu ipe biraz çamaşır serelim dedim, duygu serelim –mizah, mutluluk –üst üste değil ama. Yalın, rahat anlatım, ama o yalınlığın üzerine çok şey asabilmek yine de –kahkaha, trajedi, kırmızı ışıkta geçen otobüs. Her şey.

Derin bir şeyi yalın bir biçimde söylemekten söz ediyorum. Oysa onlar bunun tersini yapmışlar. Ne anlatmaya çalışmışlar? Ne anlatmaya çalıştıklarını bile bilmiyorum. Büyük hayal kırıklığı. Ben de, bu size çok kutsal gelebilir ama, yüreğimi açıp oyunun özünde hatalı bulduğum şeyi yıkmaya çalıştım. Çok da büyük yardım aldım –J.D. Salinger ve bu gece şu masanın etrafında oturanlar.

Tamam, bu kadar yeter.

Söyleşi: Charles Bukowski

Douglas Howard

1975

Grapevine, 29 Ocak 1975.

GV: Söyleşilerde sorulan tipik sorular vardır, onları yanıtlamak sizin için hayli sıkıcı olmaya başlamıştır herhalde.

B: Rahat ol.

GV: *Ölüler Böyle Sever*'de temel olarak iki tip öykü dikkat çekiyor. Biri hayal gücüne dayalı, diğeri ise otobiyografik.

B: Bu doğru. *Ölüler Böyle Sever*'deki öyküleri anımsayamıyorum artık, ama bu bütün öykülerim için geçerli. İkisinin birbirine karıştığı öyküler de var; üç tip öykü olduğunu söyleyebiliriz, hayal gücünün gerçekle karıştığı öyküler de var, yarı yarıya.

GV: *Ölüler Böyle Sever*'de hangi öyküyü bu sınıfa dahil edebiliriz?

B: Kitaba bir göz atmadan bunu söyleyemem. (kitabı alıp göz atar.) Bakayım, bu kitapta sadece iki tip var galiba. Sen haklıymışsın ya kurgu ya da otobiyografik, karışım yok. Bunların çoğu otobiyografik olmaktan ziyade hayal gücüne dayalı öyküler.

GV: "Cennete mi?" başlıklı öykünüz, şu minyatür insanlara dair olan, onun nasıl doğduğunu hatırlıyor musunuz?

B: Hayır. Ha, evet. Hatırlıyorum, çünkü gazeteye bir sütun yazmak zorundayım. Zorunda değildim aslında, ama *Free Press* için her hafta bir sütun yazıyordum, o hafta yazıyı teslim etmem gerekiyordu ve aklımda hiçbir şey yoktu. Oturup tuşları örselemeye başladım ve o öykü çıktı. Bir tür muziplikti aslında, bence fena olmadı ama. Öylesine yazdım. Önceden hiçbir şey yoktu kafamda.

GV: Ya "Maja Thurup?"

B: Ha, o bir gazete haberiydi. Kadının tekinin gidip kendine ilkel birini bulduğunu ve evine getirdiğini okumuştum. Küçük bir gazete haberiydi, gerisi oradan gelişti. Hayal gücüyle gerçeğin karıştığı öykü sınıfına sokabiliriz onu belki. Çok insan sevmedi öyküyü. Moralleri bozuldu.

GV: Dehşet var içinde.

B: Bir keresinde ayağında patenleriyle tecavüze uğrayan küçük bir kıza dair bir öykü yazdım. Hatta *Free Press*'de yayınlandı ve editör öykünün başına uzun bir önsöz yerleştirdi: "Bukowski'nin bir kız evladı var ve kızını çok sever. Bukowski'yi kızıyla birlikte görseniz onun iyi bir adam olduğundan kuşku duymazsınız." Öykünün başına böyle bir önsöz koyma zorunluluğunda hissetti kendini. Ödü bokuna karışmıştı. Ben böyle bir işe kalkışacak bir adamın beynine girmeye çalıştım sadece. Katillere, tecavüzcülere ve benzer tiplere dair öyküler yazarım ben. Bu benim onlardan biri olduğum anlamına gelmez. İnsanlar bunu anlayamıyor. Bu adamın kafasından geçenleri keşfetmeye çalışmaktan haz duyuyorum, bir katil bir fincan sıcak kakaonun tadını çıkarabilir ya da çizgi roman okuyabilir. Bu tür şeyleri keşfetmek ilgilendiriyor beni.

GV: Şey, insan öykülerinizi okuyunca nasıl biri olduğunuzu merak ediyor, çünkü bir sürü maço karakter var öykülerde. Mesela "Adam" adlı bir öykünüzde kadının teki restoranın mutfağına girip bulaşıkçıya ne kadar iyi bir adam olduğunu söyler. Sonunda adam kadını tokatlayıp bileğinde sigara söndürür.

B: Evet, o öykü de tamamen hayali değil. Vardı öyle biri. O adamı kullandım o öyküde. Ben değilim o. Ben çok sevecenimdir kadınlarıma karşı. Hayatımda, tanıdığım bütün kadınların içinde sadece ikisine vurdum. Tanıdığım kadınları hesaba katarsan sicilimin çok iyi olduğu sonucuna varırsın. İki kez tepemi attırdılar. Ama genellikle çok cömert ve hoşgörülüyümdür. Onları rahatsız eden şeyin ne olduğunu anlamaya çalışırım.

GV: Öykü yazarken anlamlarla ilgilenir misiniz, yoksa bir tür "oyun" mudur sizin için? Çok fazla oyun oynuyormuşsunuz gibi bir izlenim uyanıyor öykülerinizi okurken. Çok tuhaf, dikkat çekici, garip, farklı bir şeyler yazmanın heyecanı için yazıyorsunuz sanki.

B: Haklısın. Bu alanları keşfetmeye çalışmak beni çok heyecanlandırıyor. Şiirlerimde öze yakın kalmaya meyilliyimdir. Öykülerde kendime serbestlik tanırım; gerçekten eğlenirim öykü yazarken. Rahatlatıcıdır. Bazen özellikle insanların morallerini bozacak öyküler yazmaya çalışırım, sırf yapmış olmak için. Evet, öykü yazarken oyun keyfini çıkarıyorum doğrusu, sonra şiire dönerim. Birinden öteki'ne sıçrarım. Bir dayanışma içindedirler.

GV: Yazdıklarınızı gözden geçirir misiniz?

B: Öyküleri değil, genellikle geldikleri gibi giderler. Tuhaf bulduğum bir iki cümleyi değiştiririm bazen. Öyküler bir kerede çıkarlar.

GV: Hugh Fox hakkınızda yazdığı kitapta sizin aslında bir yeraltı yazarı olduğunuzu ve New York yayıncılarının sizi bu yüzden görmezden geldiğini söyledi.

B: Hayır. Onun nedeni benim Black Sparrow'ya bağlı olmam, hatta New York'lu birkaç yayıncıdan birkaç öneri de aldım. Doubleday seçme şiirlerden bir kitap basmak istedi. Ama Martin, yani Black Sparrow, kendisinin basmayı yeğleyeceğini söyledi. Bir de Viking Press *Postane*'nin yeniden basımına talip oldu ama Martin çok fazla telif istedi, anlaşamadılar. 40.000 dolar istedi yanılmıyorsam. Evet, bir anlamda yeraltı yazarı sayılırım ve bundan hayli memnunum, çünkü belli bir seviyede kalmamı sağlıyor. Yoksulluk iyi bir arındırıcıdır biliyor musun?

GV: Evet, Fox sizi radyoaktif olarak tanımladı, ben de "yerüstü" basın tarafından yayınlansanız bunun size acaba zararı olur mu diye düşünmeden edemiyorum.

B: Bunun etkisinin ne olacağını önceden kestirmek mümkün de-

ğil, yıkıcı olacağına dair bir kumar söz konusu tabii ki. Kadınlar gençleşip güzelleşecekler, altıma daha iyi bir araba çekeceğim ve kendimi refaha kaptırıp temasımı yitireceğim.

GV: Bunu gerçekleştiren bir yazara dair bir öykünüz var.

B: (Güler.) Evet, ben olacağımı umuyordum, ama işler öyle gelişmedi. Kadınlar gençleşmiyor.

GV: Öyküdeki yazar otuz beş yaşında bir kadınla başlar ve öykünün sonunda yaş on yediye iner.

B: Rüya görüyormuşum. Hâlâ mümkün ama.

GV: Hayatınızı yazarak mı kazanıyorsunuz artık?

B: Evet, bir süredir... Elli yaşında işimden ayrıldım, dört yıldır yazarak kazanıyorum hayatımı. Çok fazla bira içiyorum, atlara oynuyorum ve akşam yemeğinde genellikle biftek yiyorum.

GV: At yarışlarından kârlı çıkabiliyor musunuz?

B: Hayır. Ama geçen aydan beri fena gitmiyor. Yeni bir sistemim var. Bu sistemler bazen bir ay kadar iş görürler, sonra birden darmadağın olurlar. O zaman yeni bir sistem bulmak zorundasın, oynamak için bir bahane gerek. Yazabilmek için atlara ihtiyacım var.

GV: O nasıl oluyor?

B: Yani, biliyorsun, öylece otururs un... İçimde bir şeyleri harekete geçirir. O kalabalığın hali, hareket, can sıkıntısı, her şey... Rahatlatıcıdır, o gece mutlaka yazarım, hele bir de çok kaybetmişsem tutamazsın beni. Çok kaybettiğimde sarhoş olup şiir yazarım. Bir tür korku olsa gerek.

GV: Mutsuzken mi daha iyi yazarsınız, yoksa kendinizi iyi hissettiğinizde mi?

B: İki türlü de, kendini çok iyi hissediyorsan yazarsın, kötü his-

sediyorsan yazarsın, hiçbir şey hissetmiyorsan yine yazarsın. Sürekli yazarsın, fark etmez.

GV: Fox sizin yerüstü dergileri tarafından yayınlanan şiirlerin çoğunun "kasvet ve şiirsel poz" olduğunu söylediğinizi aktardı.

B: Evet, bugün de duruyorum sözümün arkasında. Şimdilerde *The New Yorker*'u alıyorum elime, dinletiden dönerken uçakta bir göz atıyorum ve şiirler hâlâ kötü, çok kötü, içinde Fransızca cümleler bulanan bayat malzeme. Sözcüklerle oynuyorlar, "Ağaçlar devrildi; güneş çıktı birden," güneş, ay, yıldızlar, aynı bayat numaralar. Şiir hâlâ tembel ve yapay, ben yutamıyorum bu numaraları.

GV: Biçimsel şiir yazdığınız olur mu?

B: Hayır.

GV: Biçimsel şiiri biçimsel olduğu için mi yapay buluyorsunuz?

B: Biçimsel olduğu için yapay değil, ama çok eskidi artık. Fazla kullanıldı, bu yüzden de sıkıcı ve ağır. Hayır, biçimsel olduğu için yapay değil, biçimsel olduğu için sıkıcı. Bana göre değil.

GV: Kadınlar hakkında bir şeyler sormak istiyorum size.

B: Kadınlar mı? Bu iyi bildiğim bir konu işte. Kırk beş yıldır bu gezegendeyim ve birçok kadınla birlikte oldum.

GV: Peki...

B: Nedir bu kadın meselesi Allah aşkına?

GV: En az iki öykünüzde kahramanlarınız hadım ediliyor. "Cennete mi?" adlı öykünüzde Anna başkasına yar etmemek için George'u hadım eder. Bir öykünüz daha var, hangisi olduğunu hatırlamıyorum, ama adam kadının üzerindeki cinsel gücünü ortadan kaldırmak için kendini hadım eder.

B: Evet, ben de bu hadım kompleksim üzerine epey kafa yoruyorum. Birkaç şiir de yazdım bu konuda. Geçen gün yine aklımdan

geçti. "Nedir kafamı kurcalayan? Bu ne anlama geliyor?" diye de sordum kendime. Vallahi bilmiyorum... Gerçek olmaktan çok simgesel. Başka bir deyişle... zaman zaman hepimiz kadınlardan ve onların üzerimizdeki cinsel güçlerinden kurtulmanın yollarını düşünürüz. Ben asla öyle bir yol seçmem, dediğim gibi simgesel benim için daha çok. Sadece o anda aklımdan geçirdiğim bir şey; abazanlık ve panik ve hakimiyet ve yitirme duygusu içindeyken. Karakterlerimin başına gelen şeyleri ben de pek çözemiyorum, anlamını çıkaramıyorum.

GV: *Postane* adlı romanınızda Henry Chinaski'nin kadınlarıyla başının hep belaya girdiğini görüyoruz, oysa kendisi son derece sorumlu davranır, hep kadınlardır sorunları çıkaran.

B: Chinaski'nin kadınlardan yana pek şanslı olduğu söylenemez, dünyadaki bütün kadınlar onun kadınları gibi değildir.

GV: "17.50'ye Aşk" adlı bir başka öykünüzde yine kadınlardan kaçış konusunu işlemişsiniz. Kahramanınız bir vitrin mankeni satın alır ve ona aşık olur.

B: Tamamen hayali. Arabamla bir dükkanın önünden geçiyordum, dükkanın önünde bir manken duruyordu, çok hoş bir görünümü vardı. Topuklu ayakkabı vardı ayağında, klas bir bebek, biliyor musun? Hatta kız arkadaşım yanımdaydı, ona, "Bana şu mankeni hediye eder misin?" diye sormuştum. Etmedi. Öykünün fikri de ordan geldi. Kendime izin versem, kendimi bıraksam ben de aynı şeyi yapabilirdim belki. O güne dek gördüğüm kadınların çoğuna beş çekerdi o manken. Gerçekten klas bir görümü vardı. Başını o kadar güzel yukarı kaldırmıştı ki, kafası meşgulmüş gibi. Cebir hocası olabilirdi mesela. Kadınlara karşı filan değilim ben. Ama kadınlardan yana da değilim. Onları yaşar ve yazarım.

GV: Kadın özgürlüğü hakkında bir görüşünüz var mı?

B: Var galiba. Her şeyden önce iyi bir şey olduğunu düşünüyorum, ama aynı zamanda zayıflatıcı bir yanı var. Bir gruba ait olup o

grubun benimsediği fikirleri kullanmaya başladın mı kendine özgü düşünce biçimini yitiriyorsun. Bu bağlamda zayıflatıcı. Ayrıca o gruplarda da gerçekten erkek düşmanı olan kadınlar var. Diğer gruplardan farkı yok aslında; iyi yanları var, kötü yanları var, çılgınları var; kimine iyi gelir, kimini mahveder. Ama genel bir şey söylemek gerekirse, iyi bir faaliyet.

GV: Erica Jong'un *Uçuş Korkusu* adlı kitabını okudunuz mu?

B: Hayır, kitabı biliyorum, ama okumadım. Okuma yeteneğimi kaybettim gibi bir şey. Yirmili yaşlarımda çok okudum, şimdi bir şey okumak çok zor benim için, kendi yazdıklarım dışında.

GV: Neden? Sıkılıyor musunuz?

B: Evet. İlk cümleleri okuyorum, ilk paragrafı bitiriyorum ve daha ileri gidemiyorum... Bir yapaylık kokusu alıyorum, kafadan birkaç kötü cümle veya bir paragrafa rastlıyorum ve tadım kaçıyor. Bir şey okuyamayacak kadar eleştirelim galiba. Kendime aşık oldum.

GV: Roman ve öykülerinizin bir ana teması var mı?

B: Hayat, küçük "h" ile.

GV: Yaşanmış şeyler mi?

B: Bir kısmı yaşanmış şeyler, bir kısmı duyduğum ya da tahmin ettiğim şeyler... Her yerden geliyor. Ne kadar çok yaşarsan o kadar iyi, tabii ki.

GV: Çağdaş romancıların içinde beğendiğiniz bir yazar olup olmadığını soracaktım, ama okuyamadığınıza göre yoktur herhalde.

B: Epey geri gitmem gerekir, keşfedilmemiş bir yazara, aslında başta keşfedilmişti. Adı John Fante. Beni çok etkiledi. Tarzını sevdim. Açık, rahat, berrak ve duygusal, birinci sınıf. Unutuldu gitti ama.

GV: Kitaplarından birkaç tane sayar mısınız?

B: *Toza Sor; Bahara Kadar Bekle Bandini.* H.L. Mencken keşfetti onu, öykülerini *The American Mercury* dergisinde yayınladı. İtalyan aile hayatı hakkında yazdı Fante. Bir de Carson McCullers'ı çok beğenirim. Çok iyi bulurum. Ama daha çağdaş yazarları bilmiyorum. Mailer bana göre değil. Bilmiyorum. Fazla okumuyorum, ama elime bir kitap geçtiğinde bir göz atıyorum ve olmuyor.

GV: William Saroyan'ı nasıl buluyorsunuz?

B: Saroyan, tarzını çok beğenirim, rahattır. Fante ve Saroyan. Açık ve rahat tarzı çok beğenmişimdir hep, ama Saroyan'ın bir aşk meselesi vardı, fazla şerbetli yazıyordu bazen, gerçekle bağdaşmayan bir masal diyarı inşa ediyordu sanki. Bu da biraz rahatsız ediyordu beni, ama tarzı açık ve akıcıydı, maalesef içini genellikle şeker ve kremayla dolduruyordu. Bu kadar kolay yazan birinin içerikte, işin öteki yanında tökezlemesini aklım almıyordu, bu yüzden de içerik meselesini halletmeye karar verdim...

GV: Sizi ve Saroyan'ı bir madalyonun iki ayrı yüzü gibi düşünüyorum ben, çünkü ikinizde de sözünü ettiğiniz o açıklık, o samimiyet var.

B: Tarzı çok hitap etmişti bana. Hemen yakaladım o tarzı. O akıcı ve yalın cümleyi o kadar iyi oturtuyordu ki, kesintiye uğratmaksızın, ama onunla söyledikleri, yazık...

GV: İdealist bir genç adamdı.

B: Öyleydi. Ben hiçbir zaman idealist bir genç adam olmadım. Fark orda. Ben hakikate daha yakın olduğumu düşünüyorum. İyimser olduğum anlar vardır. Enderdir ama. (*Yeni biralar açılıyor.)*

B: Bu söyleşiyi adam gibi bir hale sokabilecek misin?

GV: Önce yazılı hale getireceğim, sonra da ağır bulduğum kısımları atacağım.

B: (*Güler)* Geriye bir şey kalmaz belki.

GV: Size sormak istediğim bir şey daha var. Neden ahlaksız öyküler yazıyorsunuz?

B: Ben ahlaksız öyküler yazdığımı düşünmüyorum.

GV: Başka türlü ifade etmeye çalışayım, çoğu hayatın sefil yanına dair.

B: Çünkü öyle bir hayat yaşadım, o hayatı bildiğim için onu yazıyorum. Alkolik kadınlarla birlikte oldum, çok az parayla yaşadım, çılgın bir hayatım oldu. Bu yüzden de onları yazmak zorundayım. Seks tarafı bazen aşırıydı, ama ahlaksız bir öykü çok can sıkıcıdır. Hiç okumayı denedinse bilirsin; "adam nabız gibi atan kamışını çıkardı; yirmi santim uzunluğundaydı ve kadın dudaklarını kamışının başına yaklaştırdı..." Budur ahlaksız öykü ve çok sıkıcıdır. Bu yüzden ahlaksız öyküler yazdığımı kabul edemeyeceğim.

GV: Miller'ın çağdaş şairler antolojisinde sizden yapılmış bir alıntıda bizzat söylediğiniz için kullandım o deyimi.

B: Pekala, pekala. Öylesine kullanılmış. Beni fazla yaralamadı. Ahlaksız biri değilim ben. Aksine, fazla ahlaklıyım. Kız arkadaşlarım öyle diyorlar bana: "Tanrım, sen nerdeyse bir Püriten'sin ve neler yazıyorsun."

GV: Neden diyorlar bunu?

B: Şey, cinsellikte, sevişirken, çok açık değilimdir. Gündüzleri sevişmekten nefret ederim mesela, yani kadının gözlerinin içine bakarsın, o da senin gözlerine bakar. Mahcubiyet vericidir biraz. Püriten bir yanım var, kuşkusuz. Ama, şansım varmış, bana sevişmesini öğreten bir kadınla tanıştım, bir kadının erkekten neler beklediğini öğretiyor bana. Boyun eğdim ve çok memnunum. Geç yaşta da olsa öğreniyorum. Yirmi-otuz yıldır çok kötü bir sevgili olmuşum bir sürü kadın için. Şimdi anlıyorum onlarla neden bu kadar sorun yaşadığımı. Ama, şimdi, Tanrım, gitmek bilmiyorlar. Yüz seksen derece bir dönüş var.

GV: Yazar olduktan sonra kadınların sayısında artış oldu mu?

B: İyi sevişmeyi öğrendikten sonra arttı, beş yıl önce. Ondan ön ce gerçekten zorlanıyordum, yazmanın da bununla bir ilgisi olduğu nu düşünüyorum, ama, nasıl desek, sevişme becerisi de çok fark et ti. Kadınlar için şöyle diyorum artık. "Her zaman dönerler." Doğru Sonsuza dek gittiklerini sanıyorsun, bir bakıyorsun ki kapıdalar yı ne. Mutlaka dönerler, bazen ikisi aynı anda, üçü hatta. O zaman ön talık karışıyor. Kazanova'ya döndüm ve şu göbeğime bak; elli yı şındayım, omuzlarım çökük, sinirlerim berbat durumda. Birden ka dınların gözdesi oluyorum. Tuhaf.

GV: "Neydim Bir Zamanlar" adlı şiirinizi çok sevdim.

B: Ha, evet. Çok var o şiiri seven, ama o ben o kadar... Biraz ka çık bence, biraz da beylik, ben çok sevmiyorum. Ayı ve yıldızları vurur. Evet, kız arkadaşım "Neden dinletilerinde o şiiri okumuyor sun?" diye sordu geçenlerde. "Aman Tanrım, hayır," dedim.

GV: Biraz şey gibi, Koca Bart gibi ("Memelerime Bakıp Du mayın Bayım" adlı öykünün karakterlerinden biri).

B: Ha, Koca Bart. (*Güler*) şöyle çıktı o öykü... biri bana bir seks dergisi yolladı, bir kızla kötü bir adama dairdi ve çok kötüydü. Onu kendime göre yazıp sonunu değiştirdim. Dergideki öykünün sonun da kız kötü adamı, Koca Bart'ı vurur. Ama benim öykümde Koca Bart kızı vurur. Kız Koca Bart'tan başkasını istemez. Öykü o kadar kötüydü ki yazar için tekrar kaleme aldım.

GV: Şiir dinletilerinden önce gerilir misiniz?

B: Ben okuyorsam, genellikle. İlk iki şiirde biraz gerginimdir, sonra geçer. İlk okumaya başladığımda epey zorlandım, ama otuz kırk dinletiden sonra kanıksıyorsun.

GV: Sesiniz çok yumuşak.

B: Beni ilk kez tanıyanlar, "Tanrım, ne kadar yumuşak, ne kadar ahenkli bir sesiniz var," derler. Öykülerimi okuduktan sonra kapı

dan, "Hey, orospu çocukları, canlanın biraz," diye bağırarak girecepimi sanıyorlar. Sonra, "Bukowski sen misin?" diye soruyorlar. Kabul bir davranış bekliyorlar, ayağımı yere vurup, "Bana bir bira verin orospu çocukları!" diye bağırmamı. Hep hayal kırıklığına uğratıyorum onları. "Bukowski sen misin?" "Evet, benim Bukowski." Tanırım. Ha, arada sırada sapıttığım da oluyor tabii ki.

Charles Bukowski, Söyleşi: Los Angeles, 19 Ağustos 1975

Mark Chénetier

1975

Norhwest Review, 1977.

NR: Bir yerde "roman" yazmakla ilgilenmediğinizi söyledi Yazdıklarınız tamamen otobiyografik mi?

Bukowski: Hayatımı kurguyla ya da yaratıcı kurguyla daha zip hale getirdiğim söylenebilir. Bazı bölümleri parlatırım, bazı lümleri atarım... bilmiyorum. Bir tür seçim söz konusu. Genelli gerçeği yazarım ama kurguyla bezerim biraz, farklı kılmak için kaç küçük değişiklik. Bir anlamda sahtekarlık olsa gerek, ama k gu diyebiliriz. Kurgulamak sahtekarlık mıdır? (*Gülüyor)* Gerç kurgularım. Onda dokuzu gerçektir, onda biri kurgu. Bu şekilde ke girmemiş oluyorum.

NR: Şiir yazmakla öykü yazmak arasında çok fark var mı?

Bukowski: Fark etmez. İkisini de neden yazdığımı bilmiyor Bir hikaye anlatan şiiri sevmiyorum, söylemek istediğim uzayac sa öyküyü ya da romanı kullanırım, az sözcükle söyleyebiliyors şiiri kullanırım. Bunun cümle yapısıyla, biçimle filan ilgisi y Önemi yok. Yazdıklarımı kesip aynı çizgi üzerinde uçuca eklersi hepsinin aynı olduğunu görürsünüz –birkaç küçük istisna dışın Şiirde biraz daha fazla gerilim olabilir. Kısa anlatmaya çalışıyors parlatırım biraz, biraz cilalarım, fazla değil ama. Şiirin kutsal ve pük köpük bir şey olduğuna dair yanlış bir kanı var. Birçok şiiri zan da budur; abartı. Yapaylık. Çok fazla betimleme, eğretileme bütün o palavralar. Ben şiiri yalın ama yine de sıkı tutmaya çal rım. Kısa bir soru için hayli uzun bir cevap oldu.

NR: Biçime çok değer vermediğinize göre...

Bukowski: Biliyorum, vermem.

NR: ... sizin için şiirle öyküyü ayıran ince çizgiyi tanımlayabilir misiniz?

Bukowski: Uygunluk meselesi olduğunu söyleyebilirim.

NR: Romanlarınızdan söz ettiniz, çoğul olarak, *Postane* dışında hangi romanlarınız var?

Bukowski: Yeni bir roman yazdım, Kasım ayında çıkacak. Adı *Factotum*, her işi yapan adam anlamına geliyor, bir sürü işte çalışmış biri. Yüzlerce işe girip çıktım ben. Önce yaptığım bütün işleri anlatmaktı niyetim, ama sonra baktım ki imkansız, çok fazla işte çalışmışım. Ayrıca bazı işleri öykülerde anlatmıştım, onları yazamazdım. Bu yüzden zor oldu bu romanı yazmak, çünkü ilginç bulduğum bir sürü şeyi daha önce öykülerde kullanmıştım... Yedek kaset getirdin mi yanında? (*Gülüyor.*)

NR: Bu ülkede edebi anlamda olup bitenlerle ilgili misiniz?

Bukowski: Başka yazarları mı kast ediyorsun? Hayır. Kendi atımı sürerim ben, yazarlardan uzak durmaya çalışırım. Sürekli birilerinden bahsedip insanın zamanını harcamakta üstlerine yoktur. Sohbetlerini sevmiyorum. Sonra ben de araya giriyorum, "hadi canım, X bir bok yazamıyor," diyorum ve elimde bir içki var... Olacak iş değil. Bu yüzden onlardan uzak duruyorum. Bu aralar müzisyenlerin arasında buluyorum kendimi. Geçen gece bir rock yıldızı vardı burda. Etrafıma baktım, herkesin elinde bir gitar, çalıp söylüyorlar, müzik üzerine tartışıyorlar ve onlar da aynı şeyi söylüyorlar: "Hadi canım, X adam gibi bir şarkı mı yazmış bugüne kadar?" Baktım ki başladığım yere dönmüşüm, onlardan da kurtulmanın bir yolunu bulmalıyım... Bilmiyorum. Yaratıcı olmayan insanlarla görüşmek en iyisi. Onlardan daha doğal sözcükler ve fikirler çıkar çünkü sürekli sanattan söz etmezler, dedikodu yapmazlar. Ya da dedikodu yapıyorlarsa da karısını dövüp onu tavandan başaşağı asan birini çekiştiriyorlardır –ki ilginçtir. O tür dedikoduya itirazım yok. Kulla-

nabilirim ama yazarlar, müzisyenler, olmaz. Onlardan uzak duru rum.

NR: Ama bu tür olaylar size fikir vermez; insanlar -ben en azın dan- sizi fikirlerle çalışırken göremiyorlar, malzemenizi yaşanmış şeyler oluşturuyor...

Bukowski: Doğru. Fikir adamı değilim ben, fotoğrafçıyım daha çok. Düşünmekten kaçınırım. Bana yakışmıyor. (*Gülüyor)* Bir şeyi kanıtlamaya ya da çözmeye çalışmıyorum. Özellikle hayatta karşı nıza çıkan şeyleri ve insanları yazıyorsan. Bu noktada iş biraz kut sallaşabilir tabii ki, ama yazdıktan sonra bir mesaj ya da bir yön duygusu vardır. Senin bile farkında olmadığın bir şey söyler. Bu yüzden ben bu yöntemi yeğliyorum. Siyasi bir kişiliğim yok, korka rım ki...

NR: Ne demek istiyorsunuz?

Bukowski: Tek bir eylem kaynağına ya da yönüne inancım yok. Her şey dağılır anlıyor musun, hiçbir zaman oraya varılmaz; Tanrı, Komünizm, Eşcinsel Hareket, adı ne olursa olsun, dağılır, iş gör mez.

NR: Ne iş görür?

Bukowski: Genç kızlar, bira, atlar, koltuklar, puro içmek. Benim için bir de klasik müzik.

NR: Ona değinmek üzereydim, yazılarınızda sürekli atıfta bulu nuyorsunuz?

Bukowski: Evet. Anlamıyorum, ama bağımlıyım.

NR: "Anlamak" fiilinin pek...

Bukowski: Şunu demek istiyorum... Diğer zevklerimde hayli çı ğım! Oysa klasik müzik için ince bir zevk ya da sanat biçimi diye bilirsin, hep öyle tanımlanmış. Ama bana hitap ediyor. Öyleyse! Benim kafamı karıştırıyor, tanıdığım insanların da. Elinde bira, ağ

zında puro bir herif duruyor karşılarında, az önce 25 yaşında bir kız kıçından düzmüş, kavga etmişler, pencerenin camı kırılmış, kız kapıdan fırlayıp kaçmış ve o gidip Mahler dinliyor... *(Gülüyor)* Uyuyor belki de, uyuyor bence, ama bir insanı bütünlük içinde düşündüğünde uymuyor –ne demek istediğimi anlıyor musun?

NR: Varolduğunuz anın dışında hiçbir şeyi önemsemediğinizi mi anlatmaya çalışıyorsunuz?

Bukowski: Hiçbir şeyi önemsememek mi? Çok şey var önemsediğim. Beni rahatsız eden de bu zaten. Ama onları nasıl sıralayacağımı bilmiyorum. Bütün bu şeyleri onları daha dayanaklı kılacak ya da daha iyi gelişmelerini sağlayacak bir şekilde dizebilme olanağını sağlayacak, bana yol gösterecek ilkeyi bulamıyorum... Of, yeter bu kadar... Tanrım! *(Gülüyor)* Ama önemsiyorum. Her şeyden etkilemiyorum. Olaylar insanı etkiler. Ama dışardan gelecek formüllere inanmıyorum. İyi anlatamıyorum derdimi. Başka bir deyişle, kendimi bulmak zorundayım. Yardım alamam. Ama ağır ağır ilerliyorum. *(Gülüyor)* Yazmanın yararı oluyor, içmenin de. Bu kadar.

NR: At yarışları çok yer alıyor yazılarınızda. Eski bir alışkanlık mı?

Bukowski: Hipodrom mu? Atlarla pek ilgisi yok. Çok şey var hipodromda. Halk var bir kere. İnsanlığın tamamı var. Hepsi ordadır ve zırhlarını çıkarmışlardır. Arenaya girmişlerdir, kanlarıyla bahis oynarlar. Çoğunun yoktur öyle oynayacak parası filan... Hipodroma gidip bir koşu sırasında insanların yüzlerini seyredersen yazılmamış bir gerçeğe varırsın. Dank eder. Özellikle kaybetmişsen, ki çoğumuz kaybederiz. Çok yüz seyrettim orda ben. Hakikat anı, çarmıha çivilendikleri an... İyi bir örnek olmadı galiba, çarmıhla ilgili bir şey var ama. Onlara dair korkunç bir duygu kaplar içimi; sonra işemeye gider ve aynada kendimi görürüm, yüzüm onların yüzünden farklı değildir. Ama alışılagelmiş gerçekliğin dışına itilirsin. Burada oturup Hıristiyanlığı, gülleri ve Platon'u düşünebilirim, ama bana yararı olmaz. Hipodroma gidip sarsılmış olarak döndü-

ğümde oturup yazabiliyorum. Bağırsaklarımı çalıştırır da diyebili riz. Hemingway'in de boğa güreşlerini aynı biçimde kullandığını sanıyorum. Boğa güreşi izlerdi... Boks maçları da öyledir. Hayatı yabancı bir platforma yerleştirir ve sen oturup seyreder, iştirak edersin. Özellikle at yarışlarında epey iştirak edersin çünkü cebin deki parayla oynarsın. Bir parçası olursun. Bilmiyorum, gerçekliğin tepesine oturtur seni –daha çok bilinçsiz bir biçimde, ama ordasın dır. Çok çok gerçektir.

NR: İşin kumar yanı var bir de?

Bukowski: Evet, ve karakterlerin hayatları... Benim belli bir oyun taktiğim var. Bazen taktiğin dışına çıkarım ve atım birinci ge lir. Kendi kişiliğini denersin. Bilmiyorum. Yazarlığımı da kamçılı yor. Bazen iki gün yazamıyorum. Hipodroma gidiyorum, kazansam da kaybetsem döndüğümde altı, sekiz, on, on iki şiir ve bir öykü fi lan yazıyorum. Bu yüzden hipodroma ihtiyacım var. Nedenini tam olarak anlayabilmiş değilim. Anlamış olsaydım artık ihtiyaç duy mazdım muhtemelen...

NR: Fransız olduğum için size özellikle sormak istediğim bir so ru var.

Bukowski: Ne? Fransızları pataklamanın yolunu filan mı sora caksın? *(Gülüyor)*

NR: Hayır... Hiç Céline okudunuz mu ya da adını duydunuz mu?

Bukowski: Tabii. Tek bir kitabı ama. Neydi adı? *Gecenin Ucu na Yolculuk*. Kitapları rastlantı eseri keşfederim. Yatağa uzanmış kitabı okuyordum ve gülmeye başladım. Güle güle bitirdim kitabı. "Hı hı hı" şeklinde bir gülmeden bahsetmiyorum. Coşkulu kahka halar. Yazdığı her şey gerçekti. Çok mizahi bir bölümü vardı ve içimden "aman Allahım!" dedim. Hatırlıyorum, savaşı tartışarak bir aşağı bir yukarı yürüyen bir tabur vardır, o da aralarındadır ve yo lun ortasında bir subay vardır ve subay vurulur. Buna rağmen çok

gülünçtür ve her şey anlatımın içindedir. Ben hep öyle yazmak istedim. Trajik bile olsa, "Adam sende! Tra la la! Biz devam edelim!" dersin. Ve çok güçlü, gülünç ve iyi ve ona büyük hayranlık duyarak okudum o romanı. Ama daha sonra, biliyorsun, tuhaflaştı biraz; yayıncıları onu kazıklıyordu, motosikletini kırdılar ya da bisikletini çaldılar ve sürekli şikayet edip söylenmeye başladı: "Bu doğru değil, bu doğru değil." İlk kitapta yakaladığı şey her ne idiyse onu kaybetti.

NR: Bu soruyu tetikleyen kısmen daha önce bana 2000 yılında ölmeyi planladığınızı söylemeniz oldu. Böyle bir düş gördüğünüzü söylemiştiniz bana. Bu bana Céline'in başka bir kitabını çağrıştırdı, *Taksitlendirilmiş Ölüm.*

Bukowski: Evet, okumayı tasarlıyordum, ama daha sonra yazdığı kitapları okuyamaz oldum. Fazlasıyla şey oldu...

NR: Paranoyak?

Bukowski: Evet. Soğudum. Ama sürdürebilseydi keşke. Dayanıklılığa sahip biri varsa o da Knut Hamsun'dur. Norveçli galiba. İlk Kitabı *Açlık,* ki en iyisidir, incecik bir kitap. Sonra kalın kalın kitaplar yazmaya başladı, yani kitabı görünce ben bunu bitiremem dersin, ama koca şeyi bir solukta okursun. Adam bütün hayatlarını yaşamış ya da hayal etmiş ve hepsini hiç dağıtmadan bir arada tutmayı başarmış. Benim de yapmak istediğim bu. Aynı çizgide yazmaya devam etmek, çekilmemek. Çok çekilen de var, J.D. Salinger'i biliyor musun? Öyküler, *Gönülçelen.* Ortalıktan kayboldu. Yok oldu.

NR: Bildiğim kadarıyla kimse görmedi onu bugüne kadar.

Bukowski: Hayır. Bir arkadaşım onu sefil bir otelde gördüğünü oldia ediyor, ama bilemiyorum. *(Gülüyor)*

NR: Kendinizi Beat Kuşağı'na yakın hissediyor musunuz?

Bukowski: Aman, hayır. Çok hızlı söyledim bunu, değil mi? Ha-

yır, hissetmiyorum. Bir tür sahtekarlık seziyorum onlarda.

NR: Beat Kuşağı dağıldıktan sonra ayakta kalmayı başarıp yaz mayı sürdürenlerde de mi?

Bukowski: Ginsberg, Ferlinghetti filan, onları mı kastediyorsun?

NR: Evet, ve hayattayken Kerouac.

Bukowski: Evet. Hiç sevmem o çeteyi. Fazla canciğer bir halle ri vardı bir kere. Bir araya gelip bir sürü şey yaptılar, ama sanatçı lar hep yapmışlar bunu galiba. Bir araya gelip şiir okumalar filan, ama bu beni hep rahatsız etmiştir. Kendi işini gören adamı severim ben, başka gruplara filan katılmadan. Frisco'daydım, biliyor mu sun, bir kafeye götürdüler beni, sonra biri beni otele bıraktı ve yol da, "Günün hangi saatinde gitsen orada kahve içerken bulursun on ları," dedi. Yani... insaf!

NR: Bu kurumlaşma değil mi sizi rahatsız eden?

Bukowski: Evet. Hep böyleydi bunlar; can ciğer kuzu sarması, birlikte fotoğraf çektirmeler, birlikte sahneye çıkmalar, sonra o asit tripleri, Timothy Leary atladı gemiye ve marihuana.

NR: Ama o başka bir dönemdi.

Bukowski: Başka bir dönemdi, öyle mi? Leary içlerinde değil miydi? Fazla bilmiyorum ben bu işleri. Ben on yıllık sarhoşluk dö nemimi yaşıyordum.

Evet yazmaya ara verip on yıl boyunca kafa çektim. Beat Kuşa ğı çiçek gibi açarken ben içiyordum. Neler olup bittiğinden haberim yoktu. Yirmi beş yaşında içmeye başladım -ağır içmekten söz edi yorum- otuz beş yaşıma kadar da durmadım. Tek kelime yazmadım on yıl boyunca.

NR: Ondan önce yazmış mıydınız?

Bukowski: Evet, biraz, *Story* dergisinde bir öyküm yayınlanmış tı. Çok tanınmış bir dergi değildir, ama William Saroyan'ı onlar

keşfetti, bir çok Amerikan yazarını keşfettiler. Beni keşfettiler, tra la la. Neyse... Sonra birkaç dergide daha yayınlandım... Caresse Crosby'nin çıkardığı *Portfolio* diye bir dergi vardı, Black Sun Press. Önemli bir dergiydi o zaman. New York'ta yaşıyordum o sıralar. *Story* bir öykümü yayınladı, ki o zamanın en önemli edebiyat dergisiydi. Bir kadından mektup aldım, menajermiş; "Sana yemek ve içki ısmarlayayım, konuşuruz, seni temsil etmek istiyorum," dedi. "Henüz hazır değilim," diye bir cevap yazdım. Değildim gerçekten. İçmeye başladım ve yazmadım. Tabii ki o on yıllık sarhoşluk dönemim boyunca öykü pompalayıp duran edebi bir tip olmuş olsaydım toplayamayacağım bir sürü malzeme topladım. O döneme dair öykülerimin çoğu *Pis Moruğun Notları*'nda yer aldı. Bu anlamda önemlidir o sarhoşluk dönemim. Ama bilinçli olarak malzeme topladığımı sanmıyorum. Vazgeçmiştim, vazgeçmeye çalışıyordum... Hastanede bitti. Mide kanaması. Hastaneden çıkınca tekrar başladım, şimdi de karşındayım. Çok basit.

NR: İlk yazdığınızın üzerinde çok çalışır mısınız yoksa yazdığınız gibi mi kalırlar?

Bukowski: Eskiden geldikleri gibi kalırlardı. Şimdi biraz oynuyorum üzerlerinde, özellikle bir gece önce sarhoş olmuşsam. Bazı cümleleri, hatta paragrafları çıkarırım, sonra ayıkken birkaç cümle ilave ederim. Sağlamlaştırırım. Çok katkı yaptığım söylenemez. Bir şeyi tekrar yazmaktan utanırdım eskiden. Yani, *böyle* geldi, böyle kalmalı gibi bir yaklaşım, o zaman daha saf olur gibi bir düşünce. Ama şimdi, "Biraz daha az saf olabilir, biraz yardıma ihtiyacı var," diyorum. Ama çok fazla da uğraşmam, çünkü tembelim, hem de çok tembel, Tanrı'nın tembel kulu. Hayır, Tanrı'nın tembel kulu değilim, tembelim sadece.

NR: Yazarlık mesleği hayattan ayırt etmekte zorlanılan bir şey midir, biri olmadan diğerini hayal edemez misiniz? Deneyim yoksa yazacak bir şey de yok mudur?

Bukowski: Anladım ne demeye çalıştığını. Yazabilmek için ya-

şamaya devam etmem gerekir. Dağlara çıkıp aşağı bakarak gözlem yapamam. Yazabilmek için birkaç kere yaralanmış olmak gerekir, birkaç kere yanmış olmak, bu da kadınlar, kodes, tuhaf mekanlar, böyle şeyler demektir. Yazmadan önce tadına bakmış olmam gerekir. Teması kesemem. Sadece bellekle çalışamam.

NR: Deneyimin o ilk ve sarsıcı anını mı aktarmaya çalışıyorsunuz öyleyse?

Bukowski: Deneyimler genellikle sarsıcı ve nahoştur zaten. Sinik bir deyiş oldu. Hayır, gerçekçi bir deyiş. Pekala... *(Gülüyor)*

NR: Yaşadığınız deneyimi sonradan yazmak yaptığınız en yoğun iş mi yani? O deneyimi anımsamak onu daha mı yoğun kılar? Aslında olanın üzerine bir şeyler ekleme ihtiyacı duyar mısınız?

Bukowski: Daha önce de dediğim gibi, biraz hile yaparım, parlatırım. Çoğu doğru olabilir, ama onu biraz daha parlatarak güzelleştirmek için elimde olmadan bir şeyler katarım. Yani öyküde anlatılan deneyimi ben birebir yaşamamış olabilirim, fikir bu. Yani bu şey aslında olabilecekken olmamıştır ve ben olmuş gibi anlatabilirim. *(Gülüyor)* Koyarım onu da. İyi bir duygudur. Bir anlamda hile yapmaktır, bir anlamda da değil. Birinci tekil şahısta yazsam bile. Aman, o gerizekalıların canı cehenneme. Ben her şeyi olduğu gibi yazıyorum aslında. Yazılan çoğu şey o kadar sıkıcı ki. Biraz parlatılmalı.

NR: Sorumu başka türlü ifade etmeme izin verin öyleyse...

Bukowski: Pekala, tuzağa düşür beni! *(Gülüyor)*

NR: Pekala. Daha önce yazdıklarınızın otobiyografik olduğunu söylemiştiniz...

Bukowski: *Çoğunlukla*, dedim.

NR: Doğru. Çoğunlukla. Öyleyse bu yeni ad niye? Kitaplarınızın kahramanı niye "Henry Chinaski", niye siz değilsiniz?

Bukowski: Ha, bu onlarla oyun oynamanın bir yolu...

NR: Onlar kim? Okurlar mı?

Bukowski: Evet. Yani aslında Bukowski olduğunu biliyorlar, ama onlara Chinaski'yi verirsen, "Ah, ne kadar harikulade. Kendine Chinaski diyor, ama biz Bukowski olduğunu biliyoruz," diye düşünüyorlar. Onlara bir parmak atıyorum anlayacağın. Bayılıyorlar. Bukowski fazlasıyla kutsal olurdu ayrıca, biliyor musun; "*Ben* bunu yaptım." Özellikle iyi ya da muhteşem bir şey yapmışsan ve adın ondaysa. Fazlasıyla kutsallaştırır. Ama Chinaski yaptığında, belki ben yapmamışımdır, kurgu olabilir.

NR: Ama *gerek* yok buna; bana bunun bir ego sorunu olduğunu söylemeyin, çünkü Chinaski'nin öykülerinizde düştüğü durumları düşününce...

Bukowski: Kafam çok karışık, biliyor musun?

NR: Öykülerinizin çoğu, gündelik anlatımıyla, yalınlığıyla, basitliğiyle size bir kahraman sıfatı yakıştırılmasına neden olmuyor ki bundan çekinesiniz.

Bukowski: Genellikle kendimi biraz aşağılarım...

NR: Chinaski'nin yararı oluyor mu?

Bukowski: Oluyor, hem de nasıl. Bukowski'nin daha da fazla yararı olur. Onu daha da aşağılayabilirim. Chinaski'nin ne olduğunu tam olarak bilmiyorum. Bunu neden yaptığımı izah etmem mümkün değil.

NR: Gerçekten yaşanmış olanın üzerine bir şeyler eklemek için ihtiyaç duyduğunuz mesafeyi mi sağlıyor size?

Bukowski: Aslında Bukowski'ye Chinaski'den daha çok eklediğimi düşünüyorum. Chinaski eklememe mani oluyor belki de. Bu soruyu yanıtlayamıyorum. Chinaski'nin ne olduğunu bilmiyorum, onu neden romana koyduğumu bilmiyorum; şimdi *Postane*'nin kah-

ramanı Bukowski olsaydı bir sürü insanın yüreği paralanaca
"Ah, büyük şair, postanede çürüyor." Var öyle insanlar biliyor ı
sun? Ama Henry Chinaski dersen o kadar acı çekmiyorlar. Nec
lerden biri bu olabilir. Beni çarmıha geremediler henüz. Neder
bir tek Tanrı bilir. Bazen yaptığımız şeylerin nedenini bilmeyiz a
onları yapmazsak ölürüz, hepsi bu. O kadar önemlidirler, ama ne
nini bilmeyiz. Bu da onlardan biri.

NR: Kabul görmüş, ünlü ve tanınmış yazarlar hakkında ne di
nüyorsunuz? Onların yararı oluyor mu?

Bukowski: İşim yok onlarla. Yazmaya başlamamın nedenle
den biri yüzyılların o müthiş kitaplarını okumaktı. "Tanrım, he
bu mu?" oldum sonra. Bu kadarla yetinmişler mi? Shakespea
Tolstoy'un *Savaş Ve Barış*'ı? Nedir bu? Chaucer? Chaucer o ka
kötü değildir. Yani kafana kakıp durdukları büyük yazarlar bu
mı? İnsanı heyecanlandırmıyor, parlamıyor. Beni heyecanlandırı
dı, ben de, "Yanlış bir şey var bu işte. Devam etmeliyim," ded
Buna ego ya da yanılsama ya da sezgi eksikliği diyebilirsin, ama
kıyordu beni o kitaplar, esnetiyorlardı. Yüzyılların büyük beyinl
Çoğu esnetiyordu beni.

NR: Kimler esnetmedi?

Bukowski: Friedrich Nietzsche, Schopenhauer -harika, mütl
sonra Celine'in ilk kitabı, ve şimdi adları aklıma gelmeyen bir
kişi daha. Yapılanlar beni tatmin etmedi anlayacağın. Beni en
rahatsız eden şey yeterince basit olmayışıydı; basitlikten eti sıy
mış kemiği kast etmiyorum, iyi bir ifade biçimden söz ediyor
Deha karmaşık şeyleri basit söyleme yeteneğidir bence. Onlar b
bir şeyi karmaşık bir biçimde söylüyorlardı. Yanlış yapıyorlardı
na sorarsan; ben derinliği, görkemi, eti ve mizahı yitirmeden y
yazmaktan yanayım. Yapmaya çalıştığım da bu, kan kaybetme
basitleştirmek. Planım bu.

NR: İnsanların sizin hakkınızda en çok söyledikleri şey kitap

rınızı sevmedikleri...

Bukowski: Sayıları hayli kabarık, biliyorum...

NR: Birkaç kişi...

Bukowski: Tabur, tabur! Ama devam et...

NR: Yazılarınızı itici derecede basit buluyorlar. Biraz önce "et ve kemik" metaforunu kullandınız. Bana göre sizin yazılarınız sırf et, kemik yok nerdeyse, ama kimi alışılagelmiş edebi ölçütlere uymadığınız için rahatsızlık duyuyorlar. Eleştirmenleriniz şöyle bir soru soruyorlar kendilerine: *Postane* roman mıdır, ya da *iyi* bir roman mıdır, hatta edebiyat mıdır?

Bukowski: Eğitim kurbanı onlar, edebiyat eğitimin kurbanları, edebiyat mirasının. Bir şey edebi bir tınıya sahip değilse edebi olamayacağını zannediyorlar. Edebi derken gazetecilik dilinin üzerinde bir dilden söz ediyorum. Yani, kafası karışık olan ben değilim, onlar. Yüzyıllara yenik düşmüşler. Yalın ve iyi şiir yazan şairler var, ama şiirin içine bir şeyler katma zorunda hissediyorlar kendilerini. "Aslında bunu yazmam gerekirdi, bu yüzden şu yumuşak şiirsel dizeleri ekleyeceğim, daha önce yazmış bulunduklarım için beni bağışlayın," diyorlar sanki okura. Ve ben o eklenmiş dizeye geldiğimde kusacak gibi oluyorum. Dediğim gibi, pes etmişler, yenilmişler, mirasın kurbanı olmuşlar. Ben o mirası reddettiğimi düşünüyorum, çünkü hiçbir zaman ilgimi çekmedi. Beyin özürlüyüm belki, ama nedeni her neyse, o mirası reddettim, çoğunu. Bu da bana avantaj sağlıyor. Başka bir deyişle, belli bir tınıya sahip olmam gerekmiyor. Belli bir tınısı yoksa gerçek edebiyat olmadığını düşünür onlar, ama bu onların sorunu.

NR: "Gazetecilik dilinin üzerinde" dediniz. Bu durumda gazeteciliğin hangi tarafına koyuyorsunuz kendinizi.

Bukowski: Hava raporunun üzerinde bir yerdeyimdir umarım; ama Gertrude [Stein] Hemingway'e tek çıkışın gazetecilik olduğunu söylemişti tabii ki. Gazeteciliği kullanmaya başla, dedi, o yalın-

lığı kullan, yapılmış olandan kopar kendini, ve o adımı atmasını yardımcı oldu; ben bunu çok iyi anlayabiliyorum, Hemingway tabii ki benim gazetecilik derken kast ettiğim tarzda yazmadı. İçinde bol mizah ve bazen de müthiş ruh olan ağırbaşlı melodramlar yazdı. Öğrenilmişti ama yine de ilginçti, kendini okutuyordu, yalındı, benim kalemimdi. Ben mizah ve kan kaybetmeden o yönde ilerlemeye çalışıyorum. Fazla tahta vardı Hemingway'de. Dediğim gibi, yalın ama mirasa dönüp okura arada sırada çiçekli bir dize ya da ortasına bir gizem sıkıştırılmış ustaca tasarlanmış bir devrik cümle sunanlarınkinden çok daha güçlü olmalı. Çok uzun zamandan beri yapılıyor bu bana sorarsan. Ben sucuğu tavada istiyorum, kızarsın. Zamanımız tükeniyor belki de. Bunu da söylediler yüzyıllar boyunca, ama kaç ülkede hidrojen bombası var şimdi? 45? 48? *(Gülüyor)* Hey, palavra sıkmaktan uzaklaştım gibi...

NR: Özü yakalayan biçim nedir öyleyse?

Bukowski: Yok öyle bir biçim, öz filan yok, son bir kemik yok, çünkü hiçbir zaman her şeyi ya da bir şeyi bilemeyiz. Elimizden gelenin en iyisini yapmaktır mesele. Çok uzun zamandan beridir taşıdığımız fazlalıkları atalım diyorum, hepsi bu. Söyle, nasıl gelirse öyle söyle. Klişe ve beylik deyimler kullanmadan tabii ki, biraz da özgün olsun. Yalın bir biçimde derin söyle! *(Gülüyor)* Bakar mısın programa! Bu yüzden endişeleniyorum bazen. Seninle konuşurken böyle şeyler söylüyorum, ama yazdığımda program dışı yaparım yaptığımı, kural yoktur, bu yüzden farklıdır. Ama sen beni bunları düşünmeye ittin. Bu da farklı. Yazmaya oturduğumda bunları düşünmeyeceğim, yazacağım sadece.

NR: O gazete için sütün yazmaya devam ediyor musunuz?

Bukowski: Evet, yarın onlara henüz yazmadığım bir yazı teslim etmem gerekiyor.

NR: Tepkiler nasıl sütuna?

Bukowski: Çeşitli. Beni düzmek isteyen genç kızlardan mektup

alıyorum. Onlarla uğraşmıyorum çünkü adamın başını belaya sokarlar. Sonra nefret dolu mektuplar var.

NR: İnsanlar size nefret dolu mektuplar mı yazıyor?

Bukowski: Evet, hem de nasıl. Adamın birinden bir tane geldi. O sıralar *Open City* için yazıyordum; nefret mektupları yazanlar çizgili kağıda yazarlar genellikle, mavi çizgili bloknot kağıdı... ve insana kanı çağrıştıran koyu bir mürekkep kullanırlar, dolmakalemi fazla bastırırlar, dilbilgisinden habersizdirler, düşünceleri kesilir, tekrar başlar, bir yerden bir yere sıçrarlar, ne dediklerini pek anlayamazsın, ama o kara nefreti hissedersin. Birden küfrederler. İyi de küfretmezler, o kadar kötüdür ki miden bulanır.

Geçenlerde hipodroma gidiyordum, bu nefret mektuplarından biri çıktı posta kutusundan, açıp okudum ve Wilton Meydanı'ndaki ağaçlardan birine kusacaktım az kalsın. Haklı olduğunu düşündüğüm için değil; ama adamın nefreti, yaltakçılığı, bütün bu... herhangi birine yazabilirdi o mektubu. Beni bulmuştu yazmak için. Müsaittim. Kafamı fena bozdu çünkü bir sonraki sütunda –nerde yaşadığını yazmıştı bana, gelip nasıl yazıldığını öğretecekti bana hesapta. O mektuptan sonra böyle bir şey söylemesi de ayrıca gülünçtü! Neyse sütunu yazdım ve nefret mektuplarını tartışarak bitirdim yazıyı, nefret, nefret ve şöyle bir cümle sıkıştırdım araya: "Bana bak, senden bir nefret mektubu daha gelirse kaldığın otele gelip seni öldüreceğim." Öldüreceğimden de emindim... O kadar bozmuştu kafamı yani. Suç ve Ceza, diye geçirmiştim içimden, sürekli böyle cinayetler işleniyor dünyada. Onu dünyadan silmek için kendimi feda edecektim. O sütun yayınlandıktan sonra mektuplar kesildi. Kurtuldum ondan. Herif ölmek istemiyormuş! *(Güler)* Bazen randevuevi çalıştıran madamlardan mektup alıyorum. "Gel bizi ziyaret et, içki ve ne istersen bedava. Çok temiz bir ev işletiyoruz burda." Tuhaf okurlarım var. Hipodroma gidiyorum mesela, beni okuyan bir sürü bahisçi var sanıyorum. Çok da fazla olmuyor gerçi. On gidişte iki kez tipin teki yanıma gelip, "Charles Bukowski sen misin?" diye soruyor. Bahisçiler ve fahişeler okuyor beni. Kaçıklar.

NR: Akademik çevrelerde hakkınızda yazılanları takip ediyor musunuz?

Bukowski: Çok az. Ne dedikleri pek umurumda değil. Bazen yanlan yanlış alıntılar yapıyorlar. Tırnak içinde bir şiirin dizesi diye bir alıntı yapıyorlar, ama şiirde öyle bir dize yok ve sırf bir şeyi kanıtlamak için başvuruyorlar bu yola. Bu canımı sıkar. Bir tek o rahatsız ediyor beni, sözcüklerimi çarpıttıkları zaman. Bir eleştirmen vardı içlerinde... yazar olarak kendime ve sabah çöpü almaya gelen çöpçüye dair bir şiir yazmıştım. Neyse, şöyle bir alıntı yaptı. "Jaluzinin arkasında oturuyorum, bir dahiyim ve çöpçünün bundan haberi bile yok." Böyle bir cümle yok şiirde! Böyle şeyler yapılıyor. Neden yapıldığını bilmiyorum. Belki şiiri okuduktan sonra unutuyorlar. Akıllarında kalanı aktarıyorlar. Ama tırnak içine almaları yanlış. Pasaklılıktan başka bir şey değil. Ama olsun, satışları artırıyor. Uzun zaman önce yaşamış bazı şairlerle ilgilenmemi sağladı, özellikle saldırıya uğramış olanlarla; çok kötü bir şiirden alıntı diye tırnak içinde birkaç dize aktarıyorlardı ve ben, "Hey bu çok iyi bir şiir, bu işin aslını öğrenmeliyim," diyordum.

NR: Nedir iyi bir şiir?

Bukowski: Benim için, bir şiiri okuduğumda...

NR: Yazdığınızda. Yazdığınız şiiri sizce iyi ya da kötü yapan nedir?

Bukowski: İçgüdüsel bir şey bu. Yani, hepsi içindedir. Geçenlerde bir şiir dinletisi verdim. Oldukça ciddi bir şiir okudum. Bira içiyordum. Şiiri bitirdim. Salonda çıt çıkmadı. Demek ki o iyi bir şiirmiş. Fazla saygı duymadıkları bir şeyden söz ettiğinin farkındaydılar.

NR: Ne yapmalarını beklerdiniz? Yuhalamalarını mı?

Bukowski: Umursamazdım. Belayı severim, biliyor musun? Kü

çük bela ama, büyük bela değil. O yıkıcıdır. Hepimizi biliyoruz bunu. Ama küçük bela ruhu besler. Büyük bela olacak iş değildir. Bu bunu daha önce söylemiş miydi? Hiç fena değil.

NR: Siz söylemiş oldunuz.

Bukowski: Dostoyevski ne demişti? "Bela insana kendini idrak etme olanağı sağlayan temel unsurdur."

NR: Yazarken belli bir kitleyi göz önünde tutar mısınız? Bir hedef kitleniz var mı?

Bukowski: Bunu yaparsan sonun gelmiş demektir zaten. Benim sonum geldi, konuyu değiştirelim. Çünkü benim yapımda olduğum gibi kalmaya çalışmak var, okuru düşünmeye başlarsam artık olduğum insan değilim demektir. Onları sadece katillerim, ev sahiplerim, gardiyanlarım olarak düşünürüm. Ama okurlarım olarak hiç kafa yormam onlara.

NR: Hapse neden girdiniz, Allah aşkına?

Bukowski: Hangisini soruyorsun? *(Gülüyor)* Sokaklarda sarhoş gezinmek, çevreye rahatsızlık vermek, alkollü araba kullanmak, kadınlarla kavga etmek. Kadınlarla kavgalarım hep şiddetle sonuçlanıyor nedense. Ortalığı birbirine katıp bana saldırıyorlar, bir şeyler kırıyorlar. Potansiyellerini idrak etmelerini sağlıyorum. Sonra polis geliyor, Amerika'da böyle bir şey olduğunda erkek genellikle haksızdır... Fransa'da bu durumlarda daha olgun davranıyorlardır belki, ama Amerika'da bir erkekle bir kadın kapıştıklarında kavgayı başlatan erkektir. Tanrım, kadın tamamen çıldırmış bile olsa; ağzından salyaları akıyor, tırmalıyor, bıçak kapıp adamın üzerine geliyor, fark etmez. Amerika'da bütün kötülükler erkekten gelir. Bu durumlarda erkeği alıp kodese tıkarlar. Yanlış adamı yani. *(Gülüyor)* Yasalarımız kadını zavallı ve çaresiz görüyor. Tanrım, bir keresinde bir hatunu ziyarete gidiyordum ve kız arkadaşım beni kapının önünde yakaladı. Tiz bir çığlık atıp kayboldu. Sonra birden üzerime atıldı ve önce kesekağıdındaki bütün biraları yere çaldı, sonra viski şi-

şesini, bir aşağı bir yukarı geziniyordu kaldırımda, bir şişe viski ve on altı şişe bira. İki tanesi kırılmamıştı ama. Süpürgeyi alıp yerdeki kırık cam parçalarını süpürmeye başladım, bir ara başımı kaldırdım ve bir ses duydum. Arabasını kaldırıma çıkarmış son sürat üzerime doğru sürüyordu, beni ezmek için. Aşk böyle bir şeydir... Kadınlar la çok büyük tehlikeler atlattığımı söyleyebilirim. Sanki hepsi.. Aşk olup olmadığından emin değilim, ama takılıp kalıyorlar bana

Kaybetmek istemedikleri bir şey veriyorum onlara. Her neyse daha iki hafta önce yine kapıştık. 24 yaşında bir kızla birlikteydim Eskilerden biri gelip kapıyı çaldı. Ortalığı birbirine kattı. Saç saça baş başa geldiler, korkunç çığlıklar, hayvani iniltiler, ürkütücüydü Onları ayırmaya çalışırken düştüm ve dizimi sakatladım, ayağa kal kamıyordum. Sarhoştum, biliyor musun? Döne döne avluya çıktı lar, çığlıklar atarak. Tanrım, gerçekten korkunçtu. Kan ve idrar uçu şuyordu havada. Dehşet. *(Gülüyor)* Sonra polis geldi, beni de almak istediler. Herkes beni istedi o gün, ama hiçbiri sahip olamadı.

NR: Antonin Artaud'yu beğenir misiniz? City Lights'ın birkaç yıl önce bir kitabını bastığını biliyorum.

Bukowski: Evet, tabii. İyi şair. Epey okudum onu. Çevirinin nasıl olduğunu bilmiyorum, ama tamamen çatlatmış gibi geldi bana Ne demek istediğini tam olarak anlayamamış olabilirim, ama onun berraklaştığı anlarda ben de berraklaştım. İşte o zaman çok çok iyi, harikulade. "insanlar neden bu kadar tiksinti verici ve gerçek olan lar mide bulandırıcı..." Doğru bu. Hepsini okudum. Devamlılığı yoktu ama gerçekten anlamlıydı. Ama benim için kayıp olan bir sü rü iyi bölüm de vardı eminim, yani belki o ne dediğini biliyor ama ben anlamıyorum. Birkaç yıl akıl hastanesinde kaldı, değil mi? Af rika'ya giden bir gemide kamışını kesmeye filan bile kalktı galiba İlginç biri. İyiydi. İyi. Öldü ama iyiydi.

NR: Siz birkaç yeraltı gazetesiyle çalışıyorsunuz, değil mi?

Bukowski: Hayır. *Free Press* ile sadece.

NR: Siyasetle aranız nasıl. Umurunuzda mı?

Bukowski: Umurumda tabii ki, ama bunun bir anlamı olduğunu sanmıyorum. Yani, bütün partilerin kötü ve iyi yanları var ve onlarla ne yapacağımı bilemiyorum. Oyumu kullanabilirim, biliyorum, ama bir yararı olacağını sanmıyorum.

NR: Siz oy kullanır mısınız?!

Bukowski: Bugüne kadar hiç kullanmadım. "Kullanabilirim" dedim. Aslında "Kullanabilirdim" demeliydim, ama hiç kullanmadım bugüne kadar. Siyaset hiçbir zaman fazla ilgimi çekmedi. Ayı çukurun içinde bir tavşan sürüsü bence. Hepsi birbirine benziyor; farklılar, ama aynılar. Bazı partiler zenginleri kollar, bazı partiler yoksulları. Ama bu beni fazla heyecanlandırmıyor. Demokrat Parti ile Cumhuriyetçi Parti'yi ele alalım. Ne farkları var, Allah aşkına? Hangisinin iktidara geldiğinin önemi yok. Demokratlar genellikle daha vicdanlı insanlardır, herkesin başına gelenle daha ilgilidirler. Cumhuriyetçiler sermayeye daha yakındır, hepsi bu.

NR: Wallace vicdanlı biri mi sizce?

Bukowski: Wallace... Başkan yardımcısı olma şansı var bildiğim kadarıyla. Bu Wallace meselesi biraz tuhaf. Demokrat Parti'nin bir parçası. Bu işi çok iyi anlamıyorum çünkü pek takip etmedim. Ama bu Güney oyları için geçerli; ordan insanlar birine zencilerden hoşlanmadığı için oy verebiliyor. Bu konuda bir şey söylemek için yeterince bilgim yok. Ben olanları kaydediyorum sadece, hepsi bu.

NR: Gözlem yapıyorsunuz yani?

Bukowski: Yarı açık gözlerle. İnsanı tüketebilir biliyor musun, aslında ona veya buna inanmadığına inanırlar, her şey üzerine gelmeye başlar. İhanet derler, şu derler, bu derler... Bu entelektüel yazarlar ihanet suçlamalarına bayılırlar. Zamanım yok buna. Kimse de beni rahatsız edip fikrimi sormuyor zaten. Çünkü ben olduğumdan bayağı gibi görünmeye çalışmam. Olduğum gibi kalmaya çalışıyorum.

NR: Amerika'ya geldikten sonra hiç Avrupa'ya döndünüz mü?
Bukowski: Hiç. Gideceğimi de sanmıyorum.

NR: Gitmek ister miydiniz?
Bukowski: İsterdim... Aptalca bir şey. Almanya'nın Andernach kasabasına gitmek, orada gezinmek isterdim, o kadar, bütün istediğim bu.

NR: Orda doğduğunuz için mi?
Bukowski: Evet. Çok romantik biriyim ben, aşırı duygusal. Yulka yürekli. Bunu yapmak isterdim. Bir gece kalıp dönmek. Daha uzun kalmak istemezdim, yapmış olmak sadece. Doğduğun sokaklar... ve yarım asır sonra oraya geri dönüyorsun. Muhtemelen bombalanıp yerle bir edilmiş, sonra yeniden inşa edilmiştir, ama olsun, bir şeydir yine de. Hangi köşede olduğunu bilmek isterdim mesela. Ah, çok duygusal, çok yufka yürekliyim. Kadınlarla da bu yüzden başım belaya giriyor, bağlanıyorum. Bütün kadınlarım bana şunu söylemiştir: "Sen bu sert yazıları yazıyorsun ama yufka yüreklisin, için pamuk gibi." *(Gülüyor)* Ve haklılar. Öyleyim.

NR: Romanınız Kasım ayında çıkacak demiştiniz, değil mi?
Bukowski: Evet, adı da *Factotum,* epey de kalın.

NR: Kim çıkarıyor?
Bukowski: Black Sparrow. Bitmek bilmedi bu roman... İlk romanım *Postane*'yi 20 gecede yazdım... ya 20 ya 21. Postaneden istifa etmiştim ve devlet ananın çeki olmadan hayatı sürdüremeyeceğimi düşünüyordum. Ama yazarlıktan işten ayrılabilecek kadar para da kazanmamıştım. Yazar olmaya karar vermiştim ve elli yaşındaydım... Bir mesleğin yoksa 50 yaşında işin bitmiştir Amerika'da. Olanaksızdı nerdeyse, biliyordum çünkü daha önce de denemiştim. Büyük bir kumardı ve çok kaygılıydım. Ama ayrıldım! Yoksa ölecektim o lanet postanede. Neyse, yazdım romanı. 20 gecede. Bol viski, radyoda klasik müzik, ucuz puro, parlak bir masa lambası ve

bira eşliğinde... Her gece... 20 gecede biteceğini düşünmemiştim. Kendime bir hedef saptamıştım; "Her gece on sayfa yazacağım," Gece çalışmaya alışıktım zaten. Ama yatağa nasıl girdiğimi hiçbir zaman hatırlayamadım. Sabah uyanır uyanmaz banyoya gidip kusardım.. Tanrım! Divanın üstü sayfalardan geçilmezdi. "dün gece on sayfalık hedefime ulaştım mı acaba," deyip sayfaları saymaya başlardım. 10... 12... 14.... 18.... 23 sayfa! Aman Allahım! Bu gece on sayfamı yazarsam 13 sayfa ilerde olacağım! Sürekli ilerdeydim. Tabii ki ertesi sabah o sayfaların bazılarını biraz değiştirmek zorunda kalıyordum... Çok sarhoş olduğumda zırvalamaya başlıyordum. Onları biraz toparlamam gerekiyordu. Son yazdığım sayfalara bakıp, "Oha! Ne demeye çalışmışım acaba?" dediğim oluyordu. *(Gülüyor)* Bu roman dört yılımı aldı ama. Çok ağır gitti.

NR: *Factotum* mu?

Bukowski: Evet. Son dönemi çekmecede geçirdi zaten. Takıldım; birkaç bölüm daha yazıp bitirmem gerekiyordu, çekmeceyi açamaz hale geldim. Her açtığımda, "Hay Allah, bilemiyorum..." deyip kapatıyordum. Ama bir gece, hipodrom dönüşü birkaç bira içtikten sonra daktilonun başına geçtim, iki-üç sayfa daha yazdım ve bitti, o kadar basitti. Neyse, ilk romanımı 20 gecede, ikincisini ise dört yılda yazdım.

NR: Roman yazmaya devam etmek istiyor musunuz, yoksa şiir ve öyküyle mi devam edeceksiniz?

Bukowski: Bir roman daha yazmak istiyorum, ama onu yazabilecek olgunluğa eriştiğimi sanmıyorum. Belki de yirmi yıl sonra yazacağım. *Kadınlar* koyacağım adını. Ortalık fena karışacak yazarsam. Gerçekten. Çok dürüst olmak gerekiyor ama. Tanıdığım bazı kadınlar böyle bir kitap yazmayı düşündüğümü bilmemeliler. Söylemek istediğim öyle şeyler var ki... Söylemeyeceğim ama! Başım fena halde belaya girer sonra *(Gülüyor)* Yeterince konuştum!

Bukowski'nin Çıbanlı Şiiri

Glenn Esterly

1976

Rolling Stone, 1976.

Charles Bukowski bu geceki şiir dinletisine otoparkta kusarak hazırlanıyor. Dinletilerden önce kusmayı adet edinmiş; kalabalık her zaman asabını bozuyor. Bu gece de gerçekten kalabalık burası. Çoğu yakındaki bardan doğru buraya gelmiş. *Şiir Haftası* denen etkinliğin dördüncü gecesinde Kaliforniya Üniversitesi'nin antiseptik konferans salonuna doluşmuş 400 yakın taşkın öğrenciden söz ediyoruz. İlk üç gece şairlerin çektiği seyirci sayısına bakılırsa kampusta büyük heyecan yaratan bir etkinlik olmadığı rahatça söylenebilir. Ama Bukowski salonları her zaman doldurur. Daha önce de okumuş burada, şiirleri kadar yaptıklarıyla da ün salmış. Son seferinde hem gündüz hem de gece okuması gerekmiş. Arada şişeye dadandığı için gece seansında okuyamayacak kadar sarhoş olmuş, bu yüzden öğrencileri onlarla atışarak eğlendirme yolunu seçmiş. İlginç bir gösteri çıkmış ortaya. Küçük bir edebiyat dergisinin editörü ve etkinliğin organizatörü olan Leo Mailman kulisten salona bakıp seyirci sayısını kontrol ediyor. "Bunların çoğu bundan önceki dinletide de vardı. Kimi sarhoş olduğu için hayal kırıklığına uğradı, paralarının karşılığını alamadıklarını düşündüler. Ama diğerleri gayet memnun kaldılar çünkü gerçek Bukowski'yi gördüklerini düşünüyorlar –biliyorsun, şu efsanevi pis moruk, hiçbir şeyi umursamayan kavgacı tip. Bukowski'yi çiğ olarak gördüklerini sanıyorlar.

"Öte yandan bu dinletiyi vermesi için onu aradığımda tamamen ayık ve son derece kibardı. Geçen seferki davranışı için defalarca özür diledi. Bu kez telafi edeceğini söyledi. Şaşırdım. Hangisi gerçek Bukowski o zaman –kendini rezil eden ayyaş mı, yoksa o alçakgönüllü ve utangaç adam mı?"

Birkaç dakika sonra Bukowski otoparktaki ısınma hareketlerini

tamamlamış olarak yakası açık gömleği, siyah spor ceketi ve buruşuk pantolonuyla içeri giriyor. Solgun ve asabi görünüyor. Mailman'e dönüp, "Bu saçmalığı bitirelim artık, bir an önce çekimi alıp evime dönmek istiyorum," dedikten sonra sunulmayı filan beklemeden sahneye çıkıyor. Bukowski'nin refakatçisi Linda King'e dönüyor Mailman; Linda King, Bukowski'yle beş yıldır fırtınalı bir ilişki sürdüren 34 yaşında ve çok diri bir vücuda sahip şair-heykeltraş. "İyi mi?" diye soruyor Mailman. "Elbette," diyor Linda. "Birkaç bira içti ve kendini iyi hissediyor. Bu gecenin başarılı gelmesini istiyor." Öğrenciler alkışlarken Bukowski sahnedeki küçük masanın arkasındaki iskemleye oturuyor. Mikrofona eğilip, "Adım Charles Bukowski," diyor ve votka portakal suyu dolu termostan bir yudum alıyor, öğrenciler tezahüratta bulunuyor. Bukowski mahcup bir biçimde gülümseyip mikrofona eğiliyor yine: "Sağlığımı düşünerek biraz C vitamini getirdim yanımda... Şiirin orospuluğunu yapmaya geldim yine. Bakın, önce şu ciddi şiirleri okuyup aradan çıkaralım, sonra da bir güzel eğlenelim, tamam mı?"

Okumaya başladığında üçüncü sırada oturan ve şairi ilk kez gören hazırlık sınıfı öğrencisi kız yanındaki arkadaşına dönüp, "Dedikleri kadar çirkin mi sence?" diye soruyor. Arkadaşı parmağını dudaklarına götürüp Bukowski'ye alıcı gözüyle bakıyor. "Evet, ama etkileyici de aynı zamanda. O yüz... bir asırdır hayattaymış gibi. Trajik ama aynı zamanda da saygın."

O yüz. Alışılagelmiş ölçütlere göre *çirkin*, Bukowski'nin 55 yılı bulan hayatı boyunca da insanlar bu sözcüğü kullanmışlar yüzü için. Mezbahalarda ve fabrikalarda kemik-çatırdatan, beyin-uyuşturan işlerde, Amerikan Düşü'nün öte yanında çalışırken de o sözcüğü kullanmışlar. Şimdi farklı ama. Kaba ve uyumsuz alkolik sözcükleri kağıda örseleyip kişisel ve çiğ şiirler, başka dillere yapılan çevirileriyle ona başka ülkelerde ün kazandıran çılgın ve sert öyküler yazıyor, hayatını daktilosuyla kazanıyor. Yaşadıklarını yazıyor; yoksulluk, süfli işler, kronik akşamdan kalmalılıklar, zor kadınlar, kodes, sisteme karşı gelmek, başarısızlık, bunalım. Ayağını tuzağa kaptırmış kurtulmaya çalışan bir insan izlenimi uyandırıyor Bu-

kowski. Şeytani mizahını ve W.C. Fields'in hayata yazar olarak döndüğü duygusunu hesaba katmazsanız hayli sıkıcı bir okuma olabilir.

Bukowski'nin çekiciliği Kaliforniya Üniversitesi'nde edebiyat dersi veren Gerald Locklin tarafından özetlendi. Bukowski'nin gelişimini yıllardır izleyen ve dört yıldan beri şahsen tanıyan Locklin barda birkaç öğrencisiyle birlikte bira içerken şöyle dedi: "Ben Bukowski'yi hayatta kalma mücadelesine iyi bir örnek olarak görüyorum. Bu adam çoğu insanı rahatlıkla öldürebilecek sorunların altından kalkmakla kalmadı, yaşadıklarını yazabilecek sesi ve yeteneği de korumayı başardı. Barlarda sürekli, hayatlarını yazsalar çok iyi bir roman olacağını söyleyen insanlara rastlarsın. Ama hiçbir zaman yazmazlar. Bukowski yazdı."

Şöyle devam ediyor Locklin; "Bukowski, samimi, doğal ve serbest tarzıyla Amerikan şiirinde yeni bir kapı açmıştır. Birçok şair yıllardır şiirlerini yalınlaştırma yönüne gitmekten söz ediyorlar, ama bunu ilk başaran Bukowski oldu. Bunu doğal olarak yaptı, üzerinde fazla düşünmeden. Geleneğe bağlı şairler bu yüzden nefret ediyorlar ondan, ama onun başlattığı bu trendin aslında gecikmiş olduğu söylenebilir. Ancak onun tarzının da kendine göre sakıncaları var; çok sıradan şiirler üretebilir, Bukowski de bir hayli sıradan şiir üretmiştir. Ama formunda olduğunda kimse eline su dökemez, bana inanın."

Bukowski'yle dört yıl kadar yakın ilişki içinde olan ve daha sonra araları açılan Hal Norse ise farklı bir görüş sunuyor. *Small Press Revivew* dergisinde ilişkileri hakkında yazarken şöyle demiş: "Nefret uyandıran bir kişiliğe sahip olmasına rağmen -o kadar iğrenç olabilir ki onu devenin götüne sokmak isteyebilirsiniz- bir şekilde sıcaklığı ve kibirli cazibesi o denli güçlüdür ki, çirkinliğine rağmen son derece çekici biri olduğunu söyleyebilirim."

Ve adam karşımızda, ekmeğini şiirden kazanıyor nihayet. Sartre ve Genet şiirine övgüler düzmüşler. Bir yeraltı halk kahramanı olarak yeri sağlam. Üniversiteler şiir dinletilerine katılması için ülkenin bir ucundan diğerine uçuruyorlar onu. Kimi eleştirmenler öykü-

lerini Miller ve Hemingway ile kıyaslayacak denli ileri gittiler. Bir üniversite onun adına bir edebiyat arşivi kurdu. Koleksiyoncular baskısı tükenmiş ilk kitaplarının peşinde. *New York Review of Books* bile hakkında bir inceleme yayınlamış. İlik gibi genç kızlar kapısını çalıyor. Ve yüzü için trajik... saygın... hatta harikulade gibi sıfatlar kullanıyorlar. Bukowski işin mizahi yönünün farkında.

Yüzü, ki doğuştan pek matah bir yüz değilmiş zaten, yıllarla gerçekten yıpranmış. Ergenlik çağında aylarca hastanede yatmasına neden olan bir tür kan hastalığı sonucunda yüzünde ve sırtında çıkan ceviz büyüklüğünde çıbanların ("Babama duyduğum nefret fışkırıyordu tenimden –duygusal bir hastalık") izleri var bir kere. Daha sonra karşı koyamayacak kadar sarhoşken yüzünden tırnaklarıyla et parçaları koparan kancıklar girmiş hayatına. Geçmişten izlerle dolu bir haritayı andıran o yüzün tam ortasında soğanı çağrıştıran, aşırı alkol tüketimine karşı çaresizce isyan edermişçesine kırmızı ve şiş bir burun ve burnun üzerinde dünyaya yılgınlıkla bakan iki küçük gri göz var. Bukowski'nin insanı şaşırtan organlarından biri elleri; kaslı kolların ucunda iki narın el, bir sanatçının ya da müzisyenin elleri. Harikulade eller, gerçekten. ("Kadınlarıma yüzümün hayatım, ellerimin ise ruhum olduğunu söylerim –yapmayacağım şey yoktur onları yatağa atmak için.") Kadınları hakkında yazdığı şiirleri okurken her şiirden sonra termosa uzanıyor elleri.

Votka etkisini göstermeye başlıyor, ihtiyar akıyor. Bukowski formda, içindeki şovmeni dışarı çıkmaya zorlayacak kadar votka var damarlarında, seyirci de iyi tepki veriyor. Mizahi dizelerde bazı heceleri vurgulayıp gerekli etkiyi yaratıyor, kağıt üzerinde yaptığı gibi. Dinletilerden nefret ettiğini defalarca itiraf etmiş olmasına rağmen keyfi yerinde, gösteriyi daha da ilginç kılmak için sonunda yazmakta olduğu son romanından bir bölüm okuyor. Şişman ve cinsel açlık çeken orta yaşlı bir kadınla yaşadıklarını ("Bu başıma geldiği için çok üzgünüm") hiç çekinmeden anlatıyor ve seyirci yerlere yatıyor gülmekten. "Yüz yirmi kiloluk ağırlığıyla üzerime çullandı. Salyalı ağzını ağzıma dayadı; soğan, ekşi şarap ve 400 erkeğin sperm tadı vardı ağzında. Birden tükürük salgıladı, öğürüp ittim

onu. İki eliyle taşaklarımı kavradı. Ağzı aralandı, sonra başını eğdi, onundum; başı bir aşağı bir yukarı sallanırken emmeye başladı. Kusmak üzere olduğum halde kamışım sertleşmeye başladı. Sonra kamışımı ortasından koparmak istercesine ısırırken beni yere yatmaya zorladı. Radyo Mahler çalarken korkunç emme sesleri yayıldı odaya. Kamışım giderek sertleşiyordu, mosmor ve tükürük içinde kalmıştı. Boşalırsam, diye geçirdim içimden, kendimi asla affetmeyeceğim..."

Bitirdiğinde öğrencilerin çoğu ayakta alkışlıyor. Gözlüklerini çıkarıp seyirciye hafifçe el sallıyor. "Şimdi hep birlikte dışarı çıkıp kafayı yiyelim." Sayfalarını toplayıp gitmeye hazırlanıyor. Yerinden kalktığında alkış devam ediyor, aniden hoşnut bir biçimde dönüp mikrofona eğiliyor. Bir an için gardı düşmüş bir boksörü andırıyor. "Sevgi dolusunuz," diyor.

Henry Charles Bukowski Jr., romancı, öykü yazarı, megaloman, ayyaş, zampara, yaşayan efsane, klasik müzik düşkünü, müstehcen yazar, sevgi dolu baba, seksist, fiziksel dökünti, mahpushane kuşu, baş belası, dahi, kumaz at bahisçisi, kanunsuz, gelenek düşmanı, kavgacı ve eski kamu görevlisi, üç odalı bungalovunun oturma odasında oturuyor. Aylık kirası 105 dolar, mobilyası dökük, halısı ve perdeleri eprimiş pejmürde bir daire. Hollywood'un masaj salonları ve pornografik sinemalarla dolu bir kesimindeki sekiz bungalovdan biri olan bungalovunda son derece mutlu Bukowski, tam ona göre bir yer. Yanındaki bungalovda kalan kadın striptizci, bir diğeri ise sokağın karşı tarafındaki masaj salonunu işletiyor. Kendini evde hissediyor Bukowski burada. Sekiz yıl buna benzer bir yerde yaşamış ve onu tanıyanlar hayatlarında gördükleri en iğrenç ev olduğunu söyleseler de (Bukowski'nin kendisi, mamafih, tertemiz, günde dört-beş kez banyo yapma gibi bir alışkanlığı var.) hayatının en üretken dönemlerinden birini yaşamış orada. Sonra çok daha lüks bir semte taşınmış, ancak kendini ait hissetmediği için daktilosu giderek suskunlaşmış. Yaratıcı damarını canlandırır umuduyla buraya taşınmış ve hemen yararını görmüş. Onu tatmin edecek miktarda toz ve boş bira şişesi birikmeye yetecek kadar kalmamış he-

mız burada, ama çalışıyor. Mekanda dikkat çeken tek şey duvara asılı iki resim. İkisi de Bukowski'ye ait, hiç de fena değiller.

Söyleşiyi yumuşatmak amacıyla yanımda getirdiğim altılık paketten aldığı kutu birayı yudumluyor. Altılık paketi buzdolabına koyma zahmetine katlanmıyor, belli ki ömürleri uzun sürmeyecek. Yalmayak, kot pantolonu ve alt düğmesi eksik kısa kollu sarı gömleğiyle hayli rahat görünüyor. Benden çok daha rahat olduğu kesin. Yüzü etkiliyor insanı karşı karşıya gelince. Ama başkalarıyla yaptığım görüşmelerden adamın sağının solunun belli olmadığını biliyorum. Onu tanıyanlar bana ve sorularıma hoşgörülü davranacağını ama fazla samimiyet beklemememi söylediler. Bu yüzden beni rahatlatmak için elime bir bira tutuşturup konuşmaya başladığında şaşırıyorum: "Bütün günü bira içerek geçirdim nerdeyse, ama endişe etme, evlat –yumruğumu pencere camına indirip mobilyayı parçalamayacağım. Temiz bir bira içicisiyim... genellikle. Viski başımı belaya sokuyor. Başkalarının yanında viski içtiğimde hırçın ve kavgacı olabiliyorum. Bu yüzden viskiyi yalnız içmeye çalışıyorum. İyi viski içicisi yalnız içer zaten –yalnız içmek viskiye hak ettiği saygıyı göstermek demektir. Abajurlar bile farklı görünüyor viskiyle. Norman Mailer çok saçma sapan laflar etmiştir, ama müthiş bulduğum bir şey söyledi. Şunu dedi: "Amerikalıların büyük çoğunluğu ruhani esinlenmelerini alkolün etkisi altındayken yaşarlar, ben de o Amerikalılardan biriyim." Yüzde yüz destekleyeceğim bir ifade. *Çıplak ve Ölü*'nün canı cehenneme. Ne var ki, insan alkolle seksi karıştırırken dikkatli olmak zorunda. Akıllı adam sarhoş olmadan önce seks yapar, çünkü alkol cinsel gücünü büyük ölçüde azaltacaktır. Ben bu uygulamayla şimdiye kadar hayli başarılı oldum." Sırıtmak bir hatunun ben gelmeden az önce ayrıldığını söylüyor. "Evet, şu oturduğun kanepede aldım onu. Epey de gençti, 23-24 taş çatlak. İyiydi ama öpüşmeyi bilmiyor. Genç olanlarla öpüşmek neden bahçe hortumuyla öpüşmek gibi oluyor acaba? Tanrım, ağızları devşemiyor, ne yapacaklarını bilemiyorlar. Adam sende, şikayet etmeye hakkım yok. Son 36 saat içinde üçüncü hatun bu. Sana bir şey söyleyeyim mi, kadınlar her şeyden çok şairleri düzmeyi seviyorlar,

Alman kurtları da dahil buna. Bunu daha önceden bilmiş olsaydım şiir yazmaya başlamak için otuz beş yaşına kadar beklemezdim."

Çocukluğundan söz etmeye başlıyoruz, çoğu onun için hâlâ acı verici olan bazı ayrıntılara giriyor. Almanya'nın Andernach kasabasından Amerika'ya getirildikten sonra Los Angeles'te geçirdiği çocukluğu, yüzünde ve sırtında çıkan korkunç çıbanlar, Prusya disiplinini sonuna kadar uygulayan sütçü babasından ustura kayışıyla yediği dayaklar, küçük bir çocukken bile yaşadığı o yabancılaşma ve ait olmama duygusu, bir şekilde akranlarından aynı anda daha aşağı ve daha üstün olduğunu hissetme. "Okulun geri zekalısı sakız gibi yapışırdı bana," diye anımsıyor. "Şu şaşı, tuhaf giyimli ve sürekli köpek bokuna basan tipten bahsediyorum. On kilometre içinde bir köpek boku birikintisi varsa o bir yolunu bulup ona basardı mutlaka. Mesafe koymaya çalışırdım ama o bir şekilde en iyi dostum olmayı başarırdı. Birlikte oturup diğerlerinin oyunlarını seyrederken fıstık ezmeli sandviçlerimizi yerdik." Okulda birkaç kabadayı zavallı arkadaşını dövmeyi alışkanlık haline getirmişler. Bukowski'ye bulaşmamışlar ama, nedense. "Nerdeyse onun gibi, onun kadar kopuk olduğumu anlamışlardı aslında, ama biraz çekiniyorlardı benden," diyor. "Tavrımda onları bana bulaşmaktan alıkoyan fazladan bir şey vardı sanki. Gözlerimdeki çılgın bakış belki, bilmiyorum, ama bana bulaşırlarsa başlarının belaya girebileceğini hissetmişlerdi. Girerdi de." Sıradan, duygusuz bir ses tonuyla konuşuyor, hafif bir burukluk seziliyor ama. "Babamdan yediğim dayaklar sertleştirdi beni. İhtiyar iyi hazırladı beni hayata."

On altısında bir gece eve sarhoş gelmiş, halının üzerine kusmuş. Babası onu ensesinden tutup köpek gibi burnunu kusmuğun içine bastırmaya çalışmış. Oğul patlayıp babanın çenesine sıkı bir yumruk yerleştirmiş. Henry Charles Bukowski Sr. yere yığılmış ve uzun süre kalkamamış. Bir daha da oğlunu dövmeye yeltenmemiş.

O yaşlarda halk kütüphanelerinin müdavimi olmuş genç Bukowski. Yazarlığın münzevi biri için uygun bir meslek olduğuna karar vermiş; işin yalnızlığı cezbetmiş onu. Edebi kahramanlar aramaya başlamış kütüphanelerde. Rafların arasında dolanıp bir kitap

çektikten sonra ilgisini çeken bir sayfaya rastlarsa kitabı eve götürüyormuş. "Arka arkaya birçok yazar keşfettim," diyor, "ama bir süre sonra yüzyıllardır ayakta kalmayı başaran yazarları keşfettiğimi fark ettim. Rusları sevdim, Çehov ve diğer babaları. Başkaları da vardı, çoğu çok eskiye dayanıyorlardı. Bir gün Josephine Lawrence adında bir yazarın *Tahtaya Ve Taşa Boyun Eğ* başlıklı kitabını gördüm. Başlık ilgimi çektiği için açıp bir sayfa okudum, ama sadece başlığı iyiydi. Hemen yanındaki kitabı aldım, açıp bir göz açınca içimden, "Hey, bu orospu çocuğu yazabiliyor," dedim ve kitabı eve götürdüm. D.H. Lawrence'ın bir kitabıydı. Al sana renk."

Çağdaş Amerikan yazarları onu hayal kırıklığına uğratmışlar. Hep çok sağlam oynadıklarını, kendilerini geri çektiklerini, gerçekle ilgilenmediklerini düşünmüşümdür. Benim bildiğim gerçekle ilgilenmeyenlerden. Yahu kütüphanelerde başları masanın üzerinde insanlar görürdüm, kitap önlerinde açık, başlarının üzerinde sinekler vızıldarken horul horul uyuyan insanlar. Bu da kitaplar hakkında iyi bir fikir veriyor değil mi? Ve şiirler –Tanrım! Benim çocukluğumda şairlerin muhallebi çocukları oldukları düşünülürdü. Nedenini görmek de kolaydı. Yani, ne halt etmeye çalıştıkları belli değildi. Şiir birinin ağzına bir yumruk yemesi üzerine olabilirdi, ama şair asla yakıp da birinin ağzına bir yumruk yediğini söylemezdi. Okur bunu anlamak için lanet şiiri on sekiz kere okuyup şifreyi çözmek zorundaydı. Bu yüzden kurgu ve şiir söz konusu olduğunda bir şansım olduğunu düşünüyordum, çünkü yazılanlar çok solgun ve cansızdı. Ben çok iyi olduğum için değil, onlar çok kötü oldukları için."

Genç bir adamken yüzlerce öykü yazıp onları yanlış yerlere postalamaya çalışmış, tarzının ve kahramanlarının yayınlanma şansı olmayan *Harper* ve *Atlantic* gibi dergilere. Öyküler geri gelmeye başladığında bir süre sonra iyi olmadıklarına karar verip hepsini çöpe atmış. Yirmi beş yaşına geldiğinde daha fazla çaba sarf etmenin zaman kaybı olacağına karar verip yazarlık sevdasından vazgeçmiş. İşte o zaman yollara düşüp on yıllık bir ayyaşlık dönemine girmiş, hayatın altılık paketler ve ucuz şarap testileriyle ölçüldüğü bir dönem. Sarhoş kavgalarının yanı sıra, sayısız sıradan iş (bir keresinde

Teksas'ta bir genelevin kapı bekçiliğini yapmış), kodeste geçiril birkaç gece ve birkaç yarı-ciddi intihar girişimi de var.

Bir de Jane adında bir kadın. Onunla bir barda tanışmış ve gın barışık yedi yıl geçirmişler birlikte. İki ortak yanları varmış; si de alkolik ve kaybedenmiş. Jane başarılı bir avukatla evlili yeni bitirmiş. Bukowski'den on yıl yaşlıymış, Bukowski'nin d miyle, "bir kadının çekiciliğini hâlâ koruduğu ama kaybetm eşiğinde olduğu yaşta, bana en seksi göründükleri yaş." Jane h tına şefkat katan ilk kadınmış, Bukowski de ona sığınmış. 22-23 şına kadar düzüşmeye kalkışmamış bile, çünkü vücudundaki i yüzünden rahat olamıyormuş, bir süre sonra kadınlara asılır başladığında onu sömürmeyi hedeflediklerini keşfetmiş. Sonu Jane'in şefkatine sığınıp, kadın arada sırada geceyi başka erkek le geçirmesine rağmen onunla kalmaya devam etmiş.

Alkol Jane'i öldürmüş sonunda, iki yıl sonra da, 35 yaşında kowski ölüyormuş aralıksız içmekten. On bir şişe kan pompalar lar ona mide kanamasıyla kaldırıldığı hastanede. Hastaneden tal cu olurken doktorlar ona bir kadeh daha içerse öleceğini söyler ler. Bu canını o kadar sıkmış ki hastaneden çıktıktan sonra ilk iş yakın bara gidip birkaç bira yuvarlamak olmuş –ardından gelc efsane için güzel bir ayrıntı. Bir süre dinlendikten sonra yeni bir tin edinmiş. Geceleri kent merkezindeki postanede çalışmaya l lamış. Sabahın ilk saatlerinde hırpani dairesine dönüyor, rady klasik müzik kanalına ayarladıktan sonra eski Royal daktilonun şına oturup viski, öfke ve umutsuzluktan aldığı enerjiyle şiir y yormuş; acısı ve nefretiyle renklendirilmiş, ama hayatı tutkulu biçimde doğrulayan şiirler. Şiirleri küçük dergilere ve yeraltı ya larına göndermeye başlamış, kabul edildiklerini görünce şaşırı Çok geçmeden bağımsız yayıncılar şiirlerinden derlemeler yap ya başlamışlar. Bir süre sonra yeteneği gözardı edilemeyecek yeraltı şairi olarak ünlenmeye başlamış, üstelik o kadarla kalma cağına dair işaretler de varmış. 1963 yılında Bukowski'nin *Ell le Yakalar Yüreğimi* kitabının önsözünde yazar ve eleştirmen J Corrington şöyle demiş: "Bu yüzyılın eleştirmenleri rahatl

Charles Bukowski'nin Pound-Eliot-Auden arasında kalan 20. Yüzyıl Amerikan Şiiri ile insan sesinin ağır bastığı yeni dönem arasındaki sınırı oluşturduğunu iddia edebilirler. Bukowski, Pound-Eliot-Auden günlerinin biçimsel ve genellikletumturaklı söylemini, akademik şiiri istila eden, üniversitelerin ve ticari alanın Pound ve diğerlerinin taklitçileriyle dolmasına neden olan düşkünlük, eğilim ve tavırlardan tamamen arınmış bir dille değiştirmiştir. Wordsworth'un aklından geçtiğini ima ettiği, William Carlos Williams'ın yaptığını iddia ettiği ve Rimbaud'nun Fransızca'da yaptığı şeyi Bukowski İngilizce'de gerçekleştirmiştir."

Çarpıcı. Bu arada yeni taçlandırılmış dahi şair enerjisinin büyük bir bölümünü postanede mektup tasnif ederek tüketmektedir. Postanedeki işinden ayrılma cesaretini kendinde ancak 1970 yılında, yayıncısı John Martin'in yüreklendirmesiyle bulur. Güvencesini yitirmenin paniğiyle ilk romanı *Postane*'yi –kamu görevlileri için bir tür M*A*S*H- üç haftada yazar; kitapta postanenin beyni dumura uğratan bezginliğinin ve bürokratik deliliklerin yanı sıra, büyük bir servetin varisi Teksaslı bir hatunla tuhaf ve kısa evliliği (uçtu bir milyon dolar) ve çok sevdiği kızı Marina'nın (onu her hafta ziyaret ediyor ve maddi destek sağlıyor) annesiyle ilişkisini anlatır.

Bugün çok fazla olmamakla birlikte telif, dinleti ve *L.A. Free Press* için yazdığı "Pis Moruğun Notları" sütunundan hayatını rahatlıkla sürdürebilecek kadar para kazanıyor. Büyük para yolda olabilir. Şöyle diyor gözlerinde hayret ifadesiyle: "Daktilonun başında iş çıkarmaya çalışırken biri telefon edip öykülerimden birini filmleştirmeyi düşündüğünü söylüyor. O zaman yazar payını ve sözleşme koşullarını tartışırken buluyorum kendimi, ve payımı net gelir üzerinden almalıyım, brüt olmaz, ve şöyle diyorum kendi kendime, Tanrım, neler oluyor bana? Nedir bu başıma gelenler?' Küçük bir ün edindim ve birden herkes kapımı çalıyor. Yorulmaya başladım. Bununla baş edebileceğimi sanıyorum ama çok yorucu."

Ya büyük para kapıyı çalarsa?

"İyice şımarıp tamamen tehlikeli ve iğrenç biri olup çıkarım herhalde. Dene beni. Hayır, doğrusunu istersen, bu aşamada beni fazla

etkileyeceğini sanmıyorum, çok fazla şey yaşadım, yıllar iyi pişirdi beni."

Şairin Los Angeles televizyon kanallarından KCET için çekilen belgeselinin yapımcısı ve *Postane*'nin film haklarının sahibi, Taylor Hackford'e göre Bukowski geç gelen ünüyle ilgili olarak büyük bir çelişki yaşıyor. "Bazen nihayet gelen bu ünün hak edilmiş ve geç kalmış olduğunu düşünüyor," diyor Hackford. "Diğer zamanlarda ona bir oyun oynandığı duygusunu taşıyor, her an biri gelip daktilosunu elinden alacak ve kusura bakma, sana bir şaka yaptık, diyecekmiş gibi. Hem çok iyi olduğunu düşünüyor, hem de çok büyük bir güvensizlik yaşıyor, sürekli bir çarpışma var içinde. Daktilosundan fazla uzaklaşmazsa bu işi rahatlıkla kıvırır bence. Onu öldürecek tek şey dinletilere devam edip, ülkenin bir ucundan diğerine uçarak Holliday Inn'lerde kalmak olur. Dinletiler dengesini bozuyor, üstelik dinletiden önce, dinleti sırasında ve dinleti sonrasında deli gibi içiyor. Bu da zamanla insanı öldürür. Ama tehlikenin farkında olduğunu sanıyorum. Hatta bu konuda "Dylan Thomas'ı Ne Öldürdü" adında nefis bir öykü yazdı. Dinletileri sınırlandırıp içkiyi denetleyebilirse daha söyleyecek çok şeyi var adamın."

Bukowski, Bukowski'ye göre, "dorukta." "Daha az, ama çok daha iyi yazıyorum. Dizelerimi eskisinden çok daha fazla önemsiyorum. Kendimden fazlaca şüphe duyduğum için bu tür şeyleri iyi ölçtüğümü biliyorum. Şu anda her şey bir araya gelmiş durumda. Kimse tutamaz beni. Yarın sabah farklı olabilirim, aklımı kaçırabilirim, bir keçinin ırzına geçebilirim, belli mi olur? Sefilhaneyi boylayıp çocuklarla şarap takılma olasılığı her zaman mevcut. Asla bir zamanlar şairdim filan demezdim onlara. Oturup şarap içerken, 'Arkadaşlar, sonumun böyle olacağını tahmin etmiştim,' derim belki."

Bira hızla tükeniyor, gür kaşlarının altından bakan gözleri kavgaçanağına dönmüş. Arkasındaki masa lambasının ışığı başının üzerinde bir hale oluşturuyor. Hale sığmıyor başına. Çok iyi görünmekle birlikte keyfi yerinde.

Fiziksel görümünün hayatını ne ölçüde etkilediğini soruyorum.

"Bilmiyorum. Beni yalnızlığa ittiği kesin, yalnızlık da iyi bir şeydir bir yazar için. Yüzümün şimdi kitap satışlarını artırdığını da biliyorum. *Sıradan Delilik Öyküleri*'nin ön kapağında kullandıkları fotoğrafım kitabın satışında hayli etkili oldu. O yüz o kadar dehşet verici, her şeyden o kadar kopuk ki, gören bu herif neyin nesiymiş deyip kitabı meraktan satın alıyordur. Dolayısıyla çektiklerimin yanında görüyorum, çünkü şimdi kitaplarımın satışını artıran bir yüze sahibim."

Kadınlar söz konusu olduğunda...

"Hassas bir soru bu –yüzümün onları korkutup korkutmadığını mı merak ediyorsun?"

Hayır, kadınlar artık yüzünüzü çekici buluyorlar mı?

"Evet, değişik şeyler söylüyorlar. 'Senin yüzün İsa'nın yüzünden bile daha güzel,' diyen var mesela. İlk duyduğunda insanın hoşuna gidiyor, ama sonra düşününce, ulan İsa'nın yüzü harikulade filan değildi ki, diyorum. Ama kadınların çirkin yüzlü erkeklerden hoşlandığını keşfettim. Kendimi kandırıyorum belki de. Seni bağırlarına basıp cennete götürmeyi arzuluyorlar. Halimden memnunum."

Telefonun sesi görüşmeyi kesiyor, konuşmasından arayanın Linda King olduğunu anlıyorum. "Hayır," diyor ona, "bu gece sana gelemem. Söyleşinin ortasındayım." Bana baktıktan sonra onu duyacağımdan emin olmak için sesini yükseltiyor. "Evet, tuhaf ve sapık bir dergiden gelen bir tip, ama bana hayli saygın görünüyor; on dolarlık saç kesimi, takım elbise, Florsheim marka çizme. Ona neler mi anlatıyorum? Bir sürü yalan, başka ne olabilir ki? Yutuyor da, iyi mi?"

Telefonu kapattıktan sonra ona son zamanlarda yazılarında kadınlara karşı bir yumuşama görüldüğünü ve bunun Linda'yla, sonunlu görünmekle birlikte, mutlu birlikteliğiyle ilintili olup olmadığını soruyorum.

Sıçan rengindeki sakalını sıvazlıyor. "Biraz yumuşadığımı kabul etmekte bir sakınca görmüyorum. Kadın düşmanı olmakla suçlandım, bu hiç doğru değil ama. Uzun süre karşıma çıkan kadınlar öy-

le ödül verilecek kadınlar değildiler, hepsi bu. Onlarla yatağa giri dim, sabah uyandığımda paramla birlikte gitmiş olurlardı. Rando vuevine gidersen bir fahişeyle yatarsın, başka yolu yoktur bunun Jane'i yirmili yaşlarındayken tanıdım ve o bana biraz sevgi sunan ilk kadın, hatta ilk insandı ona bakarsan. İnsanları birbirlerine yakınlaştıran bütün o küçük ve aptalca şeyleri onunla keşfettim; Pazar sabahları birlikte yatak keyfi yapıp gazeteleri okumak ya da yemek pişirmek gibi. Şefkat içeren, beylik şeyler.

Ona olta atmak amacıyla, geçmişte kadınlar hakkında söyledikleri çelişkili laflardan söz açıyorum. Örneğin bir yandan, "kadınlar dünyanın en nefis icadıdır," derken, öte yandan, "bir kadınla ilişkiye girmeyi hiçbir erkeğe önermem," diyebiliyor.

"Doğru. İki demece de yüzde yüz katılıyorum. Çelişki yok. Bir sonraki soru lütfen." Saldırıyı başarılı bir biçimde püskürtmenin bilinciyle gülümseyip biradan bir yudum alıyor. Yine de devam etmeye karar veriyor ama. "Sana küçük bir öykü anlatayım, evlat. Linda'yı tanımadan önce dört yıl bir kadınla yatmadım ve bu konuda hiç de kötü hissetmiyordum kendimi. Bir şekilde ilişkinin berabe rinde getirdiği sıkıntıya katlanmak istemediğim bir noktaya gelmiş tim hayatımda. O zamanı harcamak istemiyordum. Kadınlar insanın çok zamanını yiyebilirler. Ve şairsen üstelik, sürekli hayatın anla mına dair çok derin ve görkemli laflar etmeni beklerler senden. Ya hu ben öyle biri değilim ki! Ne diyeyim onlara? Onları düzmek is tiyorum, hepsi bu. Birlikte dört-beş gün geçirirsin ve o güne kadar ettiğin en derin lafın, "Hayatım, sifonu çekmedin," olduğunu fark ettikten sonra kendi kendilerine, 'Ne biçim şair bu?" diye sorarlar. İnsanın dengesini bozuyor bu işlerle uğraşmak. O dört yıllık dönemde her kısa eteğin ardından koşma yarışından çekilmeye karar verdim. İşten eve dönerdim ve biram, radyoda senfonik müziğim, uzanabileceğim bir yatağım ve daktilom vardı. Bol bol otuz bir çektim ve bol bol yazdım, o açıdan hayli verimli bir dönemdi diyebilirim. Yazmak kadınlardan önce gelir benim için. Ama şu saptamayı yapmadan da edemeyeceğim: otuz bir çekmek işin aslına açık ara la ikinci gelir. Hoşlandığın bir kadınla birlikteysen ve seks iyiyse

eylemin ötesinde bir şey gerçekleşir, çekilen bütün zahmete değen bir ruh alışverişi –o gecelik en azından. Bir düşünsene, otuz bir çekiyorsun, damarları fırlamış o mor canavarı sıvazlarken kadının tekini feci düzdüğünü hayal ediyorsun, sonra bitiyor ve yatakta tek başına uzanıp, 'Fena değildi –ama bir şey eksik. O ruh alışverişi eksik,' diyorsun kendine.

Öykülerinde beslediği o büyük aşık sıfatını ne kadar ciddiye aldığını öğrenmek için uygun bir zaman. Linda'nın onun için, "Çok yaratıcı bir sevgili. Beş yıldır onunla birlikteyim, o kadar iyi olmasaydı başkasını bulurdum," dediğini söylüyorum ona.

"Suçluyum," diyor bütün ciddiyetiyle. "En iyisi itiraf etmek. İyi bir sevgiliyim. Son seviştiğimde öyleydim en azından, ki öyle uzun zaman filan olmadı. Ama ben Linda'nın burda cinsel keşiften söz ettiğini sanıyorum, dilinle alt bölgede yaptığın keşiften. Daha önce denemediğin birkaç yaratıcı hareket çekmeyi de kast etmiştir. Bir öykü ya da şiir yazmak gibidir –her seferinde aynı şeyi yapmak istemezsin çünkü o zaman sıkıcı olur. İzah etmek biraz güç. Cinselliği canlı ve diri tutmak için yapılan sezgisel şeyler. Ayakta sevişmek gibi. Ben bu bacaklarla hiç zorlanmadan yapabiliyorum. Geri kalanını çöpe atabilirsin, ama bacaklarım dinamit gibidir. Ve taşaklarım. Gerçekten harikuladedir taşaklarım. Dalga geçmiyorum, kamının taşaklarımın yarısı kadar güzel olsaydı şampiyon bir aygır olabilirdim. Ama taşaklarımı bir kenara koyarsak, bu işin anahtarı hayal gücüdür. Yaratıcı bir eylemdir cinsellik."

Hım, şey, Linda oral seksi size onun öğrettiğini de iddia etti.

"Ne?"

Linda onu tanımadan önce hiç *cunnilingus* yapmadığınızı iddia etti.

"Hımm. Tanrım, müthiş bir sevgili olduğumu söylemekle yetinemez miydi?" Surat asmakla sırıtmak arasında bir ifade beliriyor yüzünde, hangisi olduğunu kestirmek zor. "Pekala, bu doğru, ilk tanıştığımda bana öykülerimden bunu henüz yapmadığımı anladığını söyledi. Nasıl anladığını sorma bana. Neyse, bunun eğitimimde bir eksiklik olduğunu söyledi. Bu eksikliği gidermeye çalıştık ve gider-

dik. Onu dilimin gerçekliğiyle örttüm, buna ne diyorsun? Sonra
na yeni tekniğimi başka bir kadında dememem gerektiğini söyl
Bu konuda da haklı çıktı. Buradan çıkarılacak bir ders var, o da
yaşlı bir köpeğe de yeni numaralar öğretilebilir. Bukowski bilg
ğinden bir inci daha."

Bira tükendi, Bukowski'nin karnı aç. Ayağa kalkıp, daha
emreder gibi, "Bir şeyler yemeye ne dersin?" diye soruyor. "Bira
meye başladığımdan beri ağzıma bir şey koymadım." Birkaç d
ka sonra 67 model mavi vosvosuyla ("altımda dağılıncaya kadar
receğim bu orospu çocuğunu") Western Bulvarı'nda zigzaglar çi
rek Pioneer Tavuk Büfesi'ne doğru yol alıyoruz. "Yıllardır, sarh
sam ve evde yiyecek bir şey yoksa oraya giderim. Asıl sorun di
aynasında aniden beliren o yanardöner kırmızı ışık tabii ki. Bir
daha enselenirsem yanmışım... Ehliyetimi elimden alabilirler. B
durdurduklarını varsayalım, ne diyeceğim onlara, Charles Buko
ki, dünyanın en büyük şairlerinden biri olduğumu mu? Taşakl
mın harikulade olduğunu mu? Mavi üniformalı adamların umur
da mı sanıyorsun?"

Kırmızı ışıkta duran önümüzdeki araba ışık yeşile dönünce
reket etmekte gecikiyor. Bukowski basıyor küfrü açık pencered
"Yürü, orospunun evladı! Kımılda! Gaza bas ayağını siktiğim!"
för sinirli bir biçimde etrafına bakındıktan sonra hareket ediy
"Gördün mu orospu çocuğunu? Turisttir bahse girerim, Şikogo'
muhtemelen... Evet, çok seviyorum bu kenti. Çok da sevmiyor
aslında, ama yaşayabileceğim tek kent. Başka bir kentte yazam
Burda ölmek istiyorum. Henüz değil ama, 80'ime geldiğimde
ki. Ölmek için makul bir yaş bence. Bu da yirmi beş yıl daha
mektir. Çok şey yazabilirim yirmi beş yılda. Hey, iyi hissediyor
kendimi bu akşam. Bu gece seksenime kadar yaşayacakmışım
hissediyorum kendimi. Midemle biraz sorunum var, karaciğe
yorgun ve basurum beni dünyayı ele geçirmekle tehdit ediyor, a
adam sende. Dayanacağım. Seksenimi görecek kadar huysuzum

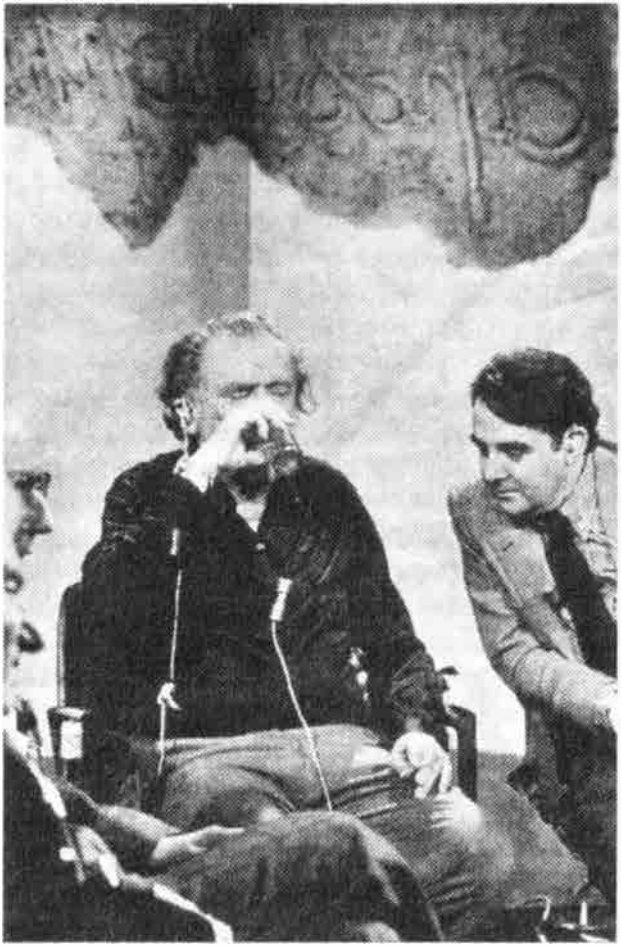
Pioneer Tavuk Büfe'sine varıyor, birer karides söylüyoruz.
masalardan birine oturmuş karidesle yağlı patates kızartmasını y

ken geçmişinden söz etmeye başlıyor Bukowski; babasından yediği dayakların onda bıraktığı etki, yollarda geçen günler. Sarhoş, yorgun ve saçları karmakarışık, yanımızdan geçen genç bir çifte baktıktan sonra, "Biliyor musun, bütün hayatım boyunca kendimi gerçek dışı ve tuhaf hissettim. İnsanlarla anlaşmakta hep zorluk çektim. Orospu çocuğunun tekiydim hep –söylenmeyecek şeyi söyleyip herkesin canını sıkan tip. Bazen gerçekten bu dünyaya ait değilmişim gibi hissediyorum kendimi." Küçük bir ara. "İnsanları sevmediğimi söylüyorum, ama onlarla birlikteyken onlardan bir tür enerji aldığım da doğru. Eski dairemde daktilomu pencerenin önüne koyar, kaldırımdan geçen insanları seyrederdim. Gördüğüm insanları yazdığıma eklerdim. Artık biraz ünlenip rahatladığıma göre sürekli hergeleyi oynayacağıma arada sırada onlara hoşlarına gidecek bir şeyler de söyleyebilirim belki." Duruyor, bana bakıyor, devam edecek gibi oluyor, sonra vazgeçiyor; çok fazla konuştuğunu düşünüyor belki. Nostaljiyi üzerinden atıyor. "Canı cehenneme, şu karidesleri yiyip hatunlara bakalım."

Geri dönüyoruz ve arabayı bungalovun arkasındaki sokağa park ediyor. Kaldırımda el sıkışıyoruz. "Dinle, evlat," diyor, "benim arkadaşım yok, ama tanıdığım çok. Sen de şimdi onlardan birisin."

"Bukowski," diyorum, "bir orospu çocuğu için hiç de fena biri sayılmazsın."

Gülüyor, sonra başını sallayıp dairesine ve yalnızlığına doğru yürümeye başlıyor.

Faulkner, Hemingway, Mailer... Ve Şimdi Bukowski mi?!

Ron Blunden

1978

The Paris Metro, 11 Ekim 1978.

"20. yüzyıl edebiyatının tuhaf azizlerinden biri" (Phillippe Sollers, *Le Nouvel Observateur).* "Faulkner ve Hemingway'den sonra Amerika'nın başına gelen en iyi şey" (Cavanna, *Charlie Hebdo).* "Norman Mailer'den bu yana Amerikan edebiyatının başına gelen en iyi şey." (Andre Berkoff, *Lui).* "Amerikan düşünün vahşi kahramanlarından biri" (Michel Braudeau, *L'Express).* "Samimiyet, karmaşa, müstehcenlik, öfkeli ve kuşkulu kışkırtma ve onları dönüştüren efsaneleştirme yeteneği söz konusu olduğunda Céline, Miller, Burroughs ve Kerouac hafif kalır" (Paul Morelle, *Le Monde).*

Geçen Cuma popüler edebiyat programı *Apostrophes*'un başarısı yüzünden şöhretin hacına çivilenmiş yapımcı ve sunucusu Bernard Pivot bir haftadır kamuoyunun ilgisini çeken bir olayı hiç beklenmedik bir biçimde noktalamadan önce epey inleyip kıvrandı. Charles Bukowski, konuşamayacak kadar sarhoş ve kopuk, programın diğer konuklarının konuşmalarını hesaplanmış bir kabalıkla homurdanarak kestikten sonra mikrofonunu söktü ve arkadaşlarından biraz yardım alarak programı bitime yirmi dakika kala terk etti. Sürekli saklayamadığı bir keyifle "Büyük Amerikan yazarı içkiyi kaldıramıyormuş demek," diyen Bernard Pivot pek memnun oldu bu işe. "Bayanlar Baylar," diyordu sanki titiz ve üstten bakan gülümsemesi, "Amerika gerçekten berbat bir durumda, değil mi?"

Sonuç olarak herkesin memnun olmak için bir nedeni vardı. Bernard Pivot kendi görüşünü kanıtladı ya da kanıtladığını sandı. (Daha sonra bazı şeylerin dozunun kaçtığını itiraf etti.) Bukowski'yi iki yıl önce keşfettikten sonra onu yücelten Paris'in solcu entelektüel

kesimi onun pis-moruk rolünü bu kadar iyi oynamış olmasından son derece memnun kaldılar. Bukowski'ye gelince –geceden zararlı çıkan tek kişi oydu galiba. Pivot tarafından haklanmış olduğu için değil –o denli sıradan bir ağız kalabalığıyla karşılaşan herkesin yapmayı düşlediği şeyi yapmıştı nihayetinde; kalkıp gitmişti. (Hadi, Cavanna, bu düşüncenin senin de aklından geçtiğini itiraf et!) Bukowski bu işten zararlı çıkmış olabilir, çünkü artık şunu anlamıştır belki: Etrafına ördüğün kayıtsızlık duvarları ne kadar kalın olursa olsun, şöhretin ruhunu açık artırmaya çıkarmaktan farksız olduğu gerçeği yadsınamaz. Kendine ait değilsindir artık –başkalarının, eleştirmenlerin, editörlerin, okurların ilgi alanına girmişsindir bu kere.

Mailer, Faulkner, Hemingway... ama Charles Bukowski? Amerika'da pek az tanınan şair-yazarın Avrupa'da gördüğü ilgiden habersiz Amerikalılar için bu fikir özellikle anlaşılmaz olsa gerek. Birleşik Devletler'e iki yaşında gelen bir Alman göçmeni olarak Bukowski ilk olarak Los Angeles'ın karşı-kültür dergisi *Open City*'de yazdığı sütunla yerel bir ün kazanmış. Sütunu "Pis Moruğun Notları" daha sonra öykü kitabı olarak basıldı. Sonunda karpuz büyüklüğünde ve renginde bir karaciğerle hastaneye kaldırılmasının neden olan on yıllık ağır alkol döneminden sonra gerçekleştirmiş bunu. O on yıllık içki döneminin mi yoksa 14 yıl postanede çalışmanın mı aklına daha çok zarar verdiği tartışmaya açık. Ama muhtemelen ikisi de Bukowski'nin buruk, sinik, müstehcen ve zaman zaman dokunaklı şiir ve öykülerden oluşmuş yirmiye yakın kitap sahibi bir yazar olmasında büyük rol oynamış. İyi bildiği insanlar hakkında yazmış; harcanmış hayatlar, harcanmış insanlar, seks ve dövüş. Kitaplarından birinin başlığı içeriği konusunda hayli bilgi veriyor: *Sertleşmeler, Boşalmalar, Teşhirler Ve Sıradan Delilik Öyküleri.*

Bukowski hastaneden çıktıktan sonra da içmeye devam etmiş, öykülerinin akışından onları yazarken ne kadar içki içtiğini çıkarabilirsiniz. Bazı öyküleri katı, saldırgan ve biraz kuşku uyandırıcı

Gecenin henüz başında yazılmış. Diğerleri, daha geç saatlerde yazılanlar, akıcı, kendine acıma duygusuyla dolu ve zaman zaman ipe sapa gelmez. Ama birkaçı mükemmel; gülünç ve acıklı, çiğ ve küstah, okurken Bukowski'nin onları yazarken hissettiği heyecanı hissedebiliyorsunuz. Bu öyküler söz konusu olduğunda ancak *Figaro* için yazan Jean Chalon gibi duyarsız biri Bukowski'nin yeteneğini görmezden gelebilir.

Yine de, Amerika'daki ünü yeraltı yayınlarıyla sınırlı olan ve Batı Yakası'nda nerdeyse hiç tanınmayan Bukowski Avrupa'daki gizli ününe ilk şaşıranlardan biri olmuş. Geçen yıl Fransızca'ya ilk çevrilen kitabı *Pis Moruğun Notları* yayınlandığında bir gecede ortalığı kasıp kavurduğunu söylemek yanlış olmaz. Tabii ki bunda kitabı entelektüel çevrelere pazarlamak için Genet ve Sartre'dan sahte övgüler kullanmaktan çekinmeyen kimliği meçhul dahinin de büyük payı var. Satışları mütevazı olmakla birlikte eleştirmenler onu bir ahtapot gibi sarıp, Céline, Miller, Artaud, Kerouac, Faulkner gibi yazarlarla kıyaslamak için sıraya girmekte gecikmediler. Yeri onların bakımlı kabristanlığında açık bir mezar misali hazır. Ve geçen hafta Saint Germain des Prés otelinde buluştuğum adam hayli *korkmuş* görünüyordu.

Bukowski başka bir sözcükle tanımladı durumunu. "Tiksinmiş." Adil bence. İnsan kendine karşı ne kadar dürüst olabilir ki sonuçta? Bu hesapta yoktu, anlıyor musunuz? Charles Bukowski'nin Los Angeles'taki ucuz apartman dairesinde içerek, düzüşerek, tanınmamış bir yazar olarak yazmaya devam etmesi ve sonunda sirozdan ya da düzüşürken kalp krizinden ölmesi gerekiyordu. Ama Avrupa denen o eski fahişe kendine özgü çarpık yöntemleri ve görülecek eski hesaplarıyla devreye girmişti. Ve günden güne hayatta kalma savaşı verilirken çekilen o kutsal küçük endişeler çok daha rahatsız edici bir durumun gölgesinde artık; ölümüne övülüp pohpohlanma tehlikesi.

Söyleşimiz Bukowski için günün onuncu söyleşisiydi, bir çiğ tanesi kadar taze olduğu söylenemezdi. İçkiye de başlamış olduğu anlaşılıyordu (sevgilisi Linda King'e göre çok erken) tekrar tekrar

yaktığı tek kağıtlının da günün ilk cigarası olmadığı aşikardı. Gö leri –Dresden'in bombalandıktan sonraki halini çağrıştıran yüzü deki iki çatlaktan görebildiğim kadarıyla (Yüzü olağanüstü değil sence, *chérie)* şeffaflaşmıştı, alçak ve monoton bir sesle konuşuyo du. Ama her şeyin altında ona bulaşmadan önce iki kez düşünme gerektiren çelik gibi, öldürücü bir yan da vardı. Program boyun ona sürekli sesini kesmesini söyleyen Bernard Pivot canlı yayın burnunun patlatılmasına ne kadar yaklaştığını bir bilse.

Bukowski söyleşiye, tahmin ettiğim gibi, Fransa'da ne kadar k tü karşılandığından şikayet ederek başladı.

Bukowski: Entelektüeller benimle geçmişteki edebi şahsiyetl arasında bağ kurmaya çalışıyorlar –Walt Whitman, Melville... Ta rım, çok can sıkıcı. Paketlemeye çalışıyorlar beni. Hayır diyoru onlara, beni yaftalayamazsınız. Ben bir münzeviyim, işimi yapar Boşuna ama. Kerouac'ı soruyorlar bana, Neal Cassady'yle tanıştı mı, geçenlerde Ginsberg'le bir araya gelmedik mi? Hayır, diyoru onlara, o Beat dönemi boyunca sarhoştum ben, yazmıyordum o z manlar. Ve hayal kırıklığına uğruyorlar tabii ki. Özellikle Frans lar beni beat hareketiyle bağdaştırmaya pek hevesliler nedense.

Metro: Fransızlar Beat fenomeniyle ilgili olarak suçluluk duyg su içindeler. Ellili yıllarda buraya geldiklerinde kimse varlıkla fark etmedi, sonra edebiyat tarihi yaratan bir akımın kapılarını ç dığını ve onların buna uyanamadığını anladılar, ama iş işten g mişti. Bütün Beat yazarları ölmüş ya da tükenmişlerdi. Ama şin Bukowski'yi geçirdiler ellerine. O da Beatnikleri andırıyor, on gibi kokuyor ve bir aksilik olmazsa önümüzdeki hafta hayatta o cak ve söyleşi yapacak...

Anlıyorum ne demek istediğini. Nesli tükenmiş bir türün s canlı örneğiyim. Çok can sıkıcı. Beni Punk akımıyla da bağdaş maya çalışıyorlar. Punk ne demektir bilmiyorum ben –bir Punk

mı sırsa bile onun Punk olduğunu bilemem. Ama yine de, Punk akımına Beat akımından daha yakın olsam gerek diye düşünüyorum. Ben o bohem, Greenwich Village, Paris kökenli saçmalıkla ilgilenmiyorum. Cezayir, Fas... romantik bir üçkağıt. Yaftalardan yoruldum. Benim tek arzum yaftalara, onların söylediklerine ve istediklerine kulak asmadan her zaman yazdığım gibi yazmaya devam etmek.

S: Şöhret hayatınızı zorlaştırdı mı?

Bir yandan kolaylaştırdı, bir yandan da zorlaştırdı. Övgülerden, şöhretten filan etkilenmeyecek kadar yaşlı ve deneyimliyim. Atlanta'da günlüğü bir dolar yirmi beş sente mukavvadan bir kulübede yaşadım, ne suyu vardı ne de elektriği. Daktilom yoktu. Gazete saylalarının kenarlarına yazardım, ama o zaman bile kalburüstü bir yazar olduğumu biliyordum ve bunu benden başka bana söyleyecek hiç kimse yoktu. Her şey çok geç geldi bana, bu yüzden kuşkulanmadan kabullenmem söz konusu değil. Bazı nahoş yan etkileri de var ayrıca. Nefret mektupları alıyorum. Nefret telefonları alıyorum. Beni öldürmek isteyen nefret insanları var. Ve insanlar sürekli imajıma uygun davranmamı bekliyorlar benden.

Şimdi Amerika'da sık sık sarhoş olup kanalizasyona düşmem, iğrenç memeli pasaklı fahişelerle birlikte yaşamam filan bekleniyor. Ama ben de hayatı istediğim gibi yaşama hakkına sahibim. Tamam, bir zamanlar öyle yaşadım, ama değişemez miyim? Bana biçilen imajı izlemek istemiyorum. Aynı şeyleri tekrar tekrar yazmak çok sıkıcı olabilir. Kafasına şişe fırlatan fahişeyi kaç kez yazabilir insan? Değişimi severim.

S: Yayınlanmanın bir iletişim çabası olduğunu varsayarak, tepki almanız aynaya baktığınızda kendinizi görmeniz kadar kaçınılmaz değil mi?

İletişim kurmak için yazmam ben. Yazarım sadece, sıçmak gibi,

kaşınmak gibi bir şeydir benim için. Yazmak zorunda olduğum için yazıyorum. Biri bana bunun karşılığında para veriyorsa, eyvallah. Ama kendimi kurtarmak için yazarım ben, asıl neden bu. Çok beni cilce bir iş. Şimdi solcular çıkıp beni sahiplenmek istiyorlar, Punkçılar sahiplenmek istiyorlar... Ama sahiplenmek için burda değilim ben. Bir sonraki sayfayı yazmak için burdayım.

İnsanlara yazdığımı ve yazdıktan sonra da yazdığımı unuttuğu mu anlatmak çok güç. Sürekli yazdığım şeylerin üzerinde durup "Şunu kast ettin, bunu kast ettin," diyorlar. Ve hayır demek zorun dayım onlara, hiç de öyle bir şey kast etmedim, gerçi etmiş olsaydım öykü çok daha güzel olabilirdi, ama etmedim. Hayat benim için bir sonraki sayfa, bir sonraki paragraf, bir sonraki cümle. Bu tavı yitirdiğinde canlı bir molekül gibi davranmayı bırakmışsın demektir. Ölmüşsün. Öykü daktilomdan çıktıktan sonra bana yararı yok tur artık. Başkasına yararı olabilir, ama bana yok. Editörüm geçen gün bana hayatımı artık telifle sürdürebileceğimi söyleyip rahatına bakmamı söyledi. Takılıyordu sadece tabii ki. "Yok, yavrucuğum," dedim ona, "hayatta olmaz! Yarın olmalı, bu gece olmalı!" Benim hayat felsefem de bu.

S: Ama hoşunuza gitse de gitmese de yazmış olduğunuz şeyler sizi bağlar?

Evet, öyle anlaşılıyor. Bunu keşfettim. Yazdıklarımın yorumlanış biçiminden tiksinti duyduğum zamanlar oldu. Hiçbir zaman nefret değil, ama tiksinti.

S: Fransa'ya geldiğinizde bu kadar büyük bir ilgiyle karşılaşmayı bekliyor muydunuz?

Hayır, şaşırdım. Bu kadar iyi -ya da kötü- olacağını tahmin etmemiştim. Almanya'da hayli ilgi göreceğimi biliyordum, çünkü orda satışlarım yüksek –beş ayda 100.000 civarında. Almanya'da nereye gitsem arkasına dönüp bakan birileri oluyordu. Bir ara yağ-

murluk satın almak için bir mağazaya girdim, tezgahtar, "Hey, Charles Bukowski'sin sen!" dedi. İmza vermek zorunda kaldım. En olmayacak yerlerde beni tanıyan biri çıkıyordu. Almanya'da Amerika'da olduğumdan çok daha popüler olduğumu biliyordum, ama bu kadarını tahmin etmemiştim. Burda, Fransa'da, ağızdan ağıza yayılan ünden ziyade eleştirel bir kabul söz konusu.

Ama benim için sıradan insanın kitabımı okuduktan sonra, "Bunu sevdim," demesi eleştirmenlerin, "Bu çok iyi," demelerinden çok daha önemli. Bu kadar çok söyleşi, bu kadar çok insan beklemiyordum. Bu kadar çok olmasaydı keşke. Herkes bana Paris'i nasıl bulduğumu soruyor. Ama bir blok bile yürüyemedim henüz, hiç görmedim Paris'i. Bir haftadır burda oturup söyleşiyorum; Komünistlerle söyleşiyorum, Solcularla söyleşiyorum, *Le Monde*, her nerde konumlanmışlarsa... biraz fazla benim için. Çok sıradan, basit bir adamım ben, derin değilim. Deham var, ama ortak paydası çok düşük. Fahişelere, işçilere, tramvay vatmanlarına duyduğum ilgiden kaynaklanır benim deham; yalnız ve yılgın insanlara duyduğum ilgiden. Kitaplarımı da bu insanların okumalarını istiyorum, fazla eleştiri ya da övgü benimle onların arasına girer.

S: Atlanta'da o kulübede yaşarken dahi olduğunuzu hissediyor muydunuz, yoksa bu keşif şöhretle birlikte mi geldi?

Biliyordum, yuvadan beri biliyordum hatta. Diğer çocukların ne kadar tuhaf olduklarını düşündüğümü hatırlıyorum. Bir gariptiler. Topluluktular. Topluluklardan nefret ederim ben.

S: Yabancı bir ülkede doğmuş olmanızın bunda payı yok mu sizce?

Var tabii ki. Kanunsuzdum ben. Babamın yaptığı en kötü şeylerden biri bana bir Kızılderili kıyafeti satın almak olmuştu; tüyler, saç bandı, balta, eksiği yoktu kıyafetin. Bütün çocuklar kovboy kıyafetleriyle dolanırken ben Alman aksanlı bir Kızılderili'ydim. Hiç ko-

lay olmadı işim, inan bana. O baltayla çok ustalaştım ama. Onların oyuncak silahlarından çok daha etkiliydi. Şimdi de o baltanın yerini daktilomun aldığını söyleyebiliriz.

Genellikle insanlardan nefret mi edersiniz?

Aksine. Ben, dediğim gibi, kalabalıktan nefret ederim. Kalabalık boktur ve ne kadar büyükse o kadar kötü kokar. Bir barda içki içip şakalaşan on iki erkek getir gözünün önüne. İğrençtirler, kinliksizdirler, cansızdırlar. Ama onlarla tek tek oturup söyleyeceklerini, dertlerini dinlersen benzersiz birer insan bulursun karşında. Ben bunun üzerine yazıyorum işte. Bir de bir şeylerin daha olması gerektiği üzerine. Hayalperestim ben, daha iyi bir dünya istiyorum. Ama onu nasıl daha iyi yapabileceğimi bilmiyorum. Siyaset değil bunun yolu. İktidar değil. Bilmiyorum yolunu. İnsanların böyle hayatlar sürdürmek zorunda olmaları cesaretimi kırıyor. Acı çekiyorlar, ben de acı çekiyorum, ama bunu değiştirmenin yolunu bilmiyorum. Yapabileceğim tek şey o acıya dair yazmak.

S: Fransızlar amaç ve yön tayin etme düşkünlükleriyle sizi epey yormuş olsalar gerek.

Evet. Bir keresinde bir şiir yazdım. Şiirde Paris kafelerinden birinde oturuyorum ve ünlü bir yazarım ve soru yağmuruna tutuyorlar beni: "Nasıl yazıyorsunuz? Neden yazıyorsunuz?" Ama ben sadece gülüyorum ve bir bastonum var -biraz erken gelmişim anlaşılan, bastona ihtiyaç duymuyorum henüz- ve sorulara cevap vermiyorum. Onun yerine bastonumu Fransız garsonun kıçına indiriyorum.

Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı

Charles Bukowski

1979

San Francisco: City Light Books, 1979.

4.

Saat on birde avluda bir söyleşi olacağını söylemek için arayan Rodin tarafından uyandırılmak üzere. "Çok önemli bir gazete..." "Pekala," dedim dört günde on iki söyleşi olacağından habersiz. Sabah söyleşileri zordur, akşamdan kalma, birayı zorlayarak. Hayır, neden yazar olduğum konusunda en ufak bir fikrim yok. Céline mi? Elbette. Neden olmasın? Kadınlar mı? Çoğuyla birlikte yaşamaktansa düzüşmeyi yeğlerim. Önemli olan ne mi? İyi şarap, iyi tesisat ve öğleden önce yataktan çıkmamak. Beni rahatsız ediyor musunuz? Elbette. Elli sekiz yaşından sonra yalancılığa başlamamı beklemiyorsunuz herhalde. Bana bir içki ısmarla. Hayır, bu içtiğim esrar değil. Bu bir *sher bidi*. Japalbur'dan geliyor, Hindistan'dan.

Son söyleşilerden biri Paris'in baş *punk*'ıylaydı. Sırf fermuar bir deri ceketle geldi. Kötü olduğunu, kendine gelebilmesi için bir eroin iğnesi yapması gerektiğini söyledi. Üstümde yok, dedim. Ses kayıt cihazı vardı yanında. Buzlu bira içtik. O fermuarlarını açıp kaparken ben onunla söyleştim. Yorulmuştum söyleşi vermekten. Annesinin hâlâ hayatta olup olmadığını filan sordum. Söylediği en hoş şeylerden biri çevre kirliliğini sevdiği oldu...

5.

Cuma akşamı çok ünlü bir televizyon programına katılmam gerekiyordu, tüm Fransa'ya yayınlanan bir talk-show, edebi. Bir buçuk saat sürüyordu. Ekrandayken yanımda iki şişe şarap olmasını talep ettim. Elli-altmış milyon Fransız izliyordu programı.

Akşamüstünden içemeye başladım. Derken Rodin ve Linda Lee

ile güvenlikten geçiyorduk. Makyajcının önüne oturttular beni. Cil dimdeki yağ ve delikler tarafından anında bozguna uğratılan çeşitli kremler sürdü yüzüme. Sonunda derin bir of çekip içeri yolladı be ni. Sonra grup halinde oturup yayına girmeyi bekledik. Şişelerden birini açıp bir yudum aldım. Fena değildi. Üç-dört yazar ve progra mın yöneticisi vardı. Bir de Artaud'ya elektro şok uygulayan psiki yatr. Program yöneticisinin Fransa'da çok ünlü oldu söylenmişti ben bir şeye benzetemedim. Yanında oturuyordum, bacağını salla yordu sürekli. "Neyin var?" dedim ona, "asabi misin?" Cevap ver medi. Bir bardak şarap doldurup yüzünün önünde tutum. "Al, iç şundan biraz... sinirleri yatıştırır..." Beni küçümsediğini ima eden bir şekilde elini salladı.

Derken yayındaydık. Kulağımda Fransızca'nın İngilizce'ye çev rileceği bir mikrofon vardı. Benim sözlerim de Fransızca'ya çevri lecekti. Şeref konuğu olduğum için yönetici benden başladı. İlk cümlem: "Şu anda bu programda olmak için çok şey verecek sürü ile Amerikalı yazar biliyorum. Bana pek bir şey ifade etmiyor..." oldu. Yönetici hemen bir başka yazara döndü, defalarca ihanete uğ radığı halde davaya inancını yitirmemiş eski bir liberale. Siyasetle ilgilenmem ama hayli ilginç bir yüzü olduğunu söyledim eski tüfe ğe. Susmak bilmiyorlardı. Bilmezler.

Derken kadın yazar konuşmaya başladı. Şaraba iyice girmiştim, ne üstüne yazdığını tam çıkaramadım ama hayvanlar üzerine oldu ğunu sanıyorum. Hayvan öyküleri yazıyordu hatun. İyi bir yazar olup olmadığını anlayabilmem için bana biraz bacak göstermesini istedim ondan. Göstermedi. Artaud'ya elektro şok uygulayan psiki yatr gözlerini bana dikmişti. Bir diğeri girdi söze. Fok bıyıklı Fran sız bir yazar. Bir şey söylemiyor ama durmadan konuşuyordu. Işık lar giderek daha parlak bir hal almaya başlamışlardı, saldırgan bir sarı. Işıkların altında müthiş ısınmıştım. Sonra hatırladığım Paris sokaklarında olduğum ve korkunç bir ses ve ışık patlaması. On bin lerce motosiklet vardı sokaklarda. Kankan izlemek istediğimi söy ledim ama şarap vaadi ile otele götürdüler beni.

6.

Telefonun sesiyle uyandım ertesi sabah. *Le Monde*'un eleştirmeniydi arayan. "Olağanüstüydün, hergele," dedi, "diğerleri otuz bir bile çekemediler...", "Ne yaptım?" diye sordum. "Hatırlamıyor musun?", "Hayır.", "Sana şu kadarını söyleyeyim, aleyhinde yazan tek bir Fransız gazetesi yok. Fransız televizyon izleyicisinin dürüst bir şey izleme zamanı gelmişti."

Eleştirmen kapattıktan sonra Linda Lee'ye döndüm. "Neler oldu yavrucuğum? Ne yaptım ben?"

"Kadının bacağına sarıldın. Sonra şişeden içmeye başladın. Bir şeyler söyledin. Fena değildi. Başı özellikle. Sonra programın yönetici seni susturmaya çalıştı. Eliyle ağzını örtüp, 'kes sesini! kes sesini!' dedi.

"Eliyle ağzımı mı örttü?"

"Rodin yanımda oturuyordu. Bana, 'susmasını sağla!' deyip durdu. Seni tanımıyor. Neyse, sonunda kulağındaki mikrofonu çekip fırlattın, şişeden son bir yudum aldın ve programı terk ettin."

"Ayyaşın tekiyim ben."

"Güvenliğe geldiğinde güvenlik görevlilerinden birinin yakasına yapıştın, sonra çakını çıkarıp hepsini tehdit ettin. Şaka edip etmediğinden emin olamadılar. Sonunda seni tuttukları gibi dışarı attılar."

Banyoya gidip işedim. Zavallı Linde Lee. Alman ve Fransız basınında sürekli Linda *King* diye söz ediyorlardı ondan. Üç yıl birlikte olduğum eski sevgilimdi Linda King. Gerçekten yaralıyordu bu onu. Ben de başka birinin, özellikle eski bir sevgilinin adıyla anılmak istemezdim. Söyleşi yapanlara, "bu arada, hanımın adı Linda Lee'dir, Linda King değil..." dediğim zaman da ondan söz etmiyorlardı. Benimle birlikte olup acı çekmeyi göze alan her kadın adıyla anılmayı hak etmiştir derim.

Banyodan çıktıktan sonra da telefonlar sürdü. Arayanlardan biri dostum ve birçok hayli tuhaf ve sıradışı filmin yönetmeni Barbet Shroeder'di. "Müthiştin Hank," dedi, "Fransız televizyonu böyle bir şey görmedi.", "Sağol, Barbet, ama çok azını anımsıyorum.", "Ne yaptığının farkında olmadığını mı söylüyorsun bana?"

"Evet. İçince böyle olurum..."

Linda Lee ile Eurail kartımız vardı. Paris'ten çıkmanın zamanı gelmişti. Birkaç hafta önce Nice'deki amcasını ziyaret daveti almıştık. Linda'nın annesi de orada olacaktı. Neden olmasın?

15.

Otel odasına gittik ve içimden, onları bir kez daha kandırabilecek miyim, diye geçirerek şiirleri çıkardım. Sonra telefon çaldı. Carl. Salona gidip ses ve ışık tesisatını kontrol etmenin iyi bir fikir olabileceğini söyledi. Olur, dedim. Gelip bizi arabayla aldı. Linda Lee ile Markthall'da inip rampayı çıkmaya başladık. Bekleniyordu; televizyon kameraları ve gazetecilerin sorularıyla karşı karşıya yaydık. Hazırlıksız yakalanmıştık. Bir siyaset adamı gibi hissettim kendimi. Rampa boyunca kameraları ve ışıklarıyla izlediler beni. Gazetecilerin ellerinde soruların cevaplarını yazmak için taşıdıkları bloknotlardan vardı. Birkaç soru yanıtlayıp elimle beni rahat bırakmalarını işaret ettim.

İçerde tekrar kıstırıldım. Avusturya haber kanalından bir kız. Masalar, ışıklar. Oturdum. Şiirden fazlasını istiyorlardı hep, oysa anlamsızdı çünkü en iyisini şiir söylüyordu. Çok fazla yazar hocalığa soyunuyordu, guruluğa; daktilolarını unutuyorlardı.

Kız bana baktı: "Size bazı sorular sormak istiyorum, Bay Bukowski."

"Başlamadan önce bir şişe kırmızı şarap isterim."

Kız ekipten birine işaret etti, oğlan uçtu. Göz açıp kapayana dek elinde bir şişe şarapla döndü, kötü bir şişe şarapla. Bardaktan bir yudum alıp tükürdüm ve "neyse, başlayalım,"dedim.

Kadın haklarına ve siyasete girdi. Yakalanacağımı umduğu küçük tuzak sorular hazırlamıştı. Yakalanacak bir şey yoktu. Soruları sıkıcı ve aşikardı. Yanıtlar da öyleydi belki. Uykulu ve umursamaz hissediyordum kendimi. Şarap kusmuktan farksızdı. Darağacı marşı çalmaya başladı birden. Lise mezuniyet törenindeymiş gibi hıs

settim kendimi. Fermuarımı açıp taşaklarımla oynamak geldi içimden. Işıklar çok sıcaktı. Umurumda değildi, denemedim. Evet, dedim, hayır, dedim, belki, dedim, "Hayır, annemi düzmezdim, öldü zaten, kemikleri cildimi tahriş ederdi, bir keresinde düşümde annemle düzüştüğümü gördüm ama, gördüğüm en müthiş ıslak düşü..." Hayır. Evet. Hayır. "Thomas Carly'ı severim, Madam Butterfly ve kabuğuyla sıkılmış portakal suyunu severim. Kırmızı radyoları severim, araba yıkama yerlerini, buruşturulmuş sigara paketlerini ve Carson McCulers'ı severim. Hayır. HAYIR! Hayır. Evet, elbette. "Mick Jager mı? Ağzından hoşlanmıyorum.", "Bob Dylan? Hayır. Çenesinden hoşlanmıyorum."

Söyleşi son buldu.

Kalkıp kamerayı, ışıkları, mikrofonu filan test etmeye gittim. Çalışıyorlardı...

Pis Moruktan Alıntılar

Silvia Bizio

1981

High Times, Ocak 1982.

Charles Bukowski neye dair yazdığını iyi biliyor. Los Angeles gece hayatının müdavimi, ağır içkici ve marjinal yazar Bukowski zengin deneyiminden yararlanarak bugüne dek şiir, öykü ve roman türlerinde 30'un üzerinde kitap yazdı.

Ve hepsi şarkı söylüyor. Bukowski, Kerouac'ın berduş dirimselliğine, Miller'in keskin erotizmine ve Cain'in o garip, kemiğe dayanan felsefesine sahip. Hayatını yazarlıktan kazanmaya geç yaşta karar vermiş Bukowski, 14 yılını postanede memur olarak geçirdikten sonra. Ama bugün, 61 yaşında, kendini dünyaya kabul ettirmiş bir yazar. Öykülerinden filmler yapılıyor, Avrupa'da bir kültür kahramanı olarak kabul görüyor ve son romanı *Kadınlar* Amerika Birleşik Devletleri'nde 100.000'in üzerinde satmış.

Ve akmaya devam ediyor Bukowski. Romanlarının anti-kahramanı Henry Chinaski gibi her gün hipodroma gidiyor, geceleri radyoda klasik müzik ve kırmızı şarap eşliğinde yazıyor. Şu aralar bu söyleşide bir bölümünü aktaracağımız, çocukluğunu ve ergenlik dönemini anlattığı bir roman üzerinde çalışıyor. İtalyan gazeteci Silvia Bizio, Bukowski'yle dokuzuncu koşuyla beşinci şişe arasında San Pedro'daki evinde buluştu.

HIGH TIMES: Avrupa'da burda tutulduğunuzdan daha çok tutulmanızı nasıl açıklıyorsunuz?

BUKOWSKI: Avrupa şiir, resim ve sanatta yüz yıl daha ileride –bu da bir şans benim için. Burda yaptığımı pek anlayan yok. Özellikle feministler benden çok nefret ediyorlar, çünkü yazdığım hiçbir şeyi okumuyorlar; bölük pörçük okuyorlar. O kadar öfkeleniyorlar ki bir sonraki sayfaya ya da öyküye geçemiyorlar. Bu benim suçum

değil; onların suçu. Yarattığım bok çukuruna bütünüyle girmeden saldırmaya çok hazırlar.

HIGH TIMES: Onlar değil sadece. Sol kesimle de çok büyük sorunlarınız var gibi görünüyor.

BUKOWSKI: Sol benden hoşnut değil mi? İşçiyim ben yahu, söyleydim en azından.

HIGH TIMES: Amerika'da gördüğüm kadarıyla öyle.

BUKOWSKI: Ha, Amerika'da mı? Amerika'da Sol'u beğenmiyorum, çünkü slogan atan iyi besili Westwood Village ahmaklarından oluşmuş bir güruh. İş ya da marihuna ya da kokain bulmaktan, arabalarına yeni lastik almaktan, diskoteğe gitmekten başka bir şey düşündükleri yok. Dolayısıyla burda gerçek anlamda radikal bir yeraltı hareketi olduğunu sanmıyorum. Amerikada radikal yeraltı dediğiniz şey medya destekli bir yutturmaca; o harekete dahil olan herkes ilk fırsatta daha iyi bir konuma sıçramaya hazırdır. Abbie Hoffman ve bütün diğer düzenbazlar. Amerikan Sol'u abartılmış bir görkemli bok yığınıdır -20'li yıllardaki Wobblie akımının yanına bile yaklaşamazlar. Amerikan Sol'u nerden geldiği belli olmayan beyaz göbekli bir feryattır –hep de öyle oldu. O Wobblie denen herifflerle konuşabiliyordunuz en azından. Onlarla içki içerdim ben; onlara katılmazdım ama. Oysa Sol... mücadele etmenin gerçekten ne demek olduğunu bilmiyorlar. Sokak kavgaları. Ben sokaklardan geliyorum. Sokakları anlarım. Sokaklar sokaktır ama; fazla bir şey yapamazsın onlarla. Sokaklar harikuladedir, Batı Hollywood harikuladedir. Hollwood ve Western, Kerhaneci Koca Sam. Sokaklar iyidir, insan doludur, harikulade insanlar, ben de zenginleri senin sevdiğinden daha fazla sevmem. Banka hesabıma elli bin dolar yatırsan bile sevmeyeceğim onları. Onlarla bir yerlerde yemek yiyebilirim, şef garson adımı bilebilir, ama ben hâlâ sevmiyorum onları. Çünkü ölüler. Ölü insanları sevmem, bir milyon dolarları olsa bile. Bir milyon dolarlarını alırım, ama onları istemem.

HIGH TIMES: Paraları olduğu için mi ölü olduklarını düşünü yorsunuz?

BUKOWSKI: Onun da yararı oluyor tabii ki. Ama yoksullar da ölüyor aynı nedenlerden ötürü; parasızlıktan. Nefret etmeye başlı yorlar, saldırganlaşıyorlar. O zaman elli yıl önce benimsediğim öz gün denklemime geri dönmekten başka çare kalmıyor. Para iki tür lü sorun olur; çok fazlaysa ya da çok azsa. Her şey dört dörtlük ol duğunda bile işler tam yolunda gitmez. Ya iklimdir ya genlerindi ya da birlikte olduğun insandır. Hiçbir şey hiçbir zaman istendiği gibi gitmez.

HIGH TIMES: Kendinizi siyaset dışı olarak mı görüyorsunuz?

BUKOWSKI: Kesinlikle, siyasetim yok benim. Neden olsun ki? Böbrek taşı gibi bir şey, ister miydin? Pahalıya patlıyor onları aldır mak, ne gereği var?

HIGH TIMES: Siyasi sorulardan hoşlanmadığınızı biliyorum, ama bu işinizle ilgili. Reagan'ın seçilmiş olması Amerikan kültürel hayatını nasıl etkileyecek sizce? Sizin yayınlanmanız zorlaşabilir mi mesela?

BUKOWSKI: Siyasete ilgi duymuyorum; yani, bir tahminde bu lunamam. Daha tutucu, daha baskıcı bir rejime doğru gittiğimizi söyleyebilirim sadece. Büyük Çoğunluk oyunu bu yönde kullandı ve büyük çoğunluğun çoğu Hıristiyan ve tutucu- bu yüzden de Re agan onların isteklerini yerine getirmeye çalışacaktır. Benim sikim de değil ama. Benim yazılarımı etkilemeyecektir, yayınlanmamı zorlaştıracağını da sanmıyorum. Fiziksel anlamda müstehcen yaz mam ben; konularım insanları rahatsız ediyor, benden bu yüzden nefret ediyorlar. Bu yörenin ileri gelen şairleri benden nefret edi yorlar, bunu biliyorum. Nefretlerini hissediyorum, bu da çok iyi bir şey; bir şeyleri başardığımın göstergesi. Ama, herkes benden nefret etseydi kimse kitaplarımı satın almazdı, bu aşikar. Benden nefret edenlerin çoğu da satın alıyor kitaplarımı. Kafalarından geçeni tah min edebiliyorum: "Pekala, ben bu heriften o kadar nefret ediyorum

ki ne yazdığını merak ediyorum!" Şiir dinletilerim de öyle: Gelenlerin yarısı benden nefret edenler. Ben birinden nefret etsem şiir dinletisine gitmem, ondan uzak dururum.

Her zaman seni öldürmek isteyen birileri olacaktır; arabasıyla ezmek isteyen, kesip biçmek isteyen, parmaklarını doğramak isteyen –geceleri sizi düşünmekten uyuyamayan biri. Tabii ki bu sizden nefret edenlerle birlikte sizi çok sevenler de gelir, biliyor musun? "Ah, ne kadar tatlısın, Bukowski! Ah, hayatımı kurtardın! Ah, Bukowski!" Midemi bulandırıyorlar.

HIGH TIMES: Sizden nefret edenleri sizi sevenlere yeğlediğiniz söylenebilir mi?

BUKOWSKI: O kadar uzun boylu değil... biliyor musun, ben genellikle aslında düşünmediğim şeyler söylerim. Söylemek istediğimi, çok önemli bir şey değilse, tam olarak söylemekten nefret ederim. Söylemek istediğini tam olarak söylemek çok sıkıcı değil mi sence? Ben, "Ah, evet, çok güzel, harikulade," demek istemem hiçbir zaman. Siyasetçi gibi hissederim kendimi. Bu yüzden de genellikle kast etmediğim şeyler söylerim, ama nerdeyse kast ettiğim. Bazen böyle yazarım da. Yani söylediklerimi harfi harfine yorumlama, çünkü öyle değil.

HIGH TIMES: Kitaplarınızla bizi bazen kandırdınız o zaman? Bunu mu söylemek istiyorsunuz?

BUKOWSKI: Bazen kendimi bile kandırıyorum. Bazen de yazdıklarımı reddediyorlar. "Hiç de iyi olmamış, Bukowski!"diyorlar. Ve haklılar. Nerdeyse bilerek bir sürü saçmalık yazarım, devam edebilmek için, ve çoğu iyi değildir gerçekten, ama formumu korumaya çalışırım. Büyük kısmı iyidir ama. Yazdıklarımın yüzde yetmiş beşi iyidir, yüzde kırkı fevkaladedir. Yüzde onu ölümsüzdür, yüzde yirmi beşi de boktur. Toplamları yüz ediyor mu?

HIGH TIMES: Siyasete dönelim; siyasetin dışında olduğunu söylemenize rağmen kitaplarınızda zaman zaman siyasi temalara

rastlandığını düşünenler var?

BUKOWSKI: Tamamen yanılıyorlar. Siyasi dürtü yok bende. Dünyayı kurtarmak, iyileştirmek istemiyorum. İçinde yaşayıp olup bitenler hakkında konuşmak istiyorum, hepsi bu. Balinaların kurtarılmasını istemiyorum, nükleer santralların yıkılmasını istemiyorum; her şeyi olduğu gibi kabulleniyorum. Dünyanın bu halinden ben de hoşnut değilim tabii ki, ama değiştirmek istemiyorum. Çok bencil bir adamım ben. Beni asıl sinirlendiren şeyler farklı... kara yolunda arabamla giderken lastiğim patlıyor ve arabadan inip lanet şeyi değiştirmek zorunda kalıyorum mesela. Şerit değiştirmek isterim ve yol vermezler, oysa hipodroma yetişmem gerek. Gördüğün gibi, öyle derin ve yüce duygular yok bende. Dişlerimi fırçalamak ve dişlerimin yakında ağzımdan düşmeyeceklerini ummak istiyorum sadece, bir yıl sonra hâlâ sertleşebilmek istiyorum, böyle basit şeyler. Büyük işlerle ilgilenmiyorum. Küçük şeyler yetiyor bana, üçüncü koşuyu kazanmak gibi. Bütün istediğim bu. Çok sihirli şeyler değil; sınırlarımın dışına çıkmak istemiyorum.

HIGH TIMES: Postanede bu kadar yıl çalıştınız mı gerçekten?

BUKOWSKI: Hem de nasıl! On bir buçuk yıl gece, iki buçuk yıl da gündüz. Geceleri uyuyamadığım için gece partisine gidiyormuş gibi yapardım. Öğleden sonra yazmaya ve içmeye başlardım. İşe de sarhoş giderdim ve o insanlar o kadar aptaldılar ki bunu fark etmezlerdi. Arkadaşım Spencer de haplanıp gelirdi, ikimiz de iyi vakit geçirirdik. Spencer'e, "Bir gün burdan kurtulacağım, atlara oynamayı iyi biliyorum," derdim. On beş yıl sonra hipodromda karşıma çıktı Spencer. Kafası karmakarışık, hasta, BMW'yle Mercedes-Benz'i ayırt edemiyor ve hipodromda köşeyi döndüğümü zannediyor. Bir gün beni aradı ve, "Öğrendim ne bok yediğini," dedi, "üniversitelere gidip insanları kandırıyormuşsun." "Bak, bu doğru, Spencer," dedim.

HIGH TIMES: Geçen gün telefonda konuştuğumuzda bir şeyden çekiniyormuşsunuz gibi bir izlenim bıraktınız bende.

BUKOWSKİ: Şey, Linda beni endişelendiriyor [Linda Beighle, Bukowski'nin kız arkadaşı]. Ne zaman bir kadınla konuşsam ona tecavüz edeceğimi sanıyor. Linda'ya çok değer verdiğim için de herhangi bir rahatsızlık çıksın istemiyorum. Bu yüzden bir kadınla telefonda konuştuğumda alçak sesle konuşuyorum. "Evet, tamam." Yani, "Söyleşiyi bu gece yapmak ister misin? Bir şişe şarabım var, şömineye birkaç odun attım, yanız olacağım, nereni istersen imzalarım..." diyemiyorum. Bir kadınla konuşurken hayatımda biri olduğunu belli etmek zorundayım.

HIGH TIMES: Çok kadın arıyor mu sizi?

BUKOWSKI: Artık o kadar değil; saklanıyorum. Kadının teki içeri girer ve hayat doludur ve birden... Bu işin bedenden çıkması ve bütün yüzün değişmeye başlaması ne kadar sürer bilmiyorum? Gülümsemesi bile değişir, seksin bile tadı tuzu kaçar. Ben ilk tanışmadan otuz bir gün sonra derim; küçük bir şeytan yerinden fırlar, değişimin ışığını çalıp yerine döner ve sen kuruntu yaptığını düşünürsün. Ama şeytan altı ay sonra gerçekten ortaya çıkar, pencere camlarını indirip seni yapmadığın bir sürü şeyle suçlar. Bir tür... Ben buna dişinin asabi ve nevrozlu enerjisinin benim üzerime yayılması olarak nitelendiriyorum, ki sorun değildir. Biriyle hayatı paylaşıyorsan acı çekmeye da hazır olacaksın. Geçici mutluluklar için de bir bedel ödenir. Bu yüzden biliyorum başıma neler geleceğini, ama her seferinde de, "Ben bu filmi daha önce gördüm," diye geçiriyorum içimden. Kadınların da aynı şeyi hissettiklerinden eminim. "Of, hayır, Ralph da böyle yapmıştı, ben bunu farklı sanmıştım!" Varlığımızla birbirimizi ürkütmeye başlarız. Fazla gelirse, ayrılırız.

Kadın erkek ilişkilerine dair söyleyebileceğim tek şey, yürümediği. Asla yürümez; yürüyormuş izlenimi uyandırır, ama yürümez. İki kişi arasında ilan edilen bir ateşkes söz konusudur. Bu konuda duyduğum en iyi şeyi postanede çalışan ve elli yıldır evli olan biri söyledi. Sabah uyandıklarında kadına bakıp, "Başlama, sorunsuz bir gün geçirelim," dermiş. Bu benim için her şeyi özetliyor. Ateşkes istiyordu adam. Kadın erkek ilişkileri yürümez, ama bir araya

geliriz yine de. Başlarda pek sevimliyizdir. Woody Allen'ın bir
mi geldi aklıma -o çok usta bu tür şeylerde- filmdeki kadın şö
der: "Ama başlarda olduğunu gibi değilsin, ne kadar hoştun oys
Ve adam şöyle yanıt verir: "Ben çiftleşme oyunumu oynuyor, bü
enerjimi kullanıyordum. Bu şekilde devam etsem delirirdim." B
larda bunu yaparız. İlk günlerde karşındakini ne kadar zeki, ne
dar hayat dolu bulursun. Sonra gerçek sinsice süzülür araya. "T
rım, çoraplarını her yere fırlatıyorsun, bıktım toplamaktan göt he
Sifonu çektin ama bokun yine orda duruyor!" İşte, kadın erkek il
kileri yürümez, hiçbir zaman yürümedi, asla yürümeyecek. İnsan
yarı yalnız yarı birlikte yaşamak üzere yaratılmışlar. Ben kadınl
çok iyi davrandım hep, ama çiğ et yiyormuş gibi hissetim kendi
istediğim gibi çiğneyemiyormuş gibi. Pis bir numaraya dönüştü
manla. Dindar değilim, ama bazı lanet ahlaki değerlerim de var.
ni, kafama estiği gibi...

Neyse, boş ver, sikişirsin... eskiden yapardım bunu... ve on
işe gittikten sonra dolaplarını açardım, ayakkabılarına bakardı
banyoya girerdim, erkek arkadaşlarının fotoğrafına bakardım
içimden, "Salak! Bu herifle mi yaşıyor? En iyisi buradan çıkıp
mek," derdim. Bir de evden çıkarken iş yerine telefon etmeni ist
ler senden. Arar ve "Selam, bir tanem," dersin, ama umurunda
değillerdir; yataklarında yatarsın, korkunçtur, sonunda bunu
eder ve, "Ne yapıyorum ben?" dersin, "ben ne yapmaya çalışı
rum?" Bir kadınla düzüşmek o kadar da önemli değildir! Çünkü
şaldıktan sonra boşalmadan uzun saatler geçirmek zorundasın
nim için geçerli bu en azından; altmış yaşındayım. Çok kafa ka
tırıcı bir konu. *Decameron*'u okumuşsundur, Boccacio. *Kadınlar*
manım büyük ölçüde etkilenmiştir o kitaptan. Cinselliğin saçma
pan olduğu ve kimsenin dibini bulamayacağı fikrine bayıldım.
değildi onun meselesi: Seksti. Aşk daha gülünçtür, daha saçma.
adam! Kimse cinselliğe onun gibi gülmemiştir. Öyle bir kitap ya
bilmek için beş bin kere filan kazıklanmış olmalı. İbneydi belki
bilmiyorum. İşte, aşk sürmediği için saçmadır, cinsellik ise yeter
ce uzun sürmediği için.

HIGH TIMES: Saçma olmayan nedir peki?

BUKOWSKI: Saçma olmayan aradaki zamandır, seksle aşk arasında geçirilen ve gerçekle yüzleşerek beklenen zaman –buruk olmayacak ama. Bize kalanla iyi olmayı öğrenmeliyiz, ilişki artık yürümediğinde bize kalanla. Başka bir deyişle, her şey yolunda gitmese bile bütünlüğümüzü kaybetmemek. Biraz şans, biraz görkem, biraz güç, biraz da inat gerekir devam etmek için. Hemingway, "zorluk anında zarafet," olarak tanımlardı bunu herhalde, ama çok daha iyi söylerdi mutlaka. Her şey korkunç giderken yine de devam etmektir inattan kasıt. Bir garajın varsa arabanı -araban varsa- garaja park edersin, kapıyı çarparsın, otuzbir çekersin ve gırtlağını kesmektense dergi okursun. Her şey devam etmeyi anlamsız kılacak kadar kötü gittiğinde bile devam etmek; tanrı da yoktur, kiliseye de gitmezsin. Duvarlara bakıp tek başına bir yol bulmaya çalışırsın. Bunun zor olduğunu düşünmüyorsan... zordur, çok zordur, inan bana. Bir yerlere koşmak, bir şeye sarılmak, tanrıya, bir kadına, uyuşturucuya, bir gece daha, bir hafta, bir yıl, hayat boyu; insanlar ne olduklarını anlamaya yetecek kadar uzun süre hareketsiz kalmayı başaramıyorlar.

HIGH TIMES: Bu sorudan nefret edeceğinizi biliyorum, ama alkol de bir kaçış değil mi?

BUKOWSKI: Biliyordum bunu söyleyeceğini. Bu yüzden cevabıma dahil etmemiştim. Ama alkol o denli güzel bir tanrıdır ki. İnsana intihar edip ertesi gün hayata dönme ve kendini tekrar öldürme olanağı tanır. Uzunca bir süreç söz konusudur bir alkoliğin ölümünde. Uyuşturucu çabuk götürür; bir tanrıya inanıyorsan zaten ölmüşsündür, çünkü düşünme yetini kendi dışında birine teslim etmişsindir. Başka bir deyişle, alkolle her şeyden bir anda vazgeçmezsin, parça parça vazgeçersin, canım belki iyi bir şeyler olur diye takılırsın öylece. Ben de on dört yaşından beri bunu yapıyorum. Şimdi de altımda bir BMW var, büyük bir evde yaşıyorum, şöminede odunlar çıtırdıyor, benimle söyleşiyorsun, işler yolunda gibi gözüküyor, ama ben biliyorum öyle olmadığını. Her şeyin eskisi gibi

olduğunu biliyorum; biçim değişmiş, ama her şey hâlâ çok kötü. Öyle de gidecek.

HIGH TIME: Sadece kendinizden mi söz ediyorsunuz, yoksa genel olarak dünyadan mı?

BUKOWSKI: Aslında kendimden, başkaları için düşünemem, onlar için hissedemem. Ama bunu da yapabiliyorum sanki, çünkü zaman zaman şöyle mektuplar alıyorum: "Bukowski, sen gerçekten berbat durumdasın ve hâlâ hayattasın, kendimi öldürmekten vaz geçtim." Ya da, "çok büyük orospu çocuğusun, moruk, bana yaşa ma gücü veriyorsun." Yani içki içip beklerken arada bir sürü insa nın da hayatını kurtarıyorum. Kurtarmak istediğim için filan değil, kimseyi kurtarmak gibi bir isteğim yok. Ama kurtarıyorum işte. Orospu çocuğunun teki olmak orospu çocuğunun tekinin hayatını kurtarabiliyor demek ki. Benim okurlarım böyle insanlar. Kitapları mı satın alıyorlar -yenilgiye uğramış, sapıtmış, lanetlenmiş insan lar- ve ben bununla gurur duyuyorum.

HIGH TIMES: Benimle dalga mı geçiyorsunuz?

BUKOWSKI: Sadece biraz, tamamen değil. Çünkü yazılarımda asıl yerden yere vurduğum insan benim ve ben nerdeyse etrafında gördüğün herkesim. Feministlerin gözden kaçırdıkları da bu, satır araları.

HIGH TIMES: Yine de Roma'da "Bukowski, Seni Seviyoruz," adındaki oyunu sahneye koyan kadınlardı. Bunu biliyor muydunuz?

BUKOWSKI: Kendi hakkımda bu kadar güzel şeyler duyarken nasıl yazmaya devam edebilirim? Kötü şeyler duymayı yeğlerim. İnsan zor koşullarda daha iyi çalışır. Dostoyevski bir keresinde şöy le demiş. "Zorluk insanın kendini gerçekleştirmesini sağlayan temel unsurdur." Kesinlikle onlardan biridir... Dostoyevski. Zamana her zamanı meydan okur. Zaman, büyük sınav. Saroyan da şöyle demiş: "Dostoyevski'nin kükreyişi!" Dostoyevski yazabiliyordu, ben de yazabiliyorum!

Dostoyeski'yi tekrar okuyabilirsin, Fante'yi de... John Fante adındaki adamı mutlaka oku. Benden daha iyi yazan sert orospu çocuğunun tekiydi Fante –nerdeyse benden daha iyi. Beni dinlemeye gelen herkesten daha çok insan ruhu var onda. Bana havadan düşmüş bir dosttur John Fante, çok seviyorum onu, büyüleyici bir insan. John Fante'nin bütün kitapları ölümsüzdür.

HIGH TIMES: Kendinizi erotik bir yazar olarak görüyor musunuz?

BUKOWSKI. *Erotik mi!* Her konuda yazarım ben. Cinselliğin bu kadar çok öyküme girmesinin nedeni elli yaşında postaneden ayrılınca hayatımı yazarak kazanma zorunda kalmam. Aslında yapmak istediğim beni ilgilendiren konularda yazmaktı. Melrose Bulvarı'nda bir sürü pornografik dergi var ve *Free Press* için yazdığım sütunu okumuşlar, benden öykü istemeye başladılar. Ben de iyi bir öykü yazıp ortasına doğru müstehcen bir seks sahnesi katıyordum. Öyküyü yazarken belli bir noktada, "İçine biraz seks katmanın zamanı geldi," diyordum. İçine biraz seks katıp öyküye devam ediyordum. Dünyanın sonu da değildi. Öyküyü hemen postalıyordum, akabinde üç yüz dolarlık çekim geliyordu.

HIGH TIMES: Ama siz öykülerinizi erotik olarak görüyor musunuz? İnsanlar öykülerinizi okurken tahrik oluyorlar mı?

BUKOWSKI: Bilmiyorum. Bana mektup yazıp bazı öykülerimin onları tahrik ettiğini söyleyenler var. Özellikle, "Sapık" adlı öykümün. Küçük bir kıza tecavüz eden bir adamın öyküsü kimi niye tahrik eder, anlamakta güçlük çekiyorum. Belki bunu yapmak isteyen adamlar var ve onları engelleyen tek şey kanun. Kızın giysilerini tarif etmiş olmam, olayların gelişimini yavaş yavaş yazmış olmam birilerini tahrik etmiştir. Ama ben o öyküyü yazarken sertleşmedim.

HIGH TIMES: Henry Miller'e ne diyorsunuz? Miller erotik bir yazar mıdır sizce?

BUKOWSKI: Miller'ı okuyamıyorum. Gerçek hayattan bahse derken birden esoterik damarı kabarıyor, başka bir şeyden bahset meye başlıyor. İki iyi sayfa yazıyor, ondan sonra teğet çizip soyut alanlara kayıyor, okuyamıyorum artık. Kandırılmış hissediyorum kendimi.

HIGH TIME: Kandırılmış derken neyi kast ediyorsunuz?

BUKOWSKI: Kalması gereken yerde kalmıyor. Ben onun so kaklarda kalmasını isterim, havada değil.

HIGH TIME: İyi yazı gerçekliğin içinde, sokaklarda kalan yazı mı öyleyse?

BUKOWSKI: Öyle olmalı demedim; benim için öyle. Ben so kaklarda kalmaya çalışırım, nerde olursam olayım gerçeğin içinde kalmaya çalışırım. Ben sadece olanları anlatırım, açıklamaya çalış mam. Sadece bildiğim şeyler endişelendirir beni. Bilmediğim şey lerle ilgilenmem. Postanede şöyle derlerdi çocuklar: "Bilmediğim şeyden bana zarar gelmez. Karım başkasını düzüyorsa ve ben bunu bilmiyorsam yoktur böyle bir şey." Ben gördüklerimden başka bir şey bilmiyorum. Yatağa uzanmış televizyon seyrediyorum, bütün bildiğim Johnny Carson, gerçek bu!

Sokaktaki insana herkese olduğumdan daha yakınımdır herhal de, o seviyeden biraz daha yüksek biriyle karşılaştığımda onu mini lerim. Bu yüzden işini yapıp sesini fazla çıkarmayacaksın. Çığlıkla rını sayfalarda at ama seni çok sık görmelerine izin verme. Düşün, yaratan biriyle yaratılanı dinleyen kişi arasındaki sihirli bağı oluş turan nedir? O sihir sıkça kendini kalabalıktan uzak tutan kişidir, bilhassa değil ama, öyle olması gerektiği için. Sanatçı kitlelere ka rışmaya başladı mı, kitleleşir.

HIGH TIMES: Geçen yaz İtalya'daki Uluslararası Castelporzi ano Şiir Festivali'ne bu yüzden mi gelmediniz? Festivalin en büyük eksikliklerinden biriydiniz.

BUKOWSKI: Gitmedim, çünkü festivale davet edilen diğer

Amerikan şairlerini sevmedim. Santa Monica'da da okumam onlarla; onlarla aynı odada bile bulunmam. Bu yüzden gitmedim. Eşlikçileri sevmediğim için. Kimsenin adını vermek istemiyorum, ama senin söylediğin gibi kumtopu bombardımanına tutulmuşlarsa bu beni memnun eder. Onlar okuduğunda benim içimden de bunu yapmak gelir, kusup üzerlerine kusmuğumu fırlatmak isterim.

HIGH TIMES: O insanlar Bukowski'yle Ginsberg'i dinlemek istemişti ama.

BUKOWSKI: Bir dakika, bazı şeyleri karıştırmayalım...

HIGH TIME: Pekala, Ginsberg İtalya'da büyük bir idol, siz de öylesiniz.

BUKOWSKI: Kim, Allen mı? [Alaycı bir biçimde] Allen iyidir, iyidir Allen, evet, hepsi iyi şairler: Gregory Corso ve Ginsberg'in eşcinsel arkadaşı ve Joan Baez, Timothy Leary, Frank Zappa, Bob Dylan... Amerikan kültürü iyidir. Amerikan kültürü... geriden gelen bir şey var Amerikan kültüründe. Bir bedenin arkasından gelen kuyruk gibi, ama kuyruk tozun içinde sürünerek ilerleyen bir bedenin arkasında.

HIGH TIME: Senaryonuz, *Barsineği* hakkında konuşalım biraz.

BUKOWSKI: Gerçekten büyük umutlar besliyorum *Barsineği* için, Barbet (Shroeder) ile bu kadar uzun zamandır üzerinde çalıştığımızdan değil, orada iyi bir bebek yattığını düşündüğüm için. Ama bunu nasıl kanıtlarsın? Zor! Bu aralar ekonominin durumundan haberin var mı? Enflasyon, faiz %20'ye tırmanmış... Bunu söylemekten nefret ediyorum, ama *Barsineği*'nin iyi yönetilirse *Guguk Kuşu*'ndan daha iyi bir film olacağını düşünüyorum. Daha gerçek, çünkü aslında tımarhane olmayan bir tımarhaneden söz ediyor ve deliler kilitli değil.

HIGH TIME: Bir öyküsü var mı *Barsineği*'nin?

BUKOWSKI: Var bir öyküsü; herkesin patlamış mısır yemesini

sağlayacak kadar heyecan kattık içine. Eğlendirici. 30 yıl önce olan ları kaydetmeye çalışıyorum, görkemle ama. Ve özgün bir öykü. Bu konuda bugüne kadar hiçbir şey yazmadım. Hayatımın üç-dört ge cesini kapsıyor, 24 yaşındaydım. Filmdeki olayların %93'ü gerçek

HIGH TIME: Erkek bir okurun size yapabileceği en güzel iltifat ne olur? Ve kadın bir okurun size yapacağı en güzel iltifat ne olur?

BUKOWSKI. Kadın okurların hepsi aynıdır. Şiir dinletisi verdi ğimde yanıma gelip, "seni sikeceğim," derler. Erkekler bunu söyle mezler; "Hey, moruk, müthişsin!" derler. Kadın okurların beni da ha fazla heyecanlandırdıklarını söyleyebilirim. Ama erkekler beni daha fazla seviyor galiba.

HIGH TIMES: Kitaplarınızda sürekli kendi cinsel zevkinizden söz ediyorsunuz, ama kadınların sizinle sevişirken neler hissettikle rini pek bilemiyoruz.

BUKOWSKI. Evet, elbette, önce benim zevkim; geriye bir şey kalırsa alabilirler. Ben doyuma ulaştıktan sonra her şey bitmiştir. On saniye, bitmiştir. Bazen sadece üç-dört saniye sürer, ön sevişme filan da yoktur. Hepsi içinde; gir oraya ve bir an önce bitir ki tele vizyon seyredebilelim. Ben böyle yaparım.

HIGH TIME: Johnny Carson iyi bir sonuç öyleyse.

BUKOWSKI: Seviştikten sonra Johnny Carson mı? Bazen se vişmenin kendisinden bile daha iyidir, bazen değildir. Hepimizin kötü geceleri olur.

HIGH TIMES: Kadınların sizinle sevişirken ne hissettikleri sizi ilgilendirmiyor mu?

BUKOWSKI. Kadın hakları palavrasından mı bahsediyorsun sen? Tamam, bazen elimden geleni yaparım, uzun bir ön sevişme klitorisin nerde olduğunu biliyorum, bütün o numaraları çekmeyi biliyorum, biliyorum.

HIGH TIMES: Ününüz sizi endişelendirmiyor mu?

BUKOWSKI: Sevgili olarak mı? Hayır, memnun olmayan kendine başka bir erkek bulur, genellikle de öyle oluyor zaten. İstedikleri kadar ön sevişme yapsınlar.

HIGH TIMES: *Kadınlar*'ı birkaç yıl cinsellikten uzak kaldıktan sonra yazdığınız doğru mu?

BUKOWSKI: Birkaç mı? On, belki de on iki yıl olmuştu sevişmeyeli. Spermi yenilemek gerekir. Ya da kadınların her şeyden daha büyük bela olduklarını her zaman biliyordum.

HIGH TIMES: Ama o deneyimden sonra tekrar kadınlarla yatmaya başladınız...

BUKOWSKI. Çünkü bir yazar olarak on iki yıl bir kadınla birlikte olmamanın... Bir sürü şey yazabilirsin, ama insan ırkının diğer yarısı eksikse tam bir insan sayılmazsın, neler olup bittiğini bilmiyorsun demektir, değil mi? Bir denge gerekir. Kadınlar hakkında kötü şeyler yazmak istiyorsan önce onlarla yaşamak gerekir. Ben de onlar hakkında yazmak için onlarla birlikte olmaya başladım.

On iki yıl cinsellikten mahrum yaşamının çok mu kötü olduğunu düşünüyorsun? Kendimi beni bekleyen kadın fırtınasına hazırlıyordum. Böyle bir şeyin olacağını biliyordum belki de. Böyle bir karar vermemiştim zaten, hayatta bazı şeyler oluyor işte. İlk kez yirmi üç yaşındayken düzüştüm ben. Şimdi altmış bir yaşındayım ve son düzüşümü bir yıl önce gerçekleştirdim.

HIGH TIMES: Gerçekten mi? Neden?

BUKOWSKI: Hipodromda daha doğru tahminde bulunmamı sağlıyor. Seks benim için fıstık ezmeli sandviç gibidir.

İnsanlar cinselliğin artık mümkün olmadığı yaşa geldiklerinde ne oluyor sanıyorsun? O insana duyduğun sevgi bitiyor mu? Neden bu kadar abartılıyor cinsellik? Her şey cinsellik olmak zorunda mı? Cinselliği düşünmeden bisiklete binemez miyim? Cinselliği düşünmediğim için eksik biri miyim? Günün yarısını sert bir kamışla ge-

çirmediğim için beynim yanlış mı çalışıyor? Düzüşmeye karşı değilim, ama bedelinin genellikle çok yüksek olduğu kanısındayım.

İnsanlar benim cinsellik takıntım olduğunu sanıyorlar. Düzüştüm, tüm, iyi düzüştüm ve düzüşmek hakkında iyi yazdım, ama bu çok önemli olduğu anlamına gelmez. Çok kadın düzdüm, düzüştüm ve içtim, içtim ve düzüştüm ve o kadar da önemli olmadığını keşfettim.

İnsanlar buraya gelip, "Hey, Bukowski, sarhoş olalım, birkaç da fahişe getiriyorum yanımda," demek istiyorlar. İlgilenmiyorum. "Hey, ilgilenmiyorum senin fahişelerinle." *Onlar* önemli olduğunu sanıyorlar. Ben böyle bir şey söylemedim. Sadece cinsellik hakkında iyi yazdığım için; sahanda yumurta pişirmek üzerine de iyi yazı bilirdim, ama yazmadım.

HIGH TIMES: Çocukluğunuzu anlattığınız romanınız hakkında bana ne söyleyebilirsiniz?

BUKOWSKI: Dörtte üçü bitti; editörüm bugüne dek yazdığım en iyi kitap olduğunu söylüyor. Henüz bitmedi ama. Bir dehşet öyküsü, bu kitabı yazmak diğerlerinden çok daha zor. Çünkü çok cidi di, gerçi biraz mizah katmaya, çocukluğumun dehşetini biraz örtmeye çalıştım.

HIGH TIMES: Bir dehşet öyküsü müydü gerçekten?

BUKOWSKI: Evet, hem de büyük D'yle. Altı yaşından on bir yaşına kadar haftada üç kez ustura kayışıyla dövülmek nasıl bir şey dir sence? Hesap et bakalım, kaç kez dövülmüşüm.

HIGH TIMES: Babanız mı dövüyordu sizi?

BUKOWSKI: Evet. Ama, iyi bir askeri eğitim aldığımı da söyleyebilirim. Bana bir şeyler öğretti o ustura kayışı.

HIGH TIMES: Ne öğretti?

BUKOWSKI: Nasıl yazılacağını.

HIGH TIMES: Bağlantıyı kuramadım.

BUKOWSKI. Sık sık ve sıkı sopa yediğin zaman aklından geçeni olduğu gibi söylemeyi öğreniyorsun, bütün yapaylığını alıp götürüyor. Eğer bu işten sağlam çıkabilirsen genellikle bir tür samimiyete ulaşıyorsun. Çocukken çok dayak yiyen biri ya hayata çok sağlam atılır ya da tecavüzcü, katil veya akıl hastası olur. Bu yüzden babam çok iyi bir edebiyat öğretmeniydi; acının anlamını öğretti bana –nedensiz acının...

HIGH TIMES: Tek başınıza, başkalarıyla görüşmeden yazmanızın nedeni bu mu? Ve bu yüzden mi yazıyorsunuz?

BUKOWSKI: Kimse neden yazar olduğunu bilmez. Ben sadece babamın bana hayatla ilgili iyi bir ders verdiğini anlatmaya çalıştım, hayata ve insanlara dair bir şey öğretti. Ve var böyle insanlar, her gün karayolunda arabamı sürerken görüyorum onları.

HIGH TIMES: Ne tür insanlar?

BUKOWSKI: Karayolundayım, sağ şeritte, birinin arkasında. Saatte seksen kilometre hız yapıyor. Onu sollamaya çalışıyorum, hızını doksana çıkarıyor. Ben yüze çıkıyorum, o gaz pedalına yükleniyor. Çok bayağı, çok acı bir yanı var insan ırkının. İnsanların karayolunda araba kullanışlarına bakınca görüyorum bunu. Biri beni sollamak istediğinde ben frene basıp yol veririm. Matah bir ırk değil insan ırkı.

HIGH TIMES: Her zaman böyle mi hissettiniz?

BUKOWSKI: Daha iyiye gitmedi doğrusu. Hiçbir fark göremiyorum. Bir şiirimde, "İnsanlık, daha başından çuvallamıştın zaten," diye yazmıştım. Bu dizeyi değiştirmek için tek bir neden bile göremiyorum.

HIGH TIMES: Çok fazla kitap okumuşsunuzdur herhalde?

BUKOWSKI: On beşle yirmi dört yaş arasında bütün bir kütüphaneyi okudum diyebilirim. Akşam yemeği niyetine kitap yerdim.

Babam saat sekizde "Işıklar sönsün!" diye bağırırdı. Erken yatıp erken kalkarak bu dünyada yükseleceğimizi sanıyordu –ki gerçek bu palavradır. Bunun farkındaydım, ama bu kitaplar babamdan çok daha ilginçtiler. Hatta, babamın tam tersiydiler; yürekleri vardı, risk alıyorlardı. Bu yüzden babam "Işıklar Sönsün!" diye bağırdığında yatağıma küçük bir lamba alıp yorganın altında okurdum. O kadar ısınırdı ki o yorganın içi, ama bu da her sayfayı daha görkemli kılardı, uyuşturucu almak gibi bir şeydi: Sinclair Lewis, Dos Passos, yorgan altı dostlarımdı onlar. Bu adamların benim için ne ifade ettiklerini tahmin edemezsin, tuhaf dostlardı onlar. İçinde yaşadığım acımasız ortamda bana usulca bir şeyler söyleyen insanlar keşfediyordum, büyüleyici insanlar. Ama şimdi aynı yazarları okuduğumda o kadar da iyi olmadıklarını fark ediyorum.

HIGH TIMES: Başka yazarlarla görüşür müsünüz?

BUKOWSKI: Neden görüşeyim ki? Söyleyecek bir şey mi var? Yok söyleyecek bir şey, yapacak şeyler var sadece. Başka bir yazarla konuşmak küvetin içindeyken suyu içmek gibidir, yapmazsın. Küvetteyken suyu içer misin? Hayır, gördün mü? Ben şarap içerim küvetteyken.

HIGH TIMES: Saygı duyduğunuz yaşayan bir yazar var mı?

BUKOWSKI: Birkaç tane var, ama içtiğim zaman onları görmemeyi yeğlerim. Yazarlar genellikle işlerinden söz ederler. "Kırım geçen gün kolunu kırdı," demezler mesela. "Yeni bir sone yazıyorum,"ya da "New York'a gidiyorum," derler. İş konuşurlar.

HIGH TIMES: Peki o yazarların kitapları hakkında ne düşünüyorsunuz?

BUKOWSKI. Giyimlerinden hoşlanmıyorum, ayakkabılarından hoşlanmıyorum, kitaplarından da hoşlanmıyorum. Seslerinin tonunu sevmiyorum. Üç kadeh içtikten sonra kusmalarından hoşlanmıyorum. İğrençtirler yazarlar. Tesisatçıları, araba satıcılarını yeğlerim; yazarlardan çok daha insanidirler. Yazarlar sadece daktiloları

um başına geçtiklerinde insanlaşırlar; iyi, hatta olağanüstü olabilirler. Ama bir yazarı daktilosundan ayırdığında götleşir [*sinirleniyor*] Ben yazarım.

HIGH TIMES: Ama kendiniz hakkında böyle düşünmüyorsunuz.

BUKOWSKI: Hayır, çünkü ben fabrikalarda çalıştım, işlendim. Elli yaşına kadar yazar hayatı yaşamadım ben, bu yüzden de farklı alanlarda yaşama olanağı buldum. O hayat kişiliğimi oturtmamı sağladı –*akıl* sözcüğünü kullanabilir miyim? *Normal?* Yani, bana bir tür... *doğallık*...verdi. Evet, aradığım sözcük bu; *doğallık*.

HIGH TİMES: Hayatınız ne zaman değişti? *Postane* ve *Kadınlar* dönemi ne zaman bitti?

BUKOWSKI: Hiçbir şey bitmedi. Ruhum için endişe eden biri daha! Biliyor musun, bir zamanlar insanlar beni bira şişeleriyle dolu küçük ve pasaklı bir odada ziyaret ederlerdi, sık sık kalkıp banyoya kusmaya giderdim, sonra banyodan dönüp bir sigara yakar, bir bira daha içerdim –o zaman ruhum olduğunu düşünüyorlardı.

HIGH TIMES: Eminim sizi öyle hasta ve korkunç görmekten memnuniyet duyuyorlardı. Henry Chinaski'yi böyle hayal ediyorlar insanlar.

BUKOWSKI: Ama onlar için ruh taşıyordum, kendim için de. Önemi yok. Anlıyorum. Kabadayının tekiydim. Şimdi yumuşadım, uysallaştım, gülümsüyorum. İyi bir kadınla sakin bir hayat sürdürmek istiyorum, birlikte içerek, televizyon seyrederek, muhabbet ederek...

HIGH TIMES: Başka kadınlara yer yok hayatınızda öyleyse?

BUKOWSKI: Öyle bir şey söylemedim. Ama ben her zaman sadık bir keriz olmuşumdur. Yaşadığım bütün kadınlarla, fahişelerle bile, lanet bir sadakat ve dürüstlük duygusu taşımışımdır; keşke farkeste olsaydı, her şey çok daha kolaylaşırdı o zaman.

HIGH TIMES: Bu sadakat duygusu nerden kaynaklanıyor size?

BUKOWSKI: Başkalarının sadakatsizliğinden herhalde –çirkinliğinden. İlk yalanı söyleyen olmak istemem. Nerden geldiğini bilmiyorum. Dinim yok benim. Eğer bir seçim varsa, iyi olmak başka bir şey olmaktan çok daha iyidir. Bunu bilmek için Hıristiyan olmaya gerek yok; bir mecburiyet değil zaten. İyi olmak kolay bir kavram. Ben iyi olduğumda herkes kendini çok daha iyi hisseder. Öte yandan, özgün olmayı bilen ve yeni alanlar açan kötü insanlara da hayranlık duyarım ama başkalarına ihanet eden kötü insanlardan değil, cahil insanların inançlarını parçalayıp yeni eğilimler başlatan kötü insanlardan söz ediyorum. İki insanın birbirini mahvetmesiyle, bir kişinin özgün bir fikirle dünyayı mahvetmesi arasında fark var. Dünya Hitler gibi güçlü birinden yüzyıllar boyunca nefret edecek, ama konuşacak ondan, onu yenilgiye uğratanlar insanlık bilincinden silindikten çok sonra bile onun hakkında filmler yapılacak. Çünkü merkezi anlayışın ahlak değerlerini delmek taşak ister. Bunu büyük ölçekte başarabilirsen sakıncası yoktur bence. Bütün insanlığa ihanet edip onu ortadan kaldırabilirsen, eyvallah ama birlikte olduğun insana yalan söylüyorsan, bu kötüdür. Çünkü birini yapmak cesaret gerektirmezken, ötekini yapmak hem cesaret hem de yaratıcılık gerektirir.

HIGH TIMES: Az önce dininizin olmadığını söylediniz, ama bir Katolik olarak yetiştirilmediniz mi?

BUKOWSKI: Evet, ayinlere filan da giderdim, ama kendi isteğimle değil... Hastanede ölmek üzereyken son duayı etmesi için rahibi çağırdılar. "Kayıt formuna Katolik diye yazmışsın," dedi bana. Ölürken fazla konuşamıyor insan, biliyor musun? "Peder," dedim, "kimse bana agnostik nedir diye sorsun istemedim. Bu yüzden Katolik yazdım, böylesi daha kolay. Ama Katolik değilim aslında, umurumda değil." Yatağıma eğilip, "Oğlum, Katolik doğmuşsun, Katolik ölürsün," dedi. "Hayır, hayır, Peder, bu doğru değil! Beni yalnız bırak da öleyim," dedim.

HIGH TIMES: Ölmekten korkuyor musunuz?

BUKOWSKI: Kim, ben mi? Yok canım! Birkaç kez o kadar yaklaştım ki ölüme. İyi bir şey aslında bu kadar yaklaşmak. "Tamam, tamam," dersin içinden. Özellikle tanrıya inanmıyorsan, cennete ya da cehenneme gitmek gibi bir tasan yoksa, olduğun yerde pevşersin. Bir şeyler değişecek, yeni bir film oynatacaklar sana, her neyse sen de "Tamam," dersin. Otuz beş yaşındayken beni hastanede ölü ilan ettiler. Ölmedim. Hastaneden çıktım -bir kadeh daha içersem öleceğimi söylediler taburcu olurken- ve ilk yaptığım şey bir bara girip bir bira içmek oldu. Hayır, iki bira!

HIGH TİMES: Peki, anlamı ne bunun, hayata meydan okumak mı?

BUKOWSKI: Hayır, sana yalan söyleyen herkese meydan okumak. İyi bir şeydir ölüm. Bilirsin, "en uzun yolculuk" olduğu söylenir. Birlikte olmak istemediğin biriyle yaşamak ölümden kötüdür mesela, günde sekiz saat nefret ettiğin bir işte çalışmak da ölümden kötüdür.

HIGH TIMES: Bazı üniversitelerde okutulduğunuzu duydum, kitaplarınız ders kitabı olarak kullanılıyor: şiirler, *Factotum*. Ne hissediyorsunuz bu konuda?

BUKOWSKI. Pek memnun etmiyor bu beni. Öğretilecek kadar güvenlisin anlamına gelir. Eğer böyle düşünüyorlarsa ben gaz pedalına biraz daha yüklenebilirim. İnsanların bana yetişmesini istemiyorum, açık farkla önde gitmek istiyorum.

HIGH TIMES: Arada sırada üniversitelere gidiyor ya da şiir dinletileri veriyorsunuz. Peki, bütün gün ne yaparsınız?

BUKOWSKI: Hipodroma giderim, yorgun dönerim, yazamayacak kadar yorgun. Sonra Linda dükkanı kapatıp gelir, o da yorgundur, burda otururuz. Sonra ben, "Bir-iki kadeh bir şey içelim bari!" derim. Yemekten sonra o dükkanın hesaplarına bakar, ben de yukarı çıkıp yazmaya başlarım, böyle geçer günüm. Hâlâ iyi yazıp yaz-

madığımı soracaksan hemen söyleyeyim hâlâ iyi yazıyorum.

HIGH TIMES: Kitaplarınızda anlattığınız hayattan geriye bir tek hipodrom kalmış anlaşılan.

BUKOWSKI: Artık sokaklarda değil de hipodromda olduğumu mu söylemeye çalışıyorsun, yani sen de ruhum için endişe ediyorsun, öyle mi? Ne değişti sence? Büyük bir evde yaşamak, iyi bir araba kullanmak mı mesele?

HIGH TIMES: Büyük bir değişiklik bence. Sabah uyanıp kirayı nasıl ödeyeceğini düşünmek zorunda olmamak.

BUKOWSKI: Ne fark eder? Yazarlık tutkusuna sahip olmayan biri lüks hayata balıklama dalar, ama sahipsen yazmaya devam edersin. 1979 yılından sonra yazdıklarıma bakarsan çuvallayıp çuvallamadığımı anlarsın. Bence çuvallamadım. Ama benim şansım her şeyin çok geç ve çok fazla gerçekleşmiş olması... Altmış yaşında bunu da bilemiyorsam, çok az şey biliyorum demektir. Çok az şey biliyorsam da, çuvallamayı hak ediyorum... göreceğiz.

Charles Bukowski'nin Charles Bukowski Üzerine Gerald Locklin'e yazdığı mektup

1982-83

Home Planet, 1982-83.

Bukowski'yle zaman zaman yazışma olanağı buluyoruz, genellikle ona ulaşmak isteyen biri hakkında. Mektuplarını hep çok güzel bulurum, sonunda ondan bir gün kendine bir bardak şarap koyup kendi hakkında her zamankinden daha uzun bir mektup yazmasını istedim, kendisiyle söyleşmesini başka bir deyişle. Ona Batı Yakası yazarları hakkında bir dizi tasarladığımı söyledim, Home Planet *dergisi hakkında bilgi verdim, birkaç konu önermekle birlikte ne isterse yazabileceğini ekledim. Alışılagelmiş tarzda bir söyleşi değildi kafamdaki, çünkü bunun ikimiz için de hayli tatsız olacağını biliyordum, son zamanlarda o tür söyleşilerden bir hayli yapmıştı zaten, çoğu da bir şekilde kötüydü. İşte sonuç. Ben çok memnun kaldım.*
Gerald Locklin

San Pedro'yu seviyorum. Gizlenmek için iyi bir yer, Los Alamitos'daki Hollywood Park Hipodromu'na da yakın. Hem Pacific ve/veya Gaffey'de bir kafeye oturmuş ekspreso yudumlayan şair takımına da rastlamıyorsun. Bazı olumsuzluklar var ama; yemek yenecek doğru dürüst tek bir restoran yok ve dokuz buçuktan sonra içki satın alamıyorsun. Ama ben içkiyi kasayla satın aldığım ve her zaman bir yerlere 3-4 şişe zulaladığım için sorun yaşamıyorum. Çok yerde bulamayacağın bir huzur ve dinginlik var burda. Seviyorum.

Filmler; Ferreri'nin filmini merak ediyorum daha çok. Gazzara iyi bir oyuncu, gözleri iyi bakıyor. Göreceğiz... Barbet Shroeder sa-

yesinde sinema sektöründen pek çok insan tanıdım, Avrupalı daha çok, ki bence gerçekçi film çekmeyi çok daha iyi beceriyorlar; ama arada sırada 40 yıl önce New York'taki sanat sinemalarında gördüğüm avant-garde işlere giriyorlar... Godard'ın alt yazılarına gelince; ben Fransızca bilmem, adıma yer vermiş olması beni şaşırttı. Şöyle oldu; bir Fransız senaryoyu İngilizce'ye çevirdi, ben de senaryoyu Amerikanlılaştırdım. Öte yandan, Godard bir film sahnesinde şiirlerimden birini kullandı ve şiirin bana ait olduğunu belirtmedi. Ama bir gece içiyorduk, elime bir tomar frank sıkıştırdı. Aynı şey değil, o telif.

Etrafımda bana bakan kameralar oluyor zaman zaman, bunun yaratıcılıkla ne ilgisi olduğunu bilmiyorum. Cihaski'nin ruhunun ne kadarı duruyor diye merak ediyor olabilirler tabii ki. Hiç hoş değil, ama yeterince sarhoşsam umursamıyorum. O zaman çenem açılıyor, konuşabiliyorum. Ama kendini çok fazla teşhir etmek ölüm gibi bir şey, bu yüzden yarıya indirdim, yakında tamamen kesebilirim de. Geçenlerde bir şiir dinletisi için 2.000 dolarlık teklifi geri çevirdim, çünkü tek kolumdan asılıp iteklenmeye tahammülüm kalmadı. Daktiloya bir sayfa yerleştirir ve yazarsın. İşin özü bu; gerisi kanama. Ve seni iyice kanattıklarında daktilonun başına geçiyorsun ve hiçbir şey çıkmıyor. Bu yüzden onları ikiletip işin mekaniğiniyle ilgilenmek en iyisi. Atlar, içki ve daktilo. Bunların arasına giren her şey ölümcül; kadınlar dahil, kadınlar özellikle dahil. Kadınlardan ne kadar uzak durmayı başarırsam o kadar daha iyi hissediyorum kendimi. Dün gece hipodromda ikinci tribünde oturuyordum ve bir zamanlar tanıdığım sırf kız ve göğüs bir kızıla rastladım, kızıl saçları alev alev, bahis gişelerinden birine doğru gidiyordu. Hemen alt kata koşup kalan koşuları ordan takip ettim. Yeter; insanın üzerine örümcek ağı gibi yapışan o delilik daha genç ve dayanıklılar için.

Ayrıca, makbul biri de değildi.

Wormie mi? Gerçek anlamda tek edebiyat dergisi bence. Yani sıçmaya girerken alıp okuyabilirim, küvette okuyabilirim, yatakta

okuyabilirim. Şiirlerin çoğuyla fazla bir meselem yok, bitirdiğimde de keşke bitmeseydi diyorum. Başka dergiler için söylemem bunu. Onları okurken başım ağrıyor, uykum geliyor, sayfaları çeviremiyorum, inanamıyorum yayınladıkları şiirlere, 19. Yüzyıl'da kalmışlar, o kadar kötü ki inanamıyor insan, gülünç olmayan ama tekrar tekrar anlatılan bir fıkra gibi. *Wormie,* Malone'un editörlük başarısı, söyleyecek fazla bir şey yok... *New York Quarterly*'nin harika bir formatı vardı, şiirlerin yüzde kırkı da iyiydi, ama iflas bayrağını çekmek üzere olduklarını duydum. Bütün bildiğim yayın hayatına girdi iki yıl olduğu ve yayınlamayı kabul ettikleri 25-30 şiirimin üzerine oturdukları, ama beni öldürmez. Oturup yenilerini yazarım.

New York mu? Sadece üç ay dayanabildim orda. Paran yoksa, kenti tanımıyorsan ve bir mesleğin yoksa yanmışsın New York'ta. 1944 ya da 1945 yılından söz ediyorum, şimdi daha iyi bir yerdir belki, ama ben tekrar denemek niyetinde değilim.

Siyaset mi? Siyaset kadın gibidir; kendini fazla kaptırırsan bir dok işçisinin botunun altında kalmış solucana dönersin.

Pekala, bir Amerikan Express bir de Visa kartım var, bir de BMW marka arabam, ama hâlâ yazıyorum; yazmak benim için haz duyduğum bir şey oldu hep, içmek kadar kolay, bu yüzden de ikisini birlikte yapıyorum. Başka yazarlardan yazmanın ZOR olduğunu duyuyorum, benim için o kadar zor olsaydı başka bir şey yapmayı denerdim. En uzun tıkanıklığımı geçen ay yaşadım -7 gün, büyük ölçüde daktiloyla benim arama giren insanlardan kaynaklandı. John Martin bana geçenlerde şöyle dedi: "Elimde yayınlanmamış o kadar çok şiirin var ki bugün ölecek olsan 5-6 kitap basabilirim, hepsi de nitelikli kitaplar." Ama o benim hayranlarımdan biri. Sadece üç tanesi nitelikli olurdu belki.

İtalya, Fransa ve İspanya'ya bedava seyahat etme tekliflerini geri çevirdim. Bu daha fazla *söyleşi* demek, Gerald. *Ekmek Arası*'nın

(roman) 240'ıncı sayfasına geldim, bu da bitiyor demektir. Üzerin de biraz çalışacağım, sonra da yayınlanmak için iki yıl bekleyecek Olsun. Postane'den 1970 yılında ayrıldım ve o günden beri çok gö kemli gitti, pat, pat, pat, ve şu anda ölecek olsam gerçekten nefis v ucuz bir heyecan yaşadığımı bilerek ölürüm.

Birkaç iyi yeni yazar vardır belki. Umuyorum. Ama kitap oku muyorum artık. Gazete okuyorum, at yarışlarının sonuçlarına bakı yorum, boks maçlarını takip ediyorum. Televizyona da takılıyorum zaman zaman, ama çok kötü. Hearns-Leonard dövüşünü bekliyo rum sabırsızlıkla. Adların sırasını değiştirdiğimi fark ettin mi, dö vüşün de bu şekilde biteceğini umuyorum. Duran şişkonun tekiydi Hearns, Leonard'a vurduğu zaman Leonard eldiveninin ucunda kı tır toynakları olan ince, sırım gibi bir adamdan yumruk yemiş ola cak. Ama Leonard'ın cesareti ve tarzı olduğunu kabul edelim. Kim kazanırsa hak etmek zorunda.

İyi şarap ırmakları dileğiyle,
Buk

Charles Bukowski'yle Craft Söyleşisi

1985

The New York Quarterly, 1985.

NYQ: *Nasıl yazarsınız? El yazısıyla mı, daktiloda mı? Yazdıklarınızı sonradan gözden geçirir misiniz? Müsveddeleri ne yaparsınız? Şiiriniz o anda kafanıza geldiği gibi yazılmış izlenimi uyandırıyor. Bu sadece bir izlenim mi? Şiirlerinizden birini yazarken insan ruhunun ıstırabının ve terinin ne kadarı söz konusudur?*

CB: Daktiloda yazarım. "Makineli tüfeğim" diyorum ben ona. Sert vururum tuşlara, genellikle geç saatte şarap ve radyoda klasik müzik eşliğinde, bir *mangalore ganeş bidisi* tüttürerek. Yazdıklarımı gözden geçiririm, ama çok fazla değil. Şiiri ertesi gün tekrar daktilo eder ve o anda birkaç değişiklik yaparım, bir-iki dizeyi atarım, iki dizeyi birleştirip tek dize yaparım, öyle şeyler –şiiri daha taşaklı, daha dengeli kılmak için. Evet, şiir kafama geldiği gibi yazılır. Oturduğumda neye dair yazacağımı bilmem genellikle. İnsan ruhunun acısı ve teri pek yoktur açıkçası. Yazmak kolay; güç olan hayat bazen.

NYQ: Evinizden uzakta olduğunuzda yanınızda defter taşır mısınız; gün boyunca aklınıza gelen fikirleri not alır mısınız, yoksa daha sonra yazmak üzere aklınızda mı tutarsınız?

CB: Defter taşımam, fikirleri bilinçli olarak akılda tutmak gibi bir çabam yok. Yazar olduğumu düşünmemeye çalışırım. Yazarlardan haz etmem, ama sigorta satıcılarından da haz etmem.

NYQ: Tıkandığınız dönemler oluyor mu, hiç yazamadığınız? Oluyorsa hangi sıklıkta? Öyle dönemlerde ne yaparsınız? Çeşmeyi açmak için özel taktikler var mı?

C: Benim için tıkanıklık iki-üç gün yazmamaktır herhalde. Muh-

temelen tıkanıklık dönemi yaşıyor ama bunu fark etmediğimi için yazmaya devam ediyorum, pek iyi yazamıyorum herhalde. Ama bazen iyi gitmediğini fark ediyorum. O zaman hipodroma gidip her zamankinden daha yüksek oynuyor, bağırıyor, çağırıyor, kadınlara hakaret ediyorum. Ve en iyisi kaybetmeye çalışmadan kaybetmektir. 150-200 dolar arasında bir para kaybettiysem ölümsüz bir şiir garantidir nerdeyse.

NYQ: Yalnızlığa ihtiyaç duyar mısınız? En iyi yalnızken mi yazarsınız? Şiirlerinizin çoğunda aşk/seks ortamından yalnızlığa dönüyorsunuz genellikle. Yazabilmek için yapmak zorunda kaldığınız bir tercih mi bu?

CB: Bayılırım yalnızlığa, ama yazmak için sevdiğim birinden vazgeçememi gerektirecek kadar da önemli değildir. Her koşulda yazamıyorsam yeterince iyi değilim demektir. Bazı şiirlerimde bir kadınla ilişkimi bitirdikten sonra tek başına yazıyorum izlenimi var. Ben yalnızlığa yazmadığım zaman daha çok ihtiyaç duyuyorum aslında. Odanın içinde koşuşturup su tabancalarıyla bana su sıkan ve letler varken bile yazdım ben. Bu yazmayı engelleyeceğine körükler bazen, kahkahanın ve coşkunun birazı siner yazıya. Beni rahatsız eden bir şey var ama; birinin sesi fazla açık televizyonunu duymak, konserve kahkahalı bir komedi dizisi örneğin.

NYQ: Ne zaman başladınız yazmaya? Kaç yaşında? Hangi yazarlara hayranlık duyarsınız?

CB: Hatırladığım ilk deneme II. Dünya Savaşı'nda yüzlerce Amerikan pilotu düşürmüş çelik elli bir Alman pilotuna dair. El yazısıyla yazmıştım, bütün bir bloknot onun maceralarıyla doluydu. On üç yaşındaydım ve tıp tarihin en inanılmaz akne vakalarından biriyle yataklık olmuştum. Hayranlık duyduğum bir yazar yoktu o zaman. Daha sonra oldu; John Fante, Knut Hamsun, Céline; Dostoyevski, tabii ki manzumeleriyle Jeffers, Conrad Aiken, Catullus. Çok fazla yok. Klasik müzik bestecilerine daha çok hayranlık duyuyordum. Fabrikadan çıktıktan sonra soyunur, karanlıkta yatağa gi

up onları dinleyerek bira içer, sarhoş olurdum.

NYQ: Günümüzde çok fazla şiir yazıldığını mı düşünüyorsunuz? Gerçekten kötü şiiri nasıl betimlersiniz? Bugün iyi şiir nedir sizce?

CB: Çok fazla kötü şiir yazılıyor günümüzde. Basit ve rahat bir cümle kurmayı beceremiyorlar. Zor onlar için; boğulurken sertliğini korumaya çalışmak gibi bir şey --çok değildir yapabilenlerin sayısı. Ama kötü şiiri yaratanlar oturup, ben şimdi bir şiir yazacağım, diye düşünen insanlar. O zaman sonuç onların şiirin nasıl olması gerektiğine dair fikirlerine uygun bir şey oluyor. Kediyi al. Kedi, ben bir kediyim ve şimdi şu kuşu avlayacağım, diye düşünmez. Yapar. Bugün iyi şiir mi? Gerold Locklin ve Ronald Koertge adında iki kedi güzel şeyler yazıyorlar.

NYQ: Dergimizin bugüne dek yayınladığı birçok söyleşiyi okumuşsunuzdur muhtemelen. Yaklaşımımızı nasıl buluyorsunuz? Hangi söyleşiler sizin için anlam ifade etti?

CB: Bu soruyu sormasaydınız keşke. Söyleşilerden öğrendiğim tek şey şairlerin hevesli, eğitimli, kendilerinden emin ve tiksindi uyandıracak kadar önemseyen insanlar oldukları. O söyleşilerden hiçbirini sonuna kadar okuyabildiğimi sanmıyorum; harfler bulanıyor ve eğitimli foklar yüzeyin altında kayboluyorlar. Verdikleri yanıtlarda coşku yok, delilik yok, kumar yok, şiirlerinde de olmadığı gibi.

NYQ: Şiirlerinizi güçlü bir sesle yazmanıza rağmen, o ses kendi psikoseksüel periferinizin dışına pek taşmıyor. Ulusal ve uluslar arası olaylarla ilgilenir misiniz, yoksa kendinize hakkında yazacağınız şeylerle ilgili bir kısıtlama mı koyuyorsunuz?

CB: Gördüklerimin ve yaşadıklarımın fotoğrafını çekip onları kaydederim. Guru ya da bir tür lider değilim ki ben. Tanrı'da ya da siyasette çözüm arayan biri değilim. Birileri kirli işi yapıp bizim için daha iyi bir dünya yaratmaya gönüllüyse, Allah razı olsun de-

rim, yapsın yeter ki. Hayli saygı gördüğüm Avrupa'da sokaktaki sı radan insana dair yazdığım için bazı gruplar beni kendilerinden sa yıyorlar; devrimciler, anarşistler filan. Ama oralarda verdiğim söy leşilerde onlarla bağımı inkar etmek zorunda kaldım, çünkü yok öy le bir bağ. Dünyanın bütün insanlarına merhamet duyuyorum, aynı zamanda da tiksindiriyorlar beni.

NYQ: Şiir yazmaya yeni başlayan bir şairin bugün bilmesi gere ken en önemli şey nedir sizce?

CB: Yazdığı onu sıkıyorsa okuru da sıkacaktır, bunu aklından çıkarmasın. Eğlendirici ve kolay anlaşılır şiir kötü şiir değildir. De ha derin bir şeyi kolay söyleme yeteneğidir bence. Yaratıcı yazı kurslarından uzak durup sokağının köşesinde olup bitenlere dikkat etsin. Genç bir şairin başına gelebilecek en kötü şey varlıklı baba, erken evlilik, bir çok şeyi iyi yapma yeteneği ve çabuk gelen başa rıdır.

NYQ: Son birkaç on yılda Kaliforniya çok güçlü sesi olan şair lerin mekanı olmuş –Jeffers, Rexroth, Patchen, hatta Henry Miller Nedeni nedir sizce? Batı Yakası'na, New York'a karşı tavrınız ne dir?

CB: Daha fazla genişlik var burda, uzun kıyı şeridi, okyanus Meksika, Çin ve Kanada karışımı bir hava, Hollywood, güneş, falu şeliğe geçmiş sinema yıldızları. Bilmiyorum, gerçekten, senenin yı rısını kıçın donarak geçirirken güçlü bir ses şairi olmak kolay olma sa gerek. Ses şairi olmak büyük kumardır çünkü bağırsaklarını sey gilersin, annenin ruhunun bir papatya tarlası olduğuna dair yazan santoplayacağından çok daha fazla tepki toplarsın.

New York, bilmiyorum. Cebimde yedi dolarla ve işsiz indim New York'a. Mesleğim filan da yoktu, vasıfsız işçi. Alttan değil de üstten girmiş olsaydım çok daha iyi vakit geçirirdim kuşkusuz. Or da üç ay kaldım, gökdelenler ödümü patlattı, insanlar ödümü patlat tı; ülkenin bir çok kentinde aynı koşullarda hayli serserilik yapmış lığım vardı ama New York cehennemdi, tam bir cehennem. Woody

Allen tarzı entelektüeller benim insanlarımdan çok daha farklı acılar çekiyorlar orda. Bir kez bile bir kadınla yatamadım New York'ta, kadınlar benimle konuşmuyorlardı hatta. Otuz yıl sonra yanıma kendi kadınımı getirerek düzüşebildim ancak New York'ta, Chelsea Otel'de kaldık tabii ki. New York'ta başıma gelen tek iyi şey *New York Quarterly* dergisi oldu.

NYQ: Öykü ve roman da yazdınız. Onlar da şiirlerinizin doğduğu yerden mi doğarlar?

CB: Evet, pek fark yoktur –dize ve dize uzunluğu sadece. Öykü kirayı ödememi sağladı; romansa intihar, delilik, yaşlılık, doğal ve doğal olmayan ölüm yolunda bir insanın başına ne kadar çok şey gelebileceğini göstermenin bir yoluydu.

NYQ: Şiirlerinizde sergilediğiniz kişilik hayli farklı, güçlü ses şiirleriniz de o kişilikten geliyor gibi. Gerçek dünyayı ciddiye alınmaya değmez bulduğu için Li Po tarzında kafayı çeken yaşlı bir adam maskesi. Genellikle şiir şekillenirken isterik bir hatun kapınızı yumrukluyor. Öncelikle bu kişiliği doğruluyor musunuz ve doğruluyorsanız gerçek Bukowski'yi hangi ölçüde yansıtıyor. Başka bir deyişle siz bize şiirlerinizde gösterdiğiniz insan mısınız?

CB: Bu biraz değişiyor, bir zamanlar için geçerli olan artık geçerli değil. Şiir yazmaya 35 yaşında başladım ben, Los Angeles Belediye Hastanesi'nin ölüm koğuşundan çıktıktan sonra, ziyaretçi olarak da değil. Birilerine şiirini okutmak için fark edilmen gerekir, bu yüzden gösterimi renklendirdim. İnsanlarda nefret uyandıran aşağılık (fakat ilginç) şeyler yazmaya başladım, bu onlarda merak uyandırıp "Kim ulan bu Bukowski?" demelerini sağladı. Geceleri verandamdan aşağı birilerini fırlattım. Polis arabalarının üzerine işedim, hippilere hırladım. Venice'de verdiğim ikinci şiir dinletisinden sonra paramı aldığım gibi kör kütük sarhoş bir vaziyette arabama atlayıp kaldırımda seksen kilometre hız yaptım. Evimde polisin gelip müdahale ettiği partiler verdim. U.C.L.A profesörlerinden biri akşam yemeği için evine davet etti. Karısı güzel bir yemek hazırla-

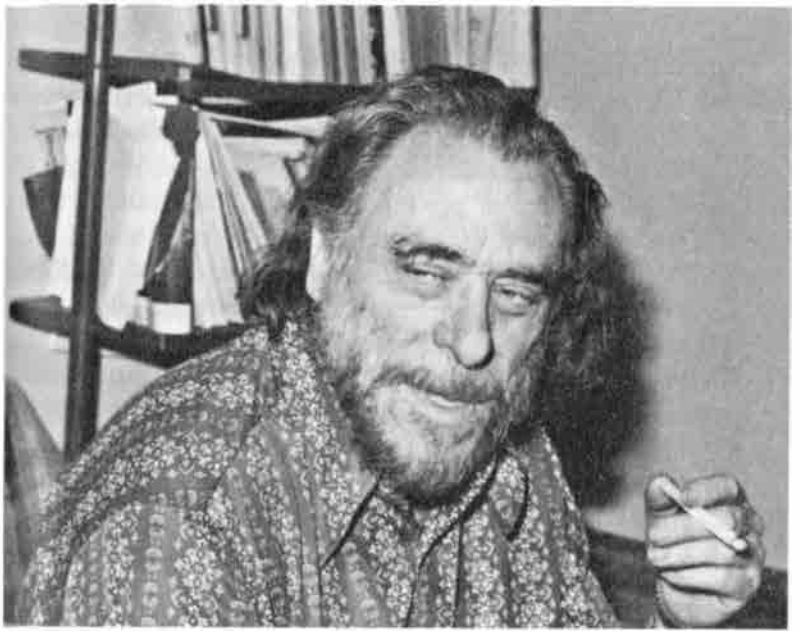
mıştı, yemeği yedikten sonra kadının porselen dolabını kırdım. Bi
kaç kez aşırı içkili olmaktan tutuklanıp ayyaşlar koğuşuna tıkıldım
Bir keresinde bir hanımefendi beni ona tecavüz etmekle suçladı
orospu. O arada bütün bunlara dair yazdım, buydu kişiliğim, ben
dim ama ben değildim. Bir süre sonra benim bela yaratmama gerek
kalmadı, bela kendiliğinden geliyordu zaten, böylece kendi kişiliğ
me biraz daha yakın yazmaya başladım. Aslında sert biri değilim
cinsel olarak ahlakçı bir yanım olduğu bile söylenebilir, ama sa
hoşluğum pistir ve sarhoşken başıma tuhaf işler gelir. Çok iyi anla
tamıyorum bunu, uzun sürdü. Yazdıkça asıl kişiliğime yakınlaşıyo
rum, aslında söylemek istediğim bu. Ben geç açılan tiplerdenim
ama düzlüğe geldiğimde kimse beni tutamaz. Şiirlerimde yansıttı
ğım kişiliğin %93'ü olduğumu söyleyebilirim, diğer %7'si sanatın
hayata katkısıdır diyelim, fon müziği de diyebiliriz.

*NYQ: Sık sık Hemingway'den söz ediyorsunuz, bir tür aşk/nef
ret ilişkisi söz konusu sanki. Bu konuda bir şey söylemek ister mi
siniz?*

CB: Hemingway diğerlerinden pek farklı değildir aslında benim
için; gençken iyi gider. Gertie ona cümleyi oturtmayı öğretti ama o
da bunu hayli geliştirdi bence. Hemingway ve Saroyan yalın cüm
leyi oturtmayı biliyorlardı, işin sihrine vakıftılar. Ne var ki Heming
way gülmeyi bilmiyordu, Saroyan ise fazla şurupluydu. Fante de bi
liyordu cümleyi oturtmayı, Fante'dir içeriğe zarar vermeden tutku
ve duygu katmayı başaran ilk yazar bana sorarsanız. *Yalın* cümley
le yazan çağdaş yazarlardan söz ediyorum burda; Blake diye birinin
varlığından haberdarım tabii ki. Bu yüzden Hemingway hakkında
yazarken aslında kafa buluyorum, ama itiraf etmek istemeyeceğim
kadar borçluyum ona muhtemelen. İlk yazılarında her şey yerli ye
rindeydi, bütün somunlar sıkılıydı, parmaklarını altına sokamazdın
Ama şimdi hayatına ve çuvallamalarına dair okumaktan daha çok
haz duyuyorum, D.H. Lawrence hakkında okumak kadar zevkli
nerdeyse.

NYQ: Bu söyleşi hakkında ne düşünüyorsunuz? Size sorulmasını istediğiniz bir soru var mı? Varsa lütfen siz kendinize sorup yanıtlar mısınız?

CB: Söyleşi iyiydi. Kimileri yanıtları yüzeysel bulacak, sonra gidip kitaplarımı satın alacaklardır muhtemelen. Kendime sormak istediğim bir soru gelmiyor aklıma. Yazdıklarıma karşılık para almak harikulade bir kadınla yatağa girip seviştikten sonra kadının yataktan kalkıp çantasına gitmesi ve bana bir avuç dolusu para uzatması gibi bir şey benim için. Alırım parayı. Bu söyleşiyi burda noktalayalım.

Charles Bukowski Kayıtları
Yönetmen Barbet Schroeder

Ocak, 1985

Les Films du Losange, Ocak 1985.

CB: Pekala.

BS: Doğayı sevmiyor musun?

CB: Fahişeler doğaldır.

BS: Ağaçlar, yeşillik...

CB: Sıkılırım. Carl Weissner bize Almanya'nın bütün tepelerini gezdirdi, her yer yemyeşil, bir süre sonra uyuklamaya başladım. Allah kahretsin, bir keresinde Oregon ya da Washington'da bir şiir dinletisi vermiştim, dinletiden sonra bir yere gidip bir İngilizce öğretmenine tecavüz etmem gerekiyordu, dişiydi öğretmen... Ama oraya varıncaya kadar canım o kadar sıkıldı ki çüküm kalkmadı. Ağaçlar, yeşillik. Güzeldir tabii ki, güzeldir, ama demek istediğim bir süre sonra bir şey hissetmiyorsun (*elini gökyüzüne doğru salla yor)* yeşil ağaçlar, yeşil ağaçlar, yeşil ağaçlar. Pekala, tamam. Ne yapalım yani?

Kentleri yeğlerim. Hava kirliliği ver bana. Paris'teki çocuğun bana söylediği hoşuma gitti... Bir şeyin kralıydı... Punk kralı, evet. "İnsanlar hava kirliliğinden şikayet ediyor, ama ben bayılırım," dedi. Sonra da ceketinin fermuarlarını açıp kapattı. Doğruluk payı yok değil, hava kirliliği bile sevilebilir. İnsana iyi gelebilir. Dışarı çıkarsın ve (*ciğerlerine hava çekiyor).* Sen de bir parçasısındır, kirli havayla yaşarsın. Binaları seversin, enflasyonu seversin. Koşullara

ayak uyduran yaratıklar vardır. Hava kirliliği insanları, enflasyon insanları. Bedel yükseldikçe... bir gün bir restorana gireceksin ve garson, "tavuk jambonlu sandviç için 365 dolar lütfen," diyecek ve sen, "Hepsi o kadar mı, ben size 565 dolar vereceğim, işte 365 dolar da bahşiş!" diyeceksin. Bunlar her zaman hayatta kalmayı başaracak olan insanlar, anlıyor musun? Enflasyona hazırlar, hava kirliliğine hazırlar! Bayılıyorlar! Ne fark eder? Her şey zihinde. Ak! İşte, 500 dolar bahşiş! Hayır, önemi yok. Sen bir anlam yüklemeye çalışmadıkça hiçbir şey ifade etmez. Bu yüzden sürekli hükümet değiştirirsin, kadın değiştirirsin, ne fark eder? İşte, kadınlara döndük yine...

Sanatım İçin Açlık Çektim

BS: Açlık çekmenin sanat yaratmadığını ama birçok başka şey yarattığını, zaman yarattığını söyledin.

CB: Evet, tabii. Çok basit aslında. Bunu söylemek için filmini ziyan etmek istemem gerçi. Bak, bir işte günde sekiz saat çalışıyorsan ve saat ücreti olarak 55 sent alıyorsan... yani, evde kalırsan eline hiç para geçmeyecek ama bir kağıda bir şeyler yazmak için zamanın olacak. Ben bu modern çağda sanatı için açlık çeken ender insanlardan biriyim herhalde. Başkalarının bölmeyeceği 24 saat için gerçekten açlık çektim, biliyor musun? Yazmak için yemekten vazgeçtim, her şeyden vazgeçtim... Delinin tekiydim. Kararlıydım. Ama sorun şu ki, çok kararlı olup yaratamayabilirsin de. Yeteneğin yoksa istediğin kadar kararlı ol, ne demek istediğimi anlıyor musun? Kararlılık tek başına işi kıvırmaya yetmez... Hey, biliyorsun, biliyorum bildiğini. Ve kaç kişi var kendini bu durumda bulan? Sokaklarda sefil olup hiçbir yere varamıyorlar.

BS: Ama sen biliyordun yeteneğin olduğunu.

CB: Herkes bildiğini sanır! Onlardan biri olduğunu nasıl bile-

ceksin? Bilmiyorsun... Karanlıkta ateş etmek gibi bir şey. Ya bu işe girersin ya da sabah dokuz akşam beş bir iş bulursun kendine. Evlenirsin, çocuk yaparsın, birlikte Noel'i kutlarsınız: "İşte babaanne geliyor! Selam babaanne... içeri gir, nasılsın?" Hiç bana göre değil ölümden farksız benim için, kendimi öldürmeyi yeğlerim! Bu çünkü, hayatın sıradanlığına hiçbir zaman tahammül edemedim. Aile hayatına hiçbir zaman tahammül edemedim, iş hayatına tahammül edemedim, gördüğüm hiçbir şeye tahammül edemedim. O zaman şuna karar verdim; ya açlıktan ölecektim ya da bu işi kıvıracaktım, çıldıracaktım, yırtacaktım, bir şeyler yapacaktım. Yazarlığı kıvıramasaydım bile sabah dokuz akşam beş çalışmazdım. İntihar ederdim. Üzgünüm, salyangoz ritmiyle yaşayamam: Johnny Carson, Doğum Günün Kutlu Olsun, Noel, Yılbaşı. Hastalıkların en vahimidir bu bence. Ama şansım yaver gitti, dayandım, birileri bir şiirimi ya da öykümü bir yerde bastı. Şimdi şurda oturmuş şarabımı içiyorsiz soru sorduğunuz için de kendime dair konuşuyorum, cevap verdiğim için değil, tamam mı?

BS: Tamam.

Charles Bukowski: Dünyanın En Büyük Düzücüsü

Ace Backwords

1987

Twisted Image, 29 Ocak 1987

Nasılsınız? (Ne başlangıç ama!)

Aynı. Atlara oynuyorum, gece eve geliyorum, bir şişe şarap açıp yazmaya başlıyorum. Her gece yazmam, üç gecede bir belki. Ve içimden gelmiyorsa asla.

Yeni kitabınız sizi tatmin etti mi?

Diğerleriyle aynı düzeyde olduğunu düşünüyorum. Hep aynı düzeyde yazıyorum bence, içerik değişebiliyor (bazen) ama o kadar.

Sağlığınız nasıl?

Çok içtiğimi ve içmeye devam ettiğimi hesaba katarsan hayatta olmam mucize. İki yıl önce tepeden tırnağa kontrolden geçtim hatta. Doktor hiçbir şey bulamadı. Karaciğer iyi filan... Nasıl bir hayat yaşadığımı anlattım ona, "Anlayamıyorum," dedi. ÇOK ŞANSLIYIM, anlayacağın. Gerçi çok uzun bir hayat yaşamak gibi bir isteğim de yok. 80 yıl yeter bana. Bu da 14 yıl daha demek. Ve herkes gibi ben de uzun ve köstekleyici bir hastalıktan sonra ölmek istemiyorum.

Nedir bu içtiğiniz?

Mirrasou 1984 Gamay Beaujolais.

Bir yerde şöyle demişsiniz: "Tımarhaneler, sefilhaneler ve mezarlıklar benim gibilerle dolu." Sizin sonunuz niye onlarınki gibi olmadı?

Sefilhanelerde yattım, mezarlık ise bekliyor. Tımarhaneye gelin-

ce; hayatımda kimseye ciddi anlamda zarar vermedim, deliliğimi de yazarak hallettim.

Gerçekle ilintili şiir yazmayı nerden akıl ettiniz?

Şiirden uzun zaman önce umudumu kesmiştim, çünkü züppelerin denetimi altında yapay ve aldatmaya yönelik bir oyun olduğunu düşünüyordum. Bugün yazılan şiirin de büyük bir bölümü farklı değil. Sözü kağıda olabildiğince berrak dökmeye çalıştım, çünkü başka türlü yapmak midemi bulandırıyordu. İnsan yalın bir anlatımla konuştuğu zaman gerçeklerden söz etmesi kaçınılmazdır. Ama bu tarzla kendime bir kapı açabilmek için yıllarca inatla yazmam gerekti. Editörler şiirin alışılagelmiş duruşunu istiyorlardı ve ben yapamıyordum, reddediyordum yapmayı. Aynı bildik çorbayı kaynatmak istemeyişimde cesurca diye nitelendirilebilecek hiçbir şey yok.

Şairlere bir öğüt verecek olsanız bu ne olurdu?

Çalışmak zorundaysan, yazmakla, Sanat'la filan ilgisi olmayan bir iş bul kendine... Bu tür işler insanı yumuşatıp günlük hayattan koparır.

John Lennon bir keresinde şöyle demiş: "Yeni yetişen sanatçıların sorunu sanatlarıyla uğraşmaktan yaşamaya zaman bulamamaları." Bu konuda bir şey söylemek ister misiniz?

Bildiğim kadarıyla John Lennon gerçek ya da değerli diyebileceğim hiçbir şey üretmedi, yaşadığı hayatın da bir saman çöpü kadar değeri yoktu bence.

Yazılarınızda ender rastlanan bir berraklık ve şeffaflık var, sanatlarda (özellikle de şiirde!) hüküm süren sahte duygusallıktan ve yapaylıktan eser yok. Ben bunu, kısmen, gizleyecek çok az şeyiniz olmasına bağlıyorum. Bu kadar kişisel ve ifşa etmeye yönelik yazmaktan hiç rahatsızlık duyduğunuz oldu mu?

Daktilonun başına oturduğumda ne yazacağımı ya da etkisinin ne olacağını düşünmem. Aslında, bütün işi daktilo yapıyor, ben de

kemlede oturup radyo dinlerken şarap ve sigara içiyormuşum gibi gelir bana. Kısıtlama yoktur. Başka yazarlar yazmanın ne kadar ACI verici olduğundan dem vurduklarında neden söz ettiklerini bilmiyorum.

Son kitabınızı eleştirecek olsanız ne derdiniz?

"Bu herif her seferinde daha iyi yazıyor sanki," derdim.

Şöyle yazmışsınız: "Her zaman belli bir memnuniyet içinde oldum -mutluluk diyemem buna- olup bitenlere karşı bir iç denge daha çok." Evet, böyle demişsiniz. Boka batmış bu dünyada deliliği fuleli adımlarla aşmak paha biçilmez bir beceri olsa gerek. Bu koşullarda böyle bir iç denge tutturmaya yönelik bir öğüdünüz var mı?

En zor durumlarda bile bu dengeyi nasıl sağladığımı, nerden kaynaklandığını bilmiyorum, ama şimdiye kadar hep vardı. Bunaldığım zamanlar olur, tahammül edemeyeceğimi düşündüğüm zamanlar olur, ama uzun vadede bu iç huzurla kutsanmışım. Nerdeyse hiçbir şeyin bok kadar değeri olmadığı duygusundan kaynaklanıyor olabilir, o zaman da niye canını sıkasın? Hiçbir şey umma ki elime bir şey geçtiğinde kendini muzaffer hissedebilesin. Dayanıklılık ve sabır acıyı azaltabilir, hatta yok edebilir.

Şiir dinletisi vermeyi sürdürecek misiniz?

Hayır. Cebimde üç kuruş para olduğu sürece, hayır. Aklımı kaçırabilirim.

Hayli tanınmış Los Angeles'lı bir yazarsınız. Ama öyküleriniz Hollywood'ta değil de İtalya'da filmleştirildi. O nasıl oldu? Filmi nasıl buldunuz?

Film rüzgârda sallanan ıslak bir bok parçasından farksızdı. O film üzerine ne kadar az konuşursak o kadar iyi. Bir senaryo yazdım, BARSİNEĞİ, Barbet Schroeder yönetecek. Başrolde Mickey Rourke ve Faye Dunaway var. Cannon Film. Çekim ocak ayında başlayacak. Oyuncular cümlelerini doğru söylerlerse iyi bir film olacak.

Geçenlerde "Open City" nin eski yayıncısı John Bryan ile tanış tım. 60'lı yılların yeraltı hippi dergileri hakkındaki duygularınız ne?

Harika günlerdi o hippi dergilerine köşe yazıları yazdığım gün ler. Her istediğimi söyleme özgürlüğüne sahiptim. OPEN CITY iç lerinde en iyisiydi. John Bryan'ın havlu attığı gün çok hüzün verici ve korkunç bir gündü.

80'lerin punk dergileriyle kıyaslarsak?

Punk dergilerini hiç okumadım, kıyaslayamayacağım.

Hiç LSD aldınız mı? Nasıldı?

Evet, LSD'yi denedim ve fazla aydınlatıcı bulmadım, bir de asıl trip bittikten sonra geri gelmesinden hiç hoşnut kalmadım. Yani yolda giderken önündeki araba birden ortadan ikiye bölünüyor ve önünde yan yana giden iki araba görüyorsun, hangisini takip edece ğinden emin olamıyorsun. (En iyisi ikisinin arkasında ve ortalarını da gitmek tabii ki.) İyi bir mantar tribini yeğlerim. Mantarla gerçe ğin *içinde* kalıyorsun, ancak her zaman eğlendirici olmakla birlikte bazen çok gülünç ya da korkunç olabiliyor. Ben alkolü hepsine yeğ liyorum hâlâ. Ot desen insanı fazla düşürüyor, atıl bir hiçlik duru mu.

Yazılarınızda ruhani bir nitelik var -dini anlamda değil- ruhunu zu kağıda aktarmanız anlamında. Ya çok ruhani bir adamsınız ya da çok yetenekli bir yazar, ya da ikisinin çılgın bir bileşimi. Bu çizgi de soracak bir soru gelmiyor aklıma... Bilmiyorum ama, hayatın genel sefaletiyle koşut giden müthiş ruhani bir duygu söz konusu "İnsan olmanın olanaksızlığı..." İnsan ruhunun bütün olası delilik lerin üstesinden gelmesi gibi bir şey. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Dert etmeyin, çünkü ben de anlamıyorum.

Evet, kendimizi imkansız gibi görünen durumlardan sıyırıp çe etmemekte görkemli bir şey var. İnsan ruhu hayret verici bir şey Yıkılmadı hâlâ.

TWISTED IMAGE okurlarının yüreklerini ve zihinlerini fethetmeye yönelik söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Öğüt vermekten nefret ederim, çünkü her insan ve koşulları farklıdır.

Yazmaya devam etmenizi umuyorum. Yeni ve muhteşem Bukowski kitapları bekliyoruz.

TWISTED IMAGE'ın çılgın bir enerjisi olduğunu eklemek istiyorum, uzun ömürlü olmasını dilerim.

Sert Erkekler Şiir Yazar
Sean Penn'in gözünden Charles Bukowski

1987

Interview, Eylül 1987.

Editörün notu: Time *dergisi Charles Bukowski'yi "Amerikan ayak takımının mümtaz şairi," olarak nitelendirdi. Ancak şair gerçek hayran kitlesini Avrupa'da bulmuş. Bukowski bugün dünyanın en çok okunan şairlerinden biri. Kitapları sadece Almanya'da iki milyonun üzerinde satmış.*

Bugün 66 yaşında olan Bukowski'nin 32 şiir kitabı, 5 öykü derlemesi ve 4 romanı var. En iyi bilinen eserleri Ekmek Arası, Kadınlar, Sıcak Su Müziği, Ölüler Böyle Sever, Postane, Sıradan Delilik Öyküleri ve Bana Aşkını Getir.

İlk senaryosundan yapılan film Barsineği *sonbaharda tüm ülkede gösterime girecek. Başrollerinde Mickey Rourke ve Faye Dunaway'in oynadığı, yönetmenliğini Barbet Schroeder'in yaptığı film Bukowski'nin gençlik döneminden birkaç günü kapsıyor.* Barsineği*'nin iki esas karakteri Henry ve Wanda Amerikan toplumunun yakasına yapışan mumyalanmış yaşam tarzından kaçmaya çalışan iki kişidir," Bukowski'ye göre. "Henry ile Wanda teslimiyetin canlı ölümünü kabullenmeyi reddederler. Bu film onların cesur deliliklerine odaklanmaktadır."*

Oyuncu ve şair Sean Penn'den Bukowski'yi ziyaret etmesini ve büyük adamın cesur deliliğine odaklanmasını istedik.

BARLAR ÜZERİNE:

Barlara pek gitmiyorum artık. Sistemimden çıkardım onları. Şimdi bir bara girdiğimde öğürüyorum, O kadar çok bar gördüm ki, yetti bana -gençken yapılacak iştir bara gitmek, biliyor musun, bu

hatun kaldırmaya çalışmak, birileriyle dövüşmek filan, bütün o maço saçmalık - benim yaşımda yapılacak iş değil. Barlara işemek için giriyorum artık. Yıllarımı geçirdim barlarda. Bara girip kusmak için doğru helaya giderdim, oraya varmıştı iş.

ALKOL ÜZERİNE:

Alkol bu dünyaya gelmiş en muhteşem şeylerden biri muhtemelen –beni saymazsak tabii ki. Evet... bu dünyaya gelmiş en muhteşem iki şeyi saptadık. İşte... iyi anlaşırız ben ve alkol. Çoğu insan için yıkıcıdır. Ben onlardan biri değilim. En yaratıcı yazılarımı sarhoşken yazmışımdır. Kadınlarla bile, ben biraz çekingenimdir sevişme konusunda, bu yüzden alkol bana cinsel olarak daha özgür olma olanağı tanımıştır. Alkol özgürlüktür benim için, çünkü ben esas olarak içine kapanık, mahcup biriyim, oysa alkol bana bir kahraman olma, pervasızca işler yapıp uzay ve mekanda uzun adımlarla yürüme fırsatı tanır... bu yüzden seviyorum... evet.

SİGARA İÇMEK ÜZERİNE:

Seviyorum sigara içmeyi. Duman ve alkol birbirlerini dengeliyor. Eskiden deli gibi içtikten sonra uyanırdım ve ellerim nikotinden sapsarı olurdu, eldiven gibi... kahverengi nerdeyse... içimden, " Hasiktir... ciğerlerim ne haldedir kim bilir? Aman Allahım!" diye geçirirdim.

DÖVÜŞMEK ÜZERİNE:

En iyisi kimsenin döveceğini tahmin etmediği birini dövmektir. Öyle biriyle kapıştım bir keresinde, bana kafa tutup duruyordu. "Tamam lan, gel bakalım," dedim. Fos çıktı herif –hiç zorlanmadan marizledim. Yerde öylece yatıyordu. Burnu kan içinde filan. Şöyle dedi bana: "Hay Allah, o kadar ağır hareket eden birisin ki seni kolaylıkla pataklarım sanmıştım. Ama dövüş başlayınca ellerini göremedim, o ne hızdı öyle. Ne oldu?" Ben de, "Bilmiyorum, moruk, bu iş böyledir," dedim. Saklarsın. O an için saklarsın.

KEDİLER ÜZERİNE:

Kedilerin arasında olmak çok iyidir. Kendini kötü hissediyorsan kedilere bakar ve kendini çok daha iyi hissedersin, çünkü onlar her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu bilirler; öyle fazla heyecanlanmak ya da üzülmek için bir neden yok. Onlar bunu bilirler. Kurtarıcıdır kediler. Ne kadar çok kedin varsa o kadar uzun yaşarsın. Yüz kedin varsa on kedin olduğunda yaşayacağının on katı daha uzun yaşarsın. Bu gerçek bir gün keşfedilecek ve herkesin binlerce kedisi olacak ve kimse ölmeyecek. Gerçekten çok saçma.

KADINLAR VE CİNSELLİK ÜZERİNE:

Şikayet etme makineleri diyorum ben onlara. Erkek ağzıyla kuş tutsa yaranamaz kadına. Bir de isteri krizlerini hesaba katarsan... unut gitsin. Dışarı çıkıp arabaya atlar ve gazlarım, nereye olursa. Yoktur başka yolu. Yapıları farklı galiba, değil mi? İsteri krizine girerler... konuşamazsın. Sen gitmeye kalkarsın, anlamazlar. (*Bir kadının tiz sesiyle:)* NEREYE GİDİYORSUN? "Kaçıyorum burdan, bebeğim!" Benim kadın düşmanı olduğumu düşünüyorlar, ama değilim. Kitaplarımı okumayıp duyduklarıyla karar veren insanlar bunlar. "Bukowski kadın düşmanı bir domuzdur!" Bunu duyuyorlar ama işin aslı nedir diye merak etmiyorlar. Evet, zaman zaman kadınları aşağıladığım doğru, ama erkekleri de aşağılıyorum. Hatta herkesten çok kendimi aşağılarım. Birinin aşağılanmayı hak ettiğini düşünüyorsam aşağılarım --erkek, kadın, çocuk, köpek, fark etmez. Kadınlar fazla hassas, ayrımcılığa maruz kaldıklarını sanıyorlar. Onların sorunu da bu.

İLKİ:

İlkini düzmek gerçekten tuhaftı -bilmiyordum- bana yalamayı filan öğretti. Hiçbir şey bilmiyordum. "Hank," dedi, "büyük bir yazarsın, ama kadınlar hakkında bir bok bilmiyorsun!" Ben de, "Ne demek istiyorsun, bir sürü kadınla düzüştüm ben," dedim. "Hayır bilmiyorsun, izin ver de sana öğreteyim," dedi. "Pekala," dedim. Sonra, "Sen çok iyi bir öğrencisin, hemen kapıyorsun," dedi. Bu ka-

dar –(*Biraz utanıyor. Ayrıntılardan değil, hatırlamanın duygusallığından daha çok.*) Ama yarık yalamak filan bir süre sonra insana kendini uşak gibi hissettiriyor. Kadınları memnun etmek hoşuma gidiyor, ama... Cinsellik çok abartılıyor, moruk. Seks sadece abazansan harika.

AIDS'DEN ÖNCE SEKS VE EVLİLİĞİ ÜZERİNE:

Hayatımın yarısı yatakta geçiyordu bir ara. Bilmiyorum, bir trans haliydi galiba, düzüşme transı. Düzüş, düzüş... (*gülüyor*)... Öyleydim! (*gülüyor*)

Ve kadınlar, birkaç laf ettikten sonra bileklerinden kavrarsın, "Hadi, güzelim."Yatak odasına götürüp düzersin. Ve itiraz etmezler, moruk. O ritme girdikten sonra takılırsın. Çok fazla kadın var ortalıkta. İyi görünürler, ama kopmuşlardır. Tek başlarına yaşarlar, işe giderler, eve dönerler... Birinin onları öyle götürmesi büyük şeydir onlar için. Bir de oturup içiyor ve konuşuyorsa, iyi vakit geçiriyorlar demektir. İyiydi... şanslıydım. Çağdaş kadınlar... söküklerini dikmezler ama... onu unut.

YAZMAK ÜZERİNE:

Küçük bir kıza tecavüz eden bir adamın bakış açısından bir öykü yazdım. İnsanlar beni suçladılar. Biri söyleşiye geldi. "Küçük kızlara tecavüz etmekten mi hoşlanırsınız?" diye sordu. "Tabii ki, hayır," dedim, "ben hayatı fotoğraflarım." Yazdığım bir sürü şey yüzünden başım belaya girdi. Öte yandan, bela kitap sattırır. Ama, işin esasına inersek, ben kendim için yazarım. (*Sigarasından derin bir nefes çekiyor.*) Böyle. "Duman" benim, kül küllüğün... budur yayınlanmak.

Asla gündüz yazmam. Çıplakken alış veriş merkezinde koşmak gibi bir şey gündüz yazmak. Herkes seni görür. Gece... işte o zaman numara çekebilirsin... sihir.

ŞİİR ÜZERİNE:

İlkokulun bahçesindeyken "şair" ya da "şiir" sözcüğü telaffuz edildiğinde bütün çocuklar gülüp alay ederlerdi. Şimdi anlıyorum nedenini, çünkü sahte bir üründür şiir. Yüzyıllardır sahte, züppe ve kökleşmiş. Aşırı-hassas. Aşırı-değerli. Çöp yığını bana sorarsan Yüzyıllardır şiir niyetine çöp üretiliyor. Sahtekarlık, kalpazanlık.

Birkaç iyi şair var tabii ki, beni yanlış anlama. Li Po adında Çinli bir şair var örneğin. Çoğu şairin kendi bokuyla on iki-on dört saf fada katamayacağı kadar duygu, gerçeklik ve tutkuyu dört-beş yılın dizeye sığdırabilen bir şair. Şarapçıydı da üstelik. Şiirlerini tu tuşturup nehirde yüzdürür, şarap içermiş. İmparatorlar onu çok se vermiş, çünkü ne dediğini anlarlarmış... Ama, tabii ki, sadece kötü şiirlerini tutuştururmuş. (*gülüyor*)

Benim yapmaya çalıştığım, affına sığınarak, hayatın fabrika işçisi boyutunu edebiyata katmaktır... işten eve döndüğünde dinlendiren karısı. Sıradan insanın gündelik gerçekliği... yüzyılların şairinde pek söz edilmeyen bir şey. Yüzyılların şiirinin bok olduğunu söylediğim kayıtlara geçsin. Utanç verici.

CELİNE ÜZERİNE:

Celine'i ilk okuduğumda yatağa bir kutu Ritz krakerle girmiştim. Onu okurken bir yandan da kraker yiyordum. Sonra gülmeye başladım, krakerleri çatır çatır yerken bir yandan da kahkaha atıyordum. Bir solukta okudum romanı. Bir kutu krakeri bitirdim, mutlu. Kalkıp su içtim. Görmeliydin beni. Kımıldayamıyordum. İyi bir yazar işte böyle yapar adamı. Öldürür nerdeyse... kötü bir yazar da.

SHAKESPEARE ÜZERİNE:

Okunurluğu zayıf ve fazlasıyla abartılmış bir yazar bence. Ama kimse bunu duymak istemiyor. Görüyor musun, tapınaklara saldırmıyorsun. Yüzyıllarla yerleşmiş bir yazar Shakespeare. "Kahrolsun bilmem kim kötü bir aktör!" diyebiliyorsun. Ama Shakespeare'le

tan bir yazardır diyemiyorsun. Bir şey ne kadar eskiyse züppeler ona o kadar yapışır, vantuz gibi. Züppeler bir şeyin emniyetli olduğunu hissetmesinler... yapışırlar. Onlara gerçeği söylediğin zaman da delirirler. Kaldıramazlar. Bütün düşünce sistemlerine saldırmış olursun. Tiksindiriyorlar beni.

OKUMAKTAN EN ÇOK HAZ DUYDUĞU ŞEY ÜZERİNE:

The National Enquirer'da şöyle bir şey okudum: "Kocanız eşcinsel mi?" Linda bir keresinde bana, "İbne gibi sesin var!" dedi. Ben de, "Öyle mi, hep merak ederdim," dedim. *(Gülüyor)* Bu makale şöyle devam ediyor. "Kaşlarını yoluyor mu?" İçimden, hasiktir, ben bunu hep yapıyorum, diye geçirdim. Artık ne olduğumu biliyorum... İbneyim! Tamam. *The National Enquirer*'a bana ne olduğumu söylediği için müteşekkirim.

MİZAH VE ÖLÜM ÜZERİNE:

Çok az mizah var. Sıkı mizahçı diyebileceğim son adam James Thurber'dı. Ama mizahı o kadar muhteşemdi ki gözardı edildi. Bu adam çağın psikolog/psikiyatr'ı diyebileceğimiz biriydi. Kadın erkek ilişkisini çözmüştü. Her derde deva. Mizahı o denli gerçekçidir ki çılgınca rahatlama çığlıkları olarak çıkar kahkahalar içinden. Thurber'dan başka kimse gelmiyor aklıma... Bende de bir parça var... Onunki gibi değil ama. Benimkine mizah denmez aslında. Ben ona... "komik bir uç," diyorum. Tutkunum o komik uca. Ne olursa olsun... mutlaka saçma ve gülünç bir tarafı vardır. Nerdeyse her şey gülünçtür. Biliyorsun, her gün sıçarız. Bu da saçma sapandır. Öyle değil mi sence? İşemek zorundayız, yemek yemek zorundayız, kulaklarımızdan bal mumu çıkıyor, kaşınıyoruz. Gerçekten yorkin ve aptalca, biliyor musun?

Ucubeyiz. Bunu idrak edebilsek kendimizi sevmeyi becerebiliriz belki... içimizde dolanan bağırsaklarımızla, birbirimizin gözlerine bakıp, "seni seviyorum," derken içimizde yavaşça karbona dönüşen bokumuzla... ve birbirimizin yanında osurmayız. Her şe-

yin komik bir yanı var...

Sonra da ölürüz. Ama, ölüm bizi hak etmiyor. Biz ölüme bütün delilleri gösterdik, ama o bize tek bir delil bile göstermedi. Doğarak hayatı hak mı ettik? Hayır, ama o orospu çocuğu ensemize yapışıyor. Kızıyorum ölüme. Hayata da kızıyorum. İkisinin arasında sıkışıp kalmış olmaya kızıyorum. Kaç kez intihara kalkıştığımı biliyor musun? Zaman tanı bana. 66 yaşındayım henüz. Hâlâ çalışıyorum.

İntihar kompleksin varsa hiçbir şey seni rahatsız etmez... İhtiyar podromda kaybetmek dışında. O insanın canını sıkıyor. Neden acaba?... Çünkü hipodromda yüreğini değil de beynini kullanıyorsun.

Hayatımda hiç ata binmedim.

Beni asıl ilgilendiren doğru veya yanlış karar vermek, atlar üzerinde değil.

HİPODROM ÜZERİNE:

Bir ara hayatımı hipodromda kazanmayı denedim. Acı verici. Heyecan verici. Her şey sınırdadır -kira- her şey. Ama, fazla ihtiyatlı olmaya başlıyorsun... aynı şey değil.

Bir keresinde tam dönemecin önünde oturuyordum. On iki at vardı o koşuda ve dönemece geldiklerinde kopma yoktu, sıkı bir grup halinde koşuyorlardı. Çılgın bir görüntüydü. Atların kıçlarına baktım ve içimden, "Delilik bu, tam bir delilik!" diye geçirdim. Ama dört yüz-beş yüz dolar kazandığın günler de vardır, arka arkaya sekiz koşuyu bilirsin ve kendini Tanrı gibi hissedersin, her şeyi biliyormuş gibi. Her şey bu işin bir parçasıdır.

(Bana dönüyor:)

CB: Bütün günlerin iyi geçmez, değil mi?

SP: *Hayır.*

CB: Bazı günler iyi mi?

SP: Evet.

CB: Çoğu mu?

SP: Evet.

(Kısa bir sessizlikten sonra şaşırmış bir biçimde gülüyor)

CB: Sadece birkaçı demeni bekliyordum... Hayal kırıklığına uğrattın beni!

İNSANLAR ÜZERİNE:

İnsanlara fazla bakmam. Rahatsız edicidir. Birine çok fazla bakarsan onun gibi olmaya başlarsın derler. Zavallı Linda.

Fazla gereksinim duymam insanlara. Beni doldurmazlar, boşaltırlar. Kimseye saygı duymuyorum. Böyle bir sorunum var... Yalan söylüyorum, ama inan, doğru.

Hipodromdaki parkçı çocuk iyidir. Bazen, hipodrom çıkışında şöyle bir konuşma geçer aramızda:

"Hey, n'aber, moruk?" diye sorar.

"Bıçağı gırtlağıma dayamak üzereyim... Beyaz bayrağı sallamaya hazırım. Benden bu kadar."

"Adam sen de! Bir gece birlikte çıkıp içelim. Bu geceye ne dersin? Birkaç kişiyi marizleyip birkaç hatun düzeriz."

"Şu işi bir düşüneyim, Frank."

"Biliyor musun, işler ne kadar sarpa sararsa, ben o kadar akıllanırım."

"Sen hayli akıllı bir adam olmalısın, Frank."

"İyi ki seninle gençliğinde tanışmamışız."

"Evet, biliyorum ne diyeceğini. İkimiz de şimdi San Quentin Hapishanesi'ndeolurduk."

"Doğru!"

HİPODROMDA TANINMAK ÜZERİNE:

Geçen gün tribünde oturuyordum, birinin bana baktığını hissettim. Başıma gelecekleri bildiğimden yer değiştirmek için ayağa kalktım. "Affedersiniz?" dedi. "Evet, ne istiyorsun?" diye sordum.

"Siz Bukowski misiniz?" dedi. "Hayır!" dedim. "İnsanlar bunu ze sürekli soruyorlardır herhalde?" dedi. "Evet!" dedim ve uzaklaştım. Biliyorsun, daha önce de tartıştık bunu. Mahremiyet gibisi yok tur. Ben insanları severim, biliyorsun. Kitaplarımı sevmeleri filan güzel... Ama ben kitap değilim, anlıyor musun? Ben o kitapları yazan kişiyim, ama yanıma gelip başımdan aşağı gül yaprakları filan dökmelerini istemiyorum. Soluk almak istiyorum. Benimle takılmak istiyorlar. Beraberimde birkaç çılgın fahişe getireceğimi, bunlerini yumruklayacağımı filan düşünüyorlar herhalde. Öyküleri okuyorlar! Lanet olsun, o anlattıklarım yirmi yıl önce, otuz yıl önce olmuş şeyler, birader!

ŞÖHRET ÜZERİNE:

Öğütür insanı. Fahişedir, kancıktır, tüm zamanların en büyük öğütücüsüdür. Ben şanslıyım, çünkü Avrupa'da büyük bir şöhretim var, burdaysa fazla tanınmıyorum. Dünyanın en talihli adamlarından biriyim. Şanslı bir köpek. Şöhret korkunç bir şey gerçekten. Sıradanlık cetvelinde bir ölçüdür, birinci viteste çalışan beyinler. Değersizdir. Seçkin bir seyirci çok daha iyidir.

YALNIZLIK ÜZERİNE:

Hiç yalnız hissetmedim kendimi. Bir odada tek başıma kaldım intiharın eşiğinde. Kendimi çok kötü hissettiğim oldu, ama hiçbir zaman birinin odaya girip kendimi daha iyi hissetmemi sağlayacağını düşünmedim... ya da birkaç kişinin. Başka bir deyişle, yalnızlık beni hiçbir zaman rahatsız etmemiştir, çünkü yalnız kalmaya doyamam. Ben kendimi insan dolu bir odada ya da tezahürat yapan seyircilerle dolu bir tribünde en yalnız hissederim. Ibsen'den bir alıntı yapacağım: "En güçlü insanlar genellikle yalnızdır." Hiçbir zaman içimden, "şuh bir sarışın içeri girip beni düzecek, taşaklarımı ovacak ve kendimi daha iyi hissedeceğim," diye geçirmedim. Hayır, onun hiçbir yararı olmaz. İnsanları bilirsin, "Hey, Cuma akşamı, ne yapacağız? Burda kös kös oturacak mıyız?" Evet, kesinlikle. Çünkü yok dışarıda bir şey. Aptallık sadece. Aptal insanlarla tıpış

deyen aptal insanlar. Geceye koşa koşa çıkmak gibi bir ihtiyaç içinde olmadım hiçbir zaman. Barlarda gizlendim, çünkü fabrikalarda gizlenmek istemiyordum. Hepsi bu. Milyonlarca insan adına özür dilerim, ama ben kendimi hiçbir zaman yalnız hissetmedim. Kendimden hoşnutum. Bildiğim en iyi eğlence kendimim. Biraz daha şarap içelim!

TEMBELLİK ÜZERİNE:

Önemlidir –tembellik etmeyi bilmek lazım. İşin özü tempodur. Yaptığından tamamen uzaklaşıp doğru zamanda mola almazsan her şeyi kaybedersin. İster aktör ol, ister ev kadını, fark etmez... Doruk noktalarının arasında hiçbir şey yapmadığın boşluklar olmalı. Yatağa uzanıp tavanı seyret. Bu çok, çok önemlidir... Hiçbir şey yapmamak, çok çok önemli. Ve bu çağdaş toplumda kaç kişi yapıyor bunu? Çok az. Bu yüzden herkes kaçık, saldırgan, öfke ve nefret dolu. Eskiden, evlenmeden önce, bütün perdeleri çekip yatağa girer, üç-dört gün yataktan çıkmazdım. Sıçmak için kalkar, konserve fasulye yiyip tekrar yatağa girerdim. Üç-dört gün yatakta kalırdım. Sonra kalkar, giyinir ve dışarı çıkardım. Pırıl pırıl bir güneş olurdu dışarda, harikulade sesler. Güçlü hissederdim kendimi, şarj edilmiş bir akü gibi. Ama canımı sıkan ilk şey ne olurdu, biliyor musun? Kaldırımda gördüğüm ilk insan yüzü. Şarjımın yarısını kaybederdim o anda. Kapitalizmle yüklü devasa, boş, aptal ve duygusuz bir yüz –"öğütülmüş" Ve içimden, "Ahhhh, yarısını götürdü!" derdim. Yine de değerdi ama, öteki yarısı benimdi. Evet, tembellik. Öyle derin düşüncelere dalmaktan filan da söz etmiyorum. Serbest düşünce, bir yere varmaya çalışmadan... salyangoz gibi. Harikuladedir.

GÜZELLİK ÜZERİNE:

Güzellik diye bir şey yok, özellikle insan yüzünde... fizyonomi dediğimiz şey. Hatlar arası uyum söz konusudur, matematikseldir. Burun fazla göze batmasın, yanlar modaya uygun olsun, kulak memeleri fazla iri olmasın, saçlar uzun... Genellemelerden oluşmuş

bir serap. Kimileri bazı yüzleri harikulade bulur, ama gerçekte, son kertede, değillerdir. Sıfıra eşitlenmiş cebirsel bir denklem. "Gerçek güzellik", tabii ki, kişilikte yatar. Kaşların biçiminde değil. Pek çok kadın bana beni harikulade bulduklarını söylemiştir... oysa benim yüzüme bakmak bir kase çorbaya bakmaktan farksızdır.

ÇİRKİNLİK ÜZERİNE:

Yoktur çirkinlik diye bir şey. Biçimsizlik vardır, ama dışa dönük bir çirkinlik yoktur... Ben konuştum.

BİR ZAMANLAR:

Kışın ortasıydı, New York'taydım. Yazar olmaya çalışıyor, açlıktan ölüyordum. Üç-dört gündür ağzıma lokma girmemişti. Sonunda, "kocaman bir torba patlamış mısır yiyeceğim," dedim. Tanrım, uzun zaman olmuştu bir şey tatmayalı, lezizdi. O patlamış mısır tanelerinin her biri biftekti sanki! Çiğniyordum ve zavallı mideme iniyorlardı. "TEŞEKKÜR EDERİM TEŞEKKÜR EDERİM TEŞEKKÜR EDERİM!" diyordu midem. Cennetteydim. Yürürken iki kişi geçti yanımdan ve biri diğerine "Tanrım!" dedi. Diğeri, "Ne oldu?" diye sordu. O da "Patlamış mısır yiyen adamı görmedin mi? Tanrım, korkunçtu!" Patlamış mısırın tadı biraz kaçtı bunu duyduğumda. Ne demek, korkunç, diye geçirdim. Korkunç mu? Cennet teyim lan ben. Biraz pejmürde bir halim vardı gerçi. Hapı yutmuş birini hissederler onlar.

BASIN ÜZERİNE:

Saldırıya uğramaktan hoşlanırım aslında. "İğrenç Bukowski!" Gülümserim bunu görünce, biliyor musun, hoşuma gider. "Ah, berbat bir yazar!" Bu beni daha da sevindirir. Beslenirim bununla. Ama biri bana, "Hey, seni bilmem hangi üniversitede ders olarak okutuyorlar," dediğinde ağzım açık bakakalırım. Bilmiyorum. Fazla kabul görmek ürkütücü. Bir yerlerde yanlış bir şey yapıyorsunuzdur mektir.

Hakkımda söylenen kötü şeyler eğlendirir beni. Kitap satışlarını artırır ve beni kötü kılar. Kendimi iyi hissetmeye ihtiyacım yok, çünkü iyi biriyim zaten. Ama kötü? Bu yeni bir boyut katıyor bana. *(Sol elinin serçe parmağını kaldırarak)* Bu parmağı fark ettin mi daha önce? *(Parmak felce uğramış gibi aşağı doğru kıvrık)* Bir gece sarhoşken kırdım. Nasıl kırdım bilmiyorum, ama doğru kaynamadı gördüğün gibi. Gel gör ki klavyenin "a" tuşu için mükemmel... ve neden gizleyeyim... kişiliğime katkıda bulunuyor. Gördün mu, şimdi hem kişiliğim hem de farklı bir boyutum var. *(Gülüyor.)*

CESARET ÜZERİNE:
Cesur insanların çoğunun hayal gücü zayıftır. İşler yolunda gitmezse başlarına gelecekleri kestiremezler sanki. Gerçekten cesur olanlar hayal güçlerini yenip yapmaları gerekeni yapanlardır.

KORKU ÜZERİNE:
Hakkında hiçbir şey bilmiyorum.

ŞİDDET ÜZERİNE:
Şiddetin çoklukla yanlış yorumlandığını düşünüyorum. Belli bir şiddet gereklidir. Hepimizin içinde çıkmayı talep eden bir enerji var. O enerji bastırılırsa delirirz. Hepimizin arzuladığı o mutlak huzur hali arzulanacak bir bölge değildir. Bir şekilde yapımıza uygun değil. Boks maçlarını seyretmeyi bu yüzden seviyorum, gençliğimde de bu yüzden severdim arka sokaklarda dövüşmeyi. "Enerjinin yıkıcı bir biçimde dışa vurulması," bazen şiddet olarak yorumlanır. "İğrenç delilik" ve "iğrenç delilik" vardır. Şiddetin de iyi ve kötü biçimleri var. Yani belirsiz bir sözcük şiddet. Başkalarına fazla zarar vermedikçe yerine göre iyi olabilir.

FİZİKSEL ACI ÜZERİNE:
Çocukluğumda matkapla deldiler beni. İri çıbanlarım vardı. Fiziksel acıya karşı dayanıklılık kazanabiliyorsun. Hastaneye gidiyordum ve beni deliyorlardı, bir gün içeri biri girdi ve "ömrümde mat-

kaba bu kadar dayanıklı birini görmedim," dedi. Cesaret değil bu çok fazla fiziksel acıya maruz kalırsan, teslim olursun- bir süreçte uyum sağlarsın.

Zihinsel acıya uyum sağlanmaz ama. Benden uzak olsun.

PSİKİYATRİ ÜZERİNE:
Psikiyatri hastalarını ne bekler? Fatura.

Psikiyatr ile hastası arasındaki temel sorun psikiyatrın kitabı harfiyen uygulamasıdır, oysa hasta hayatın ona yaptıkları için onadır. Kitapta bazı doğrular olmakla birlikte, sayfalar hep aynıdır oysa her hasta biraz farklıdır. Kişisel sorunların çeşitliliği sayfa sayısından çok daha fazladır. Anlıyor musun? "saati şu kadar dolan zil çaldığında seans bitmiştir," diyemeyeceğin kadar çok deli var ortalıkta. Bunu duymak insanı yarı yarıya delirtir zaten. Tam kendilerini daha iyi hissedip açılmaya başladıklarında psikiyatr, "Hemşire, bir sonraki randevuyu ayarlayın," der ve hasta buz gibi kalır. İğrenç bir dünya. Tek düşündükleri paranı almak. Seni tedavi etmek değil. Para, para. Zil çalınca bir sonraki deliyi getirin. Hassas deli zil çaldığında bir güzel düzeleceğini bilir. Deliliği tedavi etmenin sınırı yoktur, faturası da olmamalı. Benim gördüğüm psikiyatrların çoğunun birkaç tahtası eksik zaten. Ama fazla rahatlar... hepsi fazla rahat. Bence hasta biraz delilik görmek ister, çok değil ama. Ohh! *(Sıkılıyor)* PSİKİYATRLAR TAMAMEN YARARSIZDIRLAR! Sıradaki soru lütfen?

İNANÇ ÜZERİNE:
İnanan insanlar için iyidir inanç. Benim sırtıma yüklemeyin ama. Bir tesisatçıya kutsal ruhtan daha fazla inancım var benim. Tesisatçılar son derece yararlı bir iş yaparlar. Bokun akmasını sağlarlar.

OLUMSUZLUK ÜZERİNE:

Her zaman olumsuz olmakla suçlandım. Çamur atma sanatından başka bir şey değildir olumsuzluk. Zayıflıktır bence. " Her şey yanlış! HER ŞEY YANLIŞ!" demekten başka bir şey değildir. "Bu doğru değil!" "O doğru değil!" İnsanın o anda olup bitene uyum sağlamasına engel olan bir zayıflıktır olumsuzluk. Evet, kesinlikle zayıflıktır, aynı iyimserlik gibi. "Güneş parlıyor, kuşlar ötüyor, gülümse." O da palavra. Gerçek ikisinin arasında bir yerde yatıyor. Her şey olması gerektiği gibi. Baş etmeye hazır değilsen... geçmiş olsun.

GELENEKSEL AHLAK ANLAYIŞI ÜZERİNE:

Cehennem olmayabilir, ama yargılayanlar bir tane yaratabilir. İnsanlara çok fazla şey öğretildiğini düşünüyorum. Her şey fazla öğretiliyor. Başına gelenlerden öğrenebilmelisin, tepkinden. Tuhaf bir sözcük kullanmak zorundayım burda... "İyi". Nerden geldiğini bilmiyorum, ama hepimizin içinde doğuştan bir iyilik damarı olduğunu düşünüyorum. Tanrı'ya inanmıyorum, ama içimizdeki o iyilik damarına inanıyorum. O damarı beslemek mümkün. Tampon tampona trafikte biri sana yol verdiğinde sihirdir her seferinde... Umut verir insana.

SÖYLEŞİLER ÜZERİNE:

Köşeye sıkışmak gibi. Mahcubiyet verici. Bu yüzden her zaman bütün doğruyu söylemem. Doğrunun etrafında dolanıp kafa bulmayı severim, bu yüzden de eğlendirmek ve palavra adına bazen yanlış bilgi de veririm. Beni tanımak istiyorsan asla söyleşilerimi okuma. Bunu da yok say.

Alkoltazısı Şair Charles Bukowski *Barfly* İle Kendine Bir İlahi Yazdı, Hollywood da Ona Eşlik Ediyor.

Margot Dougherty ve Todd Gold

People, 16 Kasım 1987.

Göbekli eski ayyaş elinde birasıyla evinin salonunda geziniyor. Yüzü topografik bir yol haritasını andırıyor. Kapının yanında kendinin küçük bir portresi asılı. Dalga geçer gibi bakıyor portresine. "Kabadayı," diyor sözcüğü W.C. Fields gibi törpüleyerek. "Boşuna sanıyorum kendimi."

Başkalarının çok daha kötü şeyler düşündükleri olmuştur Charles Bukowski hakkında. 67 yaşında, hayatının büyük bir kısmını ucuz alkol ve daha da ucuz kadınlarla harcamış, barlarda dövüşmüş. Onu mutlu eden tek şey yazmak olmuş, özellikle yazarken içkiyi kesmek zorunda kalmadığı için. Şişe hep var. "Olmalı," diye onaylıyor. "Ben iyi vakit geçirmezsem, okur da iyi vakit geçirmeyecektir. Dört roman, beş öykü kitabı ve binden fazla şiir Bukowski'ye Amerika'da küçük ama sadık bir hayran kitlesi kazandırmış. Hatta dostları onu öyle çağırıyor, zamanla kazanılan bir tat olmaktan hoş nut. Sefaletin mümtaz şairi için şöhret gerçek bir musibet. Şimdi de bunlar geliyor başına.

Artık adına dedikodu sütunlarında rastlamak mümkün. Norman Mailer ile yemeğe çıkıyor, Sean Penn'i hipodroma götürüyor, Madonna ziyaretine geliyor. "Madonna neden gelir seni görmeye Hank?" diye soruyor yan komşusu.

Çünkü, işe bakın ki, Hank çok iyi gişe hasılatı yapan ve çokça eleştirilen *Barfly* filminin arkasındaki kötü şöhretli kişi. "Kendi yeteneklerimden kuşku duymama neden oluyor," diyor Bukowski. Daha önce, 1983 yılında *Sıradan Delilik Öyküleri* kitabının perde ye bağırmasına neden olacak kadar kötü bir filme dönüştüğünü tanık olmuş. Bukowski *Barfly'ın* senaryosunu 25 yaşına dair bulanık

anılarının üzerine yapılandırmış. Fütursuzca içen bir yazarın ve iki aşkının öyküsüdür film: Wanda (Faye Dunaway) ve Bay Çakırkeyif (ucuz viski). *New York Times* filmi "klasik" olarak nitelendirdi. Bukowski filmi hayattan bir kesit olarak görüyor; kendi hayatından. Her şeye rağmen, diyor, "sıkı bir film."

Ve az kalsın gerçekleşmeyecek olan bir başarı. Fransız yönetmen Barbet Schroder, Bukowski'ye senaryoyu 1979 yılında 20.000. dolar karşılığında ısmarladıktan sonra filme bir yapımcı bulmak altı yıl sürmüş. "Güzel yazılmış," diyormuş ret mektupları, "ama bir ayyaşın başına gelenleri kim umursar?"

Sean Penn umursamış ama senaryoyu okuyunca. Rolü bir dolar karşılığında oynamayı teklif etmiş. "İşte o zaman senaryo kıymete bindi," diyor Bukowski. Ama Penn filmi, dostu, Hollywood'un tövbekar alkoliklerinden Denis Hopper'ın yönetmesini şart koşmuş. Bukowski, Barbet'ye ihanet etmemiş ama. Devreye Mickey Rourke ve dört milyon dolarlık bir bütçeyle Cannon Films girmiş.

Rourke'un gerçek hayattan alınma karakteri canlandırış biçimieleştirmenler tarafından yere göğe sığdırılamıyor. Şaşırtıcı olan Rourke'ın bir Bukowski hayranı olmadığını itiraf etmesi. "İçmek Bukowski'nin seçimi olabilir", diyor alkolik bir babanın oğlu olan Rourke, "ama ona bu yüzden saygı duymak zorunda değilim." Bu tür düşünceler çok üzüyor Bukowski'yi. "Uyuşturucu bağımlılarına bile daha çok anlayış gösteriliyor," diyor. "Ayyaşlara insan muamelesi yapılmıyor bu ülkede."

Ülkesinde biraz tanınan Bukowski Avrupa'da büyük bir üne sahip. Mahkûmlar ve deliler yazara sürekli yazıyorlar, o da mektuplarını yanıtlıyor. "İlginç insanlar onlar," diyor, "ve kandırılması en zor olanlar." Yeni Zellanda'dan bir mahkûm mektubunda kitaplarının hücreden hücreye gezindiklerini yazdığında, "Hayatımda ilk kez kitaplarımla gurur duydum," diyor yazar.

Kadınlar bir diğer bağımlılık, diye itiraf ediyor. 1956 yılında küçük bir şiir dergisi çıkarın Barbara Frye ile evlenmiş. Teksas'ta yaşadığı kasabayı ziyaret edince çok varlıklı bir ailenin kızı olduğunu öğrenmiş. "Yavrucuğum, bu her şeyin içine edecek," demiş ona.

Haklı çıkmış. Bir yılı bile dolduramadan boşanmışlar.

Eski sevgilisi Frances Dean Smith'ten olma tek kızı Marina Louise 23 yaşında ve Kaliforniya State Üniversitesi'nin mühendislik bölümünü yeni bitirmiş. "Marina *cool*'dur," diyor Bukowski. "Tanrım, bayılıyorum yazışına,' gibi bir şey söylese bunun benim gücüme gideceğini bilir. Benziyoruz birbirimize. Anlaşılması gereken şeyleri dillendirmeyiz."

Azgınlık günleri mazide kalmış Bukowski'nin. "Kavga, içki, kadın avcılığı –gençliğe ait şeyler bütün bunlar," diyor. 1976'da şimdi 35 yaşında olan, bir zamanlar doğal ürünler satan bir dükkanı işletmiş ve şimdilerde oyunculuk dersi alan Linda Lee Beighle ile tanışmış. "Sarhoştu tanıştığımızda," diyor Linda. Bukowski'nin ateşli hayranlarından biri olan Beighle, ona günde 35'in üzerinde farklı vitamin tableti yutturuyor, kırmızı et yemesine izin vermiyor ve sert içkilerden uzak tutuyor. "Linda'ya bir yararım dokunup dokunmadığını bilmiyorum," diyor Bukowski, "ama o olmasaydı belki şimdi burda olmazdım." İki yıl önce evlenip San Pedro'nun rıhtım mahallesindeki bu tek yatak odalı ve bahçeli eve yerleşmişler. Bukowski'nin *Barfly* başarısı Hollywood'un iştahını kabartmış. "Hiç bir zaman zengin olmayı arzulamadım," diyor Bukowski. "Yazmaya devam edebilmek için yatacak bir yer ve yemek oldu benim derdim hep."

Eski serseri evcilleşmiş olabilir, ama bütün günlerini hipodromda geçiriyor nerdeyse. Karısı endişe etmiyor. Hemen hemen her pazar saat on sularında Hank üst kattaki eski püskü çalışma odasına çıkıyor. "Kapıyı kapar," diyor Linda, "bir şişe şarap açar, klasik müzik koyar ve tuşları örselemeye başlar. Sel gibi akar." *Barsineğin* filminin gerçekleşmesi üzerine yazdığı romanı Hollywood da rahat akıyormuş. "Her gece bir başıma odamdayım," diyor Bukowski, gözleri ışıl ışıl, "parti veriyorum."

Charles Bukowski: Şiir, Öykü Ve Şimdi... Senaryo!

Christian Gore

1987

Film Threat, 1987.

Tales of Ordinary Madness *filminin yapımında sizin payınız nedir?*

(Şimdi video dükkanlarında bir kült film)

Bu adamlar benden birkaç öykünün film haklarını satın aldılar. Yapımıyla filan ilgim yok benim.

Yakışıklı Ben Gazara'nın sizi canlandırmasından hoşnut kaldınız mı?

Kalmadım. Gazara fazlasıyla standart maçolardan biri, hayata bakış açısı pek rahat, kendinden çok memnun.

Ben'den hoşnut kalmadınızsa sizi kimin canlandırmasını isterdiniz?

Jack Nicholson'ın.

Filmi seyrettikten sonra ilk tepkiniz ne oldu?

Kusmak geldi içimden. Seyircilerin arasındaydım ve içiyordum, perdeye bağırdım. Bir şey değişmedi ama.

Hangi öykülerinizden iyi bir film yapılabileceğini düşünüyorsunuz?

(Benim tercihim 15 santim olurdu.)

Birçoğundan. Yazdıklarımın çoğunu unuttum, bu yüzden seçemeyeceğim. Ama mizah çeşnili dramatik öyküler yazdığım için eğlendirici olabilir.

Ne içiyorsunuz şimdi?

Bu gece *içmiyorum* ama genellikle kaliteli şarap takılıyorum Burda içtiğimde ama. Dışarda, barda ya da nerdeysem orda, terci him votka7'dir.

En sevdiğiniz film hangisi?

Yok öyle bir film.

Bir porno filminde en çok görmek isteyeceğiniz televizyon va izi?

Yok. Yeterince görüyorum o orospu çocuklarını zaplarken.

Barsineği *adında bir senaryo yazdığınızı okudum. Nedir hikaye si, Mickey Rourke ile Faye Dunaway oynayacakmış galiba, yapım cısı da Walt Disney'miş.*

Film çekildi bile, sonbaharda gösterime girecek. Cannon Films

Filmlerden de şiirlerden nefret ettiğiniz kadar nefret ediyor mu sunuz?

Evet, ikisi de aynı derecede kötü, mide bulandırıcı egolara ve Onda birlik yeteneğe sahip insanlarla dolu harcanmış biçimler ikisi de.

Siz yönetmek ister miydiniz?

Hayır. Ya sen?

Maddi anlamda hatırı sayılır bir başarı elde ettiğinize ve artık yoksulluktan şikayet eden yazılar yazamayacağınıza göre BMW arabanızın müzik setinin nasıl çalındığını mı yazacaksınız?

Onu yazdım zaten. Ayrıca zengin sayılmam, ama bir gün zengin olursam beni sulandırmasına izin vermeyecek kadar yaşlı ve boka yeterince girip çıkmış olduğuma inanmak isterim. Talihim açıldı, 66 yaşındayım, her gün, beni biraz daha ölüme yaklaştırıyor ve dak tilomun başında verdiğim mücadeleden palavrayı uzak tutmayı

umuyorum. Her şeyde bir tehlike vardır, çok uzun zaman yoksulluk içinde yaşamak, açlık çekmek tehlikelidir mesela. Ben bu atlı karıncada her şeyin tadına şöyle bir bakmaktan yanayım, bu kadarını beklemiyordum. Bir insanın belli bir durumda başına gelenler fazlasıyla cesaretine veya cesaretsizliğine bağlıdır, biraz da şans gerekir elbette.

Şu dört cokey bir koşuda yarışsaydı hangisine oynardınız: Charles Manson, İsa, Ronald Reagan ve Allen Ginsberg.

İsa, Ginsberg, Manson ve Reagan, bu sırayla.

Videonuz var mı? Varsa ne izliyorsunuz?

Var. Hiçbir şey. Aylardan beridir orda duruyor lanet alet. Son izlediğim *Bukowski Kayıtları* oldu. Fena değil.

Televizyon haberlerini eğlendirici buluyor musunuz?

Hayır. Resmen sahte ve yapay, sunucuları kast ediyorum. Nerden buluyorlar bu insanları?

Hollywood sistemiyle aranız nasıl, sizi düzüyorlar mı?

Biraz düzüldüm, çok kötü değil ama. Şimdi çıkıyorum, benden bu kadar.

Mickey Rourke ile Faye Dunaway'i tanıdınız mı? Nasıl insanlar?

Evet. Mickey Rourke çok doğal bir tip, ekranda ve ekran dışında. Ve *Barfly*'da gerçekten döktürdü. Coşkusunu ve yaratıcılığını hissettim. Faye Dunaway onun yeteneği ve doğallığıyla kıyaslanmaz, ama rolünün hakkını verdi.

Film çekimleri sırasında size kokain teklif eden oldu mu?

Hayır. Ne de verilen birkaç partide. Hoşuma gitti. Ama içki teklif eden çok oldu, ben de her fırsatı değerlendirdim.

Film Threat *dergisi hakkında ne düşünüyorsunuz?*

Okumam. Karım bazen okur. Benim bir sorunum var; hiçbir şey okuyamıyorum. Ellerimden düşüyor.

İyi para teklif etseler senaryo yazmaya devam eder misiniz?

Hayır. Sinema beni ilgilendirmiyor.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Bir yerde sorularınızın bulunduğu sayfalardan birini kaybettim galiba. Ama hangi filmleri sevdiğimi sorduğunuzu hatırlıyorum.

Pekala; *Eraserhead (Silgikafa), Guguk Kuşu, Fil Adam* ve *Virginia Wolf'tan Kim Korkar?*

Neyse, sorduğunuz için teşekkür ederim. Yaşamıma dikkat etmek zorundayım artık. Bugün Musso ve Frank'in Yeri'nde yedim, garson adımı biliyordu.

Pekala, Gore, çıkarmaya devam...

Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Aşk olsun, hiçbir şey değil...

Charles Bukowski
Ve Kanunsuzların Ruhu

Jay Dougherty

1988

Gargoyle, 1988.

Batı Almanya Başarısı
Carl Weissner'e Mektupları
ve Mektup Yazmak Üzerine

GARGOYLE: *Kitaplarınızın Batı Almanya'daki satışı 2.5 milyonu buldu. Her alışveriş merkezinde, her tren istasyonunda ve tabii ki her kitapçıda bulmak mümkün. Almanca çevirmeniniz Carl Weissner'ın dediği gibi, artık reklam ve tanıtıma gerek yok, kendi kendilerine satıyorlar. Burdaki olağanüstü başarınızı neye bağlıyorsunuz?*

CHARLES BUKOWSKI: Alman okurunun kumara ve yeni sunuş biçimlerine daha açık olduğunu düşünüyorum. Bu neden böyle, bilmiyorum. Burda, Birleşik Devletler'de daha ağırbaşlı ve güvenli bir edebiyat yeğleniyor. İnsanlar sarsılmaktan ya da uyandırılmaktan haz etmiyorlar burda. Hayatlarını uyuyarak geçirmeyi yeğliyorlar. Güvenli ve eski olan makbul onlar için.

G: *Ama Alman okuru kitaplarınızda ne buluyor sizce? Şiirlerinizde söylediğiniz gibi başarınızın tamamen çevirmenlerinizden kaynaklandığını mı düşünüyorsunuz gerçekten?*

BUK: Alman okuru söz konusu olduğunda Almanya doğumlu olmamın payı olduğunu düşünüyorum. Milyon sattıracak kadar değil ama. 100.000 belki. Merak konusuyum. Çevirmenlerim mi? Çok sıkı çevirmenler olduklarından eminim. Kitaplarım Fransa, İtalya ve İspanya'da çok satıyor. İngiltere'de gitmiyor. Kim bilir neden?

Ben bilmiyorum. Biliyor musun, ben cümle yapımı ve sözcük da ğarcığımı yalın ve basit tutmaya çalışırım. Bu hiçbir şey söyleme diğim anlamına gelmez. Söylediğimi bir sis perdesinin ardından de ğil de, doğrudan söylediğim anlamına gelir. İngilizler ve Amerika lılar eski palavra edebiyata alışıklar –aynı ninniyle uykuya dalmak gibi. Bir şey okuyup ilginç olmadığını ve hiçbir şey anlamadıkları nı fark ettiklerinde kitabın derin olduğu sonucunu çıkarıyorlar. Ya da bana öyle geliyor.

G: *Amerikan okuru size neden kollarını sonuna kadar açmıyor? Yayıncılıkla ilgili bir durum mu? Yani John Martin bir New York yayıncısının tanıtım olanaklarına sahip olmadığı için mi?*

B: Evet, Black Sparrow'un dağıtımı kısıtlı, bu da Amerika'nın her tarafına tanıtılamamak demektir. Ama yıllardır benim kitapları mı yayınlıyorlar ve kitapların çoğunun baskısı mevcut. Black Sparrow ile birlikte girdik bu işe, birlikte bitirmeyi umuyorum. Çok yı kışır.

Büyük New York yayıncılarından birine gitsem Amerika'daki satışlarımın artacağı bir gerçek, zengin olabilirim, ama bu kadar is tekli ve işçi gibi çalışmazdım o zaman, sanmıyorum. Black Sparrow beni tamamen sansürsüz basıyor ayrıca. Yazar olarak bundan iyisi can sağlığı diyorum; başka ülkelerde ünlüyüm ve burda yazıyorum. Tanrılar beni ortalama Amerikan yazarının düştüğü tuzakların bu çoğundan esirgedi çok şükür. Black Sparrow başka kimse yokken yanımdaydı benim. Büyük yayınevlerinin ve dergilerin yok saydığı sıradan işlerde çalışan aç bir yazar olduğum günlerde. Benim büyük New York yayıncılarından biriyle görüşmem vefasızlık olur. Böyle bir şey yapmak için en ufak bir istek de duymuyorum zaten.

G: *Carl Weissner'e yazdığınız ilk mektuplarda, 1961 yılında başlamışsınız yazmaya, müthiş bir enerji, öfke ve sezgi dikkat çekiyor. Tarafınızdan yazılmış ve benim gördüğüm diğer mektuplardan çok farklı, çok kişisel. Ama Weissner yazışmalar başladığında hâlâ nüz üniversite öğrencisiydi ve onu hiç görmemiştiniz. Sizi bu mek*

tupları yazmaya iten neydi? Yaşam koşullarınız ve hayata bakışınız nasıldı?

BUK: Carl Weissner ile nasıl yazışmaya başladığımızı hatırlamıyorum; otuz yıl önceden söz ediyoruz. Bir şekilde iletişim kurduk ama. Yanılmıyorsam küçük bir Amerikan dergisinde birkaç şiirime rastlamıştı. Carl'ın mektupları son derece dokunaklı ve eğlendiriciydi, karanlıkta giriştiğim mücadelede beni sonuna kadar destekledi. Carl'dan bugün bile mektup aldığımda hayat, umut ve sağduyu aşısı gibi bir etki yapar bende. Ben o zamanlar postanede çalışıyor, alkolik ve kaçık bir kadınla birlikte yaşıyor ve her şeye rağmen yazmaya devam ediyordum. Bütün paramızı içkiye yatırıyorduk. Pejmürde ve öfke dolu bir sefalet içinde yaşıyorduk. Ayakkabı alacak param olmadığını hatırlıyorum. Akşamdan kalma ve aklını kaçırmış bir biçimde postayı dağıtırken eski ayakkabılarımın tabanındaki çiviler ayağıma batardı. Genellikle sabaha kadar içerdik ve benim sabahın beşinde kalkıp işe gitmem gerekirdi. Şiirlerim bu ortamdan kaynaklanıyordu ve Carl'ın mektupları o dönemde sihirliydi benim için.

G: *Carl'ı nasıl tahayyül etmiştiniz?*

BUK: Onu nasıl mı tahayyül ettim? İlk karşılaşmamızda gördüğü gibi. Harikulade bir insan.

G: *Bugüne kadar yaptığınız yazışmaların içinde en önemli ve özlü olan hangisiydi?*

BUK: Carl Weissner ile yazışmalarım. Carl'a her istediğimi yazabileceğimi hissediyordum, genellikle de yazdım zaten.

G: *Bugün Carl ile yazışmalarınızla kıyaslanacak bir yazışmanız var mı?*

BUK: Hayır.

G: *Weissner'a veya başkalarına yazdığınız mektuplar sizin için tarzınızı ve fikirlerinizi sınadığınız bir alıştırma alanı mıydı?*

BUK: Hayır. Yazma yeteneğimi mektuplarda asla sınamadım Hemingway'in başka bir şey yazamadığında mektup yazdığını okudum bir yerde. Benim için bu yazdığın kişiye ihanettir. Ben içinden geldiği için yazdım o mektupları. İhtiyacım vardı yazmaya. Birer çığlıktı o mektuplar. Kahkaha. Bir şey. Karbon kopya da kullanmadım.

G: *Yazdığınız mektuplardan kaynaklanan şiir ya da öykünüz var mı?*

BUK: Birkaç tane. Daha sonra ama. Yahu şu cümleyi ya da fikri başka bir yerde kullanayım, düşüncesi. Çok sık değil ama. Önce mektup gelir. Mektup mektup olarak yazılır.

G: *Carl Weissner ona yazdığınız mektupların ruhunu beslediğini söyledi. En çok kiminle yazışmaktan hoşlandınız ve neden?*

BUK: Dediğim gibi, en iyisi Carl'ın mektuplarıydı. Haftalara devam etme gücü verirlerdi bana. Bazen sırf, "Hayatımı kurtardın." demek için yazardım ona. Ve doğruydu. Carl olmasaydı ya olmuş ya da çıldırmış olurdum şimdi. Ya da ağzımdan salyalar akıtarak bir yerlerde zırvalıyordum.

G: *Mektuplarınıza tarih düşme konusunda hayli özenli davranmışsınız, ayrıca Carl Weissner'e yazdığınız mektuplara büyük emek vermişsiniz. Hiç belli bir noktada -mektuplarınızı Santa Barbara Üniversitesi'ne satmadan önce- yazdığınız insanın dışında bir okur kitlesi düşündüğünüz oldu mu? Yani yazarken bilinçli ya da bilinçsiz olarak geleceği hesaba kattınız mı?*

BUK: Carl'ın mektupları bazı başka mektuplarla birlikte Santa Barbara'ya satıldı çünkü bu hayat memat meselesiydi. Mektuplar bende değildi zaten. Carl'dan onları bana postalamasını istedim, hemen postaladı. Hiçbir şey talep etmeden. Hayır, o mektupları yazarken düşündüğüm tek kişi Carl'dı. Öyle olsaydı hiçbir değeri kalmazdı o mektupların. Carl'a yazıyordum çünkü beni anlayacağını ve yanıtının coşkulu, kaçık, cesur ve hedefi on ikiden vuran türden

olacağını biliyordum. Ünlü yazarların yazdığı ve sonradan yayınlanmış çok fazla mektup okudum. Bir kişiden fazlasını düşünerek yazılmış izlenimi uyandırıyorlar. Bana yazmadıkları sürece kendi bilecekleri iştir tabii ki.

G: *Mektup yazmakta size en çok hitap eden şey nedir? Hangi zamanlarda yazarsınız?*

BUK: Mektup yazmak, şiir, öykü ve roman yazmak gibi beni delirmekten veya pes etmekten korur. Mektuplarımı genellikle geceleri içki içerken yazarım, diğer yazılarımı yazdığımı gibi.

Şiir ve Zanaat Üzerine

G: *Şiirlerinizde sık sık şiir yazmaktan ne kadar büyük bir haz duyduğunuzdan, yazmanın sizin için ne kadar kolay olduğundan filan söz ediyorsunuz. Sabah dokuz akşam beş çalışmak ve herkesin kendine saptadığı amaçlar hakkında ne düşünüyorsunuz?*

BUK: Dokuz-beş insanlığın başına bugüne kadar gelen en büyük beladır. Sizi zerre kadar ilgilendirmeyen bir işe ömrünüzü adıyorsunuz. Bu durum beni o kadar tiksindirmişti ki sadece alternatif olarak içkiye, açlığa ve kaçık kadınlara yöneldim. Benim için ideal olan hayatımı yazarak, yaratarak kazanmaktı tabii ki. Bunu elli yaşına kadar gerçekleştiremedim. Ama buna da şükür çünkü o sıralar postanede on bir buçuk saatlik gece vardiyası çalışıyordum ve tatil günlerimizin çoğunu iptal ediyorlardı, mesai yapmak zorunda kalıyorduk. Deliliğin eşiğine gelmiştim, kollarımı kaldırmakta ya da boynumu çevirmekte büyük güçlük çekiyordum. Elli yaşında işten istifa ettim ve o günden beri hayatımı yazarak kazanıyorum.

G: *Şiir yazmanın etrafınızda gözlemlediğiniz beyinsizlikle baş etmekte nasıl yararı olduğunu düşünüyorsunuz?*

BUK: Yazmak zihninizdeki canavarları kağıda dökme olanağı tanıdığı için insanı canlı tutar. Dehşetlerin sıralanmasında tazeleyici bir şey vardır, bu da genellikle yazıda coşku ve mizah olarak or-

taya çıkar. Daktilo yüreğin kederini yatıştıran bir şarkı söyler gecel
likle. Mucizevidir.

G: *Edebiyat alanında siyasileşmeyi, edebiyat akım ve ekolleri nin bir parçası olmayı ısrarla reddetiniz. Ama akademisyenlere ve onların geleneğe bağlı şiirine karşı yazdığınız yeni bir şiirde şöyle demişsiniz.*

onların şiiri nasıl yazdıkları
bizi ilgilendirmiyor

ama farklı sesler
yaratmanın
ve yaşamanın farklı yolları olduğunda
ısrarlıyız

ve sesimizi duyurmak,
duyurmak
duyurmak
niyetindeyiz.

yüz yıllardır süregelen bu
muharebede

geldik
ve
kalıcıyız,
böyle
biline.

Kendinizi sesini küçük yayınevleri ve dergiler aracılığıyla duyu ran proleter şiirin merkezinde mi görüyorsunuz?

BUK: Şiir söz konusu olduğunda kendimi hiçbir şeyin mer kezinde filan görmüyorum. Yalnız seyahat ederim ben. Sözünü et

tiğiniz şiiri kendim için değil, başkaları için yazdım. Başka bir deyişle, daha insani, daha ulaşılabilir, ama yine de gerçek ve heyecan verici bir şiirin yolda olduğunu hissediyorum. Özellikle küçük dergilerde görüyorum bunu; akademisyenler oldukları yerde sayıp aslında hayata ve gerçeğe karşı olan kendi gizemli oyunlarını oynamaya devam ederken berraklığa ve gerçeğe doğru bir kayış var.

G: The Norton Anthology of Poetry *ve* A Geography of Poets'*i saymazsak Amerikan şiir antolojileri sizi yok sayıyorlar. Bunun nedeni ne sizce? Muhtemelen üniversite seviyesinde en fazla kullanılan antoloji olan* Norton'*a alınmanız hakkında ne düşünüyorsunuz?*

BUK: Norton'a alındığımı bilmiyordum. Alınmışsam da eyvallah, kimseyi öldüreceğini sanmam. Antolojiler üzerine uzmanlığım yok. Genellikle tek kişinin seçimi doğrultusunda hazırlanıyorlar. Benim tahminim antolojilerin üniversite bağlantılı, dolayısıyla tutucu, dikkatli ve işlerini kaybetmekten korkan insanlar tarafından hazırlandığı yönünde. Onların yaptığı seçimlerin sıradan birini ya da bir otobüs şoförünü şaşırtacağını sanmıyorum, ama onları rahatlıkla uyutabilir.

G: *Black Sparrow'yu saymazsak şiirlerinizi genellikle küçük dergilerde yayınlatıyorsunuz. Büyük dergilerle küçük yayıncılar arasındaki savaş nasıl gidiyor sizce?*

BUK: *The New York Quarterly* dışında büyük dergi okumuyorum, onlar hakkında önyargılıyım çünkü 7. sayıdan 34. sayıya kadar her sayıda birkaç şiirimi yayınladılar. Yeniliğe açık olduklarını düşünüyorum, ama dediğim gibi, bana karşı o kadar iyi davrandılar ki tarafsız olamayacağımı hissediyorum.

Küçük dergilere gelince, en büyük zaaflarının kendi editörlerini fazlaca yayınlamak olduğunu söyleyebilirim. Şiirlerin çoğu yeterince olgunlaşmamış, adam sen de, tavrı hakim. Yine de, bütün sayıları hesaba katınca, çok iyi şiirler de var. Arada sırada şaşırtıcı yetenekler çıkıyor karşınıza, ama kalıcı olmuyorlar; hayat onları yutuyor

bir şekilde. Ama hayat yeniler; herkesten umudunu kestiğin anda yeni bir yıldız doğar. Bu umut küçük dergileri önemli kılan unsurlardan biri.

G: *Günümüzde yazılan en iyi ve en kötü şiiri tanımlayabilir misiniz?*

BUK: En kötü şiir geçmişin en iyi ve en kötü şiirine öykünen şiir. Şairlerin çoğu rahat ortamlardan geliyor. Şair yazmadan önce yaşamak zorunda ve bu yaşam bazen ölümün kıyısından dönmeli. Şairlerin tehlikeli durumlar peşinde koşması gerektiğini söylemiyorum, ama bu durumlardan kaçınmaları gerektiğini de söylemiyorum.

G: *Hangi çağdaş ya da yeni şairler ilginizi çekiyor? Ve hangi niteliklerinden ötürü?*

BUK: John Thomas. Gerald Locklin. Hangi nitelikleri mi? Okuyun onları.

G: *Son zamanlarda bazı yorumcular şiirinizi, özellikle son zamanlarda yazdıklarınızı, şiir formunda kesilip biçilmiş düz yazı olarak gördüklerini söyleyerek eleştiriyorlar sizi. Siz de aynı kanda mısınız? Şiirinizi düz yazıdan ayıran nitelik nedir?*

BUK: Eleştirmenler haklı olabilir. Şiirimi düz yazıdan ayıran niteliğin ne olduğunu bilmiyorum. Biçim olarak benziyorlar belki. Duygu farklılığı var sanıyorum. Ben düz yazıyı ancak kendimi iyi hissettiğimde yazabiliyorum. Şiiri kendimi kötü hissettiğimde de yazabilirim, hatta genellikle kendimi kötü hissettiğimde yazarım içinde mizah olsa bile.

G: *Ben son zamanlarda yazdığınız şiirin düz yazının şiir formunda kesilip biçilmiş hali olduğunu söyleyen eleştirmenlere katılmıyorum, çünkü dizeleri öyle rasgele kesmiş gibi değilsiniz. Şiirde dizeleri nerde keseceğinize nasıl karar veriyorsunuz.*

BUK: Farkında olmadan şiirimi daha yalın, daha özlü kılmaya

çalışıyorum galiba. Yani az sözcükle çok şey anlatmak. Bu da eleştirmenlere "düzyazı" sözcüğüyle bok atma olanağı tanıyor olabilir. Eleştirmenler bu yüzden varlar zaten; şikayet etmek için. Ben eleştirmenler için yazmam; beynimin arka tarafındaki o küçük şey için yazarım (ah, kanser?).

Dizeleri nerde kestiğime nasıl mı karar veririm? Onlar kendileri karar verir nerde kesileceklerine.

G: *Anladığım kadarıyla* Dangling in the Tournefortia *editörlüğünü John Martin'in yapmadığı tek kitabınız. Bunda siz mi ısrar ettiniz.*

BUK: Bütün kitaplarımın editörlüğünü John Martin yapar. Bir yazarın kendi şiirleri hakkında sağlıklı karar verebileceğini sanmıyorum. Kendimi çok değerli sanıp kendi şiirlerimi kendim seçmeye karar verirsem yazarak ya da hipodroma giderek ya da banyo yaparak ya da hiçbir şey yapmayarak değerlendireceğim zamanı harcamış olurum ayrıca. Şiirleri sıralamakta John'un üstüne yoktur. Birinin diğerine bir şekilde bağlanmasını sever ve şiir kitaplarımı incelerseniz şiirler genellikle birbirleriyle bağlantılı olmamakla birlikte kitapta küçük bir hikaye anlatıldığını fark edersiniz. Bütün zahmetine rağmen John bayılır bunu yapmaya ve ben birilerinin bunun farkında olmasına sevindim.

G: *"Lost in San Pedro" şiirinizde belirgin olduğu üzere parçalanmış bir şiire doğru kayıyorsunuz. Teknik veya içerik olarak şiirinizde nasıl bir değişim görüyorsunuz?*

BUK: Şiirler teknik veya içerik olarak değişiyorlarsa bunun nedeni ölüme daha yakın olmamdır. Kıçlarını sergileyen fahişeler ya da pantolonuma bira dökmek üzerine şiirler pek yakışık almıyor artık. Ölüme yaklaşmak beni kaygılandırmıyor, bundan memnuniyet duyduğum bile söylenebilir. Ama lanet tuvale farklı boyalar gerekiyor. Tabii ki beni yedi yaşındayken rahatsız eden şeyler beni hâlâ rahatsız ediyor. Öte yandan, her şey çok kötü giderken bile, hiçbir zaman haksızlığa uğradığımı filan hissetmedim. Birçok

yaşayan ya da ölmüş yazardan daha iyi olduğumu düşünmüş ola bilirim, ama bunu olayların doğal akışı olarak kabullenmiştim –genellikle zirveyi hak edenler fazla bir şey yapmazlar. Kamu kendi tanrılarını yaratır ve genellikle seçimi kötüdür, çünkü kendi görüntüsünü yansıtır.

Ben içimden geldiği gibi, yazmam gerektiğini düşündüğüm gibi yazmaya devam ediyorum. Eleştirmenleri ya da biçimi ya da şöhreti ya da şöhret eksikliğini filan düşünmem. Bir sonraki dizeyi bütün yalınlığı ve gerçekliğiyle oturtmak tek düşüncem.

G: *İleriye dönük ne gibi projeleriniz var? Şu anda ne yazıyorsunuz?*

BUK: Bir roman yazıyorum, adı *Hollywood.* Bak işte o düz yazı, öyle bir şey yazabilmek için kendimi iyi hissetmem gerekiyor ve son zamanlarda kendimi pek iyi hissetmiyorum, bu yüzden de el linci sayfaya kadar gelebildim. Ama her şey kafamda, bir gün o romanı bitirmeye yetecek kadar uzun süre kendimi iyi hissedeceğimi umuyorum. Umuyorum çünkü gerçekten çok komik bir roman. Hollywood bugüne kadar yazılanlardan en az 400 kere daha kötü bir yer. Tabii ki, bitirebilirsim, her şey doğru olduğu halde hakkımda davalar açılacak. O zaman da hukuk sistemi üzerine bir roman yazabileceğim.

Charles Bukowski
Alden Mills

Temmuz/Ağustos, 1989

Arete, Temmuz/Ağustos,1989.

Sizi yazmaya iten ne oldu?

Fabrikadan gününü ziyan ettiğin, saatlerinin katledildiği duysuyla eve döndüğünde dengeyi kurmak için daha iyi yol mu var? Yazdıklarım geri geldiyse de bıçağı gırtlağıma dayamama engel oldu. Kitapları ve dergileri okuyup yazılanlardaki süt-beyaz cansızlığı fark ettim. Sadece kendim için yazacak olsam bile bunun iyi bir şey olduğuna karar verdim. Doğru, on yıl yazmaya ara verip içmek üzerine yoğunlaştım, ama bu ilerde yazabileceğim bazı deneyimler edinmemi sağladı.

Yazmaya başlamadan önce aklınızdan neler geçer? Yazılarınızı özenle tasarlayıp üzerinde çalışır mısınız?

Daktilonun başına geçtiğimde ne yazacağım hakkında hiçbir fikrim yoktur. Fazla emek isteyen işlerden hiçbir zaman hoşlanmadım. Tasarlamak emek ister. Ben fikirlerin havadan ya da sol kulağımın arkasından bir yerden gelmesini yeğlerim. Yazmaya başladığımda transa geçtiğimi söyleyebilirim. Bazen yazarken karım odaya girip bir şey sorar ve bir çığlık atarım! Yazdıklarım ya da ben çok değerli olduğu için değil, trans halinden çıktığım için. Yazmak benim için iyi bir film gibidir diyebilirim, her şey yavaş yavaş gelişir, iyi bir duygudur, iş değildir. Ve tabii ki, sahneyi ben kurarım; radyoda klasik müzik, masanın üzerinde şarap şişesi. İyi zaman geçiririm yazarken. Yazarken keyif almazsan yazamazsın zaten. Ben kendimi çok kötü hissedebilirim, ama yine de yazmaya oturduğumda yazmaktan keyif alırım. Cehennem olumlu bir alana yönlendirilebilir. Ya da bana öyle geliyor.

Okur sizin kitaplarınızı okurken hiçbir şekilde zorlanmıyor.

Yazdıklarınızı tekrar gözden geçirir misiniz?

Düz yazı söz konusuysa hayır. Bir süre önce *Hollywood* a daki romanımı bitirdim. Yazdığım gibi çıktı roman, tek sözcüğ bile dokunmadım. Şiir söz konusu olduğunda tekrar okur, ba birkaç dizeyi değiştiririm. Yani, şiirin üzerinde biraz çalışırım, roman ya da öykü üzerinde çalışmam. Neden mi? Bilmiyorum.

Şiirlerinizden birinde kafayı çekip sabaha kadar yazdığınızı s lemişsiniz. Amacınız yatmadan önce on sayfa yazmakmış, genellikle yirminin üzerinde yazıyormuşsunuz. Bundan biraz b sedebilir misiniz?

Postaneden yeni ayrılmış, elli yaşında profesyonel yazarl soyunmuştum. Korkuyordum herhalde. Son kozumu oynuyordu *Postane*'yi yazıyordum ve zamanımın sınırlı olduğunu düşünüy dum. Postanede vardiyam akşam altıyı on sekiz gece başlardı. de her akşam altıyı on sekiz gece bir şişe viski, birkaç ucuz pu bol bira ve radyoda klasik müzik eşliğinde daktilonun baş geçiyordum. Sabaha kadar örseliyordum o tuşları. Roman on dok gecede bitti. Yatağa nasıl gittiğimi hiçbir zaman hatırlayamadı Ama her sabah, öğleye doğru daha doğrusu, kanepenin üzeri saçılmış sayfaları buluyordum. Anlamlı bir savaştı nihayet. Bir bedenimi ve ruhumu koydum o savaşa.

Sizin için sarhoşken yazmakla ayıkken yazmak arasında fark mı? Yazmak için biri diğerinden daha mı iyidir?

Eskiden hep içerek ya da sarhoş otururdum yazmaya. Şişe madan yazabileceğim aklımdan geçmezdi. Ama son beş-altı ay içmemi engelleyen bir hastalıktan mustaribim. Bu yüzden otur şişesiz yazmayı denedim ve sonuç aynı. Demek ki fark etmiy Belki de ayıkken sarhoşken yazdığım gibi yazıyorum.

Whitey gerçek hayatta arkadaşınız mıydı?

"Whitey" Vermont Bulvarı'nda bir otelde zaman zaman birlik içki içtiğim arkadaşlardan biriydi. Oraya kız arkadaşımı ziyar

gider, birkaç gün kalırdım. Otel silme ayyaş doluydu. Ucuz şarap içilirdi genellikle. "Bay Adams" adında bir beyefendi vardı, çok uzun boylu biriydi ve haftanın iki-üç günü uzun merdivenden aşağı yuvarlanırdı, genellikle saat bir buçuk civarında köşedeki tekel bayiine kapatmadan önce son bir kez gitmeye çalışırken. Paldır küldür yuvarlanırdı o merdivenden aşağı, kız arkadaşım de her seferinde, "Bay Adams aşağı iniyor yine," derdi. Hepimiz camdan giriş kapısından geçip geçmeyeceğini merak ederek kulak kesilirdik. O camdan kapıdan geçme oranı yüzde elli gibiydi. Yönetici ertesi gün birini çağırıp kapıya yeni cam taktırır, Bay Adams da hayatına devam ederdi. Ayık birini kesin öldürürdü o düşüş. Ama sarhoşken, bir kedi gibi yumuşak ve gevşek düşersin, korku yoktur içinde, ya biraz sıkılırsın ya da içinden gülersin. Whitey'nin ağzından kan geldi bir gece. Benim de birkaç kez başıma gelmişti, biliyordum. Kan mor renktedir, kanla birlikte midenden bir parça gelir ağzına ve *iğrenç* kokar. Bana on iki şişe kan ve glikoz verdiler de öyle yırttım. Ama "Whitey"i bir daha görmedik.

Yazılarınız genellikle karanlık, ama asla "olumsuz" değil. Anneniz bir keresinde size, "İnsanlar onları mutlu edecek şeyler okumaktan hoşlanır, Henry," demiş. Bu konuda ne hissediyorsunuz?

Annemle babam ben delikanlıyken yatak odamın çekcemesini karıştırıp yazdığım bazı şeyleri okudular, annem de bana bunu o yüzden söyledi. Babam kudurmuştu. "KİMSE BU BOKU OKUMAK İSTEMEZ!" Annem de o zaman babama katılıp bu lafı etmişti. O iki eleştirmene de cevap vermedim.

Canım, elbette insanlar onları mutlu edecek şeyleri okumaktan hoşlanırlar. Ben de beni mutlu eden çok fazla şey okumadım doğrusu. Ama bana bir gün daha, bir hafta daha, bir ay daha devam etme gücü veren şeyler okudum. Bütün yazdıklarıma saldırılmadı ayrıca. Bazı iyi eleştiriler de aldım, *New York Times* örneğin, ama bugüne kadar aldığım en değerli övgü bana "senin kitaplarından başka hücreden hücreye dolaşan kitap yok," diye yazan Avustral-

yalı bir mahkûmdan geldi. Bunu okuduktan sonra kendimi iki gün iyi hissetmeme izin verdim.

Esin kaynaklarınız nelerdir? Mozart ya da Mahler mi? Hipodrom mu?

Beni nelerin esinlendirdiğinden emin değilim. Umutsuzluk dalgaları belki. Sol ayakkabımda ölüm. Ya da uzun dinginlik süreleri. Klasik müzik ruhumu canlandırır. Hipodrom ahaliyi gözlemleme fırsatı tanır. Dante bilir bunu. Birçok yazardan etkilendim: Dostoyevski, Gorki, Turgenyev, *ilk* Saroyan, Hemingway, Sherwood Anderson, John Fante, Knut Hamsun, Céline ve Carson McCullers. Ha, bir de James Thurber. Şiirdeyse, Robinson Jeffers, e.e. cummings, biraz da Ezra Pound.

Yazılarınızda bir münzevi gibi yaşadığınız izlenimini uyandırıyorsunuz. Sizi başkalarından kaçmaya iten nedir? "Onlar yokken kendimi daha iyi hissediyorum," sendromu mu?

Evet, en kötü zamanlarımda, en kötü kentte bile, etajeri, yatağı ve yırtık pırtık perdeleri olan bir odada bir başıma kaldığımda gizemli bir duygu dolardı içime; rahat bırakılmış tek bir benlik. Kendimle hiçbir sorunum yoktu, dışarıdaki bütün o yüzler ve harcanmış hayatlardı canımı sıkan –en ucuz ve kolay çıkış yolunu seçen insanlar. Kiliseyle devlet arasında; aile yapısı, eğitim ve eğlence sistemlerinin arasında; sekiz saatlik işle kredi sistemi arasında canlı canlı yanıyorlardı. Küçük bir pansiyon odasının kapısını kapatırken yarım bütün zamanımı barda geçirirken bütün bunları reddediyordum aslında.

Şiirlerinizden birinde ("hey, Ezra: bunu dinle"), "Edebiyatta ünlenmenin yolu ne zaman ve nasıl delireceğini bilmektir," demiş siniz.

Bu ancak kendinize özgü bir tarzınız varsa mümkündür tabii ki. Ünlenmeye çalışırsanız, ünlenemezsiniz. Yazmak kısmen delirmemek için yapılan bir şeydir. Elinizde olmadığı için yazarsınız. Ya

yazarsınız ya da köprüden atlarsınız. Ün daha sonra gelir, hiçbir şeyle ilintili de değildir. Üne inanırsanız yazar ve insan olarak sonunuz gelmiş demektir.

"Birçok genç adama dostane öğütler" adlı şiirinizde şiir yazmaktansa bir fıçıda yaşamak yeğdir, diye yazmışsınız. Bugün de aynı öğüdü verir misiniz?

Aslında kastettiğim, bir şeyi kötü yapmaktansa hiç yapmamanın daha iyi olduğu. Ama sorun kötü yazarların çok fazla öz güvene sahipken, iyi yazarların kendilerinden şüphe etmelerinde. Bu yüzden de kötü yazarlar boktan şeyler yazıp bir avuç seyirciye şiir okumaya devam ederler. Bir avuç seyirci de kendi sıralarını bekleyen başka kötü yazarlardan oluşur. Bu dinletilerdeki duygu ölümcül, havasız ve hayat karşıtıdır. Başarısız insanlar birbirlerini kutlamak için bir araya geldiklerinde sadece daha derin bir başarısızlık yaratırlar. Kalabalıklar zayıfların toplanma yerleridir; gerçek yaratıcılık yalnızlık gerektirir.

Şiir ve düzyazılarınızda benzer temaları işlemenize rağmen okur sıkılmıyor, bunu neye bağlıyorsunuz?

Hayat çok fazla değişiklik göstermez, ben de bu gerçeğe sadık kalıyorum. Değişim geldiğinde de öyle şiddetli ve ani gelir ki farkında bile olmayız, ya da öyle bir değişiriz ki hiçbir zaman eskisi gibi olamayız. Ben olup bitenleri yazarım, onlar da ölümcül bir benzerlik gösteriyor. Yazılarımda karakterler bazen bu kısır döngünün dışına çıkarlar, en azından geçici olarak –benim asıl temam da bu. Pes etmek iyi değildir; en karanlık cehennemde bile küçük bir ışık vardır.

Hollywood
Charles Bukowski

1989

Hollywood, Charles Bukowski, Santa Rosa, Black Sparrow Press, 1989.

Sonra egoma sıkı bir takviye geldi. İtalya ve Almanya'dan televizyon ekipleri. Benimle söyleşi yapmak istiyorlardı. Yönetmenlerin ikisi de kadındı.

"Önce bize söz verdi," dedi İtalyan olan.

"Adamı kurutacaksın ama," dedi Alman.

"Umarım," dedi İtalyan.

İtalyanların spotlarının karşısına oturdum. Kamera çalıştı.

"Film hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Sinema mı?"

"Evet."

"Uzak dururum."

"Yazmadığınız zamanlarda ne yapasınız?"

"At yarışlarına takılırım."

"Yazmanıza yardımcı mı olur?"

"Evet. Yazmayı unutturarak."

"Bu filmde sarhoş musunuz?"

"Evet."

"İçmek sizce cesaret işi midir?"

"Hayır, hiçbir şey cesaret işi değildir?"

"Filminizin anlamı ne?"

"Hiç."

"Hiç mi?"

"Hiç. Ölümün kıçından içeri şöyle bir göz atmak, belki."

"Belki mi?"

"Belki demek, emin değilim demek."

"Ölümün kıçından içeri baktığınızda ne görüyorsunuz?"

"Sizin gördüğünüzü."

"Hayat felsefeniz nedir?"

"Mümkün olduğunca az düşünmek."

"Başka?"

"Aklınıza yapacak başka bir şey gelmiyorsa, müşfik olmak."

"Bu hoş."

"Hoş olan bir şey iyi olmayabilir."

"Peki, Bay Chinaski. İtalyan halkına ne söylemek istersiniz?"

"O kadar çok bağırmayın. Ve Céline okuyun."

Bunun üstüne ışıklar söndü.

Almanların söyleşisi daha da sıkıcıydı.

Kadın *ne kadar* içtiğimi öğrenmeye çalışıyordu, ısrarla.

"İçiyor ama eskisi kadar değil," dedi Sarah kadına.

"Hemen bir içki vermezseniz tek kelime daha etmeyeceğim," dedim.

Anında geldi. Büyük, beyaz bir kâğıt bardakta, bir dikişte içtim. Nefisti. Başkalarının benim ne düşündüğümü öğrenmek istemesi saçma, dedim içinden. Yazarın özü kâğıdın üstündedir. Gerisi ise zırva.

Alman bayan haklıydı. İtalyan bayan beni kurutmuştu.

Şımarık bir yıldızdım artık. Ve mısır çalma sahnesi nasıl çekilecek diye endişe duyuyordum.

Jon'la konuşmak istiyordum, daha sarhoş, daha deli, ölüm yaklaşırken elini mısırlara uzatan bir Francine yarat, çevredeki binalar düşlerdeki gibi görünsün, varoluşumuzun hüznüne tepeden baksın, demek istiyordum ona; zengin ve yoksul, güzel ve çirkin, becerikli ve beceriksiz.

"Sinemayı sevmiyor musunuz?" diye sordu Alman bayan.

"Hayır."

Işıklar söndü. Söyleşi bitmişti.

Ve mısır çalma sahnesi tekrar çekildi. Tam olması gerektiği gibi değil belki, ama yakın.

Charles Bukowski
David Andreone ve David Bridson

1990

Portfolio, Ekim/Kasım 1990.

Kendinizi nasıl tanıştırırdınız?
Kendimi tanıştıracak olsam kendime müşfik davranır ve "İşte pes etmeyi reddeden yaşlı bir osuruk," derdim.

En gözde kaçış biçiminiz nedir?
Yazmak, içmek, atlara oynamak.

En çok nefret ettiğiniz kişisel özelliğiniz?
Kararsızlık.

Başkalarında en çok nefret ettiğiniz özellik?
Karabasan gibi yüzler ve kabile içgüdüsü.

En çok hangi ressamları seversiniz?
Yok öyle en çok sevdiğim ressam filan. Bazen bir resme bakar ve severim, sonra unuturum.

Nasıl yazarsınız?
Bunun cevabını bilseydim yazamazdım.

Yazarak aslında neyi anlatmak istiyorsunuz?
Bir şey anlatmak için yazdığımı sanmıyorum, sevdiğim için yazıyorum. Yaratmak varoluşa bir tepkidir bence. Hayata ikinci bir bakıştır bir anlamda. Bir şey olur, sonra boşluk gelir ve yazarsın olanları sözcüklere dökersin. Bu hiçbir şeyi değiştirmez veya açıklamaz ama yazma eyleminin o trans halinde yüksek bir duygu pay-

çekleşir, bir sıcaklık ya da tedavi edici bir süreç ya da üçü birden, veya başka şeyler de, duruma göre. Ben genellikle bana iyi gelen şeyleri yazar ve talihli olduğuma dair çok yüksek bir duyguya kapılırım. Tamamen kurgusal yazdığımda bile gerçeklerden uzaklaşmam; karşılaştığım ya da düşümde gördüğüm bir şey, düşündüğüm ya da düşünmem gereken bir şey. Sürdüğü müddetçe olağanüstü bir mucizedir yaratmak.

Zaman zaman hayli karanlık yazıyorsunuz, ama asla olumsuz değil. Anneniz size bir keresinde "İnsanlar onları mutlu edecek şeyler okumaktan hoşlanır," demiş, bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Yazılarımda karanlık bir yan varsa bile bu aydınlığa ulaşmaya çalışan bir karanlıktır. Aydınlığa ulaşamasa bile bir şekilde ve bütün olasılıklara rağmen varolmaya devam eden bir karanlık söz konusu. Sırf varolma adına. Anneme gelince, hayatta hiçbir zaman şansı olmadı, ona söylenen ve öğretilen her şeye inandı. Aşikar olandan kaçacak iradeye ve ruha sahip değildi tabii ki. Fazla zeki bir kadın sayılmazdı. Çocukluğum boyunca şunu duyduğumu hatırlıyorum: "Gülümse, Henry, mutlu ol." Gülümsersem mutlu olacağımı düşünürdü gerçekten. Bu yüzden de gülümseyen öyküler yazmamı isterdi. Babamla birlikte çekmecelerimi karıştırıp gençliğimde yazdığım bazı öyküleri okudular. Babam delirdi o öyküleri okuyunca. "KİMSE OKUMAZ BU BOKTAN ŞEYLERİ!" Nerdeyse haklı çıktı zaten; elli yaşına gelinceye kadar talihimin yaver gittiği söylenemez. Babam beni hep ucuz pansiyon odalarında kaçık kadınlarla içki içen biri olarak bildi.

Kitapları kitabevlerinin vitrinlerinde sergilenen ünlü çağdaş yazarlar hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yazarların çoğu hayli parlak ve cesur yazarak başlarlar, sonra ünlenir ve oyunu fazla dikkatli oynamaya çalışırlar. Çılgın kumarbazlardan meslek sahiplerine dönüşürler. Üniversitelere profesör olurlar. Yazmak hayatta yapmak istedikleri ve her zaman yapmak isteyecekleri tek şey olduğu için, büyük bir tutku olduğu için değil, artık yazar oldukları için yazarlar.

Kimi ünlü yazar ve eleştirmen içkiyle yazmanın birlikte yürüye meyeceğini iddia ediyorlar.

Ben içerek de içmeyerek de aynı derecede iyi yazarım. İçerken yazmak *benim* için daha eğlenceli, hepsi bu. Onların söylediği *onların* içerek yazamadığı.

Aynı insanlar sürekli içmenin bir tür yavaş intihar yöntemi olduğunu söylüyorlar. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Toplumumuzun yanlış yerinde ve zamanında sıkışıp kalmış insanlar için içmek bir intihar biçimi değil, intiharı önleyici bir unsurdur. İçmek onlara tanınan tek müzik ve dans biçimidir. Son ucuz ve ulaşılabilir mucize. Ben mezbahadan ya da fabrikadan döndüğüm de şarap şişesi gökyüzündeki tek tanrımdı benim. Bu havalı yazarlar kendilerini, gerçek halk ve onların katlanmak zorunda oldukları güçlükler hakkında hiçbir şey bilemeyecek kadar kendi göt deliklerine kaptırmışlar. Ben uyuşturuculara fazla takılmadım ama merdivenin en alt basamağındaki adamın bıçağı bekleyen bir domuz gibi sonsuza dek katlanmak zorunda olduğu hayata karşılık birkaç saatlik ışık, huzur ve düş elde edebilmek için uyuşturucuya sığınmasını çok iyi anlayabiliyorum. O iki-üç saati ona sunulan herhangi bir şeye yeğleyecektir. Bedelinin canı cehenneme. Yok bedeli.

Hayatınızın en büyük aşkı kim?

Linda Bukowski.

En çok kimden veya kimlerden nefret edersiniz?

Kimseden nefret etmem. Hazetmediğim insanlar var. Bir sürü. İsim vermem gerekirse: Bob Hope, Bill Cosby, Paul McCartney, Meryl Streep, Bing Crosby, Peter dışında bütün Fonda ailesi. Cary Grant, Kissinger. Ne bileyim. John Wayne. Bu isimleri saydığım için kendimden nefret etmeye başlıyorum. Yaşayanlar ve ölüler. Yaşayan ölüler. Katherine Hepburn. Akşamdan kalma yüzümün aynadaki görüntüsü.

Hiç Disneyland'e gittiniz mi?
Disneyland'e mi? Cehenneme girmek için para vermem ben.

Bir keresinde şöyle demişsiniz: "Geniş olmak gerek... Hiçbir zaman kazanamayacağın bir oyunu oynayabilmek için bazı hatalar yapmak gerek." Bu sözleri yazarların dışına taşıyıp halka uygularsak ne anlama gelir?
Halka uygulamak kaos demektir. Sekiz saatlik işlerini bırakmaları demektir, araba ve ev taksitlerini ödememeleri demektir, televizyon programlarını ve filmleri reddetmeleri demektir, çocuklarını üniversiteye göndermek için para biriktirmemeleri demektir, yaptıkları bütün sıradan şeyleri yapmaktan vazgeçmeleri demektir, sürüyle banka soygunu demektir, Beyaz Saray'ı ateşe vermeleri demektir, kiliselerin boşalması demektir, sokakları sarhoşların doldurması demektir... Halk geniş olamaz. Onlar hata yapar, ama kendileri hatadır zaten. Halk için kurtuluş yok, kurtulmak istemiyorlar, kredi kartı borcunu ödeyebilmek bir zaferdir onlar için. Halkı fazla suçlayamayız, seçimleri yok. Özgür olmak gerçekten cesur ve yaratıcı ruhlara özgüdür.

Bir önceki soruya benzer bir soru... "Bu dünyadaki zamanımız şimdi. Öyleyse formamızın hakkını neden vermeyelim? Ne demek istediğinizi açıklayabilir misiniz?
Formanın hakkını vermeyen insan pek iyi görünmez, pek iyi davranmaz, yürüyüşü bile kötüdür hatta. İnsanların çoğu gömülmeden ölüyorlar, cenazeler bu yüzden bu kadar hüzün verici. Çoğu insan çabuk pes ediyor, formanın hakkını vermiyor ve küçülüyor. Ben herkesin dahi olmasını beklemiyorum, ama bu kadar çok insanın aptallığa bu kadar istifini bozmadan dalacağını da beklemiyordum doğrusu.

En çok abartılan erdem hangisidir sizce?
Cesaret.

Hangi koşullar vicdanen söylenmiş bir yalanı haklı kılabilir?
Hiçbir koşul.

Hayattaki en büyük pişmanlığınız nedir?
Pişmanlıklarım yok.

En çok nerde ve ne zaman mutlu oldunuz?
Orda burda, zaman zaman.

Başka hangi yeteneğe sahip olmak isterdiniz?
Görünmez olma yeteneğine.

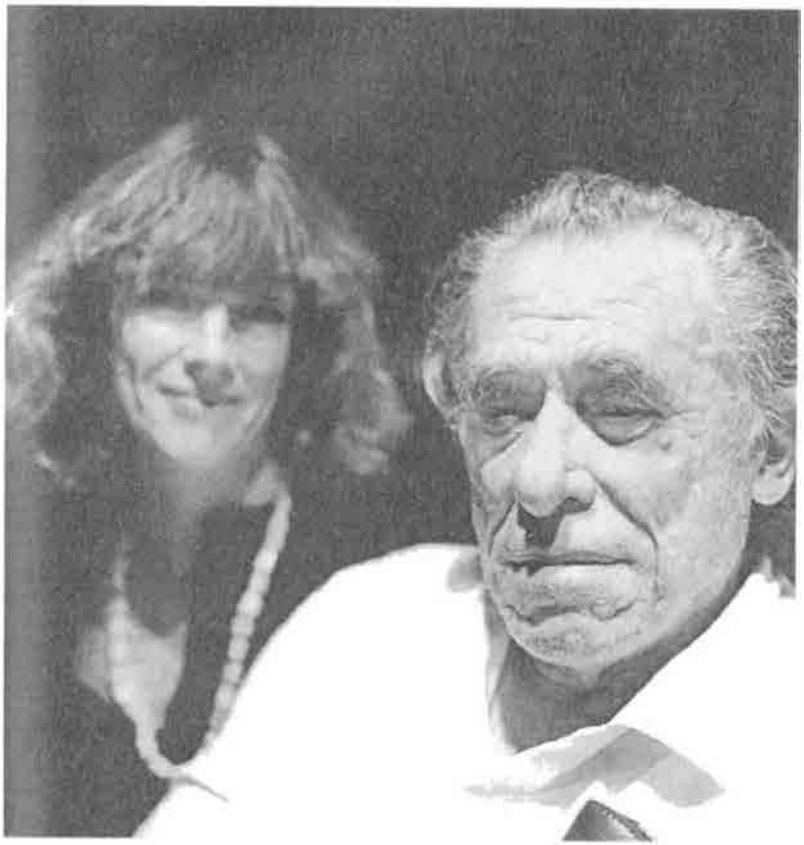
Hayatta olmak sizi mutlu ediyor mu?
Hayatta olmak dişçi veya çöpçü gibi bana da bir karışım sunu yor.

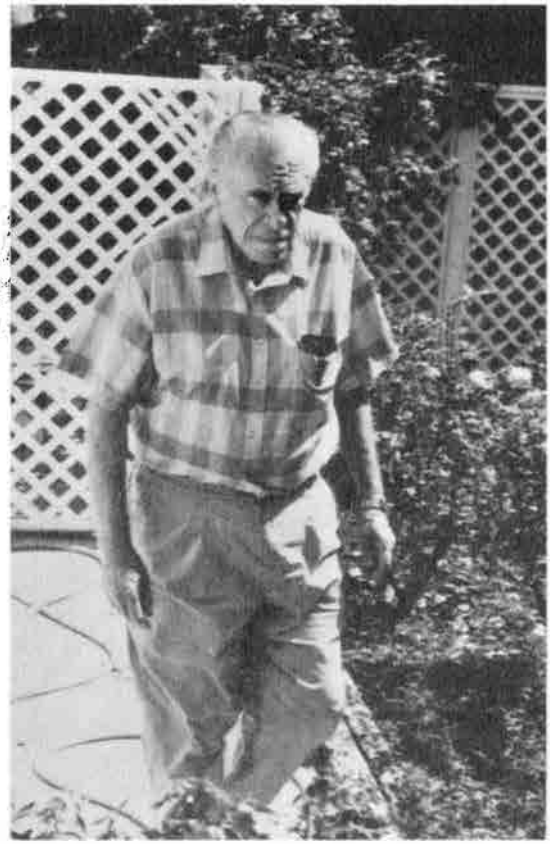
Çoğu insanın ıskaladığı bir şey ya da biri var mı sizce? Bir Tanrı'ya inanmayanlar için hayat dehşet verici bir deneyim olabilir Sizin hâlâ umudunuz var mı, yoksa umudunuzu yitirip fişlerinizi paraya mı çevirdiniz? Bizim dışımızda bütün bu saçmalığa anlam katacak bir şey yoksa hayatta mutluluğu nasıl bulabiliriz?

İnsanların çoğu her şeyi ıskalar zaten; güzel resimleri, iyi kitapları, muhteşem senfonileri. Hayatta kalmanın maddi başarıyla eş değer olduğunu sanıyorlar. Ve klasik Tanrı kavramını benimseyenlerdir asıl dehşet verici deneyimi yaşayanlar. Beyinleri binlerce yıldan bize miras kalan zırvalıklarla doludur. Klasik olanı yutarlar Hayatın faktörleriyle oldukları gibi yüzleşiriz. Kıçımıza bir tekme yediğimizde bunun Tanrı'nın isteği olduğunu düşünmeyiz Olağanüstü bir iş başardığımızda da bunu Tanrı'ya yormayız Alışılagelmiş kavramlardan arınmış olan beynimizi ve inançlarımızı kullanırız. Talihli yaratıklarız. Ölüme gelince, ben hazırım ölüme, hayatımla nasıl kendi koşullarımla yüzleştimse, ölümle de kendi koşullarımla yüzleşeceğim. Mutluluk ve anlam hayatın değişmez kavramlarından değildir, ama zaman zaman yapmak is

tediğimizi yaparak ikisine de ulaşabileceğimizi düşünüyorum; önceden konmuş kuralları izleyerek değil de, gerçekten yapmak istediğimizi yaparak. Bu son derece basit ve savaşmaya değer bir olgudur. Sahte biçimleri ve sahte tanrıları benimseyenler harcanmış bir hayatın utancını ve dehşetini biçerler.

Nasıl hatırlanmak istersiniz?
İstemem. Ölümden sonra kibir bir ruh hastalığıdır.

Dışarı Bakan Yabancı
Kevin Ring

1990

Beat Scene 1990.

İlk yayınlanan yazınızı ve duygularınızı anımsayabiliyor musunuz?

Hayır, anımsamıyorum. İlk kez önemli bir dergide yayınlanışımı anımsıyorum ama, Whit Burnett ile Martha Foley'nin çıkardığı *Story* dergisinde bir öyküm yayınlandı, yıl 1944. Bir buçuk yıl boyunca onlara haftada iki öykü yollamıştım. Sonunda yayınlamayı kabul ettikleri öykü diğerlerine kıyasla oldukça zayıftı. İçerik, tarz ve kumar olarak. Yine o sıralarda Carese Crosby'nin *Portfolio* dergisinde bir öyküm yayınlandı, ondan sonra da yazmayı bıraktım. Bütün öyküleri çöpe atıp içmek üzerine yoğunlaştım. Yayıncıların bana hazır olmadıklarına karar verdim, ben kendimi hazır hissetmekle birlikte daha hazır olabileceğimi düşünüyordum, kabul gören edebiyat olarak karşıma çıkanlar da beni iğrendiriyordu ayrıca. Kendimi içkiye verdim ve dünyanın en iyi ayyaşlarından biri oldum, bu da yetenek ister.

Yazmaya neden bu kadar uzun süre ara verdiniz, bazı nedenleri olmalı?

Evet, içmek. İçiyor, kentten kente gidip üçüncü sınıf işlerde çalışıyordum. Hiçbir şeyde fazla anlam bulamıyordum, aslında bu konuda hâlâ zorlanıyorum. İntiharcıl ve kıçı kırık bir hayat yaşadım, birkaç acımasız ve kaçık kadın tanıdım. Bunları yazdım daha sonra. Sonunda hastanelik oldum, iç kanama. Hastaneden çıktıktan sonra içmeye devam ettim. Bazen yaşamak umurunda değilse kolay kolay ölmezsin. Ayrıca iki buçuk yıl postacı ve on bir buçuk yıl da kadrolu memur olarak çalışmanın da beni hayata bağ-

ladığı pek söylenemez. Elli yaşında, yirmi yıl önce, istifa edip hayatımı yazarak kazanmaya karar verdim. Ya başaracaktım ya da sefilhaneye boylayacaktım. Şansım varmış. Hâlâ sürüyor.

John Fante ile arkadaşlığınızdan söz eder misiniz biraz, kitaplarını çok sevmiştiniz, sonra arkadaş oldunuz...

Genç bir adamken gündüzleri kütüphanelere, geceleri de barlara takılıyordum. Durmadan okuyordum. Sonra okuyacak bir şey bulamaz oldum. Raflardan kitapları çekiyor, birkaç satır okuduktan sonra yapaylığı hissedip tekrar yerine koyuyordum. Gerçek bir korku gösterisiydi. Hayatla ilgisi yoktu yazılanların, benimkiyle en azından, sokaklardaki sıradan insanların yapmaya zorlandıkları ve başlarına gelenlerle. Sonra bir gün Fante adında bir yazarın kitabını çektim raftan. Cümleler üzerime sıçradı. Ateş vardı, süslü püslü palavralar yoktu. Ama kimse duymamıştı Fante'nin adını, kimse Fante'den söz etmiyordu. Bir kitap. *Toza Sor*'du adı. Kitabın başlığını sevmemiştim ama sözcükler yalın, samimi ve tutku doluydu. Hasiktir, diye geçirdim içimden, bu adam yazabiliyor! Bulabildiğim bütün kitaplarını okudum ve dünyada hâlâ sihir dolu insanlar olduğunu anladım. Otuz yıl sonra yazılarımda bir "Fante"den söz ettim. Bütün yazdıklarım yayınlanmaz ama hepsi John Martin'e gönderilir. Martin bir keresinde bana telefonda, "Fante diye birinden söz edip duruyorsun, gerçekten var mı böyle bir yazar?" diye sordu. Böyle bir yazarın gerçekten varolduğunu ve onu mutlaka okumasını söyledim.

Bir süre sonra beni aradı, çok heyecanlıydı. "Fante olağanüstü, olağanüstü! İnanamıyorum! Bütün kitaplarını tekrar basacağım!" Böylece Black Sparrow Fante'nin kitaplarını basmaya başladı. Fante henüz hayattaydı. Karım bana bu adam senin kahramanlarından biriyse neden gidip onu ziyaret etmiyorsun diye sordu. Fante hastanedeydi, ölüyordu; kör olmuş, iki bacağı kesilmişti; diyabet. Birkaç kez hastanede bir kere de kısa bir süre için hastaneden çıkmasına izin verildiğinde evinde ziyaretine gittik. Küçük bir buldoktan farksızdı, cesur olmaya çalışmadan cesur. Gidiyordu ama. O

durumda bile bir kitap yazdı, karısına dikte ederek. Black Sparrow kitabı bastı. *Bunker Tepesi Düşleri.* Sonuna kadar yazar kaldı Fante. Bir sonraki romanının konusundan bile bahsetmişti bana; birinci ligde beysbol oynayan bir kadına dairdi. "Tamam, Fante, yaz," dedim ona. Bir süre sonra aramızdan ayrıldı ama...

Kitaplarından birini filmleştirdiklerini duydum, hangisi olduğunu biliyor musunuz? "Bandini" mi?

Filmlerden pek emin değilim. En az beş kitabının filmleştirildiğini sanıyorum. Çok tuhaf aslında. Fante Hollywood için çalışıyordu. Orda kaybolup gitti zaten. "Hollywood denen o bok çukuruna neden girdin, Fante?" diye sordum ona. "Mencken yüzünden," dedi, "bana git ve onları fethet dedi." Mencken, o orospu çocuğu. Fante'yi cehenneme yolladı. H.L. Mencken editörü olduğu *American Mercury* dergisinde Fante'nin birçok öyküsünü yayınlamıştı. Fante Hollywood'ta Faulkner ile tanışmış. Faulkner stüdyoda kendine tahsis edilen sayfiye evine her sabah ayık girer her akşam sarhoş çıkarmış. Taksiye bindirip evine yollarlarmış.

Dominic Deruddere'in öykülerinizden yola çıkarak çektiği "Crazy Love" filminden etkilendiğinizi duydum. Ne düşünüyorsunuz film hakkında?

Beğendim filmi. Deruddere'e, "Beni olduğumdan çok daha iyi göstermişsin," dedim. Fazlasıyla duyarlı göstermiş beni. Sonuç iyi olmuş ama, beni büyük ölçüde yansıtmayı başarmış.

Fransa, Almanya, İsviçre ve Avrupa'nın birçok başka ülkesinde hayli popülersiniz, bazı kitaplarınız o ülkelerin dillerine çevrilip çizgi roman biçimde basılıyor, bunun nedeni ne sizce? Almanca çevirmeniniz Carl Weissner'in etkisi ne kadar?

Carl Weissner'in hakkını ödeyemem. Çizgi romanlar fena değil. Neden böyle bir şey yaptıklarını bilmiyorum. Bir tür hastalık belki.

City Lights "Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı" *adında bir*

kitabınızı bastı, Almanya seyahatinizden memnun kaldınız mı?

"Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı" iki farklı Avrupa seyahatini anlatıyor aslında, ben ikisini birleştirerek yazdım. Çok fazla içtiğim için iki seyahat kafamda biraz karışıyor aslında. Birkaç otelde gerçekten rezalet çıkardım, ama bir kez bile polis çağırmadılar bu da çok klas bir davranıştı bence.

Black Sparrow sizin için ne kadar önemli? Çok sadık bir ilişkiniz olduğu gözlemleniyor?

Black Sparrow işimden ayrılıp yazar olmayı denersem bana hayatımın sonuna kadar 100 dolar ödemeyi vaat etti. Kimse hayatta olduğumu bile bilmiyordu o zaman. Bu durumda sadık olmamam için bir neden var mı? Şimdi Black Sparrow'dan aldığım telif ücreti diğer telifleri katlıyor. Ne büyük bir şans.

Küçük yayıncılara son derece cömert davranıyorsunuz. Neden?

Çünkü onlar büyük yayıncıların basmaya korktukları yazılarımı bastılar. Basmaya da devam ediyorlar.

En çok sevdiğiniz kitabınız hangisi?

En çok sevdiğim kitabım son yazdığım kitaptır.

Klasik müziğe meraklı olduğunuz malum, en çok hangi besteciyi seviyorsunuz ve neden?

Sibelius. Uzun ve derin tonalitesinden ötürü. Bir de insanı kendinden geçiren tutkusundan ötürü.

Hipodroma gitmeyi sürdürüyor musunuz? Çok uzun zamandan beri yaptığınız bir şey mi?

Hipodroma ilk kez içkiye bir alternatif arayışıyla gittim. İyi yaramadı. İçkiye ek olarak bir de hipodromu sardım başıma. Hipodromda fazla rahatsız edilmem. Ayrıca bahisleri ayarlarken kendim ve başkaları hakkında çok şey öğreniyorsun. Mesela, devamı gelmeyen bilgi bilgisizlikten daha kötüdür. İyi bir okuldur hipodrom

bazen sıkıcı olmakla birlikte, ama yazar olduğunu düşünmeni engelliyor.

Yazmak için ideal koşullarınız var mı? Her gün yazar mısınız?

Benim için ideal olan akşam on sabah iki arasıdır. Bir şişe şarap, sigara, radyoda klasik müzik. Haftanın iki-üç gecesi yazarım. Kasabanın en iyi gösterisidir.

Avrupa'ya tekrar gitmeyi düşünür müsünüz? Birkaç yıl önce Londra Kitap Fuarı'na katılacağınız duyurulmuştu!

Artık seyahat edeceğimi sanmıyorum. Rahatsızlıktan başka bir şey değil. Bulunduğun yerde yeterince sorun yaşıyorsun zaten.

Bir sonraki kitabınız hakkında bir ipucu verebilir misiniz?

Yılda bir kitap yazmayı planlıyorum. Bunu söylemek yakışık almayacak ama, her zamankinden daha iyi yazdığımı düşünüyorum.

Gelecekte sizi ne bekliyor? Yazmaya devam edecek misiniz?

Yazmayı bırakırsam sonum geldi demektir. Ancak öyle bırakırım zaten; ölünce.

Bukowski Hatırlıyor: Sokak Bilgesi Düşkünler Mahallesini, Kadınları ve 70'inde Hayatı Tartışıyor

Mary Ann Swisler

1990

Village View: The Westside Weekly, 1990.

Yüzü kaybedilmiş sokak kavgalarına ve burukluğa dair bir Tom Waits şarkısı sanki. Alnına gömülü parıltılı gözleri hiçbir şey reng inde. Yarım yüz yılı aşkın bir süredir içmenin sonucunda balon gibi şişmiş burnu Charles Bukowski'nin 45'ten fazla kitapta ve 1987 yapımı *Barfly* filminde kaydettiği yaşam tarzının alamet farikası.

Cildi pürüzsüz ve her gün gittiği Los Angeles Hipodromu'nda maruz kaldığı güneşten yanık. Ergenlik çağında geçirdiği ve dok torunun bugüne kadar böyle bir şey görmedim dediği akne vakasın dan geriye sadece birkaç küçük çıban kalmış. O günleri düşününcc şöyle diyor: "*Fil Adam* ve *Notre Dame'ın Kamburu* gibi filmler gördüğümde o zavallı yaratıklarla biraz özdeşleşirim."

Şair ve romancı Charles Bukowski (ve ikinci benliği Henry Chinaski) bu yıl yazdığı öykü ve şiirlerden oluşan *Bana Aşkını Getir* adlı kitapta tövbekar alkoliklere, feministlere ve orta sınıfa giydirmekten geri kalmamış yine. "Hank" yakın zamanda ününe gölge katacak bir işe girişerek yakında HBO kanalında gösterilecek *Düşkünler Mahallesi'nin En İyi Oteli* belgeselinde anlatıcı ses olmayı üstlenmiş. Film yapımcıları Renee Tajima ve Christine Choy'un *(Vincent Chin'i Kim Öldürdü)* bebeği olan *Otel* Cannes Film Festivali'nde bu yıl üçüncü kez gösterilecek.

Bugünün berduşlarıyla kıyaslanınca kendini talihli addediyor Bukowski: "Sokaklarda fazla yatmadım ben. Birkaç kez sefil hanede yattım, birkaç kentte de park bankı deneyimlerim oldu, ama

Düşkünler Mahallesi tiplerinden biri değildim. Kıyısındaydım diyelim... Onlardan biri olmadan onlara bu kadar yaklaşılabilirdi."

Kitaplarında anlattığı o yitik ruhlardan biri olmaktansa dünya çapında ün sahibi bir yazar oldu.

70 yaşındaki Bukowski'yle geçirdiğim gece o tiran görüntüsünün altında görkemli bir yaşlı aslan yattığını keşfettim. Yine de, tövbekar alkoliklere verip veriştirmekten geriye kalmadı –alkolü bıraktıkları için değil, geride bıraktıkları yılların yasını tutacak kadar içmedikleri için. "Çoğu insanın hayatında içtiği su miktarından daha fazla alkol tükettim ben," diye hava atıyor.

Bukowski'ye dair sevecenlik işaretlerinden biri de karısı için yazıp çerçevelettiği doğum günü ve sevgililer günü kartları. Kötü şöhrete sahip bir çok erkek yazar gibi Bukowski'nin hayatının şaşırtıcı yanlarından biri Philadelhia'lı zengin bir ailenin kızı olan ve erken yaşlarda ailesine isyan edip South Bay'e yerleşen karısı Linda ile evliliği. Genç kızlık soyadı Beighle olan Linda 1970'li yıllarda popüler olan sağlıklı beslenme restoranlarından birini işletmiş. Redondo Beach'teki restoranını 1978 yılında, Bukowski ona evlilik teklifinde bulanmadan iki ay önce kapatmış olsa da kocasının sağlığıyla yakından ilgili. Ona kırmızı et yedirmiyor, sadece şarap ve bira içmesine izin veriyor. "Sağlıklı ve uzun bir ömür yaşayacak," diyor.

Village View: *Düşkünler Mahallesinin En İyi Oteli*'ni neden seslendirdiniz?

Charles Bukowski: Para için. Özellikle içeriğini öğrendikten sonra. Eski bir berduş ve Düşkünler Mahallesi'nde yaşamış biri olarak bu işi kabul etmek zorunda olduğumu hissettim. Belgeseli seslendirecek birine ihtiyaçları olduğunu söylediler, ben de olur dedim. Çok ağır konuştuğum için biraz zorlandık gerçi. Ben de içtim biraz, Peter Davis de bana kibar bir biçimde patronluk yaptı, böylece işi kotardık. Pejmürde ve uyuz bir aslanı idare etti Peter anlayacağınız.

VW: Sizin günlerinizle kıyaslanınca Düşkünler Mahallesi'nde ne gibi değişiklikler var?

CB: Uyuşturucu, işsizlik ve evsizlere gösterilen hoşgörünün azalmasından dolayı bugün çıkış yolu bulmak çok daha zor. Çok daha acıklı. Benim zamanımda cümbüş yapılırdı orda. Düşkünler Mahallesi'ne gidip iki hafta takılalım gibi bir durum vardı. Geri dönebilirdin. Şimdi orda kadınlar, aileler ve uyuşturucu var, insanlar birbirlerini öldürüyorlar, dehşet verici gerçekten.

Benim zamanımda şarap içen erkekler olurdu sadece. Kimi iyi vakit geçirirdi; bir serüven duygusu hakimdi. Serüven duygusu filan kalmamış artık. Bugün orda olanlar gidecek başka yerleri kalmadığı için ordalar. Bilmiyorum. Böyle olması çok utanç verici, bu konuda ne yapabileceğimi de bilmiyorum.

Önceleri mesleği olmayan biri için yapacak bir takım işler olurdu. Çalışmak isterse bir fabrikada ya da üçüncü sınıf bir işte bir süre için çalışırdı. O işler yok artık. Otomobil fabrikalarının hepsi kapandı. Her şey kapandı. McDonalds var artık. O da yeterli değil.

Bugün Düşkünler Mahallesi'ne düştün mü çıkışın yok. İşin bitmiş demektir.

VW: Düşkünler Mahallesi'ne düşmüş birine verecek bir öğüdünüz var mı?

CB: Hayır, sadece, "uyuşturucudan uzak durup şarapla yetinerek ömrünü uzatmaya bak," derim.

VW: Bu belgeselle bir şey mi söylemeye çalışıyorsunuz?

CB: Ben bütünün küçük bir parçasıyım. Belgeselin sesi. Bir şey söylemeye çalışmadım, aldığım para karşılığında bir iş yaptım, hepsi bu. Söyleyeceklerimi daktiloda söylerim ben.

VW: Los Angeles'ın dışında oturmanın yararı oluyor mu?

CB: Hem de nasıl. Belki de buranın gizlenmek için olağanüstü bir yer olduğunu açıklamamalıyım, herkes buraya gelir sonra. Çok az şair, ressam, sinemacı filan var burda, sıradan insanların yaşadığı

bir yer burası. *Sanatçı* bozuntularıyla değil de sıradan insanlarla tanışmak son derece ferahlatıcı. Bu *sanatçı* bozuntuları çok can sıkıcı olabiliyorlar, biliyor musun. İyi olduklarında bile kısa bir süre için iyiler, bir buçuk yıl, iki yıl, üç yıl. Şöhret, kadınlar, uyuşturucu filan akıllarını başlarından alıyor. Bu yüzden biri kendini sanatçı olarak tanımladığında aslında geçmişte şansı yaver gitmiştir ve bugün ajansının çabalarıyla ayakta duruyor demektir. Ben her zaman gece yatağa iyi bir yazar olarak yatıp sabah bir hiç olarak uyanabileceğini söylemişimdir. Bu da iyi yaşamadığın, iyi davranmadığın ya da yeterince içmediğin için olur. Ben çok geç başladığım için dayanıklı olduğumu, hâlâ arayı kapatmaya çalıştığımı düşünüyorum. Şöhreti 23 yaşında yakalarsan 32 yaşına kadar dayanman mucizedir örneğin. Ama 53 yaşında küçük bir şöhret edinirsen bunu sürdürme şansın var. Ben şimdi 70 yaşındayım ve şöhretten fazla etkilendiğimi sanmıyorum. Daktilom mırıldanmaya devam ediyor, hâlâ iyi işler çıkardığımı düşünüyorum.

VW: *Kadınlar* romanınızı yazdığınızdan bu yana kadınların değiştiğini düşünüyor musunuz?

CB: On iki yıldır aynı kadınla yaşıyorum ve ona hiç ihanet etmedim, bu yüzden çok eskilere gitmek zorundayım. Kadınların fazla değişmiş olduklarını sanmıyorum. Çok zor ve kaprisli yaratıklar. Çok değişken. Erkekler kadınlar kadar değişken değiller, asıl fark burda yatıyor bence.

VW: Kadınlar daha kolay uyum sağladıkları için mi acaba?

CB: Hayır, hayır. *(Gülüyor)* Kadınların daha kolay uyum sağladıkları doğru değil. Çok daha çılgındır kadınlar.

VW: Ne demek istiyorsunuz? Biraz açar mısınız?

CB: Amerika'da kadınlar güzelliklerine duyulan hayranlığın tuzağına yakalanmışlar bir kere. Yüz güzelliği, göğüs güzelliği, göz güzelliği, kalça güzelliği filan. Ve kadınlar gençken gerçekten sahipler bu güzelliğe. Bu yüzden de şımartılmaya alışmışlar. Ama

yaşlanıp da o güzellikleri yitirdiklerinde o eski hayranlığın eksikliğini hissedip buruklaşıyorlar. Bu gerçekten çok hüzün verici bir şey benim için, çünkü zokayı yutmuşlar demektir.

VW: Feministler kadınların beyinlerini geliştirmeleri gerektiğini söylerken haklılar mı o zaman?

CB: Çok doğru bir noktaya temas ettiniz, ama çeşit çeşit feminist var. Kimi güzelliğini yitirdikten sonra feminist olur. Felaketten önce feminist olmuş bir kadının çok zeki olduğunu söyleyebilirim. İyi feministler var, kötü feministler var, iyi komünistler var, kötü komünistler var, iyi beyazlar var, kötü zenciler var. Kişiye göre değişir.

VW: Maço ve kadın düşmanı imajınızdan ne şekilde farklısınız?

CB: O imaj bütünü, bütün sayfaları okumayanların yaydığı bir imaj. Kulaktan dolma bilgilere dayanıyor, dedikodu, dayanağı yok. Ama hayatıma kötü bir kadın, bir kancık girdiğinde de onu bir kancık olarak yazdım. Ayrıca ben orospu çocuğu gibi davranmışsam kendimi de orospu çocuğu olarak yazdım. Bu yüzden adil olduğumu düşünüyorum.

VW: Henry Chinaski'nin bitip Charles Bukowski'nin başladığı yer neresidir?

CB: Pek fark yok aralarında, Chinaski'den sıkıldığımda Bukowski oluyorum.

VW: *Barfly* filminin yapımını anlatan Hollywood romanınızı yeni bitirdim. Bu gerçekten çok üzücü bir deneyim olabilecekken hayatının en güzel deneyimlerinden birini yaşayan iyi bir insan olarak çıkıyorsunuz okurun karşısına.

CB: Bazen iyiyimdir.

VW: Hangisi daha kötü sizce –kitaplarınızı size taparak okuyan bir hayran mı, yoksa gerçek Bukowski'yi tanıdığını sanan bir hayran mı?

CB: İkisi de aynı ölçüde sinir bozucu.

VW: Barlarda dövüştüğünüz tiplerden farkları var mı?
CB: Barlarda dövüştüğüm tipleri yeğlerim, çünkü o sıradan ve salakça bir iştir. Tipin teki, "Seni dışarda bekliyorum, lan?" der. Bu açık ve net bir dildir. Edebi kaygılar içermez.

VW: Bir bira reklamında oynamak için teklif aldınız mı?
CB: Hayır.

VW: Öyle bir teklif alsanız kabul eder miydiniz?
CB: Mizahı bir yanı varsa ve şimdi yaptıkları gibi içinde dans eden seksi kızlar filan yoksa belki. Senaryoyu görmem gerekir önce.

VW: Üniversitenin yazarları mahvettiğini mi düşünüyorsunuz?
CB: Elbette.

VW: Nasıl?
CB: Yönergeye ihtiyaç duyacak kadar zayıfsan başka bir şey yapamayacaksın demektir.

VW: Yaratıcı yazı dersleri veren insanlar kendilerine sanatçı diyenlerden daha mı kötüdür sizce?
CB: Tanrım. Hangisinin daha tiksindirici olduğundan emin değilim. Şu bira şişesi dışında her şey tiksindirici aslında.

VW: Fazla söyleşi yapmıyorsunuz. Bu yıl yeni romanınız çıktığında bile tanıtım amacıyla medyayı kullanma ihtiyacı duymadınız, neden?
CB: New York yayıncılarından biri tarafından basılmamanın iyi yanlarından biri de bu zaten. Yoksa kitap imzalamaktan, partilere gitmekten anan ağlar ve yayıncın, "Bu sabah televizyona çıkıyorsun, akşama da Carson'a konuksun," der. Cehennemdir gerçekten.

Yazmakla ilgisi yoktur. Pazarlamacılıktan başka bir şey değildir. Bir yazar asla böyle bir şey yapmamalı. Kitapları kendilerini satacak kadar güçlü olmalı.

VW: "Cehennem Şairi" tamlamasıyla aranız nasıl?

CB: Saçmalığın daniskası bence. Fazlasıyla görkemli, çünkü ben cehennemdeyken bile iyi vakit geçirdim. Kaldığım bütün o küçük pansiyon odaları, yazmak için açlık çektiğim küçük ve ucuz odalar, bayılıyordum başıbozuk ve yarı kaçık bir hayat yaşamaya. Cehennemde olmaya bayılıyordum, kirayı nerden bulacağımı bilmeden *The New Yorker* dergisine gönderdiğim öykünün ret mektubunu beklemeye bayılıyordum. Gerçekten çılgınca ve güzel bir hayat sürdüğümü hissediyordum. Cehennemde filan değildim aslında. Başkasına cehennem gibi gelebilir. Benim için gerekli, muhteşem ve parıltılı bir yaşam biçimiydi. Bir tür kumardı ve ben çok haz duyuyordum.

Yazı ve İçki

Robert Gumbert

1991

Weekend Guardian, 15 Aralık 1991.

"Harikulade dostum, harikulade..." Sözcükler 71 yaşındaki Charles Bukowski'nin çimento karıştırıcısını andıran yüzünden henüz karılmış çimento bulamaçları gibi kayıyor. Bukowski'nin harikulade olarak nitelediği, bardağına dökülen şarabın zengin çağıltısı. Birkaç dakika sonra, beşinci kaliteli kırmızı şarap şişemizin tadına bakarken yineliyor sözcükleri: "Harikulade dostum, harikulade..."

Tekrar kanepeye yerleşip gülüyor, çünkü içerecek geçirilecek bir gece daha var önünde. Ama kinayeli bir hırıltı yükseliyor gırtlağından yine de, çünkü onunki kadar somut edebiyat efsanesi çok yok bu dünyada –"Hank" Bukowski ve harikulade şarap şişesinin puslu görüntüsü.

Yazmakla içmek arasındaki bu tuhaf Amerikan bağlantısı Faulkner, Fitzgerald, Hemingway ve Lowry tarafından belirlenmiş olabilir, ama edebiyat sarhoşluğuna dair bu ikonik efsaneyi beslemekte en büyük pay Bukowski'ye ait kuşkusuz.

Yazdıkları bir avuç dolusu muhteşem kitaba rağmen ayyaş selefleri "şişenin kurbanı" olmuşlar. Oysa Bukowski 71'inde yazmaya ve içmeye, içmeye ve yazmaya devam ediyor.

Köpek bisküvisi üreten fabrikada fırıncı olarak çalıştığı en zor günlerinde ya da postanede geçirdiği akşamdan kalma 11 yıl boyunca bile bu olmuş Bukowski'nin tarzı.

Gerek 50'yi aşkın otobiyografik şiir, öykü ve romanlarında, gerekse Barbet Schroeder için yazdığı *Barsineği* filminin senaryosunda 47 yıl boyunca kendisi ve içki hakkında yazmış, hem de yanından şişeyi eksik etmeden.

Yazın hayatının ilk 35 yılının gündüzlerini sıçan gözlü ve dar alınlı ustabaşılarıyla, gecelerini ise sefil pansiyon odalarında umut suzca yazarak geçirmiş. Yazarken gündelik hayatın öğütücü çarkın dan sıyrılmak için Mahler, Rossini, Sibelius ve Şostakoviç din lemiş. Yazmadığı ya da içmediği ya da alkolik kadınlara veya fahişelere aşık olmadığı zamanlarda Céline, Dostoyevski, Kier kegaard, Lawrence, Nietzsche, Pound, Thurber ve Los Angeles Kütüphanesi'nden ödünç alınmış birçok başka yazar okumuş.

Onu yiyip bitiren yazma isteğini, ölü yazarlara ve müziğe olan sevgisini yitirmemekle birlikte, son on yılı esas itibariyle hayli fark lı geçmiş Bukowski'nin.

Şimdi San Pedro'da bahçesinde havuzu ve jakuzisi olan büyük bir evde yaşıyor. Bilgisayarda yazıyor, siyah BMW marka arabasını yeni bir modelle değiştirdiğinde bedelini nakit ödüyor ve sadece kaliteli şarap içiyor.

Bu değişimlerin tek nedeni kendinden 30 yaş küçük veson derece zeki bir kadın olan karısının onu 12 yıl önce lağımdan çekip çıkarması değil. Sean Penn, Madonna, Dennis Hopper, Mickey Rourke, Harry Dean Stanton, David Lynch ve Jean-Luc Godard gibi isimlerin saygısını kazanması da hayli etkili olmuş. Bugüne kadar hakkında çekilen üç filmin -*Sıradan Delilik Öyküleri, Crazy Love* ve *Barsineği*- katkısı da göz ardı edilemez. *Robocop* ve *Total Recall* filmlerinin yönetmeni Paul Verhoeven'in Bukowski'nin *Kadınlar* romanını çekmeye hazırlandığını da ekleyelim.

Ama bütün bunlardan daha baskın ve sürekli neden, yazının ken disi olmuş tabii ki. "Hiçlik nehirlerine akıtılan yüzlerce şişenin" ar kasında acımasızca berrak bir yazı serüveni var.

Ünlü Amerikan yazarları kamu merakıyla baş etmek için farklı farklı yöntemlere başvururlar. Bugün Amerikan yazınının üst basamaklarında yer alan yazarlar için asıl musibet alkol değil, şöh rettir.

Auster, Doctorow, DeLillo ve Pynchon labirenti andıran tarz larıyla kendilerini okura fazlaca sergilemekten kaçınmışlardır. Ama bir de sanatıyla hayatı içe içe geçmiş "Hank" Bukowski var.

Ne var ki Bukowski'nin tükenmek bilmez otobiyografik yazıları Amerikan Edebiyat Jürisi tarafından hâlâ kuşkuyla karşılanıyor. Onu ısrar ve ihtiyatla ülkenin kendini bilmez pis moruğu olarak değerlendirmeye devam ediyorlar. Bukowski'nin ateşli hayranlarını daha çok Avrupalı profesör şairler ve şiir sarhoşu San Pedro'lu kurtarıcılarına mahrem yerlerinin bir kopyasını göndermek için çırılçıplak soyunup fotokopi makinesinin üzerine uzanmak gibi bir tutkuları olan hayal gücü yüksek Kaliforniya kadınları oluşturuyor. Bukowski'nin bu kuşku uyandıran çekiciliği nerdeyse efsaneye dönüşmüş o bok koklayan, her yere kusan ve her fırsatta dövüşmeye hazır imajından kaynaklanıyor.

Bukowski'nin kitaplarında sınırsız bir hayal gücü var, çünkü yazdığı her şey sözüm ona başına gelmiştir, asla yaratmaz, yapması gereken tek şey hatırlamaktır.

Amerika'ya özgü o gerçek kişilikle kurgu kişiliğini ayırt etme ikilemi Charles Bukowski söz konusu olduğunda kendini çıkmaz bir sokakta buluyor. Bir yazarın kendini kamu merakından gizleme çabasının zerresi yok adamda. Yazdığı her şey içinden geliyor çünkü, onun için hiçbir şey yazılamayacak kadar mahrem değil.

Bundan da Bukowski'nin bir fikir yazarı olmaktan çok duygu yazarı olduğu anlamı çıkar. Yine de, Bukowski, kafa karıştırıcı aşırılıklara ve fokurdayan melodramlara dair hayranlık duyulacak bir berraklıkla yazmayı başarmış.

Bukowski'yi hiç hak etmediği bir biçimde birlikte anıldığı Beat kuşağı yazarlarından ayıran özellik de bu eksilmek bilmeyen denetim duygusudur; yazılarının gem vurulmuş ritmi aslında son derece acılı olan geçmişine zarafet ve mizahla bakmasını sağlıyor. Bu, belki de her şeyden daha çok, Bukowski'yi yazmaya iten nedendir; çünkü yalın sözcüklerinde 71 uzun yıl boyunca katlanmak zorunda kaldığı her şeyi tuhaf bir biçimde olumlayan bir yankı var.

Charles Bukowski 1920 yılında Almanya'nın Andernach kasabasında doğmuş, iki yaşındayken ailesiyle birlikte Amerika'ya gelmiş. Vaat edilmiştopraklara geldikleri duygusuyla Los Angeles'a, Batı Hollywood'a yerleşmişler. Bukowski on yıl sonra bu

tipik Amerikan düşünü terk etmiş. Günümüz ileri gelen edebiyat çevrelerine nasıl hâlâ yabancıysa, yeni yetmeliğini de çevresi tarafından küçümsenen bir uyumsuz olarak geçirmiş.

Sorun babasıyla başlamış, "nefesi kokan acımasız orospu çocuğunun tekiydi." "Evet, çok yazdım onun hakkında," diyor iç geçirerek, "çünkü her şey onunla başladı sanırım –onun gibi insanları aşmanın alkol ya da edebiyat ya da klasik müzik gibi olağanüstü bir şeyler gerektirdiğinin tiksinti uyandıran idraki. Dostoyevski'ye de bu yüzden bu kadar çabuk ısındım, çünkü hatırlarsan *Karamazov Kardeşler*'in bir yerinde, 'Kim babasını öldürmek istemez ki?' der. Kim istemez gerçekten?

"Çok dövdü beni, bir gün karşı koydum ama. 16 yaşındayken onu bir yumrukla yere serdim. Bir daha dokunmadı bana. Ama içimde hayata karşı uyandırdığı tiksindi beni hiçbir zaman terk etmedi. Tiksinti öfkeden iyidir ama. Öfkelendiğin zaman intikam almak istersin, ama tiksindiğin zaman tek istediğin uzaklaşmaktır, tiksindiğinde gülebilirsin ayrıca. Babamın bana sonumun berduşluk olacağını söyleşini hatırladıkça hâlâ gülüyorum mesela. Hey, haklı çıktı, ama bu kadar görkemli bir berduş olacağımı tahmin edemedi tabii ki..."

Telafisi mümkün olmayan bir biçimde zedelenmiş aile hayatının dışında da fazla mutluluk bulamamış Bukowski. İkinci Dünya Savaşı patlamak üzereyken Alman kökenli oluşu onu bayrak sallayan milliyetçi Hollywood yaşantısının daha da dışına itmiş. Ama en iyi ve acı verici romanı *Ekmek Arası*'nda itiraf ettiği gibi, ergenlik çağında yaşadığı yabancılaşma milliyetçi duygularının eksikliğinden çok, yüzünde ve sırtında çıkan korkunç çıbanlardan kaynaklanmış.

"Her yerim çıban kaplanmıştı," diyor fısıltıyı andıran bir ses tonuyla, "ama kabadayılığa ve yazmaya işte o zaman başladım. Herkesle dövüşürdüm. Genellikle dayak yerdim, ama yumruğa da acayip dayanıklıydım. Sicilim 5 galibiyet, 14 mağlubiyet ve 2 beraberlik gibi bir şeydi.

"Evet, gerçek bir kabadayı olmanın özlemi içindeydim, ama on

dan da çok, yazmak istiyordum. Açlık çekerek pejmürde bir hayat yaşadım ve hayatta kalabilmek için yazdım; anlamsızlığın içinde bir anlam bulmak için..."

Bukowski on yıl kadar ülkenin muhtelif kentlerinde aylaklık ettikten sonra bir süre üçüncü sınıf işlerde çalışır ve sonunda posta memuru olur. İki yıl posta dağıtıcısı, dokuz yıl da tasnif memuru olarak çalıştıktan sonra Black Sparrow'un ona ömür boyu vaat ettiği 100 dolara güvenerek istifa eder ve hayatını sadece yazarak kazanmaya karar verir, bir daha asla bir işte çalışmayacaktır. Halihazırda Amerikanın en etkin mürtet şairi olarak bir ün sahibidir zaten, ondan sonra su gibi akmaya başlar–ilk olarak yazımı yirmi aralıksız gece ve yirmi şişe viski süren, karabasandan farksız bir bürokrasinin yansıtıldığı *Postane*'yi yazar. Kısa bir süre sonra iki muhteşem öykü derlemesi gelir; *Sıradan Delilik Öyküleri* ve *Sevimli Bir Aşk Hikayesi.*

Amerikan öykü yazarlığında on yıl sonra Raymond Carver ve Richard Ford'un sahneye çıkmasıyla yaygınlaşacak "kirli gerçekçilik" akımını önceden şekillendiren karanlık ve tuhaf öykülerdir bunlar. Bukowski kaybedenlerin çaresizliğine, sararmaya yüz tutmuş barlarda ve hipodromlarda umutsuzca soldurulmuş düşlere dair yazar; öykülerin altına bir ayyaşın o kendinden emin "hepimiz sonunda yenilginin bok çukurunu boylayacağız" tavrı döşenmiştir. Ama şaşırtıcı bir açıklık ve zaman zaman nerdeyse lirizmin sınırlarına dayanan bir duygusallıkla yazmaya başlamıştır.

Bunların kurguyla gerçeğin iç içe geçmediği, yazının nerdeyse hastalıklı bir hayal gücüyle parladığı öyküler olması dikkat çekici "Kaliforniya, Venice'in Çiftleşen Denizkızı"nda misket şarabına dadanmış iki ayyaş yeni ölmüş bir genç kadının cesedini çaldıktan sonra düzerler ve onu Venice Kumsalı'nda usulca dalgalara teslim etmeden önce ona aşık olduklarını keşfederler; "Sapık"ta Mahler düşkünü bir sübyancının hastalıklı arzuları korkunç bir sonla noktalanır; "Ramon Vazquez Cinayeti"nde yaşlanmakta olan eşcinsel bir Hollywood yıldızı iki nihilist yeni yetme kardeş tarafından öl-

düresiye dövülür; "Kasabanın En Güzel Kızı"nda ise Cass adında bir genç kadın hayatına gırtlağını keserek son verir; "gece üstüme üstüme geliyordu ve yapabileceğim hiçbir şey yoktu."

Bukowski, her zamanki gibi şiir yazmayı sürdürmektedir ama. Son derece mütevazı aylığına (yüz dolar) ve düzensiz telif çeklerine katkı olsun diye para karşılığında üniversite kampuslarında şiir okuma önerilerini kabul eder. Bukowski efsanesinin betonu işte asıl o zaman dökülür, çünkü bu dinletilere sürekli biraz rahatsız, yarı kaçık ve mutlaka sarhoş katılır.

Çağdaş Amerikan Edebiyatının belki de en kötü ıskalanmış yazarlarından biri olan Raymod Carver, Bukowski'nin bu dönemini bir ayyaş aşkıyla kaleme aldığı "Siz Tutku Nedir Bilmiyorsunuz (Charles Bukowski'yle Bir Gece)" adını verdiği şiirde kutlamıştır. O da ayyaş bir yazardır o yıllarda, ama daha sonra karısı Tess Gallagher ile birlikte geçirdiği 11 yıllık olgunluk döneminde içkiyi bırakıp yazıyla huzur bulacaktır.

Kendi olgunluk dönemini yaşayan Bukowski muhabbetle anımsıyor şimdi Carver'ı. "Evet, Raymond Carver, Fitzgerald gibi fazlasıyla şişirilmiş bir yazara yüz kere yeğlerim onu," diye homurdanıyor. "Benim sarhoşluğumu yazdığı gece bütün profesörlere ve öğrencilere bağırıyordum –'yavrular, bu odada bir sürü daktilo görüyorum ama yazar göremiyorum, çünkü siz tutkunun ne olduğunu bilmiyorsunuz' Feciydim o gece, gerçekten şarkı söylüyordum ve Carver bunu o şiirle yakaladı.

"Bir bara kaçtığımızı hatırlıyorum, Carver ve ben. Dönüp bana "Hank?" dedi, ben de "Söyle, Ray?" diye karşılık verdim. "Bir gün ünlü bir yazar olacağım, Hank!" dedi sonra. Ben de "Öyle mi, Ray?" dedim. "Evet," dedi gülerek, "bir arkadaşım *Esquire* dergisine editör oldu, ona yollayacağım her lanet öyküyü basacağını söylüyor!" Ben de, "harikulade, moruk, harikulade," diye karşılık verdim.

"Sabaha kadar içtik. Ertesi sabah Carver kapımı çaldı. Kahvaltı yapmak istiyordu. Büyük hata. Tabaklarda yağlı yumurta ve pastırma yüzüyordu, Carver tabağı görür görmez tuvalete koştu. Tuvalet

ten döndüğünde, "Önemi yok, Ray," dedim ona, "ben kendi tabağımı süpürdüm, şimdi de seninkini süpüreceğim, sonra da dışarı çıkıp kendimize bir şişe viski alacağız." Öyle de yaptık. Ama Ray içkiyi bıraktı, bu da sevindiriciydi benim için, çünkü yazmaya başladı yine. Ben farklıyım. İçerim ve yazarım, yazarım ve içerim, ve bir ritmi vardır bu işin, benim için böylesi iyi anlayacağın..."

1977 yılında Linda'yla tanışmasaydı böylesi onun için de hiç iyi olmayabilir, sözünü ettiği ritim rahatlıkla bozulabilirdi. O sıralar, ne tuhaftır ki, Redondo Kumsalı'nda bir sağlıklı beslenme restoranı işleten Linda onun kendine verdiği zararla yüzleşmesini sağlamasaydı bugün ölmüş olacağını kabul ediyor Bukowski. "Linda ile tanıştığımda sefil bir delikte yaşayan beş parasız götün tekiydim. Yolun sonu görünmüş gibiydi, ama bana çok iyi baktı."

"Aman Allahım!" diye inliyor Bukowski. "Fazlasıyla yaşlandım artık. Ama Linda karşıma çıkmadan önce atıyordum onları yatağa. Kafayı yemiş eleştirmenlerin bana "Dahi Bukowski" demeye başladıkları günlerdi onlar. Kadınlar bana çıplak fotoğraflarını gönderip evimi temizlemeye gelmek istediklerini yazıyorlardı. Evet, tabii! Ama onları havalimanında karşılamaya gider, her seferinde de dört ayak üzerine düşerdim. İçimden, "Bahse girerim ki şudur, şu çirkin yüzlü, benim gibi," diye geçirirken 25 yaşlarında bir bebek yanıma gelip, 'Selam Hank!" derdi. Ben de "Merhaba harikulade bebek, merhaba!" diye karşılık verirdim.

"Bir keresinde üç genç ve güzel kadınla ön balkonumda oturmuş bira içerken postacı geldi. Eski bir posta dağıtıcısı olarak adamın neler hissettiğini bildiğim için kocaman gülümsedim ona. 'Hey, birader, sana bir şey sorabilir miyim?' dedi bana. 'Sor, arkadaşım,' dedim. "Bu harikulade kadınların seninle neden bira içtiklerini merak ediyorum, çünkü yakışıklı olduğun pek söylenemez.' Güldüm onunla birlikte –"Söyle canım, çekinme, ben de biliyorum çirkin olduğumu, ama bu işin sırrı müsait olmakta," dedim.

"Artık müsait değilim ama bana fotokopi gönderip duruyorlar. 71 yaşında bir moruğa fotokopi göndermek için soyunup fotokopi makinesinin üzerine çırılçıplak yatmak tuhaf şey gerçekten. Ama

onlar için Bukowski'yim ben –dahî şair. Erkekler de! Onlar da bana sürekli hayatlarını nasıl kurtardığımı yazıyorlar. Sırf kapımı çalıp onlarla sarhoş olmayı isteyip istemediğimi sormak için Almanya'dan uçağa atlayıp gelen çocukları hatırlıyor musun, Linda? Bastım kıçlarına tekmeyi, "Bukowski, hasta ve yaşlı bir serseriden başka bir şey değilsin," diye bağırıyorlardı bahçeden çıkarken. Öyleleriyle baş edebilirim –ama buraya bir keresinde bir çift geldi. Kocaman karavanlarıyla evimin önünde günlerce kamp yaptılar. Bütün gün mangal –sırf 'Evet, moruk, Bukowski'nin evinin önünde et pişirdik,' diyebilmek için. İyi bok yediniz! Sartre iki sözcükle bu konuda söylenebilecekleri özetlemiş: 'Cehennem ötekidir.' Hedefi on ikiden vurmak diye buna derim!"

Bukowski'nin Amerika'daki kötü şöhreti Avrupa'da kendisine duyulan hayranlıkla kıyaslanınca hafif kalıyor –özellikle kitaplarının rahatlıkla 100.000 civarında sattığı Almanya ve Fransa'da. Bu ülkelerdeki bazı eleştirmenler yazılarının Rabelais'nin *Gargantua*'sındaki tutkulu aşırılığa, Joyce'un söz cambazlığına ve Céline'in en iyi eserlerinde rastlanan şeytani acımasızlığa sahip olduğunu söyleyecek kadar ileri gidiyorlar. Bukowski kulak asmıyor bunların hiçbirine, ki Joyce'un semantik açısını hesaba katınca son derece akıllıca, özellikle şöyle başlıklar atmak gibi bir eğilimi varken; *Siyaset Kediyi Arkadan Düzmeye Benzer, Sertleşmeler Boşalmalar ve Sıradan Delilik Öyküleri, On Otuz Bir, Koca Götlü Annem, Bazen Keçileri Kaçırırsın Biraz, İsteğimiz Kadar Yarık Dünyanın Tüm Götleri Ve Benimki.* Ama Bukowski Batı Yakası entelektüellerinin onu "katışıksız bir ahlaksız" olarak niteleyip tedmetmelerine de kulak asmıyor, usanmış bunu duymaktan.

"En iyisi bunların hiçbirine kulak asmamaktır," diyor. "Özellikle bana Mick Jagger muamelesi çekilen Avrupa'da. Sokakta yürürken etrafımda "Bukowski! Bukowski!" diyen bir insan kalabalığı oluşuyor. Yorucu, ama Paris'teyken hayatımın en güzel anlarından birini yaşadım. Bir kafede oturuyordum, karşı kaldırımda ultra şık bir restoran vardı, orda çalışan garsonlardan biri karşıya geçip yanıma geldi ve, "affedersiniz, muhteşem yazar Bukowski siz

misiniz?" diye sordu. "Hem de nasıl," dedim. Bunun üzerine parmaklarını şaklattı ve birden beş garson belirdi yanında.

"Üzerlerinde çok havalı garson kıyafetleri vardı, karşıma dizildiler ve büyük bir saygıyla önümde eğilip beni selamladılar. Sonra topuklarının üzerinde dönüp işlerinin başına döndüler –sözcüklere gerek yok. Harikulade!

"Sartre konusunda kendime az küfür etmedim doğrusu. Benimle gerçekten tanışmak istedi, ama hayatta olmaz yavrum! dedim. Hiç Sartre'da değildi kafam o sıralar, şişeden başka bir şey düşünemiyordum. Ama son zamanlarda yazdığı birkaç kitabını okudum ve müthiş buldum. Gerçekten pişmanlık duyuyorum onunla tanışmadığım için, ama birbirimizin canını sıkacaktık muhtemelen, onun yerine önümde saygıyla eğilen Paris'li garsonları düşünüyorum..."

Barbet Schroeder yazarın gençlik yıllarını *Barsineği* filmiyle kutladığında şöhret sonunda Bukowski'nin mahvolmuş yüzüne yerleşmiş. Bukowski'yi Sean Penn yerine Mickey Rourke'un canlandırmış olması filmin iyi bir film olmanın ötesine geçmeyişinin başlıca nedeni muhtemelen. Penn rolü çok istediği halde filmi Barbet Schroeder yerine Dennis Hopper'ın yönetmesi koşulunu öne sürmüş. Bukowski filmi ahlaki açıdan Schroeder'den başkasıyla çekme şansına sahip olmadığını vurguluyor.

"Hopper'ın boynuna astığı bütün o zincirler asabımı bozdu ayrıca. Ama Sean doğru adamdı! Rolün gerektirdiği çılgınlığa sahip olduğunu biliyordum, ağzına damla içki koymayan Mickey Rourke'dan çok daha fazla çılgınlık var onda. Sean'le hayli samimi olduk, sevdim onu, özellikle Madonna ile birlikte geldiğinde. Madonna geldi ve Swinburne'den söz etmeye başladı. Ben de kendime göre Madonna esprileri patlatmaya başladım. Sean öfkelendi. Ayağa kalktı ama ona usulca, 'Otur yerine Sean, seni haklayacağımı biliyorsun yavrucuğum,' dedim. Yerine oturduğunda, 'Sevdim ben bu herifi," diye geçirdim içimden.

"Ama Barbet bu filme para bulabilmek için büyük bir savaş verdi. Hollywood stüdyoları onu oyuna getirmeye çalışınca gidip ken-

dine bir elektrikli testere satın aldı. Testereyle en yüksek idarecinin odasına daldı ve testerenin fişini prize takıp çalıştırdı. Ordaki şiş kolara, 'Bana Bukowski'nin filmi için para vermeyi reddettiğiniz her on dakika için bir parmağımı keseceğim,' dedi. Şaka etmediğimi anlamış olacaklar ki ona parayı verdiler!"

Bukowski, tabii ki, *Barfly* deneyimlerini anlattığı Hollywood adında bir roman yazdı. Arka plan postaneden film sektörüne kaysa da Bukowski'nin hayatının bütün ayrıntılarını kaydetme tekniği değişmedi. Romanın karakterlerinin adları bile gerçek adlarıyla birdir nerdeyse; Jean-Luc Modard, David Cynch ve Wenner Zergoz çizgisinde. *Hollywood* Bukowski'nin bütün kitapları gibi inişli çıkışlı olmakla birlikte, bütün yazılarında kendini belli eden sezgi gücünün nerdeyse hatasız doğruluğu bu kitapta da kendini belli ediyor; hiçbir kitap Amerikan film yapımcılığının yozlaşmış yüreğine bu kadar yaklaşmamıştır.

Ama Bukowski'ye sonunda hak ettiği övgüyü getiren *Hollywood* değil de, şiir ve öykülerden oluşan *Bana Aşkını Getir* oldu.

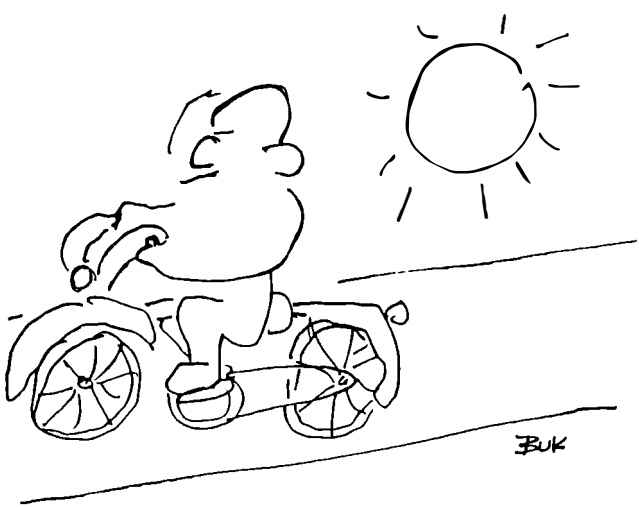
Sonuçları her ne kadar Bukowski'yi ürpertse de, *Bana Aşkını Getir, New York Times*'tan tutun da *TSL*'ye kadar herkes tarafından kucaklanmış. Bukowski bu kitapta yine berduşlara, fahişelere, işçilere ve hipodroma dair yazıyor; asıl temaları hâlâ kaybetmek, kazanmak ve alkolle umutsuzluğun öte yanına geçmektir. Ama kitaba ironik bir çeşni katan hayatındaki yeniliklere dair de yazması –havuzu, evi, arabaları, bilgisayarı ve ölümün yakınlığı –ve bunlar hakkında da ilk döneminde kullandığı o romantik, hatta kayıtsız kaybetme duygusuyla yazmayı sürdürüyor.

"Yaşlı bir osuruk için fena yazmıyorum galiba, evet, şimdi de ruhumu kaybetmekten korkuyorum belki. İlk bilgisayar şiirimi yazdığımda tüketici acıları içinde kıvranacağımdan endişe ediyordum. 'Koca Dostoyevski bu bebeklerden birini kullanır mıydı acaba?' diye sordum kendime. Şöyle bir düşündüm, sonra da "Evet, hem de nasıl!" dedim.

"İçimde aynıyım –ama yaşlandıkça daha iyi yazmanın verdiği güç var bir de. Bu aralar yeni bir şey deniyorum. Adını *Pulp* koy

dum, bugüne kadar yazdığım en tuhaf kitap olacağı kesin. Kitabın kahramanı bir özel dedektif, adı Nicky Ballaine... Ve bu sefer benimle uzaktan yakından ilgisi yok. Yayıncılar sabırsızlanıyorlar, çünkü bu çok farklı. Belki de beni biraz fazla sevmeye başladılar oralarda, bu yüzden onları *Pulp* ile sınamaya karar verdim. Ya beni çarmıha gerecekler ya da herkes benim gibi yazmaya başlayacak. Buna içerim!

"Adam sende, ben yazmaya devam edeceğim. Her gün öğleye doğru kalkacağım, Linda ile kahvaltı edeceğim, sonra hipodroma gidip 'Selam Bukowski, n'aber, gerçek *Barsineği*,' diyen insanları görmezden gelip atlara oynayacağım. Sonra eve dönüp havuzda biraz yüzeceğim, derken akşam yemeği yiyeceğiz ve ben yukarı çıkıp bilgisayarın başına oturacağım, bir şişe şarap açacağım ve Mahler ya da Sibelius dinlerken yazacağım, bu ritimle, her zaman yaptığım gibi. Pekala, şimdi, ben yeni bir şişe açarken sen bana durumu söyle, işi kıvırıyor muyum?

Saflık Ve Hayatta Kalmak
John Martin Ve Black Sparrow

Neil Gordon

1992

Boston Review, Kasım-Aralık, 1992.

Charles Bukowski artık söyleşi vermiyor. Gereksinim duymuyor –hem verse de, yine duymaz: Amerika'da kendini tanıtmak için bu kadar az çaba sarf eden, dahası kendini edebiyat çevrelerine itici kılmaya çalışan bir yazar daha yoktur. John Martin onu 60'lı yılların sonlarına doğru Los Angeles postanesinde çalışırken keşfedip sürekli yayıncısı olduğundan beri talihleri hayli değişmiş. *Barsineği* filminde çılgın, ayyaş, seksi ve denetim dışı Mickey Rourke tarafından canlandırılan Bukowski'nin bugün kırkın üzerinde yayınlamış şiir ve düzyazı kitabı var, ayrıca *Norton'un Amerikan Şiir Antolojisi*'ne dahil edilmiş. Kitaplarının çok sattığı Fransa ve Almanya'dan gelen telifleri hesaba katmadan bile çok varlıklı bir insan Bukowski kanımca. Söyleşi vermiyor, ünlü ve güçlü dergilere en azından, ama onunla kendi hakkında değil de, yayıncısı hakkında konuşmak istediğimi öğrenince telefon edip beni evine davet etti.

Bay Bukowski'nin güney Los Angeles'taki evine korkudan titreyerek gittim. Bukowski, öfkesi ve Batı Yakası entelektüellerine duyduğu nefretle tanınıyordu. Ama duyduğum korkunun asıl nedeni uzun zamandır yüzyılın en büyük yazarı olarak nitelendirdiğim adamla tanışacak olmamadan kaynaklanıyordu –Black Sparrow'yu da Bukowski sayesinde keşfetmiştim. Bukowski'nin kitapları alkol ve alçaltıcı işlerle geçirilmiş çok güç bir hayatı belgeler, buna kuşku yok, ama daha derin bir yüzeyde hepimizin er ya da geç uyum sağladığı yapay dünyayı reddediştir asıl tema. Zaman zaman tarzının genişliğini ve keskin zekasını sergileyen sert, yalın ve son derece samimi sesi, kanımca benzersizdir ve lirikleştiğinde tama-

men özgün ve güçlü şiirsel bir güzelliğe sahip.

Hayli geç bir saatte vardım Bukowski'nin evine, çünkü korkumu yatıştıracak birkaç kadeh atmak için bir bara girdim ve televizyondaki Forman-Stewart şampiyonluk maçından kopmakta hayli zorlandım. Oysa hiç gereği yokmuş, çünkü eve vardığımda Charles ile Linda'da boks maçını izliyorlardı. Korkularım da yersizmiş, çünkü Bukowski'nin kibarlığı ve yumuşaklığı karşısında eriyip gittiler. Dövüşün son raundunu izlerken Bukowski'nin efsanevi yüzünü inceleme fırsatı buldum; yetmiş yaşındaki yüzü hayli sarp, yara izleriyle kaplı. Evi rahat bir tarzda döşenmiş, salon kedilerden geçilmiyor, hepsi sokaktan alınma. İlk göze çarpan şeylerden biri James Thurber'ın Cecil B. DeMille'e ithaf ettiği *The Last Flower*'ın ilk baskısı. Boks maçı sona erdikten sonra Bukowski beni limanda bir restorana götürmekte ısrar etti, yemekten sonra eve döndük buz gibi Heineeken yudumlayıp Bidi tüttürürken sabahın ilk saatlerine kadar konuştuk.

NG: John Martin'in sizinle ilk kez nasıl temasa geçtiğini merak ediyorum.

Charles Bukowski: Pekala. Yıl olarak 1966'yı alalım. Öğleden sonra, dokuzuncu ya da onuncu biramdayım. Daktilonun başında olduğumu sanmıyorum, kanepede oturmuş bira içiyorum. Kapı çalınıyor, açıyorum ve karşımda takım elbiseli ve kravatlı tertemiz bir adam duruyor. Öylelerinin kapımı çalmalarına alışkın değilim. "Evet, ne istiyorsunuz?" diye soruyorum. Şöyle bir şey söylüyor: "Yazılarınızı her zaman büyük hayranlık duyarak okudum. Mümkünse içeri girebilir miyim?" Ben de, "Tabii, buyur, bir bira içer misin?" diyorum. "Hayır," diyor. Bu beni ondan hemen soğutuyor. Ne biçim adam bu, bira içmiyor. Neyse, oturuyor.

Sonra, "Yazmış olduğunuz ve bana gösterebileceğiniz bir şey var mı ortalıkta?" diye soruyor. "Şu dolabın kapısını aç," diyorum.

Kalkıp dolabın kapısını açıyor. Koca bir kağıt yığını döküldü dolaptan. "Bu ne?" diye soruyor. "Yazı," diyorum. "Şaka etmiyorsun, değil mi?" diye soruyor. "Hayır," diyorum. "Ne kadar zamanda yazdın bütün bunları?" diye soruyor. "Bilmiyorum," diyorum, "altı ay, üç-dört ay, bir buçuk yıl." Sonra "İnanılır gibi değil, şunlara bir göz atabilir miyim?" diyor. "Tabii, buyur," diyorum.

Ben oturup bira içerken o da yere oturup sayfaları okumaya başlıyor. Çoğu şiirdi. Şiirlerden birini alıp bir göz atıyor ve, "Hey, bu nefis," diyor. Ben de, "Öyle mi?" diyerek karşılık veriyorum. "Bu harikulade. Ölümsüz bir şiir bu." "Öyle mi?" "Bu o kadar iyi değil, bu da o kadar iyi değil. Hey, bu çok iyi!"Kendinden geçmiş bir şekilde uzun süre sayfalara bakıyor, bazılarını okuyor, heyecanlanıyor. Sonra, "Ben yeni bir yayınevi kuruyorum," diyor. "Öyle mi?" diyorum. "Bu şiirlerden üç-dört tane alıp evde tekrar okumak isterim mümkünse. Bu şiirlerden küçük bir derleme yapabileceğimizi sanıyorum." Ben de, "Sen bilirsin, neden olmasın?" diyorum. "Eline biraz para geçecek muhtemelen, ama ne kadar olacağını şu anda söyleyemem, göreceğiz." "Tamam, canım, her neyse," diyorum.

Ben yazmayı sürdürdüm, arada sırada beni arıyordu. "Yazdıklarından bana birkaç şey gönder, bir göz atmak isterim." Ben de birkaç şey gönderirdim. Sonunda bir gün, "Bak sana ne diyeceğim, Hank?" dedi. "Ne diyeceksin, John?" dedim. Ben on bir buçuk yıldır postanede çalışıyordum. "Sana bir teklifte bulunacağım, Hank. Sana hayat boyu ayda yüz dolar vereceğim." "Ne?" dedim. "Bana bir daha hiçbir şey göndermesen bile, hayatının sonuna kadar hiçbir şey yazmasan bile her ay sana yüz dolar vereceğim." "Fena bir öneri değil. Biraz düşünmem için zaman tanı bana," dedim. "Elbette," dedi. Ne kadar düşündüğümü bilmiyorum, iki bira daha içtim galiba, sonra, "Kabul," dedim.

NG: Yani John Martin kapınızı çaldığında bu sizin için büyük bir...

CB: Hem de nasıl. Bütün kapıları açtı bana. Kıymetini bildim ama. John bana yüz doları gönderdiğinde bütün gökyüzü bir anda açıldı ve güneş parladı. Yüz dolar değil de beş milyon dolar göndermişti sanki.

Sonra zaman içinde kitaplarımı tek tek yayınladı ve telif çekleri giderek büyüdü. Black Sparrow olarak başka yazarları da yayınladı. Ve çekler giderek büyüyordu, çok yüreklendiriciydi.

Bana her zaman destek oldu John, aylık yüz dolarımı verdikten sonra bir de daktilo aldı. "Nasıl bir daktilo istersin?" diye sordu. "Anasını ağlatabileceğim büyük bir daktilo," dedim. Arabasıyla gidip bana bir daktilo satın aldı. Mektupla bol bol pul da yollardı bana. Yaprak yaprak. Güç verdi bana. Kaç yazara nasip olur ki böyle bir şey? Yıllar geçtikçe de büyüdü, büyüdü, büyüdü.

Biliyorsun, John tonla edebiyat kitabı yayınlamıştır, ama eleştirmenler onu görmezden geliyor, nedenini bilmiyorum. H.L. Mencken'den söz ederken büyük editör sıfatını kullanıyorlar, biliyorsun. Martin için tek söz etmiyorlar ama. Bağışlanacak şey değil.

NG: Bunun nedenlerinden biri onun uzak durması olabilir mi?

CB: Evet. *(Gülüyor)* John'la asla bir partide karşılaşmazsın. İşiyle meşgul hep. Bu yüzden gerekli ilişkileri kuramıyor. Evet, yazık. Ve iyi ki.

Canı Cehenneme: Son Sözler

Gundolf S. Freyermuth

Bu Kadar: Charles Bukowski'ye son ziyaret, Xlibris Corporation, 2000.

"Hollywood yapımcılarından birine bir senaryo satmak isteseniz," dedim Charles Bukowski'ye o 1993 Ağustosunun Pazar öğle sonrasında, "ve içeriğini tek bir cümle ile özetlemeniz gerekse, film hakkında her şeyi özetleyen ama hiç ipucu vermeyen bir cümle..."

"Yapamam," diyor başını sallayarak.

"O zaman senaryoyu satamazsınız."

"Olsun, sorun değil." Ağır bir hareketle su bardağına uzanıp bir yudum alıyor. Sonra devam ediyor: "Bir cümleyle yapamam. Ama tek bir sözcükle yaparım. Haz. H-A-Z, yavrucuğum." Ağzının köşesini gülümsemeden büküyor: "Hazdan söz ediyoruz, hepsi bu kadar mı?"

"Söyleşiyi bitirmemi mi istiyorsun?"

"Yo, hayır," diye gülümsüyor bu kez Charles Bukowski. "Fazla önemi yok. Sen nasıl istersen."

"Şu anda ne yazıyorsun?"

"Şiir sadece. Şiir kolay. Şiiri kendini iyi hissederken de yazabilirsin, kötü hissederken de. Düzyazıyı sadece kendimi iyi hissettiğimde yazabiliyorum, her nedense. Ama şiiri hiçbir şey hissetmesem bile yazabiliyorum. Bu yüzden çok kullanışlı bir tarz şiir, her zaman yazabiliyorum. Sonra da kendimi iyi hissediyorum. Hepsi bu. Öyle fazla derin bir durum yok."

"Yazmak kolay, zor olan hayat bazen," diye itiraf etmiş Bukowski 1985 yılında yaptığı bir söyleşide. Yaşamak için kendine bir neden bulmazsan ölürsün, derler.

Oysa Charles Bukowski'nin 90'lı yılları kaçırmamak için birden fazla nedeni var. Şöhretini pasaklı 70'li yıllarda edinmeye başlayan biri olarak 80'li yıllara bir berduşun bir bistroya ait olabileceği

kadar aitti. Borsa çılgınlığı, koşmak, vücut geliştirme, kariyer ve tüketim; bütün bunların Bukowski için mutluluğa giden yolu oluşturduğu söylenemezdi. "Herkesin kendine göre bir yaşam tarzı edindiği bir zamanda," diye yazmış Bukowski ile 1985 yılında görüşen bir gazeteci, "gerçekten yaşayan bir adam size." Dönemin ruhuna karşı.

"İçinde bulunduğu döneme ayak uydurmayı ısrarla reddeden bir adamdı," diyor John Martin en iyi yazarı için. "Onun hakkında bilmemiz gereken en önemli şey, hiçbir akıma ya da gruba ait olmak istemediği. Charles Bukowski tek başına durdu hep."

Bugün, oysa, akımlar onun yaşam tarzına ve görüşüne göre yetişiyor sanki.

"Cılız yetenekli radyocunun teki onu göklere çıkarıncaya kadar Charles Bukowski siyaseten yanlış biriydi," diye yazmış Suzanne Lummis. "*Grunge* görünümünü Seattle kökenli bir rock grubu meşhur etmeden çok önce o keşfetmişti. Bu sıralar geçkince kadınlara rağbet edilmesinin nedenini de çok önce o vurgulamıştı; kadınların dağılmaya yüz tuttukları yaşta en çekici olduklarını söylemiş, ki çoğumuz için iyi bir haber."

90'lı yılların başında düşüşe geçme zamanı geldi çattı tabii ki; bu da Bukowski'nin yararına oldu. Lüks tüketimden yorgun düşmüş bir hayata yeni yaşam tarzları arayışına giren stilistler pejmürdeliğe nostaljiyle bakmaya başladılar –*New York Times* böyle demiş en azından. Bugün "modaya uygun" sözcüğü şu anlama geliyor, diye devam etmiş gazete: "Charles Bukowski tarzında."

"Bunu sevdim," diyor Bukowski.

"Ne düşünüyorsunuz 90'lı yıllar hakkında?"

"Canım, ne bileyim..." tereddüt ediyor ihtiyar. "Ben sona yaklaşıyorum... varoluşumun sonuna. Yazının tonu değişiyor. İsteyerek değil, kendiliğinden..." Bir an için gözleri doğru komşu evin arkasında batmakta olan kırmızı güneşe bakıyor. "Canı cehenneme... Sürekli aynı şeye dair yazamayız... Değişim var. Olduğunu umuyorum."

"Varoluşunuzun sonuna yaklaştığını söylediniz..."

"Hepimiz için geçerli bu, değil mi?"

"Kastettiğiniz buysa şayet, yeni bir haber sayılmaz..."

"Yeni bir haber olarak söylemedim zaten," diyor ihtiyar kısık sesle su bardağına uzanırken. "Genel bir ifadeydi sadece."

"Bazı insanlar hayatlarını doğaya yakın yaşarlar, yani ölüme." Charles Bukowski su içerken ben bu cümleyi not alıyorum. Bir de şu cümleyi: "Ne var ki, hiçbir şey böyle bir hayat yaşayanları kendi ölümlerine hazırlamaz."

1978 yılının yılbaşında yazdığı bir mektupta şöyle demiş Bukowski: "On beş yıl daha iyi yazmaya devam etmeliyim -dur bakalım: elli beş artı on beş, eşittir... aman, en iyisi bunu düşünmemek..."

Yarın 16 Ağustos 1993, Charles Bukowski yetmiş üç yaşına basacak.

"Bir keresinde on beş yıl daha yaşamayı ve yazmayı planladığınızı yazmışsınız," diyorum.

"Ya, öyle yazdım, değil mi..." diyor gülümseyerek: "Plan ve gerçek iki farklı şeydir aslında. Hastayım, biliyor musun, kan kanseri..."

"70'li yılların sonunda yazmışsınız bu plana dair ..." diyorum.

Çöküyor birden. Bir süre sonra toparlanıp gülümsüyor: "Hesap doğru galiba, rötar yok gibi... Göreceğiz."

Alnındaki teri silip hasır şapkasını düzeltiyor.

"Yeter mi?"

"Hemingway'den söz etmedik henüz..."

"Adam sen de," diyor bahçe iskemlesinden usulca kalkarak. "O da başka zamana kalsın. En iyisi gidip bir şeyler yemek."

İÇİNDEKİLER

Önsöz, 5

Charles Bukowski Dobra Dobra, Arnold Kaye, 17

Bu Şaşkın Moruk Kasabanın En İyi Şairi, John Thomas, 22

Charles Bukowski: Öfkeli Şair, Michael Perkins, 28

Yaşayan Yeraltı: Charles Bukowski, Hugh Fox, 35

Devleri Arıyorum: Charles Bukowski ile Söyleşi, William J.Robson ve Josette Bryson, 38

Charles Bukowsi'yle Bir Akşam: Lapamsı Kötü Karma, Kendine Acıma Ve Öç Deposu, Don Strachan, 60

Charles Bukowski 10 Kolay Soruyu Yanıtlıyor, F.A. Nettelbeck, 66

Şairlerin Partisi, Ric Reynolds, 71

Charles Bukowski, William Childress, 76

Atlara Oynamak: Charles Bukowski İle Bir Söyleşi Robert Wennersten, 82

Özgür Basın Sempozyumu: Charles Bukowski İle Konuşmalar, Ben Pleasants, 101

Söyleşi: Charles Bukowski, Douglas Howard, 117

Charles Bukowski, Söyleşi: Los Angeles, 19 Ağustos 1975, Mark Chénetier, 128

Bukowski'nin Çıbanlı Şiiri, Glenn Esterly, 148

Faulkner, Hemingway, Mailer... Ve Şimdi Bukowski mi?! Ron Blunden, 165

Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı, Charles Bukowski, 173

Pis Moruktan Alıntılar, Silvia Bizio, 178

Charles Bukowski'nin Charles Bukowski Üzerine Gerald Locklin'e yazdığı mektup, 199

Charles Bukowski'yle Craft Söyleşisi, 203

Charles Bukowski Kayıtları, Yönetmen Barbet Schroeder, 210

Charles Bukowski: Dünyanın En Büyük Düzücüsü, Ace Backwords, 213

Sert Erkekler Şiir Yazar, Sean Penn'in gözünden Charles Bukowski, 218

Alkoltazısı Şair Charles Bukowski *Barfly* İle Kendine Bir İlahi Yazdı, Hollywood da Ona Eşlik Ediyor. Margot Dougherty ve Todd Gold, 232
Charles Bukowski: Şiir, Öykü Ve Şimdi... Senaryo! Christian Gore, 235
Charles Bukowski Ve Kanunsuzların Ruhu, Jay Dougherty, 239
Charles Bukowski, Alden Mills, 249
Hollywood, Charles Bukowski, 254
Charles Bukowski, David Andreone ve David Bridson, 256
Dışarı Bakan Yabancı, Kevin Ring, 263
Bukowski Hatırlıyor: Sokak Bilgesi Düşkünler Mahallesini, Kadınları ve 70'inde Hayatı Tartışıyor, Mary Ann Swisler, 268
Yazı ve İçki, Robert Gumbert, 275
Saflık Ve Hayatta Kalmak John Martin Ve Black Sparrow, Neil Gordon, 286
Canı Cehenneme: Son Sözler, Gundolf S. Freyermuth, 290

Ben bir Charles Bukowski modası olduğunun farkında değilim. Yalnız yaşayan biriyim, kalabalıktan boşlanmam; bu tür tuzaklara düşmeyecek kadar yaşlı, kuşkucu ve çakalım. Bu iki haftada yaptığım üçüncü söyleşi, ama ben buna modadan ziyade matematiksel bir tuhaflık olarak bakıyorum. Umarım hiçbir zaman moda olmam. Moda olmak lanetlenmek demektir. Bende ya da yaptığım işte bir tuhaflık var demektir. Sanıyorum 46 yaşında, 11 yıl boyunca sessizce çalıştıktan sonra böyle bir şeyden endişe etmeme gerek yok. Tanrılar benimledir umarım. Benimle olduklarını düşünüyorum.

Ama bu söyleşilere bile temkinli yaklaşıyorum. Anlamakta güçlük çekiyorum doğruyu söylemek gerekirse. Benim işim bir odada tek başıma oturup yaratmak ya da yaratamamak. Gerisi hikâye.

Ben bu sorulara herkes yalnız kalmak istediğimi ve bunun nedenlerini bilsin diye yanıt veriyorum. İşe yarar belki. Kapımı fazla insan çalmıyor. Bunun için de müteşekkirim. Belki ilerde kapımı çalanların sayısı daha da düşer. Bu kadınları içermiyor yalnız; bir kadını yatağa atmak için işimi bir kenara koymaya her zaman hazırım. Kadınlar söz konusu olduğunda ruhum tekliyor, aksini iddia edecek değilim.

Çeviri: Avi Pardo

10 00
10 000 TL

ISBN 975-281-020-9
9 789752 810204